

nivalan kaupunki

Perustaa perheestä virtaa väestö

2015

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

Kuva: Teija Kumpumäki, 7.3.2016.

**Nivalan
kaupunginhallitus
30.3.2016 § 57**

SISÄLLYS

1 NIVALAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2 Luottamushenkilöorganisaatio 2015	5
1.1.3 Tilivelvolliset viranhaltijat	6
1.1.4 Kaupunginvaltuuston päätöksiä	6
1.1.5 Yleinen taloudellinen tilanne	7
1.1.6 Nivalan talousalueen kehitys	9
1.1.7 Nivalan kaupungin talouden kehitys vuonna 2015	12
1.2 Kokonaistulot ja -menot	15
1.2.1 Ulkoinen tuloslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut	17
1.2.2 Rahoituslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut	19
1.2.3 Tase (1 000 €) ja tunnusluvut	21
1.2.4 Kokonaismenot ja -tulot	23
1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	25
1.3 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	26
1.4 Kaupunginhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	28
1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous	29
1.5.1 Konsernitilinpäätöksen laajuus	29
1.5.2 Konsernin tuloslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut	30
1.5.3 Konsernin rahoituslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut	31
1.5.4 Konsernitase (1 000 €) ja tunnusluvut	32
1.5.5 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	35
1.6 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä	36
KÄYTTÖTALOUS	37
10 KAUPUNGINVALTUUSTO	38
11 TARKASTUSLAUTAKUNTA	41
120 Kaupunginhallitus	42
125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	47
126 Jokilaaksojen Pelastuslaitos	51
127 Nivalan Liikuntakeskus Oy:n avustukset	52
Nivalan kaupunkikonserni	53
Kiinteistö Oy Kesti	55
Nivalan Kaukolämpö Oy	56
Nivalan Liikuntakeskus Oy	58
Kiinteistö Oy Nivalan vuokrakodit	62
Nivalan Teollisuuskylä Oy	64
Nivalan Vesihuolto Oy	66
130 Keskushallinto	68
150 Henkilöstöjaos	70
12 KAUPUNGINHALLITUS	73
160 Maaseututoimi	75
165 Lomatoimi	77
16 ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	78

Sivistyspalvelut	79
400 Hallintopalvelut	79
410 Perusopetuspalvelut	80
420 Lukiopalvelut	83
440 Muu sivistystyö	84
40 SIVISTYSLAUTAKUNTA	87
Tekniset palvelut	88
600 Viranomaispalvelut	88
700 Tekniset palvelut	91
740 Tilapalvelut	93
770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut	95
60 TEKNINEN LAUTAKUNTA	96
Käyttötalous tehtäväalueittain/toimielimittäin	97
Yhteisesti jaettavat menot ja poistot	99
INVESTOINTIOSA	100
80 KAUPUNGINHALLITUS	101
86 TEKNINEN LAUTAKUNTA	102
1.8 Henkilöstötilinpäätös	108
Tuloslaskelma (TA/TP vrt)	126
Rahoitus	127
Rahoituslaskelma (TA/TP vrt)	129
2. ULKOINEN TULOSLASKELMA	132
3. RAHOITUSLASKELMA	133
4. TASE	134
5. KONSERNITULOSLASKELMA	137
6. KONSERNIRAHOITUSLASKELMA	138
7. KONSERNITASE	139
Tilinpäätöksen liitetiedostot	141

Sitovuustasot

Käyttötalous- ja investointiosassa sitovuustaso valtuustoon nähden on kaksinumeroinen toimielintaso, jolle valtuusto on hyväksynyt toimielimen tulo- ja menoarvion sekä toiminnalliset tavoitteet. Ainoa poikkeus tähän bruttokäsittelyyn on tehtäväalue 770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut, jonka sitovuustaso on nettomääräinen eli tulojen ja menojen erotus, eli toimintakate. Valtuuston sitovuustason toteumat on kehystetty tummalla raamilla.

Kaupunginhallituksen sitovuustaso käyttötaloudessa on kolminumeroinen tehtäväalueen tulot ja menot.

Tuloslaskelmaosassa valtuuston sitovuustaso on määrärahoihin varattavat erät: korkokulut, muut rahoituskulut ja satunnaiset kulut. Tuloarvioihin verrattavat erät ovat: verotulot, valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot ja satunnaiset tuotot.

Rahoitusosassa valtuuston sitovuustaso on määrärahoihin verrattavat erät: antolainojen lisäys, pitkäaikaisten lainojen vähennys. Tuloarvioihin verrattavat erät ovat: antolainojen vähennys ja pitkäaikaisten lainojen lisäys, sekä vaikutus maksuvalmiuteen.

1 NIVALAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Nivalan kaupungin sekä koko Nivalan kaupunkikonsernin tilinpäätös on vuodelta 2015 ylijäämäinen. Kaupungin tilinpäätös on ylijäämäinen 1, 010 miljoonaa euroa ja koko konsernin 0,8 miljoonaa euroa. Talouden tunnusluvut ovat oikean suuntaisia kun tarkastellaan kuntalain taloussäännösten (§ 118) mukanaan tuomia velvoitteita. Jatkossa konserniyhteistyötä kehitetään mm. säännöllisten konsernitapaamisten avulla. Pohja hyvälle konserniyhteistyölle ja -ajattelulle on luotu jo edellisinä vuosina mm. kaupunginvaltuuston ja tytäryhtiöiden hyväksymien konserniohjeistusten mukaisten käytäntöjen avulla.

Kaupunkikonsernissa tytäryhtiöt ovat tärkeitä toimijoita kaupungin toimialojen rinnalla paikkakunnan elinvoimaisuuden kehittämisessä. Kaupungin tytäryhtiöitä ovat Kiinteistö Oy Kesti, Nivalan Kaukolämpö Oy, Nivalan Liikuntakeskus Oy, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit, Nivalan Teollisuuskylä Oy, Nivalan Vesihuolto Oy.

Kiinteistö Oy Kesti ja Nivalan Vuokratodit ovat vuoden aikana toteuttaneet suunnitelmallista kiinteistöjen ylläpitoa ja kehittämistä. Kiinteistö Oy Kesti toteutti kestintuvan sisäilmaremontin ja Nivalan Vuokratodit vastaavasti purki ennalta suunnitellusti Heinäpolku 1-2:n. Yhtiöiden haasteena on käyttöasteen pysyminen hyvällä tasolla.

Nivalan Kaukolämpö Oy:n toimitusjohtaja vaihtui vuoden aikana ja uutena toimitusjohtajana aloitti Olli Jokinen. Hän on myös Nivalan Vesihuolto Oy:n toimitusjohtaja. Kumpikin yhtiö teki voitollisen tilinpäätöksen (Kaukolämpö Oy pois-toeroa hyväksikäyttäne).

Nivalan Liikuntakeskus Oy on ansiokkaasti hoitanut tehtäviään ja tuottaa monipuolisia ja virikkeellisiä liikuntapalveluja sekä tapahtumia yhteistyössä eri tahojen kanssa. Samalla se ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja yhteistyössä kaupungin kanssa. Nivalan Liikuntakeskus on luonut toiminnastaan positiivisen mielikuvan ja sen rooli tulee nousemaan mm. ennaltaehkäisevän toiminnan kehittämisessä sekä liikkumattomuuden vähentämisessä. Uusi keilahalli aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa. Uutena avauksena liikuntakeskus onnistui kesän 2015 tapahtumien järjestelyissä erinomaisesti.

Vuoden 2015 alussa Nivalan Teollisuuskylä Oy:n uutena toimitusjohtajana aloitti Kaisa Liinamaa. Nivalan Teollisuuskylä Oy on muiden tytäryhtiöiden ohella keskeinen toimija Nivalan kaupungin elinvoimaisuuden (työpaikkojen, yritysten) kehittämisessä.

Nivalan Työpajasäätiö aloitti uutena keskeisenä toimijana. Toimitusjohtajaksi valittiin Tuomas Sarjanoja. Nivalan kaupungilta siirtyi Työpajasäätiön hallinnoitavaksi metallipaja, Kädenjälki, Etsivä -nuorisotyö sekä myös aiemmin kaupungilla olleet työllistämistoimenpiteet. Säätiön tavoitteena on pitkäaikaistyöttömyyden kasvun taittaminen sekä siten vähentää kaupungin osuutta työmarkkinatukeen, jonka yksistään on vuonna 2016 arvioitu olevan 456 000 €. Työllisyyden edistäminen on tärkeä osa elinkeinopolitiikkaa. Työmarkkinatilanne on muuttunut siten, että työttömyys voi kohdata myös hyvin koulutettuja henkilöitä. Velvoitetöyöllistettävien työllistämisen osalta kaupunki ja työpajasäätiö tarkentavat kevään 2016 aikana toimintaprosesseja.

Varhaiskasvatuspalvelut siirtyivät peruskuntien hallinnoitavaksi vuoden 2016 alusta. Siirto valmisteltiin vuoden 2015 aikana sivistyslautakunnan johdolla.

Viime vuonna Suomeen saapui yli 32 000 pakolaista. Pakolaisasia ei Nivalan osalta vielä konkretisoitunut. Kaupunki ei ole myöskään tehnyt päätöstä pakolaisten vastaanottamisesta. Aluehallintovirasto (AVI) on kuitenkin keväällä 2016 pyytänyt kuntia käynnistämään keskustelut turvapaikanhakijoiden osalta. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueella päivitetään kotouttamissuunnitelmaa.

Nivalassa, kuten myös kuntakentässä muutoinkin on vuoden 2015 aikana käyty keskustelua IHA-uudistuksesta. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella valmistellaan tulevaisuuden sote-palveluja. Valmistelu toteutetaan Popster – hankkeen (Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveys) avulla. Nivalan kaupunki on nimennyt hankkeen ohjausryhmään kaksi edustajaa. Kuntajohtajat ovat osaltaan valmistelussa mukana. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion yhtymäjohtaja on nimetty päätoimisesti hankkeen valmistelutyöryhmään. Itsehallinto-/sote uudistuksen osalta, tätä katsausta kirjoitettaessa, ei ole tietoa itsehallintoalueiden rahoituksesta, sote-kiinteistöjen lunastuksen periaatteista, tukipalvelujen roolista. Itsehallintoalueiden / sote-alueiden jäsentymisen ja toiminnan käynnistyminen on suuri edunvalvontakysy-

mys myös Nivalan kaupungin osalta. Em. kokonaisuuteen liittyy myös palo- ja pelastustoimen, ensihoidon asemoituminen jatkossa.

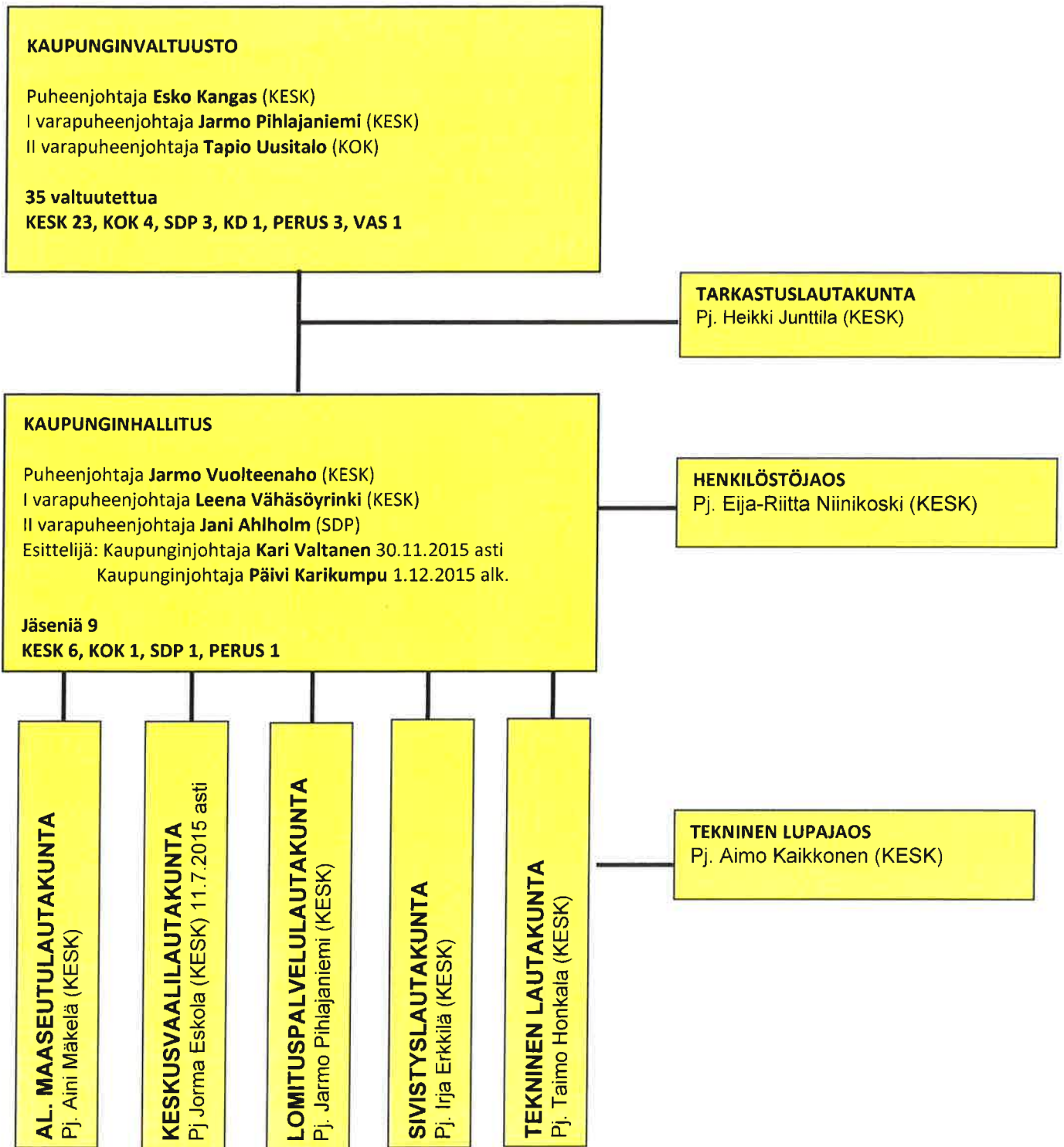
Kaupunki tarkastelee kevään 2016 aikana kaupungin alueella olevaa vanhuspalveluasumista. Valmistelussa mukana ovat mm. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit, Vanhustenkotiyhdistys.

Nivalan väestömäärä väheni viime vuonna 63 henkilöllä, vaikkakin helmikuun 2016 tilastotietojen perusteella väkimäärän kehitys kääntyi taas positiiviseksi. Kaupunki tekee voimakasta työtä tytäryhtiöineen paikkakunnan elinvoimaisuuden kuten työpaikkojen, asukkaiden määrän lisäämiseksi. Kaupunkikonsernin ja kaikkien paikallisten toimijoiden (kuten mm. järjestöt) rooli tulee olemaan jatkossa entistä voimakkaampi oman paikkakunnan kehittämisessä.

Kiitän kuluneesta tapahtumarikkaasta vuodesta, koko konsernin hyvästä tuloksesta luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja monia yhteistyökumppaneita.

Päivi Karikumpu
kaupunginjohtaja, Nivala

1.1.2 Luottamushenkilöorganisaatio 2015

1.1.3 Tilivelvolliset viranhaltijat

Kuntalain säännösten mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisten toimielimen tehtävälleen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisten määrittely on tarpeen muistutus- ja vastuuvapausmenettelyn vuoksi. Tilivelvolliseen voidaan kohdistaa muistutus ja myös vastuuvapauden myöntäminen kohdistuu tilivelvolliseen. Voimassa olevassa kuntalaissa tilivelvollisten piiriä on rajoitettu. Säännöksen mukaan tilivelvollisia ovat **kunnan toimielimen jäsen** sekä asianomaisten toimielimen **tehtävälleen johtava viranhaltija**. Säännöksessä tarkoitettuja johtavia viranhaltijoita voi toimielimen tehtävälleen olla useampia, jos selvää tehtäväkokonaisuutta johtava viranhaltija on suoraan toimielimen eikä toisen viranhaltijan alainen. Yleensä toimielimen tehtävälleen on vain yksi säännöksessä tarkoitettu tilivelvollinen viranhaltija.

Hyväksymällä talousarvion 2015 vuodelle kaupunginvaltuusto on määrittellyt tilivelvollisiksi seuraavat: Kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäsenet.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

Toimielin	Viranhaltija
Keskusvaalilautakunta	keskusvaalilautakunnan sihteeri
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
	hallintojohtaja
	kaupunginkamreeri
Henkilöstöjaos	hallintojohtaja
Alueellinen maaseutulautakunta	maaseutujohtaja
Lomituspalvelulautakunta	lomituspalvelujohtaja
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Tekninen lupajaos	rakennustarkastaja
Sivistyslautakunta	sivistysjohtaja

1.1.4 Kaupunginvaltuuston päätöksiä

- 29.01. Takaus - Teollisuuskylä Oy
Jyrkänrannan asemakaavan hyväksyminen
Vesikolmio Oy osakassopimuksen hyväksyminen ja osakepääoman korotus
- 25.03. Takaus - Vesikolmio Oy
- 23.04. Takaus - Nivalan Liikuntakeskus Oy
Asemakaavamuutos kortteli 316
- 27.05 Varhaiskasvatuspalveluiden siirtäminen Ppky Kalliosta kaupungin omaksi toiminnaksi
Hallintosäännön muutos sivistyslautakunnan osalta
- 17.06. Arviointikertomus vuodelta 2014
Tilinpäätös- ja toimintakertomus 2014 hyväksymisestä päättäminen
Tilintarkastuskertomus vuodelta 2014 vastuuvapauden myöntäminen
- 15.09. Eron myöntäminen eläkkeelle siirtyvälle kaupunginjohtajalle
Uuden kaupunginjohtajan valinta
- 24.09. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen uudelleen järjestely
Toimivalta kunnallis- ja kiinteistöverosta vapauttamisessa
Osavuosisikatsaus 1.1.–30.6.2015
- 28.10. Kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2016
Tuloveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2016
Lapsiasiainneuvoston raportti

- 26.11. Vuoden 2016 talousarvio ja vuosien 2017–2019 taloussuunnitelma
Hallintosäännön tarkistus sivistyslautakunnan osalta
Johtajasopimuksen hyväksyminen
- 17.12. Kaavoituskatsaus vuodelta 2015

1.1.5 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden tilanne edelleen hankala

Suomen talouden tilanne on edelleen hankala. Kasvu käynnistyy ennustejaksolla vain vaivoin ja on selvästi hitaampaa kuin muualla euroalueella. Suomen vientimarkkinoiden kehitys näyttää aiemmin ennustettua vaimeammalta, eikä ulkomaankaupasta siten juuri saada vetoapua lähivuosina. Kasvu on ennustejaksolla kotimaisen kysynnän varassa. Kasvua kertyy 0,7 % vuonna 2016 ja 1,0 % vuonna 2017. Riskit painottuvat ennustettua heikomman talouskehityksen suuntaan, ja tuottavuuskehitys on heikkoa.

Maailmankaupan kasvu- ja siten myös Suomen vientikysyntä - jää vuonna 2015 selvästi hitaammaksi kuin Suomen Pankin kesäkuun 2015 ennusteessa odotettiin. Kiinan talouskasvu on hidastunut, ja Venäjän talous jatkaa supistumistaan ennustejaksolla vuosina 2015–2017. Toisaalta kasvu on varsin hyvässä vauhdissa Suomen viennin kannalta tärkeillä markkinoilla Euroopassa ja Yhdysvalloissa ja euron heikkeneminen helpottaa vientiä euroalueen ulkopuolelle. Rahapolitiikan säilyminen keveänä vauhdittaa euroalueen kasvua ja parantaa siten myös Suomen vientinäkymiä.

Investointien lisääntyminen euroalueella tukee viennin kasvua vuonna 2016. Suomen kustannuskilpailukyvyyn heikkenemistä ei kuitenkaan saada ennustejaksolla pysäytettyä, eikä Suomen vienti pääse vientimarkkinoiden kasvun vauhtiin. Viennin nopealle elpymiselle ei ole tällä hetkellä sellaisia edellytyksiä, joita on esiintynyt taloushistorian aiemmissa kasvuvaiheissa, kuten nopeaa maailmankaupan kasvua tai uusia erityisen kilpailukykyisiä vientituotteita. Vaihtoehtolaskelmassa tarkastellaan tilannetta, jossa vienti ei lähde lainkaan kasvuun ennustejaksolla ja kuilu viennin ja vientimarkkinoiden välillä syvenee.

Kuluttajahintojen nousu jatkuu poikkeuksellisen hitaana ennustevuosina, mikä kuvastaa raakaöljyn hintakehityksen vaimeutta. Kotimainen inflaatio hidastui huhtikuussa 2015 alle euroalueen vauhdin, joten hintatasoero euroalueeseen verrattuna on alkanut hitaasti supistua. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) mukainen inflaatio on vuonna 2015 keskimäärin -0,1 % ja kiihtyy 0,3 prosenttiin vuonna 2016 ja 1 prosenttiin vuonna 2017.

Nimelliset ansiot kohenevat maltillisesti ennustejaksolla voimassa olevan työmarkkinaratkaisun mukaisesti ja hidas inflaatio tukee reaaliensioden kasvua etenkin ennustejakson alkupuolella. Palkkamaltista huolimatta yksikkötyökustannusten kasvu näyttää jatkuvan nopeampana kuin muualla euroalueella, sillä tuottavuuden paraneminen jää edelleen hyvin hitaaksi.

Yksityinen kulutus lisääntyy ennustevuosina maltillisesti, mutta heikkokin kasvu auttaa pitämään yllä yksityistä kysyntää. Kotitalouksien tulot ovat kehittyneet taantumavuosina suhteellisen vakaasti. Osin tätä selittää se, että tulonsiirtojen merkitys tulonlähteenä on kasvanut varsinkin eläkeläisten määrän lisääntymisen vuoksi. Eläketulojen osuuden kasvu tulonmuodostuksesta vähentääkin yksityisen kulutuksen suhdanneherkkyyttä.

Vuoden 2015 aikana on nähty vihdoin merkkejä investointien elpymisestä ja odotusten koheneemisestä. Investointien ennustetaan kääntyvän lievään kasvuun vuosina 2016 ja 2017, kun asteittain vahvistuva ulkoinen kysyntä ja jo käynnissä olevat hankkeet tukevat tuotannollisten investointien lisääntymistä.

Työmarkkinoiden kesään 2015 asti jatkunut jyrkkä heikkeneminen on pysähtynyt. Heikon alkuvuoden vuoksi työllisten määrä jää kuitenkin likimain samansuuruiseksi kuin edellisenä vuonna ja työttömyysaste nousee 9,4 prosenttiin. Työmarkkinatilanne paranee ennustejaksolla vain hitaasti talouskasvun vaimeuden sekä rakennetyöttömyyden lisääntymisen vuoksi.

Suomen julkisen talouden rahoitusasema on ollut jo 6 vuotta alijäämäinen, minkä vuoksi julkinen velka on kasvanut voimakkaasti. Ennustejaksolla velka ylittää 68 % suhteessa BKT:hen ja on vuonna 2017 yli kaksinkertainen verrattuna vuoden 2008 velkatilanteeseen. Velkaantumisvauhti on huolestuttava, koska Suomen pidemmän aikavälin kasvunäkymät ovat heikot pitkittyneen taantumun, työikäisen väestön määrän supistumisen ja teollisuuden rakennemuutoksen vuoksi. Julkisen talouden rakenteellinen alijäämä ei ennustejaksolla juuri pienene hallituksen sopeutustoimista huolimatta, sillä työeläkerahastojen ylijäämä jatkaa supistumistaan eläkemenojen nopean kasvun myötä.

Suomen ulkoisen tasapainon tarkastelu eri sektorien rahoitusjäämien avulla kertoo suuresta globaalien rahoituskriisin jälkeisestä muutoksesta, joka on saanut liian vähän huomiota. Aiemmasta poiketen sekä kotitaloudet että julkinen talous ovat vuoden 2009 jälkeen olleet samanaikaisesti alijäämäisiä. Talouden ulkoista tasapainoa on sen sijaan pitkään tukenut yritysten rahoitusylijäämä. Rakenne antaa aihetta huoleen, sillä yrityssektorin rahoitusylijäämää pitää yllä yritysten investointien vähäisyys. Suomen talous pyöriikin tällä hetkellä velkaantumisen varassa, samalla kun talouden tuotantopotentiaali jatkaa supistumistaan. Tällainen kehitys ei ole kestävää.

Julkinen talous: Velkaantuminen jatkuu nopeana

Suomen julkisen talouden alijäämä säilyy ennustejaksolla lähellä 3:a prosenttia, ja velan kasvu jatkuu 68 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Ennusteessa on otettu huomioon uuden hallituksen budjettiesitys vuodeksi 2016 sekä suunnitellut toimet vuodeksi 2017. Hallituksen tavoitteena on velka-asteen kasvun taittaminen hallituskaudella, mutta sen saavuttamien on epävarmaa

Julkisyhteisöjen alijäämä ylitti Suomessa jo vuonna 2014 EU:n vakaus- ja kasvusopimuksessa määritellyn 3 prosentin rajan. Toteutunut alijäämä oli odotettua heikompi, eikä edellinen hallitus päättänyt enää aiempien säästötoimien lisäksi uusista toimista alkuvuoden 2015 aikana. Siten myös vuoden 2015 alijäämä ylittää rajan ja on 3,2 % suhteessa BKT:hen. Talouden heikko kasvu hidastaa julkisen talouden tasapainottamista myös seuraavina vuosina. Sopeutustoimien ansiosta julkisyhteisöjen alijäämä supistuu 2,9 prosenttiin vuonna 2016 ja edelleen 2,7 prosenttiin vuonna 2017. Finanssipolitiikka oli talouden kasvua tukevaa vuonna 2014, mutta kiristyy vuosina 2015 ja 2016. Koko julkisyhteisöjen rakenteellinen alijäämä ei juuri muutu, koska eläkemenojen kasvu jatkuu suhdannetilanteesta riippumatta nopeana.

Valtiontalouden tila kohenee hieman vuonna 2015 ja koko ennustejaksolla, mutta jää edelleen selvästi alijäämäiseksi. Uusi hallitus linjasi jo hallitusohjelmassa tavoittelemansa säästötoimet, jotka yltävät hallituskaudella noin 4 mrd. euroon koko julkisen talouden tasolla. Toimet kattavat laajasti valtion menoerät, mutta merkittävimmät leikkaukset tehdään suurimpiin menoeriin, eli sosiaalietuuksiin ja koulutukseen. Myös kehitysapua vähennetään merkittävästi. Hallitus keventää työtulojen verotusta ja kiristää välillistä verotusta siten, että kokonaisuudessaan toimet keventävät verotusta. Leikkausten vastapainona hallitus panostaa kertaluonteisesti kärkihankkeisiinsa ja korjausvelan vähentämiseen vuosina 2016–2018 kaikkiaan 1,6 mrd. euroa. Lisäksi ennusteessa on otettu huomioon pakolaistilanteen vaatima 450 milj. euron lisäpanostus vuoden 2016 budjettiin. Valtion budjettitalouden velka kasvaa 53,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017.

Myös kuntatalous säilyy ennustevuosina alijäämäisenä. Kunnallisverojen korotusvauhti on kokonaisuudessaan hidastumassa vuonna 2016, ja kuntatalouden painopiste siirtyy ennustevuosina menojen kasvuvauhdin hillitsemiseen. Niin kuntien tehtävien ja veloitteiden karsimisen kautta saatavat säästöt kuin asiakasmaksujen ja kiinteistöverojen korotukset ovat käytettävissä olevia keinoja kuntatalouden saattamiseksi lähemmäksi tasapainoa. Erityisesti kasvukeskusten haasteena ovat lisääntyvä palveluntarve ja laajentumisen vaatimat investoinnit. Muuttotappioalueilla ongelmana on väestön ikääntymisen ja supistuvan rahoituspohjan yhteensovittaminen. Kuntasektorin velka jatkaa edelleen voimakasta kasvua ja ylittää 10 % BKT:stä vuonna 2017.

Työeläkerahastojen ylijäämä säilyy ennustevuosina noin 1,3 prosentissa. Tulojen kasvua vauhdittaa työeläkemaksujen korotus eläkesopimuksen mukaisesti vuonna 2017. Eläkemenojen kasvu hidastuu hieman, koska hitaan inflaation ja ansiotason nousun vuoksi eläkkeiden indeksikorotukset jäävät pieniksi. Eläkkeensaajien lukumäärä kasvaa edelleen nopeasti. Muiden sosiaaliturvarahastojen rahoitusasemaa heikentää erityisesti työttömyysvakuutusrahaston alijäämä. Työllisyys- ja kasvusopimuksen jatkamisen yhteydessä sovittiin työttömyysvakuutusmaksujen korotuksesta yhteensä yhdellä prosenttiyksiköllä vuonna 2016. Myös työttömien määrän kääntyminen laskuun vuonna 2016 helpottaa hiljalleen sosiaaliturvarahastojen tilannetta, kun työttömyys- ja toimeentulomenot alkavat pienetä.

Sosiaaliturvamaksujen korotukset johtavat kokonaisveroasteen hienoiseen nousuun vuosina 2016–2017, jolloin veroaste yltää 44,8 prosenttiin. Hallituksen tavoitteena on velka-asteen nousun taittaminen vaalikauden loppuun mennessä. Ennustejaksolla julkisen velan kasvu hidastuu, mutta velka-aste kohoaa runsaaseen 68 prosenttiin vuonna 2017.

Lähde: Euro&talous, 5/2015 Suomen Pankki

1.1.6 Nivalan talousalueen kehitys

Tietoja Nivalan kaupungista:

- perustamisvuosi 1867
- pinta-ala 539,4 km²

Nivala kuuluu:

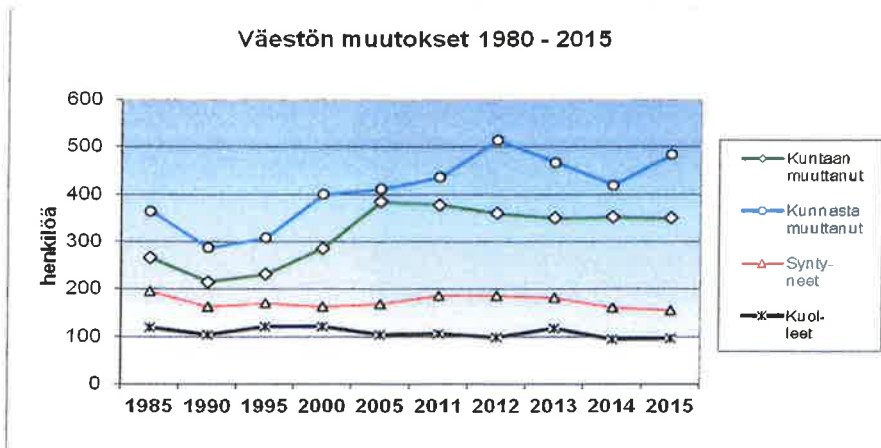
- Nivala-Haapajärven seutukuntaan
- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukseen
- Pohjois-Pohjanmaan liittoon
- Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon

	2015	2014
- asukasluku 31.12.	10 882	10 945
- kaavoitettu alue ha	698	698
- vero%	21,5	21,5
Verokertymä:		
- kunnallisvero	28 234 286	27 592 069
- " €/as.	2 595	2 521
- kiinteistövero	2 412 018	2 349 648
- " €/as.	222	215
- osuus yhteisöveron tuotosta	1 307 101	1 384 771
- " €/as.	121	127
- lainakanta €/as. *)	4 596	4 628
- keskim. työttömyys-%	13,4	13

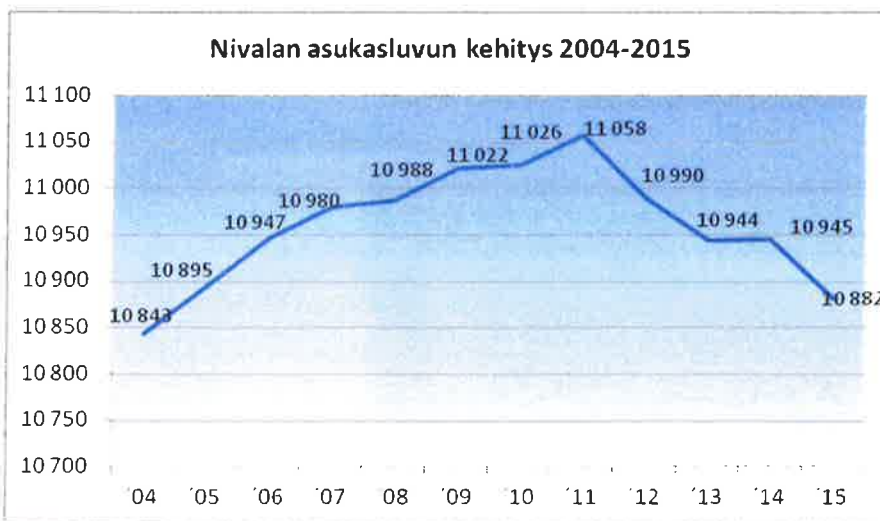
*) = vieras pääoma – (saadut ennakot - lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelat)

Väestön ikä- ja sukupuolijakauma 31.12.2015				
Ikä	Miehet	Naiset	Yhteensä	%
0–9	895	857	1 752	16,1
10–14	429	409	838	7,7
15–24	732	586	1 318	12,1
25–64	2 514	2 308	4 822	44,31
65–74	574	564	1 138	10,45
75–	412	602	1 014	9,34
YHTEENSÄ	5 556	5 326	10 882	100

Lähde: Tilastokeskus 23.2.2016

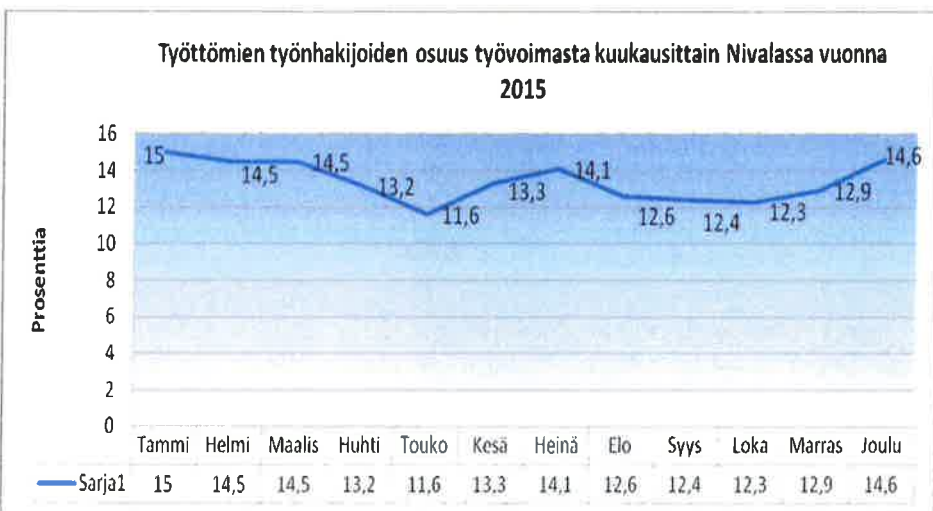
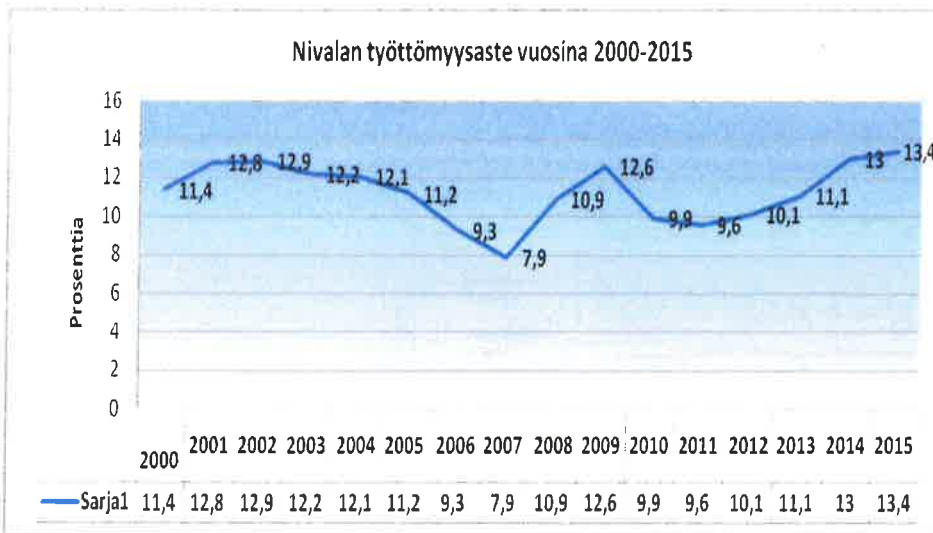
Lähde: Tilastokeskus 1.3.2016

Lähde: Väestörekisterikeskus 11.1.2016

Työlliset toimialan mukaan 31.12.	M	N	YHT
(A) Maatalous, metsätalous ja kalatalous	382	184	566
(B, D, E) Kaivostoiminta ja louhinta, sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätetuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	105	22	127
(C) Teollisuus	572	146	718
(F) Rakentaminen	317	20	337
(G-I) Tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus ja varastointi, majoitus- ja ravitsemistoiminta	338	271	609
(J) Informaatio ja viestintä	19	6	25
(K) Rahoitus- ja vakuutus toiminta	9	32	41
(L) Kiinteistöalan toiminta	15	11	26
(M-N) Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta	98	107	205
(O-Q) Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	185	927	1 112
(R-U) Muut palvelut	45	99	144
(X) Toimiala tuntematon	27	28	55
Yhteensä	2 112	1 853	3 965

Lähde: Tilastokeskus 1.3.2016

Nivalan työllisyystilasto 31.12.									
	2004	2006	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Työttömät <u>keskim.</u>	551	432	508	466	440	464	512	594	614
Työttömät naiset <u>keskim.</u>	240	211	206	192	186	174	204	217	243
Työttömät miehet <u>keskim.</u>	311	221	302	274	254	290	308	377	371
Alle 20-v. työttömät <u>keskim.</u>	27	11	28	12	16	18	-	-	-
Alle 25-v. työttömät <u>keskim.</u>	97	57	105	87	76	89	91	93	103
Yli 1 v. työttömänä <u>keskim.</u>	82	63	50	59	52	51	68	103	146
Yli 50-v. työttömät <u>keskim.</u>	207	163	165	179	164	153	167	205	212
Vajaakuntoiset <u>keskim.</u>	80	68	73	89	76	67	76	88	89
Avoimet työpaikat <u>keskim.</u>	24	21	12	12	25	13	29	22	31
Työttömyysaste %	12,1	9,3	10,9	9,9	9,6	10,1	11,1	13	13,4

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 1.3.2016

1.1.7 Nivalan kaupungin talouden kehitys vuonna 2015

Nivalan kaupungin asukasluku on vuodesta 2011 lähtien ollut hieman laskusuunnassa. Vuoden 2014 lopussa asukkaita oli 10945 ja 2015 vuoden lopussa asukasmäärä oli pienentynyt 63:lla eli 10882 asukkaaseen.

Kaupungin työllisyystilanne on ollut heikko johtuen talouden taantumasta. Työttömyysluvut olivat vielä v. 2014 joulukuussa 15,2 %, josta lähtien se on pikku hiljaa lähtenyt laskemaan ollen nyt joulukuussa 2015 14,6 % ja siitä edelleen on tammikuussa 2016 luku ollut 13,8 %. Pitkäaikaistyöttömyys on myös lisääntynyt, ja vastuu sen hoidosta on kaupungilla. Tämä on tiedostettu ja kaupunki oli aktiivisena osapuolena perustamassa paikkakunnalle Työpajasäätiötä, jonka yhtenä tehtävänä on pyrkiä edistämään työllistymistä ja ehkäisemään syrjäytymistä.

Keskeisillä talouden tunnusluvuilla tarkasteltuna Nivalan kaupungin taloudellinen tilanne on parantunut edellisestä tilinpäätösvuodesta.

Toimintatulot ylittyivät lähes 540 000 eurolla ja tässä isoimpana oli 254 000 euron ylimääräinen arvonlisäveron palautus verohallinnolta. Kyseinen tulo oli korjausta kolmen aiemman vuoden Melan alaisiin lomituspalveluihin liittyvä palautus, joka haettiin jälkikorjauksena verohallinnolta. Tämä liittyy arvonlisäveron poikkeukselliseen käsittelyyn eräistä valtion korvauksiin oikeuttavista toimista, joista kertyvä palautusjärjestelmän arvonlisävero saadaan takaisin ns. tuplalten eli normaalin palautusjärjestelmän kautta sekä lisäksi Melan tilitysten yhteydessä valtiolta.

Lähes kaikilla toimielimillä tuli säästöä määrärahoihin, ja toimintamenot alittuivat lähes 300 000 euroa. Erikoissairaanhoidon menojen vähentymistä oli 276 273 euroa edellisestä vuodesta ja kokonaisuudessaan Ppky Kalliolla jäi 82 506 euroa lisämäärärahalla korjattua talousarviota käyttämättä.

Vuoden 2015 talousarviossa varauduttiin 0,2 prosentin palkankorotuksiin. Henkilöstömenojen määrärahat alittuivatkin hieman yli 400 000 eurolla. Henkilöstökulujen osuus käyttötalouden ulkoisista toimintamenoista tilinpäätöksessä on 28,5 % (v. 2014 tp 29,0 %). Palkkausvarauksen riittävyys vuosittain on riippuvainen mm. eläkkeelle siirtymisten aiheuttamista kustannuksista, sairaus poissaoloista sekä muista mahdollisista muutoksista henkilöstössä sekä valtakunnallisista työ- ja virkaehtosopimuksista.

Toimintakatteen muutos edelliseen tilinpäätökseen oli 1,8 % (vrt. tp 2014 / 1,1 %, tp 2013 / 3,4 %, tp 2012 / 3,9 % ja tp 2011 / 7,4 %). Nivalan kaupunki on onnistunut tavoitteessaan hillitä toimintakatteen vuosittaista nousua ja suunta on oikea talouden tasapainossa pysymiseksi.

Verotulojen kehitys: Verotulojen kehitys huolestutti pitkin vuotta, mutta verokertymä oikeni loppuvuodesta ja jäi vain vajaat 40 000 euroa budjetoitua summaa pienemmäksi.

	TA 2015	TP 2015	TP 2014
Kunnallisvero	28 157 000 €	28 234 286 €	27 592 069 €
Kiinteistövero	2 426 000 €	2 412 018 €	2 349 648 €
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 410 000 €	1 307 101 €	1 384 771 €
Yhteensä	31 993 000 €	31 953 405 €	31 326 488 €

Kunnallisverotuloa kertyi tilinpäätösvuonna 77 286 euroa enemmän kuin talousarvioon budjetoitiin ja prosentteissa kasvu on 2,3 % edellisvuoden kertymää suurempi. Valtuusto hyväksyi vuodelle 2015 kunnallisveroprosentiksi 21,50.

Kiinteistöveroja kertyi 13 982 euroa budjetoitua vähemmän, ja prosentteina muutos edelliseen vuoteen on 2,7 %.

Yhteisöverotuottojen kertymä jäi 102 899 euroa budjetoitua pienemmäksi, ja prosentteina muutos edelliseen vuoteen on - 20,2 %. Tässä kertymässä nyt näkyy tämä talouden taantuma, joka on vaikuttanut myös kaupungin yritysten tulokseen ja sitä kautta kertyvään yhteisöveroon.

Valtionosuuksien kehitys: Valtionosuuksien lopulliset päätökset toivat kaupungille tuloa 380 000 euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa oli arvioitu.

	TA 2015	TP 2015	TP 2014
Peruspalvelujen valtionosuudet yhteensä	31 880 000 €	32 259 581 €	31 652 872 €

Valtionosuudet nousivat suhteessa edelliseen vuoteen 1,9 %.

Sijoitussalkun tuotot ylittivät arvioidusta 157 000 euroa ja korkokuluista jäi säästöä lähes 290 000 euroa.

Kaupungin velkamäärä aleni vuonna 2015 seitsemänsataatuhatta euroa edellisvuodesta ollen nyt 50 milj. euroa (v.2014 / 50,7 milj. euroa, v.2013 / 51,2 milj. euroa ja v.2012 / 51,0 milj. euroa). Korkokulut olivat vuoden aikana ennätysmäisen alhaiset 162 360 euroa. Koko lainakannan keskikorko vuoden 2015 lopussa oli 0,3 %.

Vuodelle 2015 hyväksytyn talousarvion tuloslaskelma oli ylijäämäinen 350 727 euroa, ja talousarviomuutosten jälkeen ylijäämä kääntyi 99 730 euroa alijäämäiseksi. Tilinpäätöksessä tuloslaskelman ylijäämä kuitenkin yllätti ollen 1 009 894 euroa. Tilikauden tulos on 882 856,51 € positiivinen, ja vuosikate 2 893 744,48 € positiivinen.

Valtakunnallisten arviointikriteerien valossa Nivalan talous on vuoden 2015 tuloslaskelman vuosikatteen perusteella hyväksyttävän alarajalla (vuosikate kattaa sumupoistot, mutta ei lainan lyhennyksiä).

TUOSLASKELMA, RAHOITUSLASKELMA JA TASE TARKASTELU

1.2 Kokonaistulot ja -menot

Toimintatuottoihin sisältyvät myyntitulot, maksutulot, tuet ja avustukset, vuokrat sekä muut tuotot. Myyntituottoihin kirjataan tulot tavaroiden ja palvelujen mynnistä, jotka on tarkoitettu myytäväksi pääsääntöisesti tuotantokustannukset peittävään hintaan (esim. yhteistoimintakorvaukset, lomituspalvelukorvaukset, ateriakorvaukset jne.)

Maksutuotot ovat asiakasmaksuja ja muita maksuja tavaroista ja palveluista joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyyn mukaan. Usein näiden maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa, joten kunta ei pysty vaikuttamaan näiden maksutuottojen kertymään.

Kirjauksissa on eritelty sisäiset ja ulkoiset erät toisistaan. Sisäiseksi tapahtumaksi kirjataan meno ja tulo, joka tapahtuu kaupungin hallintokunnan ostaessa jotain tavaraa tai palvelua kaupungin toiselta hallintokunnalta (esim. koulu ostaa oppilasruokailun ruoka- ja puhdistuspalveluiden tehtävälueelta). Vuoden 2015 tilinpäätöksessä sisäisiä tuloja on yhteensä 3 443 154 € koostuen suurimmalta osin ruokahuollon ateriatuloista 981 636 € ja puhdistustuloista 796 749 € sekä tilapalvelun vuokratuloista 1 329 648 € ja atk- ja toimistopalvelujen sisäisistä maksutuloista 228 626 €.

Ulkoisia ja sisäisiä toimintatuottoja kertyi tilikauden 2015 aikana yhteensä 15,7 miljoonaa euroa (tp 14 / 15,5 miljoonaa euroa).

Käyttöomaisuuden myyntivoittoja kirjattiin 203 846 € joka koostuu tonttien myyntivoitosta.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisia tuottoja ja kuluja ovat sellaiset tulot ja menot, jotka perustuvat kunnan tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin. Vuoden 2015 tuloslaskelmaan ei sisälly satunnaisia tuottoja eikä kuluja.

Verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet

Verotulokertymäksi arvioitiin v. 2015 talousarviossa 31 993 000 €. Toteutunut verokertymä oli 31 953 405 € tilinpäätöksessä ja toteutui 99,9 % talousarvioon verrattuna. Verotulot kirjataan muusta kirjauskäytännöstä poikkeavasti eli maksuperusteen mukaisesti. Veroennakot ja niiden oikaisut kirjataan verotuloksi tai tulojen pienennykseksi maksatuskuukauden mukaan.

Valtionosuuksia hyväksyttiin vuoden 2015 talousarvioon 31 880 000 €. Loppuvuodesta valtionosuuden tuloarviota korjattiin 400 000 suuremmaksi ja tilinpäätöksessä valtionosuuskertymä toteutui 99,9 % ollen 32 259 581 €.

Investointitulot

Investointiosan tuloja ovat rahoitusosuudet investointimenoihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Vuoden 2015 tilinpäätöksessä investointiosan myyntituottoja kertyi yhteensä 726 638 €, joka summa koostuu kokonaan maanmyyntituloista. Investointiosan rahoitusosuus 25 000 € on urheilupuiston valaistukseen saatu rahoitusavustus.

Rahoitustulot

Korko- ja muita rahoitustuottoja vuoden 2015 talousarviossa oli 950 000 €. Talousarviovuoden aikana ko. tuottoja kertyi yhteensä 1 107 545 €, eli 16,6 % talousarviolukua enemmän. Kertyneet rahoitustuotot jakaantuvat korko- ja osinkotuottoihin 188 877 €, arvopapereiden myyntivoittoihin 908 613 € ja loput on pieniä viivästyskorkotuloja ja vastaavia.

Toimintakulut

Toimintakuluihin sisältyvät henkilöstökulut (sisältäen palkat ja sosiaalimenot), palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat sekä vuokrat, avustukset ja muut kulut. Ulkoisia ja sisäisiä toimintakuluja kertyi vuoden 2015 aikana yhteensä 77,9 miljoonaa euroa (tp 2014 / 76,5 miljoonaa euroa).

Ulkoisiin ja sisäisiin palvelujen ostoihin vuonna 2015 kului 51,0 miljoonaa euroa (v. 2014 / 50,4 miljoonaa euroa) ollen suurin menoerä. Erä sisältää kuntalaisille tuotettujen lopputuotepalveluiden tuottamisesta aiheutuvat menot. Mm. Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolta ostetut palvelut ovat tässä tiliryhmässä, ja se onkin suurin palvelujen ostojen menoerä suuruudeltaan 42,6 miljoonaa euroa.

Toiseksi suurin yksittäinen menoerä v. 2015 on henkilöstökulut 21,2 miljoonaa euroa eli 28,5 prosenttia (v. 2014 / 29,0) käyttötalouden ulkoisista menoista.

Investointimenot

Vuoden 2015 tilinpäätöksessä investointimenojen loppusumma on 3,3 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen alaisia investointikohteita vuoden 2015 aikana olivat maanhankinta 1 milj. eurolla, 135 280 eurolla ostettiin kiinteistö Tori-tien varrelta, atk-hankintoihin käytettiin 117 150 euroa, Nivalan Liikuntakeskus Oy:n osakepääomaa korotettiin 100 004,52 euroa, Vesikolmion osakepääoman korotusta 77 520 euroa, ja Nivalan Työpajasäätiön säädepääoman maksu 25 000 euroa. Teknisen lautakunnan alaisuudessa korjattiin niin päiväkotien kuin koulujen ja terveyskeskuksen ja kaupungintalon tiloja. Paloasemalle tehtiin laajennus 312 700 eurolla, kaavateiden rakentamiseen ja päällystämiseen käytettiin 202 538 euroa, liikenneturvallisuuden parantamiseen käytettiin 129 018 euroa ja urheilupuistoa rakennettiin yhteensä 507 443 eurolla.

Rahoitusmenot ja lainojen muutokset

Rahoitusmenoihin sisältyvät lainojen korko- ja muut rahoitusmenot. Vuoden 2015 aikana uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin yhteensä 12,9 milj. €. Tästä varsinaista uutta talousarviolainaa oli 2,9 milj. € ja 10 milj. € laina oli uusi pitkäaikainen 10 v. bulletlaina jolla maksettiin pois kaksi marginaaliltaan kalliimpaa pitkäaikaista lainaa. Tällä vanhojen lainojen konvertoinnilla uudeksi lainaksi saatiin edelleen säästöä vuosittaisissa korkomenoissa. Rahoitusta hoidettiin lisäksi käyttämällä lyhytaikaisia kuntatodistuksia, joiden korkokanta on ollut huomattavasti alhaisempi kuin pitkäaikaisien lainojen. Tällä järjestelyllä sekä erittäin alhaisen korkotason avulla saatiin korkomenojen määrärahasta säästymään 287 640 €. Korkokulujen määräksi kertyi näin 162 360 € vuonna 2015. (vrt. 2014 / 0,4 milj. €, 2013 / 0,5 milj. €, 2012 / 0,8 milj. €, 2011 / 1,0 milj. €, 2010 / 0,9 milj. €, 2009 / 1,3 milj. € ja 2008 / 1,8 milj. €). Keskikorkokanta aleni edelleen ja oli vuonna 2015 0,3 %. Kuntatodistusten euromäärä aleni edellisen tilinpäätöksen 28,5 milj. eurosta 28,0 milj. euroon. Talousarviolainoja lyhennettiin lainaohjelman mukaisesti 3 milj. euroa, sekä tehtiin 10 milj. euron lainojen konvertointi. Rahoitusarvopaperien myyntitappioita v. 2015 aikana kirjattiin 53 605 euroa, ja arvonalennuksia kirjattiin tilinpäätöshetkellä 71 692 euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos rahoituslaskelmassa pitää sisällään tilinpäätösvouden aikana kirjattujen tilapäislainojen eli kuntatodistusten pääomien muutokset tilinpäätösvouden aikana.

1.2.1 Ulkoinen tuloslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut**TULOSLASKELMA (1 000 €)**

	1.1.-31.12.2015	1.1. - 31.12.2014
Toimintatuotot		
Myyntituotot	7 924	7 906
Maksutuotot	922	941
Tuet ja avustukset	501	477
Vuokratuotot	1 989	1 969
Muut toimintatuotot	944	842
Toimintatuotot yhteensä	12 280	12 135
Valmistus omaan käyttöön	32	30
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-15 678	-15 574
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 590	-4 676
Muut henkilösivukulut	-918	-946
Palvelujen ostot	-48 930	-48 270
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 723	-2 887
Avustukset	-937	-221
Vuokratulut	-448	-419
Muut toimintakulut	-192	-147
Toimintakulut yhteensä	-74 416	-73 140
TOIMINTAKATE	-62 103	-60 975
Verotulot	31 953	31 326
Valtionosuudet	32 260	31 653
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	152	210
Muut rahoitustuotot	956	505
Korkokulut	-162	-368
Muut rahoituskulut	-161	-53
VUOSIKATE	2 894	2 298
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-2 011	-2 004
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	883	294
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	2	2
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	125	100
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 010	396

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen menojen ja tulojen riittävyyttä

Kunnan tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos, jota tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset.

Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2015	2014
Toimintatuotot % toimintakuluista	16,51 %	16,59 %
Vuosikate %		
=100 * Vuosikate/poistot	144 %	114,7 %
Vuosikate €/asukas	266 €/as	210 €/as
Asukasmäärä	10 882 as	10 945 as

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate % kertoo kuinka paljon kunnan tulorahoituksesta jää pitkävaikutteisten menojen rahoittamiseen. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa käytetään vuosikatetta % poistoista tunnuslukua. Tunnusluvun olleessa 100 % katsotaan tulorahoituksen olevan riittävä.

Kunnan vuosikate asukasta kohden on kuntien tulorahoituksen tason vertailussa yleisesti käytetty tunnusluku. Keskimääräistä kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kunnan koko, taajama-aste ja toimintojen organisointi ovat vertailua vaikeuttavia tekijöitä. Kuntien välisessä vertailussa on huomioitava myös erot tuloveroprosenteissa ja yhteisöverokertymissä. Tilastokeskuksen laatimien tilinpäätöstilastojen mukainen valtakunnallinen vuosikate asukasta kohden oli vuonna 2014 406 €, vuonna 2013 / 380 € (tp2012 / 249 €, tp2011 / 384 €, tp2010 / 461 €, tp2009 / 340 €, tp2008 / 363 €).

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

1.2.2 Rahoituslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
	1 000	1 000
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 894	2 297
Tulorahoituksen korjaukset	-149	-226
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 290	-2 397
Rah.osuudet invest. menoihin	25	459
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	727	281
	-2 538	-1 657
Toiminnan ja invest. rahavirta	206	414
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen vähennykset	118	231
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 900	0
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-13 038	-4 566
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500	4 000
	-638	-566
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0	
Vaihto-omaisuuden muutos	19	
Saamisten muutos	201	-26
Korottomien velkojen muutos	-86	-417
	134	-443
Rahoituksen rahavirta	-385	-778
Rahavarojen muutos	-179	-364
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 565	15 744
Rahavarat 1.1.	15 744	16 108
	-179	-364

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Kokonaistulojen merkitystä kunnallistaloudessa havainnollistaa niiden vertaaminen eri meno- ja tulolajeihin:

	2015	2014
* Invest. tulo-rahoitus % =100 * vuosikate / invest. omahankintameno	88,64 %	118,5 %

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku kertoo investointimeno-osuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella (=joko käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää laskemalla). Investointien omarahoituksosuudella tarkoitetaan rahoituslaskelman käyttöomaisuus-investointeja vähennettynä rahoituslaskelmaan merkityillä rahoitusosuuksilla.

* Pääomamenojen tulo-rahoitus % =100 * vuosikate / (invest. omahankintameno + antol. nettolisäys + lainanlyhennykset)	17,88 %	36,63 %
--	---------	---------

Pääomamenojen tulo-rahoitus on tunnusluku, joka osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainanhoitokate

(Vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+lainanlyhennykset)	0,23	0,54
---	------	------

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

	2015	2014
Maksuvalmius		
* Rahavarat 31.12. = rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset	15,6 m €	15,7 m €
* Kassasta maksut	91,0 m €	80,5 m €
* Kassan riittävyys (pv) =365pv * kassavarat 31.12./kassasta maksut tilikaudella	62 pv	71 pv

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2015	2014
	-12 421	-13 352

Rahoituslaskelman välitulokset Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoituksivaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätös- ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

1.2.3 Tase (1 000 €) ja tunnusluvut

T A S E (1 000 €)	2 015	2014
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	24	5
2. Muut pitkävaikutteiset meno	143	236
Aineettomat hyödykkeet yht.	167	241
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	6 464	6 035
2. Rakennukset	32 485	33 233
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	7 971	7 448
4. Koneet ja kalusto	378	437
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	606	196
Aineelliset hyödykkeet yht	47 905	47 349
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	28 299	28 121
3. Muut lainasaamiset	1 798	1 915
4. Muut saamiset	98	81
Sijoitukset yhteensä	30 194	30 117
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 267	77 707
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot		1
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ		1
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
4. Muu vaihto-omaisuus	3	22
Vaihto-omaisuus yhteensä	3	22
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	49	147
3. Muut saamiset	173	173
Pitkäaik.saamiset yhteensä	222	320
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	463	513
2. Lainasaamiset	781	901
3. Muut saamiset	455	446
4. Siirtosaamiset	478	420
Lyhytaikaiset saamiset yht.	2 178	2 280
Saamiset yhteensä	2 400	2 601
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	3 798	3 690
2. Sijoitukset rahamarkkinains	340	390
3. Joukkovelkakirjalainasaamis	10 524	9 195
4. Muut arvopaperit	209	608
Rahoitusarvopaperit yht.	14 871	13 883
Rahat ja pankkisaamiset	695	1 861
Rahat ja pankkisaamiset yht.	695	1 861
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 968	18 367
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 235	96 075

	2015	2014
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	35 757	35 757
III Muut omat rahastot	2 392	2 517
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 578	1 181
V Tilikauden yli/alijäämä	1 010	396
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 737	39 851
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	41	43
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET YHT.	41	43
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	1
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	17	17
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	17	18
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.laitoksilta	20 241	18 736
3. Lainat julkisyhteisöiltä		250
7. Muut velat	4	4
Pitkäaikainen vieras po. yht.	20 245	18 990
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 524	2 166
3. Lainat julkisyhteisöiltä	250	1 000
4. Lainat muilta luotonantajilta	28 000	28 500
6. Ostovelat	2 206	2 679
7. Muut velat	360	544
8. Siirtovelat	2 855	2 284
Lyhytaikainen vieras po. yht.	35 195	37 173
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	55 440	56 163
VASTATTAVAA	96 235	96 075

Taseen tunnusluvut

Taseen tunnusluvut kuvaavat kaupungin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

	2015	2014
* Omavaraisuusaste % =100*(omapo+poistoero ja vapaaeht.varaukset) / (koko po-saadut ennakot)	42,4 %	41,5 %

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. Mikäli vakavaraisuustaso on 50 % tai alle 50 % merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta.

	2015	2014
* Suhteellinen velkaantuneisuus % = 100*(vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot	72,5 %	74,7 %

Tunnusluku ilmaisee kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnuslukuun ei vaikuta kuntien välisessä vertailussa käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmä.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmin kunta selviytyy velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus oli kuntasektorilla v. 2014 tilinpäätöksessä 52,0 % laskettuna koko maan kuntien keskiarvona.

* Lainakanta 31.12. = vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat+ siirtovelat + muut velat)	50,0 M€	50,7 M€
Lainakanta kuvaa korollista vierasta pääomaa.		
* Lainakanta €/asukas	4 596 €	4 628 €
* Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset	1,9 M€	2,0 M€
Asukasmäärä	10 882	10 945
*Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	2 587	1 578
*Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	238 €/as	144,14 €/as

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.2.4 Kokonaismenot ja -tulot

Kokonaismenojen ja -tulojen laskelma laaditaan tulos- ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	m€	%	MENOT	m€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	12 280 058	13,5 %	Toimintakulut	74 415 532	81,3 %
Verotulot	31 953 405	35,0 %	– Valmist. omaan käyttöön	-32 072	0 %
Valtionosuudet	32 259 581	35,4 %	Korkokulut	162 360	0,2 %
Korkotuotot	151 670	0,2 %	Muut rahoituskulut	161 024	0,2 %
Muut rahoitustuotot	955 875	1,0 %	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- voitot	-203 846	-0,2 %	+/- Pakoll. varauk. muutos		
Investoinnit			– Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tappiot	-54 499	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	25 000	0,0 %	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	726 638	0,8 %	Investointimenot	3 289 720	3,6 %
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	117 506	0,1 %	Antolainasaamisten lis.	0	
Pitkäaik. lainojen lisäys	12 900 000	14,1 %	Pitkäaik. lainojen vähennys	13 037 904	14,3 %
Lyhytaik. lainojen lisäys	0	0,0 %	Lyhytaik. lainojen vähennys	500 000	0,5 %
Oman pääoman lisäys	447		Oman pääoman vähennys		
Kokonaistulot yht.	91 166 334,19	100 %	Kokonaismenot yht.	91 479 969,85	100 %

Täsmäytys: Kokonaistulot 91 166 334,19- kokonaismenot 91 479 969,85 =-313 635,66

Muut maksuvalmiuden muutokset 134 828,50 + rahavarojen muutos 178 807,16 = 313 635,66

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen menojen ja tulojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pää-
omaa. Nivalan talous edustaa hyväksyttävän alarajalla olevaa tasoa.

Taloudellinen tilanne jaotellaan seuraavasti:

- Vahvassa taloudessa vuosikate kattaa lainan lyhennykset ja netto korvausinvestoinnit sekä netto uusinvestoinnit.
- Tasapainoisessa taloudessa vuosikate kattaa lainan lyhennykset ja korvausinvestoinnit.
- Hyväksyttävän alarajalla olevassa taloudessa vuosikate kattaa korvausinvestoinnit (=sumupoistot)
- Kriisin esiasteella olevassa taloudessa vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos pois lukien satunnaiset erät, on negatiivinen.
- Kriisitaloudessa vuosikate on negatiivinen.

Heikkenevässä taloudessa otetaan lisää velkaa, realisoidaan käyttöomaisuutta, vähennetään toimintapääomaa tai kasvavarallisuutta tuotantovälineiden toimintakunnon ylläpitämiseksi.

1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä**Yleistä**

Suomen talouden vaikeudet jatkuvat seuraavien parin vuoden aikana. Kasvunäkymät ovat heikot ja julkisen talouden tilanne ei parane oleellisesti. Suomen teollisuustuotannon tason arvioidaan olevan v. 2017 noin neljänneksen alempi kuin kymmenen vuotta sitten. Nykyisenkaltaisella talouden rakenteella teollisuuden ja viennin virkoaminen on ehdoton edellytys Suomen talouden suotuisalle kehitykselle. Suomen talouskasvu jää ennustehorisontin aikana kilpailijamaitamme hitaammaksi ja työttömyysaste korkeaksi.

Lyhyet korot pysyvät euroalueen historiaan nähden ennätyskellisen alhaisina, sillä sekä vuonna 2016 että 2017 kolmen kuukauden euriborkoron ennustetaan pysyvän lievästi negatiivisena. Kymmenen vuoden korkotaso pysyy vastaavasti alhaisella tasolla, ollen 1,0 % ensi vuonna ja 1,5 % vuonna 2017.

Työmarkkinoiden tilanne pysyy edelleen heikkona. Pitkäaikaistyöttömien määrä on kasvanut nopeasti jo noin 115 000 henkeen ja rakennetyöttömien määrä on ylittänyt 200 000 hengen rajan. Myös työllisten määrän ennustetaan hiukan alenevan.

Suomen julkinen talous on vajonnut pitkäkestoisesti alijäämäiseksi vaisun talouskasvun, ikääntymisestä aiheutuvan menopaineen sekä talouden rakennemuutoksen vuoksi. Julkinen talous pysyy alijäämäisenä ennustejaksolla, vaikka välittömät menoleikkaukset hidastavat menokasvua ja pienentävät alijäämää. Julkisyhteisöjen menojen kasvu kohdistuu erityisesti kuntatalouteen.

Kuntatalous pysyy sopeutustoimista huolimatta kireänä, sillä väestön ikärakenteen muutos lisää voimakkaasti palvelutuotannon menoja.

Nivalan kaupungin kehitysarvio

Nivalan kaupungin talous on viime vuosina parantunut. Lainakannan kasvu on taittunut ja jopa saatu hieman laskemaan ja toimintakatteen vuosittaiset kasvut ovat jääneet alle kahden prosentin. Verotulojen kehitys on ollut isompi kuin toimintakatteen nousu, ja tämä on oikea suunta.

Lähivuosina on kuitenkin tulossa valtakunnallinen aluehallintouudistus, jonka yhtenä isona osana on koko sosiaali- ja terveydenhuollon organisointi uudelleen. Tämä uudistus, sen rahoitus ja jäljelle jäävän peruskunnan tehtävät ja niiden rahoitus ovat edelleen vailla vastauksia.

Asukasmäärän kehitys on lähtenyt viime vuosina hieman laskemaan, ja tähän on syytä kiinnittää huomiota ja pyrkiä saamaan se jälleen kasvun tielle. Asuntoja kuntaan muuttaville on tarjolla niin vuokraukseen kuin omistusasunnoista kiinnostuneille. Työllisyystilanne on hieman parantunut vuoden sisällä ja edelleen työttömyyden ja syrjäytyneisyyden hoitoon perustettu Nivalan Työpajasäätiö tekee työtä etsien uusia toimintoja näiden asioiden parantamiseksi.

Verotulojen kehitykseen luo omat uhkakuvansa pitkään jatkuneet maataloustuotantoa haittaavat Venäjä-pakotteet, sekä maataloustukien maksatusten viiveet. Nivala on vahvasti maatalousvaltainen kunta, ja edellä mainitut asiat kuin myös työttömyyden kehitys ja paikkakunnan teollisten yritysten menestyminen ovat merkittävässä osassa kaupungin kehitykseen ja elinkeinoelämään.

Kaikkein ratkaisevin tulevien lähivuosien suunnan näyttäjä on kuitenkin edellä mainittu sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus sekä valtakunnallinen talouden tilanne ja sen kehitys.

1.2.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleistä

Merkittävä riski on Suomen talouden taantuma. Uhkakuvana taustalla on julkisen talouden kestävyysvajeen syveneminen, jolloin verotulojen kasvu hidastuu ja rahoitusvaje kasvaa.

Kuntatalouteen kohdistuvia yleisiä riskejä ovat mm. valtionosuuksiin ja verotukseen liittyvät leikkaukset. Myös kuntien tulevien vuosien veloitteiden määrä ja niiden mahdollinen rahoitusvaje on riski.

Vahinkoriskit

Henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti vakuutusyhtiö Ifissä. Kaupunki käyttää vakuutusten hoidossa vakuutusmeklarina Marsh Oy:tä, ja vakuutusmeklarin kanssa käydään vuosittain vakuutusten tarkastus, että kaikki on kunnossa. Tarvittavia muutoksia tehdään aina heti kun havaitaan muutostarve. Omavastuu all risk omaisuusvakuutuksissa on pääsääntöisesti 20 000 euroa. Irtaimisto-, ajoneuvo-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksissa omavastuu on määritelty vakuutuskohteittain riskit huomioiden (0-10 000 euroa).

Toiminnalliset riskit

Henkilöstömitoitus on kaupungilla tiukentunut vuosi vuodelta, kun jokaisen eläköitymisen ja muutoin avoimeksi jääneen toimen tai viran kohdalla on mahdollisuuksien mukaan jätetty paikka täyttämättä ja työt jaettu palveluksessa olevien henkilöiden kesken. Merkittävä riski onkin nyt henkilöstömitoituksen tiukkuudesta johtuvat sijaisuusjärjestelyjen puutteet erityisesti itsenäisissä ja erityisosaamista vaativissa työtehtävissä. Tämä voi aiheuttaa riskin tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli viranhaltija on äkillisesti ja pitempään estynyt hoitamasta tehtävänsä.

Sähköisen asioinnin ja verkkopalvelujen laajentuminen edistävät tuottavuutta ja helpottavat ja parantavat kuntalaisien asiointia. Samanaikaisesti palvelujen ja toiminnan riippuvuus tietotekniikasta kasvaa ja riskit mahdollisille toimintahäiriöille ja tietomurroille lisääntyvät. Panostuksia tietoturvallisuuteen ja tietotekniikan toimivuuteen joudutaan lisäämään. Tietotekniikkaan liittyviä riskejä on pienennetty ulkoisen palveluntuottajan kanssa tehdyllä sopimuksella, jolla turvataan erityisesti kaupungin oma tietotekniikan henkilöstötilanteen pienuudesta johtuva haavoittuvuus.

Kaupunki oli perustamassa yhtenä osakkaana Nivalan Työpajasäätiötä, ja on ulkoistanut aiemmin kaupungin omana toimintana olleet työpajatoiminnot, nuorisotyön, ja työllisyyden hoidon Työpajasäätiölle. Kaupunki on linjannut säätiön toiminnalle isot odotukset, joita säätiö lähti toteuttamaan elokuun alussa 2015. Se miten säätiö saa toimintansa onnistumaan taloudellisesti ja toiminnallisesti on kaupungille riski, sillä säätiön perustamissopimuksessa on määritelty, että säätiön toiminnan mahdollisista taloudellisista tappioista vastaa Nivala kaupunki.

Rahoitusriskit

Kaupungin kokonaisvelkamäärä on 50 milj. euroa, ja tästä lainamäärästä on vaihtuvakorkoisten osuus noin 95 %. Tähän liittyy korkoriski, sillä jo yhden prosenttiyksikön nousu koko lainakannan keskikorossa merkitsee n. 500 000 euron lisäystä korkomenoissa. Korkokanta on ollut historiallisen alhainen nyt viime vuodet ja ennusteet kaikilta rahoituslaitoksilta on, että korot pysyisivät alhaalla vielä ainakin seuraavat kaksi vuotta. Jossakin vaiheessa kuitenkin kun euroalueen talous lähtee nousuun, niin korot lähtevät nousuun myös Suomessa, vaikka talous olisi meillä edelleen heikko. Korokojen nousun lisäksi riskinä on myös edullisen lainansaannin vaikeutuminen lähinnä lyhyissä kuntatodistuksissa, joiden määrä kaupungin koko lainakannasta on tällä hetkellä 30 milj. euroa. Vaihtuvakorkoisia lainoja ei ole suojattu koronvaihtosopimuksilla, sillä myös näihin sopimuksiin liittyy riski, mikäli pitkät korot eivät nousisikaan ennustetun mukaisesti ja kaupunki joutuisi tällöin maksamaan kalliimpaa korkoa kuin ilman koronvaihtosopimusta olevassa tilanteessa.

1.3 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti (yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta) kunnan hallituksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskien hallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Mikäli kaupungin sisäisessä valvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lainsäännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan tulisi toteuttaa kunnan johtamis-, suunnittelu- ja ohjauk käytännössä. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa todetaan, että selonteon valmistelu on perusteltua vastuuttaa eri tehtäväalueille siten, että lauta- ja johtokunnat ja niiden alainen toimialajohto valmistelevat kunnanhallitukselle osaltaan selonteossa esitettävät tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta on ennen kaikkea riskien hallintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään

- toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen,
- toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen
- laskentatoimen ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen
- erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyyn ja toteamiseen sekä
- varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen
- varmistamaan, että voimassa olevia sääntöjä ja ohjeita noudatetaan koko kaupungin organisaatiossa.

Sisäinen valvonta käsittää myös siitä huolehtimisen, että kaupungin toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla.

Kuvaus Nivalan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kaupunginhallituksella. Kaupunginhallitus vahvistaa sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelee vuosittain kaupunginjohtajan laatiman kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä toimialueilla. Toteuttamis- ja valvontavastuu on kaupunginjohtajalla. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ohjeet. Ohjeistuksessa on esitetty keskeiset toiminnan osa-alueet, joiden mukaisesti sisäisestä valvonnasta raportoidaan. Edellä mainittuja osa-alueita ovat henkilöstöhallinto, viranhaltijapäätökset, taloudenhoito, laskentatoimi ja rahaliikenne, materiaalihallinto, omaisuuden hoito, projektien valvonta, tietojen käsittely sekä riskien hallinta.

Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja vahvistaa sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelee vuosittain kaupunginjohtajan laatiman kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä toimialueilla.

Ohjeistuksen mukaisesti kaupunginjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle niin, että hänellä on tuntuma hallittaviin riskeihin ja asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Kaupunginjohtaja laatii kaupunginhallitukselle vuosittain kuvauksen sisäisen valvonnan järjestämisestä toimialueilla. Kaupunginjohtaja vastaa siitä, että sisäisen valvonnan järjestelmä koko kaupungin organisaatiolle on olemassa.

Toimialajohtaja vastaa, järjestää hoitaa ja valvoo johtamansa toimialan sisäisen valvonnan, ja hänellä on tuntuma hallittaviin riskeihin ja asetettujen tavoitteiden toteutumiseen. Toimialajohtajan on toimitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä toimialueensa kuvaus sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä raportti sisäisen valvonnan toteuttamisesta edelliseltä vuodelta kaupunginjohtajalle.

Tehtäväalueen/vastuuyksikön johdon vastuulla on sisäisen valvonnan järjestäminen ja hoitaminen yksikössään. Tehtäväalueen/vastuuyksikön johto on tietoinen yksikkönsä riskeistä ja asetettujen tavoitteiden toteuttamisesta. Hän toimii

taa johtamansa yksikön osalta vuosittaisen raportin sisäisen valvonnan toteutumisesta esimiehelleen/toimialajohtajalle vuoden loppuun mennessä.

Tunnistetut merkittävimmät kehittämiskohteet

Sisäisellä valvonnalla ja riskien hallinnalla saavutetaan vain kohtuullinen varmuus edellä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden (pyrkimysten) toteutumiselle.

1.6.2017 mennessä kuntien ja kuntayhtymien tulee uudistaa hallintosääntönsä sekä kuntayhtymien perussopimukset uuden kuntalain edellyttämälle tasolle. Suomen Kuntaliitto on laatinut luonnoksen hallintosääntömalliksi, jota hyödynnetään Nivalan kaupungin ohjeistusten ja sääntöjen päivittämisessä. Uudessa hallintosääntömallissa otetaan kantaa mm. hallinnon ja talouden tarkastamiseen sekä sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan. Vuoden 2016 talousarvion hyväksymisen yhteydessä kaupunginvaltuusto on päättänyt, että kuntalain uudistuksen perusteella kuntakonsernin toimintaan liittyvät ohjeistukset uusitaan vuoden 2016 aikana.

Taloussuunnittelukauden kehittämistoimenpiteet

Kuntalaissa (§ 115) määritetään, että toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudelle sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Siksi se sisältyy kunnan kaikkiin toimintoihin (prosesseihin) eri muodoissaan. Toiminnot (prosessit) voidaan tunnistaa ja kuvata esimerkiksi vuokaavioiden avulla. Niistä käy ilmi, miten asiat etenevät tai tehtäviä ja töitä tehdään kunnan organisaatiossa, ja missä kohdin on kiinnitettävä erityistä huomiota tehtävien onnistumiseen. Se taas liittyy tehtävien vaikutuksiin; miten käy, jos tehtävä tai toiminto epäonnistuu tai jää tekemättä? Jos vaikutus on suuri ja toteutuminen todennäköinen, on tehtävän onnistumiseksi luotava varmistuskeinoja. Tätä voidaan kutsua riskienhallinnaksi.

Sisäinen valvonta käytännössä voidaan testata kysymyksellä: - oikea henkilö tai toimielin tekee oikeita asioita oikeaan aikaan oikein. Kun on päätetty toimintojen (tehtävien) onnistumiseen liittyvistä varmistuskeinoista, on vielä päätettävä: kuka varmistaa, miten varmistaa, milloin ja miten usein varmistaa, miten ja kenelle raportoidaan ja miten seurataan tilanteen kehittymisestä. Tämä osa on riskienhallintaa.

Sisäisen valvonnan tulee pohjautua kunnan strategiaan ja tavoitteisiin ja riskienhallinnan pitää olla osa vuotuista strategista suunnittelua ja tavoitteiden asettamista.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat osa kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää sekä operatiivista johtamista, jota tulee jatkuvasti kehittää.

1.4 Kaupunginhallituksen selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on mainituilla kohdealueilla tarkoitettu kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Jos konsernivalvonnassa on havaittu puutteita ja virheitä, on niistä tehtävä lausumassa selkoa ja esitys niiden korjaamisesta.

Nivalan kaupunginhallitus toteaa konsernivalvonnasta seuraavaa. Nivalan kaupungin konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2008. Kevään 2009 kuluessa konserniohjeet on myös käsitelty ja hyväksytty kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa. Hyväksytyjä konserniohjeita noudatetaan konserniin kuluviissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai yhteisön säännöistä muuta johdu. Konserniohjeistuksessa todetaan, että kaupunginvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan linjaukset, hyväksyy kuntalain mukaan vuosittaisissa talousarvioissa tai muutoin strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja valvoo niiden toteutumista. Konserniohje päivitetään hallintosäännön päivityksen yhteydessä vuoden 2016 aikana.

Kaupunginhallitus on määritellyt sisäisen valvonnan ohjeissa konsernin johtoryhmän, johon kuuluvat tytäryhtiöiden toimitusjohtajat, kaupunginjohtaja, kaupunginkamreeri, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja. Konsernin johtoryhmä on kokoontunut vuoden 2015 aikana 4 kertaa. Jatkossa konsernin johtoryhmä kokoontuu noin 4-5 kertaa vuodessa.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Ohjeistuksen mukaisesti tytäryhtiöt pyytävät ja niille myös tulee antaa laajaa merkitystä omaavista päätöksistä kaupunginjohtajan tai kaupunginhallituksen ohjeistus ennen päätöksentekoa.

Nivalan kaupunki ohjaa ja valvoo tytär- ja osakkuusyhteisöjensä toimintaa valitsemalla niiden toimielimiin edustajansa. Kaupunginhallitus on evästännyt tytäryhtiöihin valittuja kaupungin edustajia ja näin toteuttanut osaltaan konsernivalvontaa.

Kaupunginhallitus toteaa, että konsernivalvonnassa ei ole havaittu tilikauden 2015 aikana merkittäviä puutteita.

Keväällä 2008 Nivalan kaupunkikonsernissa toteutettiin Marsh Oy:n avustuksella konsernin riskienhallinnankehittämisprojekti. Projektin tavoitteena oli selvittää, kaikkein kriittisimmät ja merkittävimmät riskit koko Nivalan kaupunkikonsernin toiminnan kannalta. Tätä riskikartoitusta on jatkettu vuonna 2009 ja riskikartoitusraportti käsitelty kaupunginhallituksessa 15.3.2010. Riskienhallintaa on kehitettävä jatkuvasti riskien muuttuessa ja luonteensa mukaisesti riskienhallinta ei ole koskaan täydellinen. Riskienhallinnalla voidaan saavuttaa kohtuullinen varmuus. Kuluvalla tilikaudella konserniyhteistyön järkevöittämistä ja kehittämistä jatketaan edelleen.

1.5 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.5.1 Konsernitilinpäätöksen laajuus

Nivalan kaupungin konsernitaseeseen on yhdistelty rivi riviltä tytäryhtiöt ja kuntayhtymät omistusosuuden tai peruspääoman %-osuuden mukaisessa suhteessa.

Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt yhteisöt

	Kuntayhtymän peruspääoma	josta Nivalan omistus	Osuus %:na	Kuntayhtymän voitto/tappio
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	2 712 802,54	911 772,93	33,61	14 401,16
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	148 151 170,78	3 363 031,58	2,27	8 065 053,75
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU	16 641 031,54	2 662 565,05	16,00	- 543 346
Pohjois-Pohjanmaan liitto	436 079,09	11 250,84	2,58	223 337,92
Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymä	23 609,04	5 817,27	24,64	0
YHTEENSÄ		6 954 437,67		

Kotipaikka: Nivala	Nivalan kaupungin osuus osakkeista	Nivalan kaup. osuus yhtiön osakepösta	%	Voitto/tappio
Koy Kesti	7 330	142 368,99	100	27 276,49
Koy Nivalan Vuokratodit	5 341	898 291,72	100	-330 852,01
Nivalan Liikuntakeskus Oy	325 779	5 479 425,94	98,93	-191 930,62
Nivalan Kaukolämpö Oy	860	36 160,41	100	47 147,76
Nivalan Teollisuuskylä Oy	94 133	11 140 296,38	99,18	4 723,71
Nivalan Vesihuolto Oy	19 501	328 000,09	79,60	25 297,41
YHTEENSÄ		18 024 543,53		

1.5.2 Konsernin tuloslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut

TULOSLASKELMA	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	69 815	67 438
Toimintakulut	-132 036	-129 251
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	48	98
TOIMINTAKATE	-62 173	-61 715
Verotulot	31 573	30 964
Valtionosuudet	37 619	37 262
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	171	220
Muut rahoitustuotot	1 120	566
Korkokulut	-1 111	-1 261
Muut rahoituskulut	63	136
VUOSIKATE	7 261	6 171
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn.mukaiset poistot	-6 099	-6 077
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	0	0
Satunnaiset erät	-468	0
TILIKAUDEN TULOS	694	94
Tilinpäätössiirrot	81	-21
Tilikauden verot	-8	
Laskennalliset verot	49	
Vähemmistöosuudet	-5	-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	811	72

KONSERNIN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Toimintatuotot / Toimintakulut %	52,9	52,2
Vuosikate / Poistot %	119,1	101,5
Vuosikate, euroa / asukas	667,3 €/as	564 €/as
Asukasmäärä	10 882	10 945

1.5.3 Konsernin rahoituslaskelma (1 000 €) ja tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA	2015	2014
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 261	6 171
Satunnaiset erät	-468	0
Tilikauden verot	-8	
Tulorahoituksen korjauserä	-724	-47
Toiminnan rahavirta yhteensä	6 061	6 125
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 159	-11 363
Rahoitusosuudet investointi menoihin	190	604
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	1 693	3 114
Investointien rahavirta yhteensä	-4 277	-7 646
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 785	-1 521
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0
	0	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 693	4 293
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 815	-8 004
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-379	4 049
	-2 502	
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	1	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-5	-8
Vaihtomaisuuden muutos	-78	17
Saamisten muutos	-77	1 104
Korottomien velkojen muutos	-39	-139
Muut maksuvalmiuden muutokset	-199	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 701	1 313
RAHAVAROJEN MUUTOS	-916	-208
Rahavarat 31.12	24 454	25 370
Rahavarat 1.1.	25 370	25 578
RAHAVAROJEN MUUTOS	-916	-208

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-12 021	-25 837
Investointien tulorahoitus %	121,6	57,3
Lainan hoitokate	0,47	0,80
Kassan riittävyys	56,5	62

1.5.4 Konsernitase (1 000 €) ja tunnusluvut

	2015	2014
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	228	200
Muut pitkävaikutteiset menot	253	348
Ennakkomaksut	38	33
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	519	582
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	7 665	7 430
Rakennukset	93 115	94 597
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 389	8 792
Koneet ja kalusto	11 086	11 625
Muut aineelliset hyödykkeet	2 580	3 061
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 619	1 623
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	125 454	127 129
Sijoitukset:		
Osakusyhtiöosuudet	1 541	987
Muut osakkeet ja osuudet	1 391	1 759
Muut lainasaamiset	2	2
Muut saamiset	725	260
Sijoitukset yhteensä	3 658	3 008
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	125	53
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	6	6
Muut toimeksiantojen varat	61	135
Toimeksiantojen varat yhteensä	192	194
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus:		
Aineet ja tarvikkeet	544	449
Keskeneräiset tuotteet	187	181
Muu vaihto-omaisuus	0	22
Vaihto-omaisuus yhteensä	730	652

SAAMISET	2015	2014
Pitkäaikaiset saamiset:		
Myyntisaamiset	115	2 016
Muut saamiset	187	353
Siirtosaamiset	0	141
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (ly)	4 505	3 295
Lainasaamiset (ly)	0	7
Muut saamiset (ly)	1 290	1 194
Siirtosaamiset (ly)	1 303	912
Saamiset yhteensä	7 400	7 917
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	3 798	3 690
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	472	533
Joukkovelkakirjalainasaamiset	10 524	9 195
Muut arvopaperit	2 074	2 361
Rahoitusarvopaperit yhteensä	16 869	15 779
Rahat ja pankkisaamiset	7 586	9 591
VASTAAVAA YHTEENSÄ	162 409	164 851
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 757	35 757
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	4	
Arvonkorotusrahasto	651	655
Muut omat rahastot	2 751	2 883
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	7 447	2 832
Tilikauden yli-/alijäämä	811	72
Oma pääoma yhteensä	47 421	42 199
401250 VÄHEMMISTÖOSUUDET	934	893
POISTOERO JA VAPPAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0	4 953
Vapaaehtoiset varaukset	0	208
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	570	610
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	125	53
Lahjoitusrahastojen pääomat	27	27
Muut toimeksiantojen pääomat	88	165
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	239	246

VIERAS PÄÄOMA	2 015	2 014
Pitkäaikainen:		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 182	60 288
Lainat julkisyhteisöiltä	802	1 099
Saadut ennakot	4	0
Ostovelat	0	39
Liittymismaksut ja muut velat	3 549	3 482
Laskennalliset verovelat	653	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	64 190	64 909
Lyhytaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	5 045	4 794
Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	297	1 112
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	28 000	28 500
Saadut ennakot (ly)	188	187
Ostovelat (ly)	5 298	5 914
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	1 859	2 242
Siirtovelat (ly)	8 360	8 083
Laskennalliset verovelat	6	
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	49 053	50 832
Vieras pääoma yhteensä	113 243	115 741
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	162 409	164 851

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2015	2014
Omavaraisuusaste, %		
=100*(Omapo+Vähemmistöosuus+Konsernireservi+Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) /		
(Koko Pääoma-saadut ennakot)	29,9	29,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	81,4	85,2
=100*(Vieraspo-saadut ennakot)/Käyttötulot		
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	8 578	2 904
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	788	265
Konsernin lainat, € / asukas	8 576	8 752
Konsernin lainakanta 31.12, milj. €	93,3	95,8
Asukasmäärä	10 882	10 945

1.5.5 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin markkinointia ja mainontaa hoidettiin edellisvuosien tapaan yhteisellä markkinointibudjetilla. Kaupunki on tukenut tytäryhtiötä myöntämällä lyhytaikaisia tilapäisluottoja.

Koy Kestin varsinaisessa toiminnassa ei tapahtunut oleellisia muutoksia. Kestintuvan sisäilmaremontti toteutettiin vuoden aikana ja sen kustannukset olivat n. 100 000 euroa.

Koy Vuokrakodilla purettiin Heinäpolun kiinteistöt, joiden alaskirjausta jouduttiin tekemään noin 468 000 euroa. Toimenpideohjelma päivitettiin ja toiminnan riskit tarkastettiin.

Nivalan Kaukolämpö Oy:n vuosi oli positiivinen, sillä vuosien ajan vaivannut negatiivinen tulos kääntyi positiiviseksi lähes 50 000 euroa. Tähän tulokseen pääsyssä auttoi perusmaksun korotus 10 prosentilla sekä lämmön - ja sähköntuotannon polttoainekustannusten jääminen n. 275 000 euroa edellisvuotta pienemmäksi. Tämä kustannusten pienennys johtui osaltaan pienemmästä tuotantomäärästä, mutta eritoten polttoaineiden hintojen laskusta. Uusia liittymiä tuli kuusi kappaletta, joista viisi oli omakotitaloja ja yksi liikekiinteistö. Lisäksi tehtiin yksi teollisuuskiinteistön liittymän laajennussopimus.

Nivalan Liikuntakeskus Oy järjesti Nivalan kotiseutuviikolla Uikon taikaa- tapahtumapäivät. Nämä tapahtumat keräsivät yli 6000 kävijää. Syksyllä valmistuneen Lehtolantien jalkapallokentän varaustoiminta, käytön ja ylläpidon hallinta liitettiin Liikuntakeskuksen järjestelmiin kuten myös laskutus ja muut tukitoiminnot.

Nivalan Teollisuuskylä Oy:ssä yhtiön toimitusjohtajana aloitti Kaisa Liinamaa v. 2015 alusta. ProfiPro Oy:n toimitilat valmistuivat ja Elme Studion ja laboratorion toimintaa kehitettiin edelleen. Uusien yritysten nettolisäystä oli 8 yritystä ja teollisuuskylän työpaikat lisääntyivät 5 työpaikalla edellisen tilinpäätöksen tilanteesta.

Nivalan Vesihuolto Oy:llä viemäriverkoston vuotovesien korjaukseen käytettiin lähes 60 000 euroa. Vanhaa betoni- viemäriverkkoa uusittiin sujuttamalla n. 400 metriä ja kaivoja vaihdettiin 20 kpl. Vesijohtoverkoston saneeraukseen käytettiin n. 30 000 euroa. Johtojen uusimisen ja vuodonkorjausten ansiosta vesijohtoverkon vuotoprosentti laski edellisvuoden 6,2 prosentista 3,4 prosenttiin, joka on valtakunnallisesti arvioituna erinomainen luku. Haapaperän viemäröinnin laajennus Kytöpuhontielle saatiin päätökseen hankkeelle myönnetyn rakentamisaajan puitteissa helmikuun loppuun mennessä. Koko Haapaperän alueelta viemäri liittymissopimuksia allekirjoitettiin 75 kpl. Liitettävien kiinteistöjen kokonaismäärä on arviolta 110 kpl. Vesitorni tyhjennettiin kesäkuussa säiliön perus ja desinfiointia varten. Vastaavanlaista toimenpidettä ei tiettävästi ole tehty sitten säiliön valmistumisen vuonna 1966. Etäluettavien mittareiden asennus aloitettiin aiemmista suunnitelmista poiketen Nivalan keskustan alueelta. Vuoden aikana mittareita asennettiin 321 kpl.

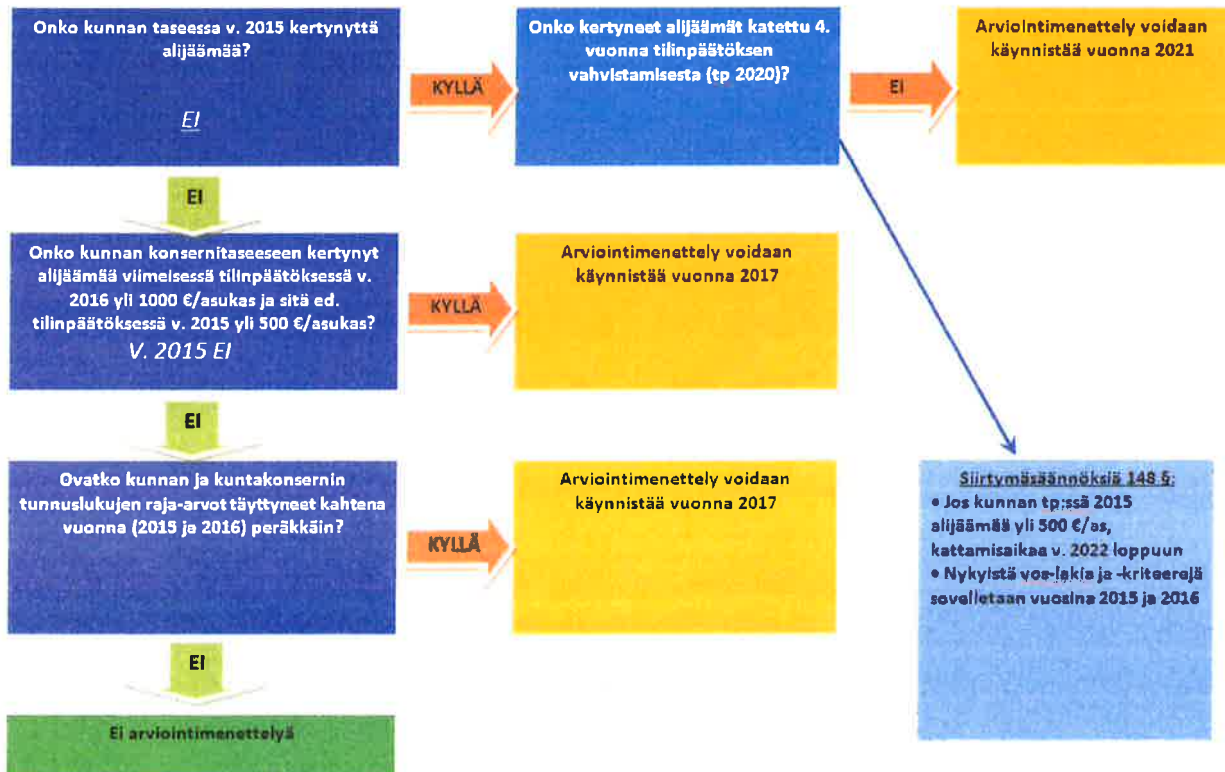
1.6 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kaupunginhallitus esittää 1.1.–31.12.2015 tilikauden 882 856,51 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos	882 856,51 €
Poistoero	2 038,00 €
Rahastojen muutos	125 000,00 €
Varausten muutos	0,00 €
Tilikauden ylijäämä	1 009 894,51 €

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 2 038,00 euroa.
2. Tuloutetaan Elinkeinojen ja kaupungin palvelujen investointi- ja kehittämisrahastosta 125 000 euroa Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle maksettua 100 000 euron osakepääoman nostoa sekä Nivalan Työpajasäätiön säädepääoman 25 000 euroa vastaava määrä.
3. Tilikauden ylijäämä 1 009 894,51 € siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille. Edellisten tilivuosien ylijäämää tällä tilillä on 1 577 580, 21 €, joten v. 2016 avaavaan taseeseen tulee edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille 2 587 474,72 € ylijäämää, ja näin kattamatonta alijäämää ei tässä tilinpäätöksessä ole jäämässä taseeseen.

Arviointimenettely jatkossa

KÄYTTÖTALOUS

10 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan kaupunginvaltuusto päivitti ja hyväksyi 14.11.2013 Nivalan kaupungin kaupunkistrategian vuosille 2013–2016.

Nivalan kaupungin strategiassa visioksi on määritetty, että Nivalan kaupunki on itsenäinen, kasvava, yhteistyökykyinen, turvallinen, hyvien palvelujen teollistunut maaseutukaupunki.

Strategisiksi päämääriksi on määritetty:

- yrittäjyyteen kannustava kaupunki
- tasapainoisesti kehittyvä maaseutukaupunki
- laadukkaiden palvelujen ja monipuolisten asumismahdollisuuksien kaupunki
- hyvinvointiin panostava kaupunki
- tasapainoinen kuntatalous
- strategiset hankkeet 2013–2016.

Hallitusohjelman mukaan koko maassa toteutetaan kuntauudistus. Uudistukseen liittyvä kuntarakennelaki tuli voimaan 1.7.2013. Laissa säädetään kuntarakennemuutosten toteuttamisesta eli kuntien yhdistymiseen liittyvästä selvitysvelvollisuudesta, selvityspäätteistä, selvitysalueesta ja saatavilla olevasta taloudellisesta tuesta. Selvityspäätteet liittyvät palvelujen edellyttämään väestöpohjaan, työpaikkaomavaraisuuteen, työssäkäyntiin ja yhdyskuntarakentamiseen sekä kunnan taloudelliseen tilanteeseen. Kuntien on tullut ilmoittaa ministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kunnan tai kuntien kanssa se selvittää kuntien yhdistymistä. Kuntien selvitysvelvollisuus on alkanut heti lain voimaan tultua. Selvitysten ja yhdistymisesitysten määräaika päättyy kuusi kuukautta sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki (sote -järjestämislaki) on hyväksytty eduskunnassa. Lisätietoa:

[http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091698?search\[type\]=pika&search\[pika\]=kuntajakolaki#L1aP4b](http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091698?search[type]=pika&search[pika]=kuntajakolaki#L1aP4b) ja https://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/0107_kuntauudistus/06_rakennelaki/index.jsp

Kunnat ovat antaneet 14.10.2014 mennessä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista lausuntonsa. Nivalan kaupunki ilmaisi kannanottonaan kuuluvan OYS erva-alueen pohjalta rakennettavaan sote-alueeseen. Lausunnossaan Nivalan kaupunki painotti tärkeimpinä asioina seuraavia tekijöitä: Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, perus- ja lähipalveluiden kehittämisen ja rahoituksen turvaamista, alueiden erillaisuuden huomioonottamista palvelujen järjestämistä, tarpeesta lähtevien lähipalvelujen turvaamisesta kansalaisille, kuntien talouden tasapainon turvaamista ja rahoituksen oikeudenmukaisuutta, tehokkuuteen kannustavaa lainsäädäntöä sekä byrokratian ja moninkertaisen valvonnan vähentämistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiluonnoksen perusteella sote-alueet sekä tuotanto-alueet aloittavat toimintansa vuoden 2017 alusta. Nivalan kaupunginhallitus on nimennyt virkamiesjohdon ja kaupunginhallituksen edustajia työryhmään/neuvotteluihin asian valmistelua varten. Lisätietoa sivustolta:

http://www.stm.fi/vireilla/kehittamisohjelmat_ja_hankkeet/palvelurakennemuutistus

Uusi kuntalaki tulee voimaan 1.1.2015. Kunnilla lausunnolla olleen mukaisessa kuntalaissa nykyiseen voimassa olevaan lainsäädäntöön verrattuna valtuutettujen määrästä säädetään vain vähimmäismäärä, korostetaan osallistumista ja vaikuttamista, vanhus- ja vammaisneuvoston nimeäminen lakisäädettäisiin sekä säädetään kuntastrategian sisällöstä. Mikäli kuntalaki tulee voimaan lausunnolla olleessa muodossa, se muuttaa merkittävästi konserniohjausta. Kaupungin tytäryhtiön hallituksen jäsen ei enää voisi olla kaupunginhallituksen jäsen. Käytännön kannalta merkittävä asia olisi, että kuntavaalit siirrettäisiin huhtikuussa toimitettavaksi.

Uusi valtionosuuslaki tulee voimaan 1.1.2015. Kunnat ovat antaneet lausuntonsa lakiluonnoksesta. Uudistuksella yksinkertaistetaan ja selkeytetään nykyistä valtionosuusjärjestelmää. Laskentakriteerejä vähennetään ja niistä poistetaan päällekkäisyyksiä. Nykyjärjestelmässä kriteereitä on lähes 50, kun uudessa niitä on 11. Valtionosuusuudistuksen vaikutus Nivalan talouteen vuoden 2014 tasossa on + 162 euroa per asukas (nykyinen valtionosuusjärjestelmä 3068 €/asukas ja uusi järjestelmä 3230 €/asukas).

<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/kuntatalous/valtionosuudet/valtionosuusjarjestelmauudistaminen/valtionosuusuudistus-2012/Sivut/default.aspx>

Myös koulutuksen saralla tulee tapahtumaan vuoden 2015 aikana muutoksia. Ammattikorkeakoulu-uudistus etenee ja sillä pyritään vauhdittamaan ammattikorkeakoulujen rakenteellista uudistamista sekä parantamaan toiminnan laatua ja vaikuttavuutta. Valtioneuvosto tulee myöntämään ammattikorkeakouluille uudet toimiluvat. Ammattikorkeakoulujen nykyisten toimilupien voimassaolo päättyy vuoden 2014 päättyessä. Samasta ajankohdasta lukien valtioneuvosto tulee myöntämään uudet toimiluvat lakimuutokseen sisältyvien uudistettujen myöntämisperusteiden mukaisesti.

11 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunta on valtuuston vaalikaudeksi asettama riippumaton toimielin, jonka tärkein valvonnan kohde on valtuuston päätösten toimeenpanosta vastaava kaupunginhallitus sekä sen alaiset tilivelvolliset viranhaltijat.

Tarkastuslautakunnalle kuntalaissa määrätty tehtävät ovat hallinnon ja talouden tarkastus, valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen tarkastus, sekä mahdollisesti kunnan taseissa olevan kattamattoman alijäämän tasapainoituksen toteutumisen ja toimenpideohjelman riittävyyden arviointi.

Lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja esittelee tilintarkastuskertomuksen valtuustolle. Valtuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan kuulemalla vastavia viranhaltijoita sekä tutustumalla vuosittain joihinkin keskeisiin toimintoihin. Johonkin talousarviovuonna toteutettavaan merkittävään investointiin tutustutaan myös paikanpäällä.

Talousarviovuonna tehtyjen havaintojen pohjalta lautakunta laatii arviointikertomuksen joka annetaan valtuustolle tilinpäätöskokouksessa. Lautakunnan tehtävänä on arvioida tavoitteiden toteutumisen lisäksi kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja vaikuttavuutta sekä edesauttaa tuloksellisuuden ja tehokkuuden mitattavuutta ja vertailtavuuden kehittämistä.

Valtuustokaudelle 2013–2016 valittu lautakunta kokoontuu vuoden 2015 aikana tarpeen mukaisesti.

Tilintarkastuspäiviä vuonna 2015 käytetään tarvittava määrä.

Toiminnan toteutuminen vuonna 2015

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen vuoden 2014 toiminnasta ja tilinpäätöksestä.

Lautakunta on seurannut vuoden 2015 talousarviovuoden toimintaa ja taloutta kuulemalla viranhaltijoita organisaation eri tasolla ja vertaamalla selvityksiä omiin ja kuntalaisten havaintoihin sekä tilintarkastajalta saatuun aineistoon.

Lautakunnan hyväksymä tarkastussuunnitelma siihen tehtyine täydennyksineen on pääosin toteutunut.

Tarkastuslautakunta kokoontui talousarviovuonna 11 kertaa.

Kaupungin tilintarkastajien suorittamia tarkastuspäiviä vuonna 2015 oli yhteensä 18, joista Asko Vanhatuvan 15 pv, Raija Korpi-Tassin 2 pv ja Mirja Klasilan 1 pv.

Tarkastuslautakunta on kuullut toimintavuoden aikana seuraavia henkilöitä:

- Kaupunginkamreeri Saara Mäenpää
- Sivistyslautakunnan puheenjohtaja Irja Erkkilä
- Teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtaja Kaisa Liinamaa
- Nivalan Liikuntakeskus Oy:n toimitusjohtaja Pekka Niemelä
- Nivalan Työpajasäätiön toimitusjohtaja Tuomas Sarjanoja

11 Tarkastuslautakunta	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintamenot	-19 850	0	-19 850	-14 850,01	4 999,99
Toimintakate	-19 850	0	-19 850	-14 850,01	4 999,99

120 Kaupunginhallitus

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja, jolle johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitus tai johtosäännössä määrätty muu viranomais antaa tarvittaessa ohjeita kuntaa eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Uudessa kuntalakiluonnoksessa kunnanhallituksen tehtävät määritetään seuraavasti: 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta; 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa; 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta, 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta; 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta; 7) vastata kunnan sisäisestä valvonnasta; sekä 8) huolehtia kunnan toiminnan riskienhallinnan järjestämisestä.

(http://www.vm.fi/vm/fi/05_hankkeet/0107_kuntauudistus/09_kuntalakiuudistus/index.jsp)

Hallitusohjelmassa määritetyllä kuntauudistuksella ja siihen liittyvillä toimenpiteillä on vaikutuksia kuntien toimintaan. Kuntarakennelaki on tullut voimaan 1.7.2013, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on valmistelussa kuten myös uusi kuntalaki. Myös valtionosuuslaki uudistuu. Edellä mainituista lakiluonnoksista kaupunki on antanut lausuntonsa vuosien 2013–2014 aikana.

Palvelurakenteiden osalta koulutuksen saralla (ammattikorkeakoulu, lukio) tapahtuu järjestämisluvien osalta vuoden 2015 aikana muutoksia. Ammattikorkeakoulujen nykyiset toimiluvien voimassaolo päättyy vuoden 2014 loppuun ja lukioiden osalta uudet järjestämisluvut on haettava elokuun 2015 loppuun mennessä. Varhaiskasvatuspalvelut siirtyvät Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolta peruskuntiin.

Kuntien työllistämisvastuut lisääntyvät 1.1.2015 alkaen. Nivalan kaupunki vastaa velvoitteiden kasvuun mm. valmistelemalla mm. Työpajasäätiötä, jonka alaisuuteen mm. kaupungin nykyisiä työllistämisen edistämiseen liittyviä toimintoja siirtyisi. Nivalan kaupunki on järjestänyt yhteispalvelun työvoimahallinnon kanssa sekä ollut mukana työvoimapaikaväljen osalta valtakunnallisessa etäpalvelujen käyttöönottohankkeessa. 9.10.2014 maan hallitus on antanut esityksen työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2015 ja täysimääräisesti yhteistoimintaverkoston tulisi toimia 1.1.2016 alkaen. TE-toimisto käynnistää alkuvuodesta 2015 neuvottelut toiminta-alueensa kuntien ja Kelan kanssa monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä. Lisätietoa monialaisesta yhteispalvelusta https://www.tem.fi/tyo/tiedotteet_tyo?89506_m=116227.

Uutena määrärahana kaupunginhallituksen tehtäväalueella on kunnan osuus työmarkkinatukeen. Aiemmin ko. osuus on sisällytynyt Peruspalvelukuntayhtymä Kallion talousarvioon. Tulevana vuonna osuus on kohdennettu peruskuntien talousarvioihin. Nivalan osalta summa on 328 000 euroa. Vastaavasti aiempina vuosina Mannerheimin lastensuojeluliitolle kohdennettu avustus 3000 euroa on siirretty talousarvion valmistelun yhteydessä sivistyslautakunnan alaisuuteen.

Kaupunginhallitus -toimielimen alaisuuteen kuuluu kuusi tehtäväaluetta, joita ovat kaupunginhallitus, peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Jokilaaksojen pelastuslaitos, Liikuntakeskus Oy:n avustukset, keskushallinto, henkilöstöjaos. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii myös Sote -neuvottelukunta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä sekä vanhus- ja vammaisneuvosto. Jätehuoltoviranomaisena on toiminut 1.1.2013 alkaen jätehuoltolautakunta, jossa isäntäkuntana toimii Ylivieskan kaupunki. http://www.ylivieska.fi/jokilaaksojen_jatelaautakunta. Nivalan edustajana jätelautakunnassa on kaupunginvaltuutettu Suvi Vainio. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 13.10.2014 kuullut edustajaa jätelautakunnan ajankohtaisista asioista.

Sote ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä ovat aktiivisia toimijoita. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän yhtenä tärkeänä tehtävänä on tehdä ehdotus vuosittaisista konkreettisen toiminnan painopistealueista ja niihin käytettävistä voimavaroista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän konkreettisia toimia vuodelle 2015 ovat muun muassa:

- sähköisen hyvinvointikertomuksen jatkuva kehittäminen ja toteuttaminen yhteistyössä kaupungin viranhaltijoiden kanssa
- Muutos Nyt -hyvinvointisopimuksen 2013–17 allekirjoitettujen toimintamallien käyttöönoton kehityksen ja toiminnan tukeminen. Tämän sopimuksen allekirjoittamisen kautta kunnalla on mahdollisuus saada hyvinvointityöhön hyviä käytäntöjä kaksiportaiseen Lapset puheeksi -menetelmään sekä Pakka -toimintamalliin.
- valtakunnallisiin kampanjoihin osallistuminen kuten Liikkujan viikko, Vanhusten viikko, Parkinson kävely Suomessa 20.9. joka on osa eurooppalaista kävelytapahtumaa, Liikenneturvan tempaukset
- jatketaan hyviksi havaittuja kuntalaisia liikuttaneita kampanjoita kuten kylien välinen pyöräilykampanja sekä suunnitellaan jatkumoa koko perheen rastireitti -tyyppiselle tapahtumalle, jossa olimme mukana 6.9.2014
- jatketaan hyvää yhteistyötä kaupungin tytäryhtiön Nivalan Liikuntakeskus Oy:n kanssa
- lisätään psyykkisen hyvinvoinnin huomiointia myös tulevalle toimikaudella esim. luennoin ja kulttuuritapahtumien
- taidepolku Nivalan keskustassa kaarisiltojen ympäristössä tuottaa kuntalaisille taide-elämyksen rantamaisemissa jälleen tulevana vuonna
- tuetaan yhteisöllisyyttä huomioimalla kuntalaiset vauvasta vaariin sekä sivukyläasukkaat yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa
- lisätään edelleen yhteistyötä järjestöjen, seurojen ja Sote -toimikunnan kanssa sekä etsitään lisää yhteistyökumppaneita myös elinkeinoharjoittajista

Kaupunkilaisten terveyttä edistävään asenteeseen vaikuttamisen mahdollisuus on kuntalaisten osallistuminen ja osallisuus. Hyvinvoinnin ja terveyden tietopohjan ja seurantajärjestelmän todentamiseksi odotetaan kuntalaisilta palautettua kaupungintalon aulassa olevaan postilaatikoon.

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien vanhusten ja vammaisten, heidän omaistensa ja järjestöjen yhteistyöelin kaupungissa. Kaupunginhallitus nimeää vanhus- ja vammaisneuvoston toimikauttaan vastavaksi ajaksi. Vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on mm. tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kaupungin sekä Peruspalvelukuntayhtymä Kallion eri viranomaisille vammaisuuteen ja vanhusten hoitoon liittyvissä asioissa. Vanhus- ja vammaisneuvosto järjesti syksyllä 2013 alueellisen vanhustenviikon tapahtuman Nivalassa. Lausunolla olleissa kuntalaisissa vanhusneuvosto määritetään lakisääteiseksi. Lakiluonnoksen mukaan ikääntyneet väestön osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii Sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunta, jonka tehtävänä on käsitellä ja valmistella Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toimialaan liittyviä asioita Nivalan kaupungin näkökulmasta sekä antaa lausuntoja tarvittaessa. Neuvottelukunnan tehtävä- ja vastuualueeseen kuuluvat:

- Lasten ja perheiden palvelut
- Ikäihmisten palvelu sekä hoito- ja hoivapalvelut
- Vammais- ja erityisryhmien palvelut
- Terveys- ja sosiaalihoitopalvelut
- Ympäristöterveyspalvelut

Kaupunginhallituksen toiminnassa on tärkeitä Nivalan kaupungin edunvalvonta kunta- ja palvelurakenteiden muutoksen yhteydessä. Hyvinvointikertomuksessa havaittujen tietojen perusteella mm. paikkakunnan vetovoimaisuuden edelleen kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen.

Viestintään ja markkinointiin tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Nivalan kaupungin ja paikallisyhteisön kehittämiseksi on laadittu mm. Nivalan kaupunkistrategia 2013–2016. Strategisiksi päämääräksi Nivalan kaupunkistrategiassa on määritetty seuraavat tekijät: 1) yrittäjyyteen kannustava kaupunki, 2) tasapainoisesti kehittyvä maaseutukaupunki, 3) laadukkaiden palvelujen ja monipuolisten asumismahdollisuuksien kaupunki sekä 4) hyvinvointiin panostava kaupunki.

Strategian toteuttaminen

Nivalan kaupungin aktiivinen edunvalvonta on kunta- ja palvelurakenteiden muutoksen yhteydessä sekä kaupunkistrategian toteuttaminen on olennaista paikallisen elinvoiman kehittämisessä. Koko kaupunkikonserni toteuttaa toiminnallaan kaupunkistrategiaa ja tässä yhteydessä koko konsernin ja paikallisyhteisöjen toimijoiden kesken viestintään ja markkinointiin kiinnitetään entistä enemmän huomiota.

Toiminnalliset tavoitteet

- Kaupunkistrategian toteuttaminen
- Aktiivinen edunvalvonta kunta- ja palvelurakennemuutoksessa
- Ulkoisen ja sisäisen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen
- Hyvinvointikertomuksen kehittäminen osaksi kaupungin johtamista
- Konsernijohtamisen ja yhteistyön kehittäminen
- Pitkäaikaistyöttömyyden ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseen liittyvät toimenpiteet
- Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän aktiivisen toiminnan edellytysten turvaaminen
- Sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunta kokoontuu ennen Kallion yhtymähallituksen kokouksia, jotta se voi antaa omistajakunnan evästyksen käsiteltäviin asioihin, sekä sopimustyöryhmän, yhtymähallituksen sekä yhtymäkokouksen Nivalan kokousedustajien evästäminen asioiden valmisteluvaiheessa. Sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunnan sekä Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen työryhmien välisen yhteistyön tiivistäminen mm. yhteisten kuntalaisiltojen ja tapahtumien muodossa. Neuvottelukunta tutustuu yksityisiin ja julkisiin palveluihin eri toimipisteissä ja pyytää alustuksia eri toimijoilta.

Kaupunginhallituksen tehtäväalueen alaisuudessa ovat mm. seuraavat määrärahat:

	TA	Tot	2015
Kaupunginhallitus (1200)	460 000	785 495	(toimintatuotot)
	228 089	307 980	(toimintakulut)
Muu yleishallinto yht. (1201)	0	3 056	(toimintatuotot)
	138 800	150 956	(toimintakulut)
- markkinointi	17 000		
- Suomen Kuntaliiton ja Pohjois-Pohjanmaan liiton jäsenmaksut	115 000		
- muut jäsenmaksut	6 800		
Nivalan historiakirjan myynti (1202)	1 000	241	(toimintatuotot)
Varautuminen (1204)	1 732	2 723	(toimintakulut)
Sote-neuvottelukunta (1205)	6 700	9 261	(toimintakulut)
Vanhus- ja vammaisneuvosto (1206)	3 000	2 515	(toimintakulut)
Kunnan tuki tuettuun maksulliseen lomitukseseen (1207)	30 000	27 447	(toimintakulut)
Työttömien terveystarkastukset (1208)	3 000	1 922	(toimintakulut)
Paikalliset tapahtumat (1209)	15 000	6 480	(toimintakulut)
Kerttu Saalasti Säätiön kotikunnan osuus (1210)	41 500	41 500	(toimintakulut)
Seutukunnalliset (1211) (15,5 €/as)	170 965	169 647	(toimintakulut)
Leader (1212)	49 000	50 000	(toimintakulut)
Maatalouden kehittämISRaha (1214)	5 000	2 947	(toimintakulut)
Työmarkkinatuki (1215) (siirrettiin siv.ltk alaisuuteen vuoden aikana)	328 000	0	(toimintakulut)
Terveyden edistämistyö (1218)	7 000	6 755	(toimintakulut)
Veteraanit (1219)	31 600	30 520	(toimintakulut)
- veteraaniavustajatoiminta -hanke	21 600		(toimintakulut)
- veteraanikuntoutus	10 000		(toimintakulut)
Kunnan kehittämistä ja vetovoimaisuutta tukevat hankkeet (1220)	11 000	9 494	(toimintakulut)
- Arttu 2 (Arviointitutkimus kuntien toiminnasta)	4 000		(toimintakulut)
- Kaapo (Kaupunki- ja kuntakeskukset pohjoisessa)	7 000		(toimintakulut)
Muut kuntaosuudet elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin (1222)	63 000	50 000	(toimintakulut)
- Oulun Eteläisen Instituutti -kehittämISRahoitus	30 000		(toimintakulut)
- KUTUA (Kustannustehokas tuotantoautomaatti), NTKSK (Nivalan teollisuuskylän ja seutukunnan yhteistyöhanke Rauman kanssa	33 000		(toimintakulut)

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua ja, jollei johtosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kaupunginhallitus tai johtosäännössä määrätty kaupungin muu viranomainen antaa tarvittaessa ohjeita kaupunkia eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallituksen vastuuseen kaupungin hallinnosta kuuluvat muun muassa kaupunginhallituksen alaisen hallinnon yhteensovittaminen sekä käytännön hallinnosta huolehtiminen. Konsernijohtoon kuuluvana kaupunginhallitus vastaa myös kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Nivalan kaupunginhallitus käsitteli vuoden 2015 aikana pöytäkirjamerkintöjen mukaan 257 asiakohtaa. Useimmat asiat vaativat ennen kaupunginhallituksen/-valtuuston käsittelyä viranhaltijavalmistelun ohessa myös laajaa poliittista valmistelutyötä.

Nivalan kaupungilla on kuusi tytäryhtiötä. Kaupungin konserni-ohjeet määrittävät, missä asioissa tytäryhtiöiden tulee hakea omistajaohjausta. Mm. tytäryhtiöiden sekä muiden yhtiöiden yhtiökokousten sekä yhtymien yhtymäkokousten yhteydessä kaupunginhallitus nimeää yhtiö-/yhtymäkokousedustajat ja ohjeistaa yhtiö-/yhtymäkokousedustajia yhtiö-/yhtymäkokouksessa päätettäviin asioihin. Kaupunginhallitus myös nimeää ja ohjeistaa edustajansa kulloinkin ajankohtaisiin neuvotteluihin taikka valmisteluissa oleviin asioihin. Näistä esimerkkinä mm. valtakunnallinen sosiaali- ja terveystoimen uudelleen organisointi Pohjois-Pohjanmaalla (Popster-hanke).

Sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunnan toiminta vuonna 2015

Sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Kokouksissa on ollut Ppky Kalliosta viranhaltijoita esittelemässä oman toimialansa asioita erityisesti Nivalan osalta. Helmikuun kokouksessa kuultiin hyvinvointipalvelujohtajaa, maaliskuulla kuntayhtymäjohtajaa ja syyskuulla kuultiin perheneuvolan sekä sosiaalitoimen kuulumisia ja lokakuulla ympäristöterveydenhuollon johtajaa. Kokouksiinsa neuvottelukunta on käsitellyt ajankohtaisia Kallion asioita. Puheenjohtaja sosiaali- ja terveystoimen neuvottelukunnassa toimii Jarmo Kivioja ja sihteerinä Saara Mäenpää.

Kesäkuulla neuvottelukunnan jäsenet vierailivat yhdessä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän kanssa Haapajärvellä tutustumassa siellä olevaan ikäihmisille suunnattuun kuntoilupiistoon. Neuvottelukunta tuki vanhusten liikuntapäivän vieton järjestelyjä 200 euron avustuksella.

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmän toiminta vuonna 2015

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä on jatkanut aktiivista toimintaansa:

- pyöräilykampanja polkaistiin käyntiin seitsemännen kerran 1.5. yhteistyössä Nivalan Suunnistajat ry:n kanssa. Pyöräilykampanja kesti neljä kuukautta, jonka aikana suorituksia tuli 23 306 kertaa. Ahde voitti jälleen kylien välisen pyöräilykampanjan 694 asukkaansa 4 948 suorituksella. Toiseksi tuli Padinki ja kolmanneksi kiri Välikylä
- kuntalaisille järjestettiin kehonkoostumusmittaus Uikossa 22.–23.5 yhteistyössä Nivalan Liikuntakeskuksen kanssa
- Lystipoloku, ympäristötaidetta Malisjoen kaarisiltojen välillä 1.7.–31.7. ilahdutti jo toisen kerran. Vieraskirjassa oli kirjoitettuna 1 681 nimeä ulkomaita myöten. Tapahtuma toi positiivista palautetta kaupungille
- syyskuussa vietettiin liikuntakuukautta yhteistyössä kaupungin, liikuntakeskuksen, urheiluseurojen ja paikallisten järjestöjen kanssa. Sen tavoitteena oli tuoda kuntalaisille tutuksi seurojen toimintaa
- osallistuttiin III kansalliseen liikuntafoorumiin 28.–29.9 Tampereella
- valtakunnallista iäkkäiden ulkoilupäivää vietettiin 8.10. Pyssymäellä
- kulttuuri- ja taidetapahtuma Marrasvalakiat 27.–29.11 toivat valoa ja iloa syksyn pimeyteen. Hyten pienellä sponsoroinnilla Nivalan Voimistelijat esittivät poikkitaiteellisen esityksen Nivalan kirjastossa
- Kaupunkilaisten terveyttä edistävään asenteeseen vaikuttamisen mahdollisuus on kuntalaisten osallistuminen ja osallisuus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän mielestä järjestettyihin tapahtumiin on saatu kuntalaisilta hyvää osallistumista ja positiivista palautetta.

Vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta vuonna 2015

Vanhus- ja vammaisneuvosto on kaupunginhallituksen nimeämä neuvosto, joka on nimennyt omat edustajansa Ppky Kallion alueella toimivaan ikäneuvostoon. Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajana toimii Sirkka Knuuti ja sihteerinä Minna Korkeakoski. Neuvostossa on kahdeksan jäsentä edustaen eri järjestöjä (Nivalan eläkkeensaajat ry, Omaishoitajien liitto, Sotainv. Veljesliiton Nivalan osasto ry, Nivalan sydänyhdistys, Eläkeliiton Nivalan yhdistys ry, Nivalan syöpäkerho). Lisäksi kaupunginhallitus, Ppky Kallio ja seurakunta ovat nimenneet edustajansa neuvostoon. Neuvoston kokoonpano edustaa siten laajaa taustayhteisöä ja toimijakenttää.

Vuoden aikana Vanhus- ja vammaisneuvoston kokoontui kolme kertaa, toteutettiin Aktiivinen ikäntyminen ikäystävällisellä Kallion alueella suunnitelman 2014–2016 toimeenpanoa. Laadittiin toimenpideohjelma teemoihin yksinäisyys ja turvallisuus, hankittiin avustuksina pyörätuoleja paikkakunnan hoitolaitoksiin. Kesäretki tehtiin 29.7. Katvalaan, jonne haettiin invabussilla ja tavallisilla busseilla ikäihmisiä hoitolaitoksista. Nivala-lehteen annettiin juttu vanhus- teemaan liittyen ja selvitettiin ikäihmisten perhehoidon tilannetta. Vierailtiin Ylivieskan Tuokiotuvalla, (ikäihmisille avoin kokoontumispaikka), vastaavanlaista suunnitellaan myös Nivalaan.

120 Kaupunginhallitus	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	461 000	0	461 000	788 791,88	327 791,88
Toimintamenot	-1 133 386	328 000	-805 386	-870 149,33	-64 763,33
Toimintakate	-672 386	328 000	-344 386	-81 357,45	263 028,55

125 Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan, Alavieskan, Sievin ja Ylivieskan perustaman **Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toimialaan** kuuluvat valtion kunnille lailla säätämät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä ympäristöterveydenhuolto. Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on yhdessä omistajakuntien kanssa päättänyt palvelujen tuottamisen tapahtuvan sopimusohjauksella. Tätä sopimusohjausta varten toimii kuntien kuntajohtajista ja Ppky Kallion johtavista viranhaltijoista koottu sopimustyöryhmä. Sopimustyöryhmän työllä varmistetaan omistajakuntien tahdon välittyminen jo asioiden valmisteluvaiheessa.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta- ja taloussuunnitelman tavoitteet pohjautuvat yhtymän kokonaisstrategiaan ja toiminta-alueiden palvelukuvauksiin. Palveluiden lähtökohtana ovat vaikuttavuus, taloudellisuus ja saatavuus. Merkittäviä toimintaympäristön keskeisiä muutoksia, jotka ovat olleet Ppky Kallion talousarvion valmistelun lähtökohdina ovat:

- Palvelutarpeen kasvu
- väestömuutosten vaikutus
- subjektiivisten oikeuksien laajentunut käyttö
- valvovien viranomaisten ohjaus ja kannanotot
- rekrytointivaikeudet eräissä keskeisissä henkilöstöryhmissä
- lainsäädäntö ja siinä tapahtuvat muutokset.

Nivalan kaupungin rahoitusvastuu vuodelle 2015 arvioidun tilauksen mukaisesti on 42,2 milj. euroa, mikä on 1,8 % enemmän verrattuna v. 2013 tilinpäätökseen ja 1,8 % enemmän kuin kuluvan vuoden hyväksytty talousarvio. Talousarvio on rakennettu Nivalan osalta siten, että kaikilla toiminta-alueilla on etsittävä aktiivisesti uusia rakenteellisia toimintatapoja ja vain tätä kautta on mahdollista tuottaa palvelut toimintaan varatuilla määrärahoilla. Erityisesti näitä uusia toimintatapoja tarvitaan erikoissairaanhoidon kustannusten vuosittaisen kasvun hillitsemiseksi.

Valtakunnan tasolla on valmisteilla sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuudistus, joka liittyy osana kuntauudistukseen. Sote-alueiden ja tuotantoalueiden toiminta on suunniteltu alkavaksi vuoden 2017 alusta. Miten tämä uudistus vaikuttaa yksittäisen kunnan talousarvioon ja suunnitelmaan on tässä vaiheessa mahdotonta tarkasti arvioida.

Uusi varhaiskasvatustalouden laki on valmistelussa ja myös uuden sosiaalihuoltolain on määrä tulla voimaan vuonna 2015. Tämän lain on tarkoitus korvata nykyinen 1980-luvulta peräisin oleva laki ja se koskettaa kunnallista sosiaalitoimintaa lähes kokonaan.

Strategian toteuttaminen

Ppky Kallion palvelustrategian lähtökohdat

- Lähtökohtana on asiakkaiden palvelutarpeiden ja Kallion resurssien yhteensovittaminen sekä palveluiden saatavuuden turvaaminen
- Toimintaympäristön muutoksia ennakoimaan palvelutarpeita arvioidessa
- Palvelustrategia sisältää linjauksia, täsmennyksiä, tietoisia valintoja tärkeistä asioista
- Ilmaisee päättäjien tahdon palvelujen järjestämisestä, päätöksenteon pohjaksi on tuotettu eri sidosryhmien näkemyksiä linjattavista asioista
- Tarkastelun kohteena ovat kaikki Kallion toimialat ja palvelut

Toiminnalliset tavoitteet

- Ppky Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut oikeatasoisina, oikea-aikaisina ja oikeassa paikassa. Kallio edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä

Ppky Kallion palvelut ovat:

- Asiakaslähtöisiä ja kohdennettuja
- Terveystalouden ja hyvinvointia edistäviä
- Kotona asumista tukevia

Kallion talousarvio vuodelle 2015 on erittäin tiukka pyrittäessä sovittamaan yhteen palvelujen tarve ja kaupungin tiukka taloustilanne. Erityisesti Nivalan kaupungin osalla erikoissairaanhoidon menojen vuosittainen kova kasvu tarvitsee kipeästi uusia toimintatapoja ja entistä saumattomampaa yhteistyötä Kallion terveystalouden sektorin ja erikoissairaanhoidon sairaaloiden välillä.

Palvelukuvaukset ja vuoden 2015 talousarviota koskevat muutokset ja riskit

Varhaiskasvatuspalvelut: Rakenteellisia muutoksia, yksityisen palvelun lisääntyminen ja perhepäivähoidon supistuminen. Palvelusetelimäärärahan lisäys 163 000 €. Kotihoidon tukea koskevat lakimuutokset saattavat toteutuessaan vähentää kotihoidon tuen kysyntää ja lisätä alle 3-vuotiaiden päivähoitopaikkojen kysyntää. Kevään 2015 aikana valmistellaan varhaiskasvatuspalvelujen siirto kunnan toiminnaksi, mikäli kunnat tekevät asiaa koskevat päätökset syksyllä 2014. Varhaiskasvatuspalvelujen siirrosta peruskuntien sivistystoimen yhteyteen on kuntayhtymän ja Kallion kuntien kesken perustettu työryhmä valmistelemaan siirtoa, joka tulisi voimaan vuoden 2016 alusta.

Aikuissosiaalityö: Aikuissosiaalityöhön kuuluvat aikuissosiaalityö, toimeentulotuki, päihdehuollon asumispalvelut, kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuen kuntaosuus. 1.1.2015 alkaen työmarkkinatuen kuntaosuus on Kallion kuntien kesken sovittu siirrettäväksi peruskunnan hoidettavaksi. Perustoimeentulotuen menot on arvioitu vuoden 2014 puolen vuoden toteutuman ja asiakasmäärän mukaisesti. Toimeentulotukea saavien asiakasperheiden määrää on vaikea ennakoita, koska yleisen taloustilanteen aiheuttama työttömyyden kasvu tai muu taloudellinen taantuma lisää toimeentulotukea saavien asiakkaiden määrää. Edellä mainituista syistä perustoimeentulotukimenot voivat vuonna 2015 olla huomattavasti arvioitua suuremmat.

Perhepalvelut: Perhepalvelujen tavoitteena on lasten, nuorten ja heidän perheidensä sosiaalisen hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen sekä itsenäisen suoriutumisen tukeminen ennaltaehkäisevillä ja korjaavilla toiminnoilla. Perhepalvelujen kokonaisuudet ovat lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja perheneuvola. Lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelutarpeen selvitysten määrä, samoin kuin koko lastensuojelun asiakasmäärä on edelleen korkea ja aluehallintovirasto on antanut määräyksen saattaa lastensuojeluilmoitusten ja lastensuojelutarpeen selvitysten käsittely lain määräysten mukaiseksi 31.7.2014 mennessä. Tämän johdosta on vuoden 2015 talousarvioon lisätty lastensuojelun henkilöstöön varattuja määrärahoja, joista 42 000 euroa kohdentuu Nivalaan. Erittäin ajankohtainen asia on Nivalan suuri lastensuojelutarve (14 uutta sijoitusta v. 2014). Yksi lapsen sijoitus kodin ulkopuolelle maksaa noin 75 000 €/vuosi, joten ennaltaehkäisevään työhön käytetty apu on kaikkein tehokkainta ja parasta kaikkien osapuolten kannalta. Uusiin sijoituksiin ei ole varattu määrärahaa vuodelle 2015.

Hoito- ja hoivapalvelut: Hoito- ja hoivapalveluiden tavoitteena on, että kaiken ikäinen ja etenkin ikääntyvä ihminen säilyttää terveystensä ja toimintakykynsä mahdollisimman pitkään ja hänen hyvinvointiaan ja terveyttään tuetaan ennaltaehkäisevillä toimilla sekä varhaisella mukaan tulolla ja riittäväillä oikea-aikaisilla palveluilla. Hoito- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuudet muodostuvat kotona asumista tukevista palveluista sekä hoidon ja asumisen yhdistävistä palveluista, joita ovat kotiin annettavat palvelut sekä ympärivuorokautiset palvelut.

Niva-Onni siirtyy osaksi kotiin annettavia palveluja ja Niittykoti siirtyy ympärivuorokautisten palveluiden yksiköksi. Nivalan tilapäishoidon yksikkö perustetaan omaksi kotihoidon yksiköksi ja tilat otetaan nykyisistä tehostetun palveluasumisen yksiköistä. Nivalan hoiva muuttuu tehostetuksi palveluasumiseksi ja samalla on tarkoitus vähentää kuusi paikkaa vuoden 2015 loppuun mennessä ja henkilöstöä vähentää samassa suhteessa. Nivalan hoivalta on jo toukokuussa 2014 vähennetty neljä paikkaa, ja tämän jälkeen tilastoluvut ovat osoittaneet että siirtoviivemaksut sekä jonotuspotilaiden hoitopäivien määrä ovat kasvaneet. Mikäli samanlainen kehitys palvelutarpeessa jatkuu, on hoivapaikkojen vähentämisessä riskinä siirtoviivemaksujen ja jonotuspotilaiden määrän lisääntyminen edelleen ja se aiheuttaa kustannusten nousua muilla sektoreilla.

Kotihoidossa odotetaan helpotusta käyttöön otetusta resurssipoolista, jolla henkilöstöresurssi voidaan kohdistaa tehokkaammin.

Omaishoidon v. 2014 hylättyjen hakemusten ja uusien asiakkaiden lisätarpeeseen on lisätty määrärahaa 161 700 €.

Vammaispalvelut: Vammaispalveluissa annetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluita sekä vammaispalvelulain mukaisia palveluita. Palveluasumiseen opiskelupaikkakunnalla ja lastensuojelusta siirtyviä kustannuksia sisältyy talousarvioon n. 130 000 €. Vammaispalvelulain mukaiset kustannukset nousevat n. 40 000 €. Tahkokankaalla järjestetään vielä 2014 asumispalvelua, mutta toiminta siirtyy yksityiselle palveluntuottajalle vuoden 2015 alusta. Palvelun hinta nousee 10 % eli hinnankorotus on yhteensä 10 000 €. Tätä palvelua ostetaan 730 hoitovuorokautta.

Aikuispsykososiaaliset palvelut: Terapiakeskus järjestää ja kehittää tarpeen mukaisia hoito- ja tutkimuspalveluja ylläpitääkseen ja edistääkseen alueen väestön mielenterveyttä ja vähentääkseen päihdeongelmia. Kallion nuorisopsykiatrian yksikkö, Nuppu, on aloittanut toimintansa 1.4.2014 osana Terapiakeskuksen mielenterveyspalveluita. Nuppu vastaa koko Kallion nuorisopsykiatrisesta avohoidosta. Tavoitteena on varmistaa, että vaikeammin oireilevat nuoret saavat asianmukaisen psykiatrisen hoidon omalla kotipaikkakunnalla. Vastaanottoja on jokaisessa Kallion kunnassa. Nuorten psykiatriseen hoitoon on tärkeää panostaa riittävän varhaisessa vaiheessa. Jos nuoria ei hoideta ajoissa ja tehok-

kaasti, osastohoidot pitkittyvät, nuorten tilanne kroonistuu, nuoret syrjäytyvät ja päihteiden käyttö lisääntyy. Mikäli nuoria ei hoideta tehokkaasti avohoidossa, nuorisopsykiatrisen osastohoidon kustannukset nousevat jyrkästi. Osastohoidon kustannus on n. 500 €/päivä eli noin 17 000-20 000 €/kk. Liian vähäinen psykiatripanos johtaa myös terveyskeskuksen lääkäripäivystyksen kuormittumiseen, Terapiakeskuksen pitkiin lääkärijonoihin ja sairaalahoitojen lisääntymiseen. Tällöin on riskinä, että asiakkaat eivät pääse psykiatrin vastaanotolle riittävän ajoissa, joista voi seurata asiakkaiden tilanteen kroonistuminen ja työkyvyttömyyden pitkittyminen.

Vastaanottopalvelut: Vastaanottopalveluiden tavoitteena on ehkäisevän terveydenhuollon keinoin edistää terveyttä ja vähentää sairauksien esiintymistä sekä hoitaa alueen asukkaiden perussairaanhoidon ja tutkimukset. Vastaanottopalveluiden kokonaisuudet ovat avoterveydenhuolto, avosairaanhoidon, akuutti vuodeosastohoito sekä laboratorio- ja kuvantamistutkimukset. Avoterveydenhuollon riskinä on asetuksen mukaisten palvelujen tuottaminen nykyisillä henkilöstöresursseilla, jos esitetyt tehtäväsiirrot esim. isyyden tunnustaminen neuvolassa toteutuu. Lääkäreiden työpanosta tulisi lisätä ja terveydenhoitajien poistumat sijaistaa, jotta asetuksen velvoite määräaikaistarkastusten osalta täyttyisi. Avosairaanhoidossa hoitajavastaanotot toimivat kaikissa Kallion kunnissa hoidon tarpeeseen suhteutettuina. Kansantautihoitajien vastaanotot, astma-, diabetes-, sydänvastaanotot, ovat kaikissa kunnissa. Nivalassa on lisäksi debressiohoitajan, muistinhoitajan ja reumahoitajan vastaanottoja. Vuoden 2013 aikana aloitettu syöpäsairaanhoidon vastaanotto on saanut runsaasti positiivista palautetta ja tätä toimintaa pyritään turvaamaan myös jatkossa. Nivalan terveyskeskuksessa on päivystävällä sairaanhoitajalla sekä diabetes-, ja sydänhoitajalla rajattu lääkkeiden määräämis-oikeus. Avosairaanhoidon ja etenkin päivystyspalveluiden riskinä on työn sisällön muuttuminen entistä enemmän puhelinpainotteisemmaksi. Tämä voi johtaa osaavan ja ammattitaitoisen henkilökunnan hakeutumiseen muihin tehtäviin, joka puolestaan voi aiheuttaa osaamisvajetta. Kallion alueelle tarvittaisiin 4 uutta lääkärin virkaa, jotta virkapohja olisi suositusten mukaisella tasolla. Tarvetta lääkäriresurssin lisäykselle on useissa eri toiminnoissa. Lisävirat eivät sisälly talousarvioon. Akuutti vuodeosastotoiminnan kannalta on riski, jos vuodeosastoja kuormittavat jatkohoitoaikoihin ympärivuorokautiseen palveluasumiseen odottavat asiakkaat. Ikäihmisten palveluprosessin kehittämiseksi pyritään minimoimaan riskiä.

Erikoissairaanhoidon: Suurin osa erikoissairaanhoidosta hankitaan ostopalveluna, vaikka myös Kallion oma henkilökunta tuottaa erikoissairaanhoidon palveluita. Valtaosa palveluista ostetaan sairaanhoitopiireiltä; vuonna 2013 peräti 89 % ostettiin Po-Po sairaanhoitopiiriltä ja 9 % Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Euromääräisesti pienempi, mutta toiminnallisesti tärkeä osa erikoissairaanhoidon palveluja ovat paikallisesti ostetut erikoislääkärien konsultaatiot sekä oman diagnostiikan ja hoitopäätösten tueksi yksityisiltä markkinoilta ostetut tutkimukset, esim. magneettikuvaukset. Sairaanhoitopiireiltä ostettavien palveluiden tarve vaihtelee huomattavastikin vuosittain. Viime vuosina tavoitteena on ollut lisätä Keski-Pohjanmaan keskussairaalan ja Raahen sairaalan käyttöä halvemman hinnan vuoksi.

Sairaanhoitopiireiltä ostettua erikoissairaanhoidon palvelua on varmuudella vaikea ennustaa. Yksittäiset, kustannuksiltaan kalliit potilaat saattavat heilauttaa kunnan erikoissairaanhoidon menoja. Vuosien aikana erikoissairaanhoidon käyttö on vähentynyt, mutta kustannukset ovat nousseet. Sairaanhoitopiirit korottavat hintoja vaihtelevalla prosentilla. Näistä tekijöistä johtuen ostetun erikoissairaanhoidon menot ovat käytännössä vuosittain nousseet. Omalla toiminnalla pystytään vaikuttamaan erikoissairaanhoidon kustannuksiin. Vuodelle 2015 suurin yksittäinen riskitekijä talousarviossa on erikoissairaanhoidon varattavat määrärahat.

Ensihoito: Ensihoito ja sairaankuljetus siirtyivät vuoden 2013 alusta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin järjestämisvastuulle. Palvelutasopäätös, määrärahat ja kustannusten jako päätetään sairaanhoitopiirin luottamuselimissä, joissa jäsenkunnilla on vaikuttamismahdollisuus. Kallion kuntayhtymän tehtävänä on lähinnä sairaanhoitopiirin lähettämien ensihoitolaskun maksaminen ja edelleen laskutus peruskunnilta. Ensihoitoon on Kalliossa varattu sama määräraha kuin v. 2014 (n. 538 000 €). Po-Po sairaanhoitopiirin 2015 ensihoidon kustannukset eivät ole talousarviota tehdessä tiedossa ja tällä hetkellä näyttäisi että v. 2014 ensihoidon määräraha tulee riittämään. Sairaanhoitopiiristä saadun tiedon mukaan ensihoidossa on kuitenkin paineita valmiuden ja yksiköiden lisäykseen sairaanhoitopiirin alueella, joten kustannusten voi odottaa jopa nousevan tämän vuoden tasosta.

Ympäristöterveydenhuolto: Ympäristöterveydenhuollon tuleva sijoittuminen kuntien hallintokunnissa on auki. Tehdyssä Sote-päätöksessä ympäristöterveydenhuoltoa ei ole kytketty mukaan muutokseen. Pidemmällä tähtäyksellä tavoitteena tulisi olla ympäristöterveydenhuollon yksiköiden vahvistaminen, esimerkiksi pienempien yksiköiden yhdistämällä Oulun eteläisen alueella. Tämä vähentäisi yksiköiden haavoittuvuutta ja lisäisi työntekijöiden erikoistumismahdollisuuksia. Valvontakenttä on monimutkaistunut, joten erikoistumiseen olisi tarvetta. Laajempiin

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion vuoden 2015 tilinpäätöksessä käyttötalouden nettomenot olivat 128,1 milj. euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 4,2 %. Oman toiminnan jäsenkuntalaskutus oli 91,3 milj. euroa, ja muutos edelliseen tilinpäätökseen oli 4,6 %. Ostetun erikoissairaanhoidon toteutuma oli 36,8 milj. euroa, ja muutos edellisestä vuodesta oli 3,1 %.

Kallion talousarvio vuodelle 2015 oli erittäin tiukka, ja vuoden aikana jäsenkunnat joutuivatkin toteamaan ettei Kallion kanssa yhteisesti sovitut määrärahat riitä, vaan niitä jouduttiin lisäämään. Nivalan kaupungin osalla suurimmat riskit talousarvion valmisteluvaiheessa olivat hoito- ja hoivapalveluissa ja erikoissairaanhoidossa. Keväällä valtuusto myönsikin lisämäärärahaa 186 000 euroa, ja joulukuulla hyväksyttiin 324 467 euroa. Näistä lisäyksistä Kalliosta kohdennettiin 150 000 euroa varhaiskasvatukseen, 207 140 euroa hoito- ja hoivapalveluihin sekä loput vastaanottopalveluihin.

Nivalan osalta kokonaiskustannukset olivat 42,6 milj. euroa ja kasvua siinä oli vain 1,9 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna (vrt. kasvu tp 2014/1,6 %, tp 2013/4,3 %). Kallion oman toiminnan kasvuksi Nivalan osalta muodostui 4,0 % (vert. kasvu tp 2014/0,8 %, tp 2013/1,9 %). Ostetun erikoissairaanhoidon osalta vuosi oli hyvä, sillä kasvu edelliseen tilinpäätökseen oli negatiivinen -3,1 % (vrt. kasvu tp 2014/3,6 %, tp 2013/11,0 %). Ostetun erikoissairaanhoidon osalla säästöä tuli kaikkein eniten Oulun yliopistollisen sairaalan käytössä, joka Nivalan osalta oli - 10,5 % edellisvuotta pienempi. Osaltaan näin hyvään kehitykseen oli myös sillä, että Kallion omana tuotetun erikoissairaanhoidon käyttöä lisättiin, sekä Nivalan terveyskeskuksen vastaanoton lääkäritilanteen paranemisella.

Euromääräisesti suurimmat muutokset tapahtuivat vastaanottopalveluissa 454 t. euroa, hoito- ja hoivapalveluissa 323 t. euroa, vammaispalveluissa 217 t. euroa. Suurimmat alenemat olivat erikoissairaanhoidossa - 276 t. euroa, muilta toiminta-alueilta muutokset olivat pienempiä. Toiminta-alueiden välillä on joitakin toimintojen siirtoa, joten aivan vertailukelpoisia vuodet eivät välttämättä kaikkien osalla ole. Lisämäärärahalla korjatusta talousarviosta jäi Nivalassa käyttämättä 82 500 euroa. Kalliolta ostettavat sosiaali- ja terveyspalvelut ovat 54,7 % kaupungin toimintakuluista ja 68,6 % toimintakatteesta, joten tällä on erittäin iso merkitys kaupungin talouteen, mitä sosiaali- ja terveyspalveluissa tapahtuu. Suuri kysymysmerkki on tällä hetkellä se, miten tuleva valtakunnallinen sosiaali- ja terveyspalveluiden organisointi ja rahoitus tullaan järjestämään. Uudistetun organisaation on tarkoitus aloittaa vuoden 2019 alussa joten nähtäväksi jää, miten ison muutoksen se kokonaisuutena tuo kunnille.

125 Ppky Kallio	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintamenot	-42 155 065	-510 467	-42 665 532	-42 583 026,23	82 505,77
Toimintakate	-42 155 065	-510 467	-42 665 532	-42 583 026,23	82 505,77

126 Jokilaaksojen Pelastuslaitos

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Pelastustoimesta vastuu on pelastustoimialueen kunnilla lainsäädännön ja yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Kuntien vastuulla on huolehtia pelastustoimen palveluiden tuottaminen alueellaan. Jokilaaksojen pelastuslaitoksen omistajia ovat pelastustoimialueen kunnat. Omistajien näkökulmasta oleellista on, että pelastuslaitos suoriutuu sille asetetuista tehtävistä mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti jokaisessa kunnassa.

Kuntien kustannukset ja maksusuudet jaetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti: Maksuosuus muodostuu 60 % asukasluvusta ja 40 % kunnan ensimmäisen, toisen ja kolmannen riskiluokan riskiruutujen määrästä.

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohtana ovat hallituksen 29.8.2013 päättämän rakennepoliittisen ohjelman sekä hallituksen 24.–25.3.2014 tarkentaman julkisen talouden suunnitelman velvoite pelastustoimen osalta tavoitteena kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentäminen. Edellä mainittujen valtakunnallisten päätösten ohjaamana pelastuslaitoksen johtokunta on 17.10.2014 käsitellyt pelastuslaitoksen säästöohjelman vuosille 2015–2017, sekä talousarvion vuodelle 2015 ja taloussuunnitelma 2016–2017. Talousarvion valmistelussa on alkukesästä alkaen ollut tavoitteena, että kuntalaskutuksen kasvu on 0 % toteuttaen siten valtakunnallisesti hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa asetettua pelastuslaitosten säästötavoitetta.

Ensi-vaste toiminta siirtyi v. 2013 alusta alkaen pelastuslaitokselta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin toimesta järjestettäväksi. Pelastuslaitos huolehtii Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa tehtävän sopimuksen perusteella ensihoidon toimittamisesta 1.1.2015 alkaen koko pelastustoimialueella lukuun ottamatta Reisjärveä, jonka osalta on laadittu ensivastesopimus Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kanssa. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin vahvistama ensihoidon palvelutasopäätös ja ensihoitosopimus määrittävät ensihoitoyksiköiden tason sekä valmiuden. Ensihoitopalvelut toteutetaan sopimusperusteisesti siten, että ensihoito toimii nettobudjetoinnilla ja siitä ei kohdistu menoja pelastustoimelle. Ensihoito ei nettobudjetoinnin vuoksi vaikuta pelastuslaitoksen kuntalaskutukseen.

TP 2002	525 392	Kaupungin omana toimintana
TP 2003	554 977	
TP 2004	590 131	Alueellinen pelastuslaitos
TP 2005	609 162	
TP 2006	640 620	
TP 2007	743 399	
TP 2008	800 517	
TP 2009	827 527	
TP 2010	825 868	
TP 2011	846 000	
TP 2012	888 931	
TP 2013	874 384	
TA 2014	921 331	
TA 2015	915 626	

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen kuntakohtaiset kustannukset alittivat sille tehdyn talousarviosumman. Nivalan osalla säästöä tuli 45 000 euroa ja verrattaessa viimeisten vuosien toteutumista kustannustaso on pysynyt suhteellisen tasaisena eikä isoja vuosittaisia nousuja ole ollut.

Kuntalaskutus perustuu vuonna 2014 alussa voimaan astuneeseen uuteen yhteistoimintasopimukseen, jonka perusteella kustannukset jaetaan 60 % kuntien asukasluvun ja 40 % kuntien riskiruutujen mukaisessa suhteessa. Laskelmassa on huomioitu yhteistoimintasopimuksen mukainen siirtymävaiheen jaksotus.

126 Jokil. pelastuslaitos	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintamenot	-915 626	0	-915 626	-870 624,00	45 002,00
Toimintakate	-915 626	0	-915 626	-870 624,00	45 002,00

127 Nivalan Liikuntakeskus Oy:n avustukset**Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset**

Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle osoitettava vastikkeeton toiminta-avustus vuodelle 2015 on 486 820 euroa, joka on sama määrä kuin maksettu avustus vuonna 2014.

Investointiosassa on Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle varattu määrärahaa 100 000 € vuodelle 2015 osakepääoman nostoa vastaan. Vuonna 2014 kaupunki merkitsi 100 000 euroa Nivalan Liikuntakeskus Oy:n 200 000 euron osakeannista. Nivalan Liikuntakeskus Oy:llä on käynnissä investointi keilahallitoiminnan vaatimien tilojen rakentamiseksi.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

- Kaupungin toiminta-avustus Liikuntakeskukselle pidettiin edellisvuoden tasossa.
- Nivalan Liikuntakeskus tuottaa monipuoliset liikkumisen mahdollisuudet. Liikuntapaikat koko kunnan alueella huolehditaan käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja Liikuntakeskuksen alueella olevat, tulevat ja suunnitellut liikuntapaikat tukevat toiminnallisesti ja taloudellisesti toisiaan.
- Tavoitteena on tuottaa liikuntapalvelut edullisesti, tasapuolisesti ja asiakkaiden tarpeita tyydyttävästi. Palvelujen on oltava virikkeellisiä, korkealaatuisia, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä.

127 Liikuntakeskus	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintamenot	-486 820	0	-486 820	-486 820,00	0,00
Toimintakate	-486 820	0	-486 820	-486 820,00	0,00

Nivalan kaupunkikonserni

Nivalan kaupungilla on kuusi tytäryhtiötä: Kiinteistö Oy Kesti, Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodit, Nivalan Kaukolämpö Oy, Nivalan Liikuntakeskus Oy, Nivalan Teollisuuskylä Oy ja Nivalan Vesihuolto Oy.

Nivalan kaupunki ohjaa tytäryhtiöidensä toimintaa valitsemalla niiden hallitukseen edustajansa sekä konserniohjjeistuksella ja konsernivalvonnalla. Tytäryhtiöiden keskeinen tavoite on tuottaa ja järjestää palveluja toimialueellaan ja tukea Nivalan kaupungin strategian mukaista kaupungin kasvua.

Nivalan kaupungin strategia on uusittu vuoden 2013 aikana ja tytäryhtiöt päivittävät strategiansa emon strategiaan yhteensopivaksi.

Tytäryhtiöiden toimintaa seurataan seuraavilla tunnusluvuilla:

Liikevaihto: Kirjanpitolain mukaan liikevaihto koostuu yrityksen varsinaiseen toimintaan kuuluvien tuotteiden tai palvelujen myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset sekä alv ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot.

Taseen loppusumma: on virallisen taseen loppusumma

Henkilöstö: on tilikauden keskimääräinen henkilöstömäärä

Tilikauden voitto/tappio: virallisen tuloslaskelman voitto/tappio

Nettotulos: Liikevaihto - liiketoiminnan kulut (muuttuvat ja kiinteät kulut) + liiketoiminnan rahoituskulut + rahoitustuotot - säännölliset muut kulut + säännölliset nettotuotot - varsinaisen toiminnan välittömät verot+poistot (poistoero ja satunnaiset erät jätetään pois). Nettotulostermiä ei esiinny virallisessa tuloslaskelmakavassa, mutta se on **tärkein** tuloskate tilinpäätösanalyysissä. Nettotulos mittaa varsinaisen toiminnan tulosta. Siihen eivät sisälly tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomat satunnaiset erät. Positiivinen nettotulos kertoo, että yritys on pystynyt selviytymään varsinaisen liiketoimintansa tuotoilla rahoituskuluista sekä käyttöpääoman kasvun ja investointien omarahoitusosuudesta. Kumulatiivisen nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana. Nettotuloksen avulla arvioidaan yrityksen kykyä aikaansaada toiminnallaan varoja investointeihin ja velkojen maksuun.

Sijoitetun pääoman tuotto % = (nettotulos + korko- ja rahoituskulut + verot) / sijoitettu pääoma X 100 (sijoitettu pääoma saadaan vähentämällä taseen loppusummasta korottomiksi luokitellut erät eli osto-, ennakko-maksu-, siirto- ja toimitusluottovelat sekä muut korottomat velat. *(Poistoerosta laskettu laskennallinen vero on korotonta velkaa.)* *Konsernilaina on sijoitettua pääomaa - ei vähennetä. Konsernin ostovelat eivät ole sijoitettua pääomaa.*

Muut korottomat velat = esim. poistoerosta laskennallinen vero yhteisöverokannalla. Tunnusluvussa sijoitettu pääoma lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona). Sijoitetun pääoman tuotto% mittaa suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle, korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Sijoitetun pääoman tuottoprosentin perusteella yrityksen kannattavuutta voidaan yleisellä tasolla arvioida seuraavasti:

Hyvä	15,0 -
Tyydyttävä	9,0 - 14,9
Välttävä	0 - 8,9
Heikko	Negatiivinen

Omavaraisuusaste % = oma pääoma / taseen koko pääoma X 100

Poistoero on omaa pääomaa vähennettynä laskennallisella verovelalla.

Omavaraisuusasteella tarkoitetaan oman pääoman osuutta koko taseen mukaisesta pääomasta. Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, yrityksen tappionsietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Velkaantumisaste% = vieras pääoma / taseen koko pääoma X 100

Taseen vieraaseen pääomaan lisätään poistoerosta laskettu laskennallinen verovelka. Velkaantumisasteella tarkoitetaan vieraan pääoman osuutta koko pääomasta.

Omavaraisuusaste +velkaantumisaste = 100 %

Omavaraisuusastetta ja velkaantumisastetta voidaan arvioida seuraavan suuntaa antavan asteikon perusteella:

	Omavaraisuusaste %	Velkaantumisaste %
Hyvä	yli 40	alle 60
Tyydyttävä	20 - 40	60 - 80
Heikko	alle 20	yli 80

Nivalan Vesihuolto Oy:n ja Nivalan Kaukolämpö Oy:n osalta omavaraisuusastetta heikentää liittymämaksujen kirjaaminen vieraaseen pääomaan.

Kiinteistö Oy Kesti

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Yhtiö rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kiinteistöjä erityisryhmien asumiseen. Yhtiön omistamalle tontille on rakennettu uusi ryhmäkoti erityisryhmiin kuuluvia asukkaita varten ja se on valmistunut vuoden 2013 huhtikuussa. Kiinteistön kustannusarvio on n. 1 600 M€ alv 0 % ja siihen on saatu ARA:lta avustusta 40 % sekä korkotukilainaa. Vuonna 2012 yhtiö on ostanut kaksi rivitaloa, joista toiseen on tehty pintaremontti ja se on valmistunut vuoden 2013 maaliskuussa. Kustannukset olivat n. 300 000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2015

Normaalia kiinteistöjen ylläpitoon ja vuokraukseen liittyvää toimintaa.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
asuntojen lukumäärä	37	37	37	37	37	37
huoneistoala m ²	1 907	1 907	1907	1 907	1 907	1 907
käyttöaste %	97	100	84	100	100	100

Talous

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	188	190	196	188	191	191
Taseen loppusumma	1 531	1 530	1 564	1 530	1 524	1 507
Henkilöstö						
KANNATTAVUUS						
Nettotulos	-26	0	33	3	0	0
Sijoitetun PO:n tuotto%	-0,4	1,4	3,8	1,6	1,4	1,4
VAKAVARAISUUS						
Omavaraisuusaste %	11	12,2	12,8	13,2	13,8	14
Velkaantumisaste %	89	87,8	87,2	86,8	86,2	86
Lainat	1 343	1 334	1 334	1 319	1 303	1 288
* rahalaitoksilta	1 343	1 334	1 334	1 319	1 303	1 288
* kaupungilta	0	0		0	0	0

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Vuoden 2015 keväällä toteutettiin Kestintuvan sisäilmailmaremontti, jonka kustannukset olivat noin 100 000 euroa.

Nivalan Kaukolämpö Oy

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Vuoden 2014 lämmin kevätalvi ja yleinen taloustaantuma ovat heikentäneet Nivalan Kaukolämpö Oy tulosta ja kannattavuutta. Kaukolämmön myynti on ollut alkuvuonna noin 15 % pienempää mitä on talousarviossa suunniteltu.

Vuonna 2013 lokakuussa suoritetun energiahinnan korotus ei ole vielä parantanut yhtiön taloutta, koska talvi 2013–2014 oli helmikuuta lukuun ottamatta poikkeuksellisen lämmin.

Sähkön hinta on ollut hyvin alhainen. Sähköstä yhtiö on saanut vain 34,34 €/MWh, kun talousarviossa on laskettua sähkön hinnaksi 52,00 €/MWh.

Yhtiö onkin joutunut ottamaan lisälainaa toimintaansa varten.

Polttoaine on laadun ja saatavuuden osalta tänä vuonna ollut varsin hyvää.

Voimalaitoksen seisokkiaikana kesä – elokuussa teimme voimalaitokseen pelkästään ennakkohuoltoja ja lakisääteisiä tarkastuksia ja korjauksia. Kaukolämpöverkoston jatkorakentaminen vaatii yhtiön talouden merkittävää vahvistamista.

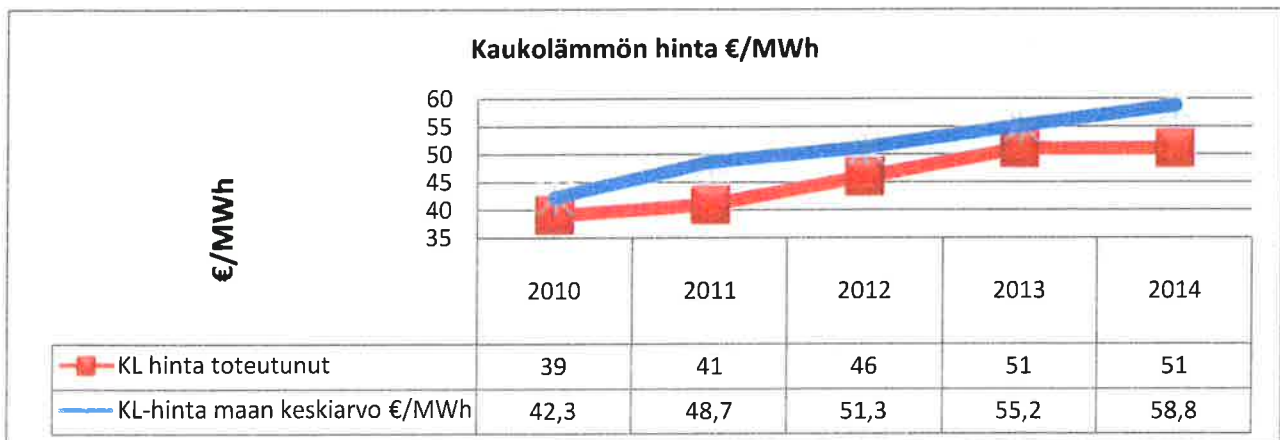
Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2015 on seuraavanlaiset:

- REF polttoaineen vakiinnuttaminen polttoainevalikoimaan
- pitkällä tähtäimellä vieraan pääoman vähentäminen
- voimalaitoksen käytön – ja ennakkohuollon kehittäminen
- sähköstä saatavan hinnan maksimointi
- investointien tarkka läpikäynti

Yhtiö tekee perus – ja liittymismaksun tarkistamisen helmikuun 2015 alusta alkaen ja energiahinnan tarkistamisen syyskuun 2015 alkavalle lämmityskaudelle.

Oheisessa taulukossa on verrattu Nivalan Kaukolämpö Oy energiahintaa koko maan energialaitosten energianhintaan.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kaukolämmönm.(MWh)	51 201	60 000	48 758	52 000	52 500	53 000
Sähkönmyynti (MWh)	12 069	15 000	10 263	12 000	12 000	12 000
Höyrymyynti (MWh)	0	0	0	0	0	0
Kaukolämmönh.(alv0%)	51,00	51,00	51 / 56	56,00	56,00	56,00
Sähkön hinta (alv.0%)	38,58	45,00	30,30	38,00	40,00	40,00
Höyryn hinta (alv.0%)	0	0	0	0	0	0
Verkoston pituus (km.)	54,13	54,00	54,69	55,50	56,00	56,50
Polttoaineenkäyttö						
turve/puu/ref/öljy (%)	19/72/8/1	25/64/10/1	24/67/8/1	25/59/15/1	25/59/15/1	25/59/15/1
Kaukolämpöliitt.(kpl)	580	580	586	590	595	600

Talous

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	3 684	4 363	3 516	4 163	4 200	4 200
Taseen loppusumma	20 064	18 424	19 050	18 000	17 400	16 800
Henkilöstö	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1	5+1
KANNATTAVUUS						
Nettotulos	-434	22	-29	130	150	150
Sijoitetun PO:n tuotto%	0,87		2,30	2,03	2,08	2,13
VAKAVARAISUUS						
Omavaraisuusaste %	2,92	7,5	1,02	13,7	18,5	20,4
Velkaantumisaste %	98,89	92,6	98,98	86,3	81,5	79,6
Lainat	16 528	16 910	15 529	15 530	14 590	13 650
* rahalaitoksilta	16 528	16 910	15 529	15 530	14 590	13 650
* kaupungilta	0	0		0	0	0

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Vuoden 2015 liikevaihto 3 516 490,17 € jäi talousarviossa arvioidusta 4 363 000 €:stan. 847 000 €. Suuri ero johtui reilusti liian optimistisista kaukolämmön- ja sähkön myyntiarvioista sekä ennakoitua matalammasta sähkön myyntihin-
nasta. Lämpöenergian myynti jäi arvioidusta 60 000 MWh:sta 11 242 MWh:a ollen 48 758 MWh:a. Sähkön myynti jäi arvioidusta 15 000 MWh:sta 4 737 MWh:a ollen 10 263 MWh:a. Sähkön myynnin koko vuoden toteutunut keskihinta oli 30,3 €/MWh. Talousarviossa hinnan oletettiin olevan 45,00 €/MWh.

Perusmaksua korotettiin 1.2.2015 alkaen 10 % ja energian verotonta hintaa 1.9.2015 alkaen 5 €/MWh. Myyntimäärät jäivät kuitenkin niin vähäisiksi lämpimän vuoden johdosta, että hinnankorotukset eivät riittäneet nostamaan euromää-
räistä myyntiä lähellekään talousarviossa arvioitua.

Lämmön- ja sähköntuotannon polttoainekustannukset jäivät n. 275 000 euroa edellisvuotta pienemmäksi. Tämä johtui osaltaan pienemmästä tuotantomäärästä, mutta eritoten polttoaineiden hintojen laskusta. Myös polttoaineiden käy-
tön suhdetta on muutettu edullisempien polttoaineiden suuntaan. Jyrsinturpeen ja kierrätyspuun osuutta on kasvatet-
tu ja hakkeen käyttöä vähennetty. Lisäksi kaukolämmön tuotannon polttoaineena käytetyn jyrsinturpeen polttoaine-
vero laski lähes 24 000 euroa edellisvuoteen verrattuna, turpeen polttoaineveron laskiessa vuoden 2014 4,9 eurosta
3,4 euroon megawattituntia kohden. Myös metsähakesähkön tuotannon tuki nousi vuodelta 2014 13,13 eurosta 15,87
euroon megawattitunnilta, joka hieman kompensoi alhaisempaa sähkön hintaa ja pienemmäksi jäänyttä myyntimää-
rää.

Rahoitustuotot- ja kulut laskivat 455 009,37 eurosta 406 816,90 euroon (-48 192,47 €) lainojen korkokulujen ja ta-
kausprovision laskiessa lainojen pääomien pienetessä.

Taseen loppusumma laski vuodesta 2014 n. miljoonalla eurolla johtuen vieraan pääoman vähenemisestä lainapää-
oman laskiessa.

Yhtiön oma pääoma nousi vuoden 2014 tilinpäätöksen 55 700,86 eurosta 102 848,62 euroon. Vierias pääoma laski
19 840 863,78 eurosta 18 856 452,25 euroon.

Nettotulosta – 29 156,48 € voidaan kuitenkin pitää hyvänä tuloksena. Vaikka myyntimäärät jäivät kauas arvioiduista,
niin kustannussäästöjen ansiosta tulos ei jäänyt kovin kauas tavoitteesta.

Tilinpäätössiirtojen (poistoeron muutos +76 304,24 €) jälkeen yhtiön tulos on +47 147,76 €.

REF-polttoainetta on voitu käyttää ongelmitta. Ympäristöluvan mukaan REF:n osuus saa olla enintään 10 prosenttia
koko polttoainemäärästä. Savukaasujen päästöt ovat pysyneet ympäristöluvan asettamissa raja-arvoissa. REF:n osuus
vuonna 2015 oli reilut 8 prosenttia.

Uusia liittymiä saatiin kuusi kappaletta, joista viisi oli omakotitaloja ja yksi liikekiinteistö. Lisäksi tehtiin yksi teollisuus-
kiinteistön liittymän laajennussopimus (Mecapinta).

Nivalan Liikuntakeskus Oy

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

- Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa monipuoliset liikkumisen mahdollisuudet. Liikuntapaikat koko kunnan alueella huolehditaan käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja Liikuntakeskuksen alueella olevat, tulevat ja suunnitellut liikuntapaikat tukevat toiminnallisesti ja taloudellisesti toisiaan.
 - Lehtolantien pesäpallokenttä -hankkeen edistäminen, rakentamisen selvittäminen ja aikataulutus.
 - Liikuntakeskus joutuu sopeuttamaan liikuntapaikkojen hoidon palvelutasoa. Kaupungin maksaman määrärahan puitteissa.
- Tavoitteena on tuottaa liikuntapalvelut edullisesti, tasapuolisesti ja asiakkaiden tarpeita tyydyttävästi. Palvelujen on oltava virikkeellisiä, korkealaatuisia, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä.
 - Uuden Liikuntakeskus -mielikuvan luominen uuden keskittymän, nimen, palvelujen, värien, logojen ja sloganien kautta

Toiminnalliset tavoitteet

- kävijämäärät: jäähallin käyttöaste yli 75 %, uimahallin kävijätavoite 66 000 käyntikertaa, kuntosalilla 25 000 käyntikertaa, keilahallissa ka 70 % sekä eri liikuntatapahtumat 10 000 suoritetta.
- yksiköiden mahdollisimman laaja palvelutuotanto: liikunnan palvelut, tukipalvelut sekä tilojen ja kaluston vuokraus eri liikunta- ja vapaa-ajan tapahtumia varten.
- Liikuntakeskus tuottaa monipuolisia ja virikkeellisiä liikuntapalveluja ja liikuntatapahtumia yhteistyössä eri tahojen ja yhteisöjen kanssa sekä hoitaa, ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja.
 - yhteisen hyvinvointistrategian laatiminen Nivalan kaupungin, Kallion Nivalan toimijoiden sekä Nivalan Liikuntakeskuksen kesken.
 - Liikuntaportaalien luominen yhdessä liikuntatoimijoiden kanssa

Konkreettisimmat muutostavoitteet

- kulujen karsiminen ja toiminnan sopeuttaminen annettuihin määrärahoihin.
 - tavoite koko yhtiö 2 %
- jäähallin energia-/peruskorjauksen suunnittelu ja aikataulutus.
 - Käyttökustannusten optimointi toiminnan ja investointien kautta
 - Peruskorjaussuunnitelmat ja rahoitus
 - tavoite 2015 ovat sähkö-, vesi ja lämpökuluista -10 % (sähkö ja lämpö 150 MWh).
- palvelutarjonnan kehittäminen ja laajentaminen Liikuntakeskuksen yhteyteen
 - ravintola- ja hyvinvointitoiminta sekä tilojen vuokraus ja palvelujen myynti em. tarpeisiin
 - kävijämäärän ja LV:n kasvu 3 %, tukevat toimintaa
- lähiliikunta-alueiden kehittäminen yhdessä kaupungin kanssa
 - Lehtolantien jalkapallokentän loppuun rakentaminen ja käytön suunnittelu
- Kustannuspaikka -jaottelun uudistetaan toimialoja vastaavaksi. Uusia kustannuspaikkoja ovat keilahalli ja tukipalvelut. Tukipalvelut sisältävät asiakas-, laskutus- ja ravintolapalvelut eri toimialojen tarpeisiin

Tunnusluvut

Netto-/tilikauden tulos kustannus- paikoittain	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Jäähalli	-20 781	-30 000	-65 654	-19 000	-18 000	-18 000
Kuntosali	57 164	51 000	46 976	54 000	55 000	55 000
Uimahalli	-200 617	-130 000	-153 758	-157 000	-165 000	-165 000
Liikuntapalvelut	-11 367	-22 000	-17 567	-9 000	-5 000	-5 000
Keilahalli	-5 276	22 500	43 487	36 000	38 000	38 000
Tukipalvelut		12 000	-45 413	19 000	20 000	20 000

Talous

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	1 259	1 464	1 180	1 227	1 230	1 230
Taseen loppusumma	5 919	4 449	6 058	6 000	6 000	6 000
Henkilöstö	11	8	8 (+5)	14	14	14
KANNATTAVUUS						
Netto-/Tilikauden tulos	-180	-95	-191	-74	-75	-75
Sijoitetun PO:n tuotto%	-2,9	-1,7	-0,96	-0,39	-0,4	-0,4
VAKAVARAISUUS						
Omavaraisuusaste %	52,5	54	49,8	50,2	50	50
Velkaantumistasaste %	47,5	46	50,2	49,8	50	50
Lainat	2 442	1 704	2 647	2 550	2 115	2 011
* rahalaitok.	1 489	1 410	2 020	1 944	1 839	1 735
* kaupungilta	651	0	351	330	0	0
* vesihuolto	26	18	0	0	0	0
Pääomalaina	276	276	276	276	276	276

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015**Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset**

- Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa monipuoliset liikkumisen mahdollisuudet. Liikuntapaikat koko kunnan alueella huolehditaan käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja Liikuntakeskuksen alueella olevat, tulevat ja suunnitellut liikuntapaikat tukevat toiminnallisesti ja taloudellisesti toisiaan.
 - Lehtolantien pesäpallokenttä -hankkeen edistäminen, rakentamisen selvittäminen ja aikataulutus.
 - mukana suunnittelussa, valmistelussa ja toimeenpanossa
 - Liikuntakeskus joutuu sopeuttamaan liikuntapaikkojen hoidon palvelutasoa kaupungin maksaman määrärahan puitteissa.
 - Tehty yhdessä sivistystoimen kanssa liikuntapaikkojen hoidon palvelutaso -päivitys vastamaan palvelutuotannon määrärahaa.
 - työryhmä sivistystoimen kanssa on tehnyt esityksen vuoden 2016 talousarvioon
- Tavoitteena on tuottaa liikuntapalvelut edullisesti, tasapuolisesti ja asiakkaiden tarpeita tyydyttävästi. Palvelujen on oltava virikkeellisiä, korkealaatuisia, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä.
 - Yhdessä kaupungin kanssa saatu kehitettyä ja rakennettua uusia liikunnan mahdollisuuksia; mm. keilahalli, tekonurmi, lähiliikuntapaikat.
 - On onnistuttu luomaan Uusi Liikuntakeskus -mielikuva rakennetun keskittymän ympärille. Uudistettiin nimi, logo, värit, sloganit ja palvelut.
 - Keinolumen latu -hankkeessa mukanaolo.
 - Frisbee-golf kentän lopputyöt yhdessä frisbee -seuran kanssa.
 - Rakentamisessa ja palveluissa on otettu huomioon eri ikä- sekä erityisryhmien tarpeet
 - Valittiin Liikuntapalvelutuotannon liikuntasuhteeriksi LO (amk) Janne Kaarlela Nivalasta. Kaarlela aloitti tehtävässä 12.1.2015.

Toiminnalliset tavoitteet

- kävijämäärät: jäähallin käyttöaste yli 75 %, uimahallin kävijätavoite 66 000 käyntikertaa, kuntosalilla 25 000 käyntikertaa, keilahallissa ka 70 % (= 6720 kävijää) sekä eri liikuntatapahtumat 10 000 suoritetta.
 - jäähallin KA 87,7 %, myytyjä tunteja 1842 tuntia, aukiolopäiviä 250 päivää, jäällä käynti kertoja keskimäärin 27 630/vuosi (15 pelaaja/tunti)
 - Uimahallin kävijämäärä 71 129 kävijää.
 - Kuntosalin kävijämäärä 38 224 kävijää.
 - Keilahallin pelaaja (=kävijä) määrä 27 742 pelaajaa, myytyjä tunteja 12 426 tuntia.
 - Liikuntatoimen tapahtumat, jäähallin yleisö sekä kahviopalvelut yli 10 000 käyntiä.

- *Uikon Taikaa – yleisöä yli 6 000 kävijää*
- *Yhteensä käyntikertoja vuonna 2015 yli 180 000 kpl.*
- yksiköiden mahdollisimman laaja palvelutuotanto: liikunnan palvelut, tukipalvelut sekä tilojen ja kaluston vuokraus eri liikunta- ja vapaa-ajan tapahtumia varten.
 - *Palvelutarjonta laajentunut, uusia yhdistyksiä perustettu, ylläpidetty olemassa olevat liikuntapaikat, suunniteltu uusien ja päivitetty vanhojen liikuntapaikkojen hoitoluokitusta, rakennettu uutta, oltu mukana yhteishankkeissa jne.*
 - *Vuokrattu liikuntavälineitä, kalustoa, telttoja jne. yritysten, yhdistysten ja yksityisten tilaisuuksiin*
 - *Uikon Taikaa -tapahtumaviikko Nivalan kotiseutuviikolla.*
 - *Liikuntapaikkojen nettivaraustoiminnan aloittaminen 1/2015 (www.uikko.fi/varaukset)*
 - *Neuvottelut koulujen salien vuokraustoiminnan siirtämisestä kalenteriin siirrettiin vuodelle 2016*
- Liikuntakeskus tuottaa monipuolisia ja virikkeellisiä liikuntapalveluja ja liikuntatapahtumia yhteistyössä eri tahojen ja yhteisöjen kanssa sekä hoitaa, ylläpitää ja kehittää liikuntapaikkoja.
 - yhteisen hyvinvointistrategian laatiminen Nivalan kaupungin, Kallion Nivalan toimijoiden sekä Nivalan Liikuntakeskuksen kesken.
 - *Liikkumattomuus – ja Hyvinvointiselvitykset niin valtakunnan kuin myös EU:n alueelta otettu huomioon. Liikuntapalvelut käynyt koulutuksissa hakemassa kokemusta käytännön organisoinnista sekä yleistä informaatiota asiasta.*
 - *Loppuvuodesta keskustelu -avaus kaupunki HYTE ja PPKY Kallion suuntaan. Asian käsittely jatkuu 2016. Tavoitteena on etsiä toimijaa joka voisi tehdä asian projekti-/hanketyönä.*
 - *Erytisliikunnan tarvekartoitus aloitettu.*
 - Liikuntaportaalien luominen yhdessä liikuntatoimijoiden kanssa
 - *kesken, haetaan toimijaa joka voisi tehdä asian projekti-/hanketyönä.*
 - *Sisältää julkisen, informaatiota jakavan nettialustan liikunnan toimijoille, yhdistyksille ja yritysille. Sisältää myös netti -varauskalenterin sekä tapahtumasivuston.*

Konkreettisimmat muutostavoitteet

- kulujen karsiminen ja toiminnan sopeuttaminen annettuihin määrärahoihin.
 - tavoite koko yhtiö 2 %
 - *joiltain osin toteutunut, mutta kokonaistavoitteeseen ei päästy. Osavuosikatsauksessa (tot. 6/2015) oli jo ennakoitavissa että uuden toiminnan aloitus, aukioloaikojen muutos ja kävijämäärien kasvu tuovat käyttökustannuseriä joita ei osattu ennakoida mm. ostopalvelu-, henkilöstö- ja hankintamenojen osalta.*
 - *Tulosta heikentää myös tulosvaikutteiset leasing-sopimukset joilla on hankittu kalustoa palvelutuotannon tarpeisiin*
 - *Tilannetta helpottaa vuoden 2015 loppuvuoden aikana tehdyt rahoitusratkaisut, leasing sopimusten loppuminen ja -sopimusten uudelleenjärjestelyt.*
 - *Investointeihin liittyvät, ennakolta budjetoitua suurempina toteutuneet, laina-, korko- ja muut PO-ehtoiset kulut toteutuivat arvioituna suurempina rahoituskuluerinä.*
 - *Tilinpäätöksen yhteydessä päivitettiin poistosuunnitelma vastaamaan emon poistosuunnitelmaa.*
 - *Musiikkisäätiön myyntisaamisia on kirjattu luottotappioksi 18 662,09 euroa, mikä heikentää jäähalli -kustannuspaikan tulosta samalla summalla.*
- jäähallin energia-/peruskorjauksen suunnittelu ja aikataulutus.
 - Käyttökustannusten optimointi toiminnan ja investointien kautta
 - *Toteutettu jäähalliin LED valaistus ja jäädytysvedenkäsittely -järjestelmä.*
 - Peruskorjaussuunnitelmat ja rahoitus
 - *Hankesuunnittelu siirretty vuodelle 2016*
 - tavoite 2015 on saada sähkö-, vesi ja lämpökulutuksista -10 % (sähkö ja lämpö 150 MWh).
 - *Jäähallin tehdyillä investoinneilla ja käytöllä koitetaan saada sähkönkulutuksesta noin -75 MWh ja kaukolämmön kulutuksesta noin 15–20 MWh.*
 - *jäähallin osalta 2015 sähkön kulutus ed. vuoden tasolla, lämmön kulutus -8,5 %*
 - *Uimahallin osalta 2015sähkönkulutus kasvanut 22 % mutta vedenkulutus -24 % ja lämmönkulutus -34 %*
- palvelutarjonnan kehittäminen ja laajentaminen Liikuntakeskuksen yhteyteen
 - ravintola- ja hyvinvointitoiminta sekä tilojen vuokraus ja palvelujen myynti em. tarpeisiin
 - *toteutunut ja tuonut toiminnalle kasvua*
 - kävijämäärän ja LV:n kasvu 3 %, tukevat toimintaa
 - *Kävijämäärän kasvu noin 51,7 %. Liikevaihdon (korjattu) kasvu 41,5 %.*

- *Varsinaisen palvelutoiminnan tulokset ennen PO-, poisto- ja rahoituseriä sekä luottotappioita:*
 - *Jäähalli -981,67 euroa*
 - *Uimahalli -1 867,92*
 - *Kuntosali 58 288,49 euroa*
 - *Keilahalli 71 858,26 euroa*
 - *Liikuntapalvelut -6 130,08*
 - *Tukitoiminnot -30 877,38 euroa*
 - *Koko yhtiö 90 289,70 euroa*
- *Uuden toiminnan kasvu tukee olemassa olevaa palvelutuotantoa. Uuden toiminnan aloituksen tuomat ennakoitua suuremmat käyttökustannuserät tulee korjata vuoden 2016 aikana jotta toiminnot tukevat toisiaan.*
- *Palvelutoiminnan synkronointia kustannuspaikkojen kesken tulee kehittää*
- lähiliikunta-alueiden kehittäminen yhdessä kaupungin kanssa
 - Lehtolantien jalkapallokentän loppuun rakentaminen ja käytön suunnittelu
 - *Käyttöönotto on ollut syksyllä 2015. Varaustoiminta, käytön ja ylläpidon hallinta liitetty Liikuntakeskuksen järjestelmiin kuten myös laskutus ja muut tukitoiminnot.*
- Kustannuspaikka -jaottelun uudistetaan toimialoja vastaavaksi. Uusia kustannuspaikkoja ovat keilahalli ja tukipalvelut. Tukipalvelut sisältävät asiakas-, laskutus- ja ravintolapalvelut eri toimialojen tarpeisiin
 - Tehty kulu-/tulojaottelu omille toimialoja vastaaville kustannuspaikoille, siirretty vastikkeettomat tuet muihin tuloihin sekä investointeja vastaavat kustannukset aktivoitu taseeseen
 - Tukitoiminnot tuottavat keskitetysti palveluja muiden kustannuspaikkojen tarpeisiin mm. laskutus, reskontra, kirjanpidon tukitoiminnot, markkinointi, myynti, ajanvaraus, puhtaanapito, henkilöstövaraukset, hankinnat jne.

Kiinteistö Oy Nivalan vuokratodit

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Kiinteistö Oy Nivalan Vuokratodilla on vahvistettu strategia vuosille 2014–2017. Olemassa olevan kiinteistökannan hoidosta ja peruskorjauksista tulee huolehtia hyvin koko sen elinkaaren ajan. Osasta kiinteistökantaa on luovuttu ja osasta tullaan edelleen luopumaan. Vuokratodit on poistanut asuntokannastaan kiinteistökehitystyön edetessä 62 asuntoa ja 7 uutta asuntoa on tullut tilalle. Nettomuutos on -55 asuntoa. 2015 vuoden aikana poistuvat Heinäpolku 1-2 yhteensä 24 asuntoa käytöstä. Asuntojen käyttöaste on 2013 tammikuun jälkeen pudonnut 98=>91 prosenttiin. Väestörakenteen kehitystä ja muuttoliikettä sekä vapaarahoitteista asuntotuotantoa tulee seurata ja kehittää asuntokantaa kysynnän mukaiseksi.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

- vuokrasaatavien määrää tulee vielä pienentää oikea-aikaisella perinnällä ja asumisen neuvonnalla
- toimenpideohjelma ja kiinteistöstrategia päivitetään vuosittain (viimeksi päivitetty 14.8.2014)
- strategian toteutumista seurataan
- riskienhallinta ajan tasalla (riskikartoitus tehty viimeksi 30.6.2014)
- asunnot pidetään hyvässä kunnossa jotta kilpailukyky markkinoilla säilyy
- asukastoiminnan aktivointi ja asiakastytyväisyyskysely
- Heinäpolku 1-2 vuokra-asunnot poistuvat käytöstä 2015 aikana, kaikki 7 taloa puretaan, tontti jää omaan käyttöön, asukkaille uusien asuntojen järjestäminen (Vkodit hallitus hyväksynyt 14.8.2014 kiinteistöstrategian ja kaupunginhallitus on 1.9.2014 kokouksessaan puoltanut suunniteltuja toimenpiteitä)

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
asuntojen lukumäärä	391	391	367	367	367	367
huoneistoala m ²	21 011	21 011	19587	19 587	19 587	19 587
käyttöaste %	91	95	88,3 *	93	97	98

2018 vuoden kohdalla 9 (n. 450 m²) uutta vuokra-asuntoa sillä oletuksella, että niitä tarvitaan lisää (arvio mukana myös ts 2018 taseessa sekä velkana).

Talous

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	2 106	2 112	2090	2 072	2 100	2 100
Taseen loppusumma	12 651	11 500	11 747	11 100	10 700	10 300
Henkilöstö	2	2	2	2	2	2
KANNATTAVUUS						
Nettotulos	87	47	193	20	50	70
Sijoitetun PO:n tuotto %	2,4	1,5	3	1,8	2	2,2
VAKAVARAISSUUS						
Omavaraisuusaste %	15,8	10,5	14,2	12,5	15	17,8
Velkaantumisaste %	84,2	89,5	85,8	87,5	85	85,2
Lainat	10 294	10 289	9 743	9 713	9 095	8 462
* rahalaitoksilta	10 109	10 109	9 550	9 549	8 943	8 321
* kaupungilta	185	180	193	164	152	141

Taulukossa olevaan kaupungin lainamäärään sisältyy n. 115 000 euroa koroton pääomailaina (3 eri lainaa). Talousarvioin 2015 ja toimintasuunnitelman mukaiset lainapääomat ovat tilanteen 1.1. mukaiset.

Liikevaihtoa vähentää talousarviossa mukaan laskettu käyttöasteen vajuus 5 %, vaikutus sillä on 122 719 euroa/ v. 2015 (Heinäpolku ei tässä mukana, siitä talousarviossa erillinen maininta).

Heinäpolku 1-2 purkamisen johdosta sekä liikevaihto että taseen loppusumma pienenevät. Nettotulosta tulee heikentämään satunnaisten kulujen osuus.

- purkukustannuksen vaikutus noin 140 000 euroa
 - ylimääräinen noin 488 000 poistokirjaus
 - em. johtuen tilikauden tulos (2015) on noin 578 000 euroa alijäämäinen (nämä eivät ole taulukon luvuissa mukana, ohjeessa maininta, että satunnaisia kuluja ei kirjata)
- liikevaihtoa pienentää Heinäpolku 1-2 toimenpiteistä johtuva käyttöasteen vajuus noin 123.000 euroa, jo nyt (lokakuu 2014) asunnoista on tyhjillään noin puolet.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

- satunnaiset erät -467 922,90 (Heinäpolun alaskirjaus) veti tilikauden tuloksen miinukselle 330 852,01 euroa
- tulos oli arvioitua parempi, alhainen korkotaso, poistojen määrä oli arvioitu liian suureksi, hoitokulut oli arvioitu liian suuriksi, Heinäpolun purkukustannuksia vähensi valtion avustus (sen määrää ei talousarvion laatimisen yhteydessä tiedetty)
- liikevaihto jäi tavoitteesta vain 13 000 euroa
- saatavien määrä pieneni edellisvuoteen, tosin luottotappioita kirjattiin hieman budjetoitua enemmän
- toimenpideohjelma päivitetty 13.8.2015, strategiaan ei muutoksia
- toiminnan riskit tarkastettu 23.4.2015
- käyttöasteen nostaminen on jatkossakin suuri haaste
- Heinäpolku 1-2 purettiin (24 asuntoa) kesällä 2015, purkukustannukset n. 102 000 euroa, valtiolta avustusta noin 46 000 euroa, purkamiseen otettiin lainaa 56 000 euroa, lainalla kiinteistökiinnitys / panttikirja vakuutena
- Peltopuhto 10 piharemontti viimeisteltiin kesällä 2015
- Tärhinpuhto 6 kiinteistöllä jouduttiin vuotojen vuoksi uusimaan syksyllä aluekanaalit (lämpö ja vesi), tähän ei oltutalousarviossa varauduttu, joulukuussa kaupungilta tilapäislainaa 30 000 euroa korjaustyön maksamiseksi.
- Asukasdemokratiakokous on pidetty 8.12.2015
- Asukastyytyväisyyskysely otoksena, tehty talvella 2015
(Nivalan kaupunkistrategia, 3. Laadukkaiden palvelujen ja monipuolisten asumismahdollisuuksien kaupunki 1/2, mittarina asiakastyytyväisyysmittaus (koko konsernin osalta ja tulosten kehitys), sekä 3. Laadukkaiden palvelujen ja monipuolisten asumismahdollisuuksien kaupunki 2/2 Vuokratotien asiakastyytyväisyysmittaus), asiat pääosin hyvin ja epäkohtiin on puututtu ja toimintatapoja pyritty parantamaan.

Nivalan Teollisuuskylä Oy

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan Teollisuuskylä Oy rakennuttaa ja vuokraa yrityksille teollisuus- ja toimitiloja, hallinnoi kehittämishankkeita ja tuottaa elinkeinopalveluita yhteistyökumppaneiden kanssa. Nivala-Haapajärven seutu Nihak ry tuottaa yritystoiminnan tarvitseman neuvonnan ja Oulun Eteläisen instituutti toteuttaa tutkimus- ja kehitystoimintaa alueella. Vuonna 2015 on valmistunut Nivalan Teollisuuskylä Oy:n rakennuttama ProfiPro Oy:n tuotantotila 2800 m².

Strategian tavoitteet

Vuoden 2015 aikana jatketaan yhteistyön syventämistä NIHAKin elinkeinopalveluiden, Oulun Eteläisen instituutin tutkimustoiminnan, Centria Ammattikorkeakoulun ja ELME Studion yrityspalveluiden välillä. ELME Studiota on kehitetty mm. kehittämishankkeiden kautta ja kehittäminen jatkuu edelleen. Tavoitteena on rakentaa ELME Center -kokonaisuus, jossa limittyvät elektroniikan mekaniikan, metallialan ja bioenergian tutkimus, koulutus, kehittämistoiminta ja yritysten toiminta. Uusia kehityshankkeita on haettu ja ne käynnistyvät vuoden 2015 puolella.

Toiminnalliset tavoitteet vuonna 2015

- uusien yritysten nettolisäys 15 yritystä
- Tiilimaan markkinointi jatkuu
- olemassa olevien yritysten osaamistason nosto (EU-projekteja 0,3 milj. euroa/vuosi, sisältää kansallisen ja EUn tuen sekä yritysten käyttämät varat)
- teollisuuskylään 20 uutta työpaikkaa

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Uudet työpaikat	11	20	5	20	20	20

Talous

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	3 009	2 971	3 211	3 134	3 134	3 134
Taseen loppusumma	30 306	28 000	29 707	28 000	27 000	26 000
Henkilöstö	3	6	4	4	5	5
KANNATTAVUUS						
Nettotulos	413	367	154	382	397	408
Sijoitetun PO:ntuotto%	2,1	2,8	1,6	2,5	2,6	2,6
VAKAVARAISUUS						
Omavaraisuusaste %	47,3	55,9	48,7	56,7	60,4	61,3
Velkaantumisaste %	52,7	44,1	51,3	43,3	39,6	38,7
Lainat	14 837	11 916	14 184	11 622	10 034	8 327
* rahalaitoksilta	13 129	10 657	12 478	10 811	9 223	7 717
* kaupungilta	1 708	1 259	1 706	811	811	610

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Vuosi 2015 oli Nivalan Teollisuuskylä Oy:n 41:s toimintavuosi. Vuoden 2015 alusta yhtiön toimitusjohtajana aloitti Kaisa Liinamaa. Yhtiön strategia vuosille 2015–2020 on saatu valmiiksi. Varsinaisessa toiminnassa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Vuoden aikana on valmistunut ProfiPro Oy:n toimitilat 2800 m². Elme Studion ja laboratorion toimintaa on kehitetty edelleen vuoden 2015 aikana.

Strategian tavoitteet

Polttotekniikkahankkeessa on kehitystyötä jatkettu. Vuonna 2015 on toteutettu muunneltavan pienpolttotulisijan kehittäminen (MuuPi) hanke, jossa polttolaitteiden kehittäjiä varten on suunniteltu ja valmistettu muunneltava tulisija, jossa voidaan tulisijan ja savukanavien kokoa siirtää mekaanisesti ja sitä kautta hakea optimaalista tilaa vähäpäästöi-

selle tulisijamekaniikalle. Siirrettävää tutkimuskonttia ja kalustoa voidaan vuokrata mm. tutkimuksen, koulutuksen sekä mikro- ja pk-yritysten tarpeisiin.

Lisäksi on toteutettu Räätelöidyt piensarjateräket tutkimusympäristön kehittäminen (RPST+) projekti yhteistyössä Oulun Eteläisen instituutin kanssa. Hankkeessa lisättiin lujuuslaskennan osaamista sekä täydennettiin ELME Studion laitekantaa.

Syksyllä 2015 on aloitettu Metallin ja teknologiateollisuuden imagon kehittäminen alueella -hanke (MeTekno). Hanke kestää 2 vuotta ja sen toimintamallina on ELME Studion toiminnan kautta kehittää teollisuuden imagoa yhteistyössä teknologiayritysten ja koulutusorganisaatioiden (JEDU, yläaste) toimijoiden kanssa

Hankehakemuksia on yhteistyökumppaneiden kanssa vireillä liittyen mm. metallin 3D tulostamiseen, mikroyritysjyyteen ja pk-yritysten alueellisen ja kansainvälisen toiminnan ja viennin kehittämiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

- uusien yritysten nettolisäys oli 8 yritystä
- Tiilimaan risteysalueen kehittämiseksi on käyty neuvotteluja
- olemassa olevien yritysten osaamistason nosto n. 93 t€
- teollisuuskylän työpaikat lisääntyivät 5 työpaikalla verrattuna 31.12.2014 tilanteeseen.

Nivalan Vesihuolto Oy

Toimintaympäristö ja sen keskeiset muutokset

Vuonna 2015 talousveden kulutuksen oletetaan pysyvän edellisvuoden tasolla. Nivalan asukasmäärä ei olennaisesti muutu kuten ei myöskään karjatilojen veden kulutus. Teollisuuden ja muiden erityisasiakkaiden veden kulutuksessa ei tapahtune olennaista muutosta. Jäteveden myynti hiukan kasvaa viemärlaitoksen uusien toiminta-alueiden kiinteistöjen liittyessä viemäriverkostoon sekä keskustaan rakennettavien kiinteistöjen myötä.

Tukkuvesiyhtiö Vesikolmio Oy nostaa asiakaslaitoksilleen talousveden verotonta hintaa 4 snt/m³ (0,36 €/m³ → 0,40 €/m³) ja jäteveden hintaa 20 snt/m³ (1,15 €/m³ → 1,35 €/m³). Jätevedenpuhdistamolle kulkeutuvan vuotoveden (huleveden) laskutushinta pysyy samana kuin v. 2014 eli 0-20 % vuotovesimäärästä ei laskuteta, 20-30 % laskutetaan 50 % normaalista jäteveden laskutushinnasta ja yli 30 % menevästä osuudesta laskutetaan täysi hinta (1,35 snt/m³).

Vuonna 2014 vuotoveden kustannukset tulevat olemaan vain n. 10 000 € vähäisen sateisuuden ja viemäriverkoston korjausten ansiosta. Talousarviossa varaudutaan kuitenkin 40 000 euron vuotovesikustannuksiin mahdollisen sateisemmän vuoden varalle.

Vanhenevaa johtoverkostoa saneerataan edelleen mittavasti tulevina vuosina veden laadun varmistamiseksi ja vuotojen ehkäisemiseksi.

Vesitorni on ainoa talousvesisäiliö, jossa ei vielä ole UV-desinfiointilaitetta. Laite mahdollisesti hankitaan sinne ensi vuoden aikana.

Vesilaitos nostanee talousveden käyttömaksua ensi vuodelle 9,7 % (0,72 €/m³ → 0,79 €/m³) ja jäteveden käyttömaksua 4,9 % (2,05 €/m³ → 2,15 €/m³). Hinnat ovat verottomia. Verolliset uudet hinnat ovat talousvesi 0,98 €/m³ ja jätevesi 2,67 €/m³.

Korotusten vaikutus 150 m³ vuodessa käytävälle keskustassa asuvalle omakotitalo asiakkaalle on n. 33 € ja taajaman ulkopuolella asuvalle (ei viemäriasiakas) n. 13,5 €. Suunnitelmavuosina 2016-2018 korotetaan talous- ja jätevesien käyttömaksuja tukkuvesiyhtiötä seuraten 5-10 % vuosittain.

Toiminnalliset tavoitteet 2015

- Viemäriverkoston vuotovesiä korjataan edelleen pois mahdollisimman paljon.
- Talousvesiverkoston vuotovesimäärä pyritään pitämään alle 5 % verkostoa saneeraamalla.
- Haapaperän viemäroinnin laajennus Kytöpuhontielle n. 25 kiinteistölle rakennetaan valmiiksi helmikuun loppuun mennessä.
- Laaditaan vesitornin UV-laitteen asennuksen kustannusarvio ja käytännön toteuttamisen suunnittelu.
- Selvitetään vesilaitoksen viemäriverkkoon liittymishalukkuutta Vilkanan koulun lähialueelta sekä Ojalanperän ja Paloperän kiinteistöiltä. Alueilla on yhteensä 40-50 kiinteistöä liitettävissä viemäriverkkoon.
- Aloitetaan etäluettavien vesimittareiden asennuksen 1. vaihe, luenta-alueilla 3,4 ja 8 eli Nivalan pohjoispuolinen alue rajoittuen länsisuunnassa Kalajokeen ja itäsuunnassa Kajaanintiehen, lisäksi alue käsittää osan Maliskylää. Alueella on n. 800 mittaroitavaa kiinteistöä.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Viemärlaitos nettotulos	71	10	-68	30	20	20
Vesilaitos nettotulos	-15	8	93	10	20	20
Talousveden myynti (m ³ /v)	829 528	840 000	842 056	830 000	830 000	830 000
Jäteveden myynti (m ³ /v)	303 692	305 000	304 040	305 000	307 000	308 000
Talousveden hinta (€/m ³) (kaikki hinnat verollisia)	0,89	0,98	0,98	0,98	1,03	1,08
Jäteveden hinta (€/m ³)	2,54	2,67	2,67	2,67	2,8	2,95
Talousveden perusmaksu (€/v)	52,08	52,08	52,08	52,08	52,08	52,08
Jäteveden perusmaksu (€/v)	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2	37,2

Talous (vesi- ja viemärilaitos)

1 000 €	TP 2014	TA 2015	TOT 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
KASVU						
Liikevaihto	1 498	1 614	1 603	1 621	1 670	1 720
Taseen loppusumma	5 520	5 240	5 850	5 550	5 600	5 650
Henkilöstö	8	8	8	8	8	8
KANNATTAVUUS						
Nettotulos	56	18	25	40	40	40
Sijoitetun PO:n tuotto%	1	1	1,2	1	1	1
VAKAVARAISUUS						
Omavaraisuusaste %	66,3	73,4	63	66	65,7	65,4
Velkaantumistasaste %	33,7	27,9	37	34	34,3	34,6
Lainat						
* rahalaitoksilta	-	-	-	-	-	-
* kaupungilta	-	-	-	-	-	-

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Viemärilaitoksen myyntiarviosta 305 000 kuutiota jäätii vain vajaat 1000 kuutiota myynnin ollessa 304 040 kuutiota. Viemärilaitoksen euromääräinen myynti kuitenkin nousi edellisvuoteen verrattuna noin 26 000 euroa ollen 709 362,20 euroa. Kasvu johtui lähinnä 10 sentin korotuksesta jäteveden hintaan. Perusmaksutulot nousivat 58 082,58 eurosta 60 885,03 euroon uusien liittyjien johdosta.

Viemärilaitoksen tulos painui 68 692,06 euroa miinukselle suuren sademäärän aiheuttamasta suuresta viemäriverkon vuotovesimäärästä johtuen.

Viemäriverkoston vuotovesien korjaukseen käytettiin lähes 60 000 euroa. Vanhaa betoniviemäriverkkoa uusittiin sujuuttamalla n. 400 metriä ja kaivoja vaihdettiin 20 kpl. Tulevina vuosina saneerausmääriä pyritään lisäämään tuntuvasti, jotta suurten sademäärien aiheuttamia suuria vuotovesikustannuksia saataisiin pienennettyä.

Vesilaitoksen myyntiarvio 840 000 kuutiota ylittyi hieman. Vesilaitoksen myynti euroissa kasvoi lähes 80 000 € veden myyntimäärän noustessa sekä 7 sentin kuutioshinnan korotuksen myötä. Perusmaksuja ei korotettu mutta uusien liittyjien myötä perusmaksutulot nousivat 190 824,51 eurosta 196 290,06 euroon.

Vesijohtoverkoston saneeraukseen käytettiin n. 30 000 euroa. Johtojen uusimisen ja vuodonkorjausten ansiosta vesijohtoverkon vuotoprosentti laski edellisvuoden 6,2 prosentista 3,4 prosenttiin joka on valtakunnallisesti arvioituna erinomainen luku.

Haapaperän viemäroinnin laajennus Kytöpuhontielle saatiin päätökseen hankkeelle myönnetyn rakentamisajan puitteissa helmikuun loppuun mennessä. Koko Haapaperän alueelta viemäri liittymissopimuksia on allekirjoitettu 75 kpl. Liitettävien kiinteistöjen kokonaismäärä on arviolta 110 kpl.

Vesitornin UV-laitteen hankinnan tarpeellisuutta vielä selvitetään. Vesitorni tyhjennettiin kesäkuussa säiliön pesua ja desinfiointia varten. Vastaavanlaista toimenpidettä ei tiettävästi ole tehty sitten säiliön valmistumisen vuonna 1966. Sakkaa säiliön pohjalle oli jonkin verran kertynyt mutta se on normaalia vesijohtoverkostoissa ja säiliöissä eikä sillä ole vaikutusta veden laatuun.

Ojalanperän, Paloperän ja Junttikankaan asukkaille lähetetyn kyselyn perusteella, ei viemäriin liittymishalukkuutta ole riittävästi taloudellisesti kannattavan viemärointihankkeen toteuttamiseksi. Liittymishalukkuus Ojalan- ja Paloperällä oli 26 prosenttia ja Junttikankaalla 12 prosenttia.

Etäluettavien mittareiden asennus aloitettiin aiemmista suunnitelmista poiketen Nivalan keskustan alueelta. Viime vuoden aikana mittareita asennettiin 321 kpl.

130 Keskushallinto

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Keskushallinnon tehtävälueeseen kuuluvat mm. kaupunginhallituksen ja -valtuuston asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon kuuluvat asiat, asiakaspalvelu, asiakirjahallinto, IT-palveluiden sekä talous- ja palkkahallinnon järjestäminen. Tehtävälueeseen sisältyy myös kunnallisten ja valtiollisten vaalien ja vanhusten asiointiliikenteen järjestäminen sekä osuudet verotuksen kustannuksiin. Eduskuntavaalit toimitetaan vuonna 2015, kunnallisvaalit vuonna 2017 ja presidentin vaalit vuonna 2018.

Hallituksen esitys laiksi julkisen hallinnon yhteisestä asiakaspalvelusta ei tule aiemmista tiedoista poiketen voimaan vuonna 2014 (Asiakaspalvelu 2014 -hanke). Tämän hetkisten tietojen perusteella laki tulee voimaan 1.1.2016. Siirtyminen yhteiseen asiakaspalveluun on suunniteltu toteutuvan maakunnittain vuosien 2016–2019 aikana. Valtio tarjoaa asiointipisteissä aina vähintään poliisin lupahallinnon, työ- ja elinkeinotoimistojen, Verohallinnon ja maistraattien palveluja. Lisäksi pisteistä saa kuntien ja Kelan palveluja. Lakiluonnoksen mukaan lakisääteisiä asiointipisteitä perustetaan 144 kuntaan eri puolille Suomea.

Valtiovarainministeriö on hyväksynyt 28.10.2013 tehdyllä päätöksellä Nivalan kaupungin etäpalvelun valtakunnalliseen käyttöönottohankeeseen. Ko. hankkeessa kehitetään Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston, ministeriön ja kaupungin kanssa yhdessä työvoimahallinnon etäpalveluja. Nivalan kaupunki on myös hakenut Suomen Kuntaliiton vaikuttavat lähipalvelut -hankeeseen, mutta siihen kaupunki ei ole päässyt. Toimintakentässä tarkastellaan Asiakaspalvelu 2014 -hankkeen etenemisen sekä monialaisen yhteispalvelun (TYP) antamien mahdollisuuksien hyödyntämistä Nivalassa. Tämä tarkastelu ja mahdollisuuksien hyödyntäminen ajoittuu talousarvio- sekä suunnitelmavuosille.

Taloushallinnon ja palkanlaskennan neljän vuoden sopimuskausi päättyy vuoden 2014 lopussa. Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 27.5.2014 (§20) Hetapalvelut Oy:n perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen. Nivalan kaupunki on osakkaana Hetapalvelut Oy:ssä. 1.1.2015 alkaen Hetapalvelut Oy tuottaa Nivalan kaupungille talous- ja palkanlaskennan palvelut.

Henkilöstöressurssien arvioidaan talousarvio- ja suunnitelmavuosina pysyvän ennallaan.

Strategian toteuttaminen

Keskushallinnon tehtävälue toteuttaa Nivalan kaupungin strategiassa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamista sekä kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätöksiä.

Toiminnalliset tavoitteet

Keskushallinto toimii yhteistyössä toimialojen kanssa. Tukipalveluja kuten mm. taloushallinnon, palkanlaskennan ja IT:aa koskevien päätösten osalta toimintoja kehitetään edelleen yhteistyössä palvelun tuottajan sekä toimialojen kanssa.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

- Omalta osaltaan keskushallinto on myötävaikuttanut kaupungin strategiassa määritettyjen tavoitteiden toteuttamiseen.
- Vuonna 2015 toimitettiin eduskuntavaalit.
- Vanhusten asiointiliikenne jatkaa toimintaansa ja toiminnasta on saatu hyvää asiakaspalautetta.
- Asiakaspalvelun yhteydessä toimii yhteispalvelu- ja etäpalvelupiste sisältäen neuvotteluyhteydet. Siinä tarjotaan te-toimiston palveluja kuten mm. opastusta sähköisissä palveluissa, julkaisujen, esitteiden ja lomakkeiden jakamista, todistusjäljennösten ja muiden asiakirjojen vastaanottamista ja toimittamista edelleen Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistoon. Asiakastapahtumia on rekisteröity diariin noin 130 kpl. Lisäksi asiakkaille on järjestetty asiakaspäätte (internet yhteydet).
- 1.1.2015 alkaen Kuntien Hetapalvelut Oy on tuottanut taloushallinnon ja palkanlaskennan palvelut Nivalan kaupungille.

- Nivalan kaupunki on hyväksynyt sopimuksen monialaisen yhteispalvelun (TYP) kanssa.
- Keskushallinnon toiminnot liittyvät keskeisesti kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston toimintakenttään mm. asioiden valmistelun ja päätösten täytäntöönpanon osalta.
- Viranhaltijavaihdosten johdosta hallintojohtajan tehtäviä hoiti loppuvuonna vs. hallintojohtaja Saara Mäenpää. Kaupunginhallitus valitsi joulukuussa 2015 Liisa Hankosen hallintojohtajaksi.

130 Keskushallinto	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	254 115	0	254 115	256 032,27	1 917,27
Toimintamenot	-1 356 822	0	-1 356 822	-1 247 567,31	109 254,69
Toimintakate	-1 102 707	0	-1 102 707	-991 535,04	111 171,96

150 Henkilöstöjaos

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan kaupungin henkilöstökulut ovat noin 21,6 miljoonaa euroa (palkkakustannukset ja sosiaalikulut). Edellä mainitut kulut muodostavat kaupungin toimintamenoista vajaat 30 %. Mm. tämän johdosta työnantajan noudattamaan henkilöstöpolitiikkaan ja ylipäättensä palveluja tuottavan organisaation toimintaan on kiinnitettävä huomiota.

Kaupungin palveluksessa on vajaat 400 (381 kpl, Nivalan kaupungin tilinpäätös 2013) vakituista henkilöä, joista osa-aikaisina työskentelee 60 henkilöä ja määräaikaisina 110 henkilöä. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 52 vuotta. (Lähde: Nivalan kaupunki. Henkilöstötilinpäätös 2013). Eläkepoistuma Nivalan kaupungissa vuosina 2015–2020 on 76 henkilöä. Ammattiryhmittäin katsottuna suurimmat eläkepoistumat (v. 2012–2025) kohdentuvat maatalouslomittajiin (44 kpl), puhdistuspalvelujen henkilöstöön (27 kpl) sekä peruskoulujen ja lukion lehtoreihin ja opettajiin (18 kpl). (Lähde: Keva tilastopalvelut).

Vuonna 2013 kaupungin palveluksessa olevalle vakinaiselle henkilöstölle kertyi sairauspoissolopäiviä sairausloman vuoksi 6 328 kalenteripäivää ja työtapaturman/ammattitaudin vuoksi 854 kalenteripäivää. Sairauslomapäiviä oli yhteensä 7 182 kalenteripäivää.

Vuoden 2013 aikana keskimääräin jokainen vakituinen viranhaltija/työntekijä oli 16,6 kalenteripäivää sairauslomalla sairauksien vuoksi ja 2 kalenteripäivää sairauslomalla työtapaturmien vuoksi.

Sairauspoissaolojen lukumäärä on Nivalan kaupungissa edelleen merkittävä. 30.6.2014 toteuman perustella arvioituna vuoden 2014 lopussa (kalenteripäivät) sairauden/tapaturman johdosta aiheutuneiden sairauslomapäivien määrä on yli 860 päivää suurempi kuin vuonna 2013. Sairauslomapäivistä on hyväksytty esimiehen luvalla 10 %:ia. Henkilöstöjaoksen ja toimialojen tulee kiinnittää huomiota tähän toimintatapaan.

Viime vuosina tapahtuneista tapaturmista valtaosa liittyy henkilön äkilliseen fyysiseen kuormittumiseen (21 %). Tapaturmista kohdentuu henkilön putoamiseen, kaatumiseen tai liukastumiseen (16 %), laitteisiin ja työkaluihin (14 %) sekä ihmisen tai eläimen aiheuttamaan väkivaltaan (13 %). (Lähde: If -tapaturmatilastot). Sairauslomien ja tapaturmien ennaltaehkäisyyn tulee edelleen kiinnittää huomiota. Tapaturmien ennaltaehkäisyn osalta henkilöstöjaos on kuullut mm. lomituspalvelujen tehtäväaluetta ja tehtäväalueen toteuttamia toimenpiteitä tapaturmien ennaltaehkäisemiseksi.

Henkilöstöjaos on luonut toimintamallit varhaisen puheeksioton toiminnalle ja kehityskeskusteluille toimialojen, tehtäväalueiden, esimiesten sekä henkilöstön käyttöön. Esimiesfoorumi -toimintamalli on käynnistetty syksyllä 2014. Toimintamallia jatketaan. Toimintamalli tukee mm. sisäisen viestinnän kehittämistä. Nivalan kaupungin tyky -toiminta toimintojen suhteen vakiintunut (hieronta, uimahalli-, kuntosalikäyntien tukeminen). Henkilöstöjaoksen alaisuuteen on budjetoitu samansuuruisen määräraha vuodelle 2015 kuin talousarviovuodelle 2014 (15 000 €).

Yhteistoimintaelimen toiminta on vakiintunut ja vuonna 2014 yhteistoimintaelin on jo kokoontunut neljä kertaa. Lakisääteisten asioiden lisäksi yhteistoimintaelimessä määritetään kaupungin tyky -toiminnan periaatteet sekä käsitellään kaupungin tilinpäätös- ja talousarviokatsaukset, jotta yhteistoimintaelimellä on yhteinen näkemys kaupungin toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä nykytilanteesta kaupungin talouden ja toiminnan osalta. Yhteistoimintaelimen aktiivista toimintaa jatketaan avointa, rakentavaa vuoropuhelua noudattaen.

Henkilöstöjaoksen tehtäväkenttään on sisällytynyt kaupungin työllistämismäärärahojen koordinointi, yhteistyössä Siivet, Tartu tilaisuuteen ja Työpajasäätiötä valmistelevan henkilöstön kanssa. Vuoden 2014 asiakkaita on työllistetty mm. toimisto-, puutarha-, keittiö-, siivous-, järjestely-/kouluapulainen sekä maanrakennustehtäviin. Vuonna 2014 kesäduunisetelin sai 89 nuorta. Kaikki kesäduunisetelin kriteerit täyttävät nuoret ja työnantajat saivat kaupungin myöntämän edun. Nuorten kesätyöllistämisen tukemiseen eli kesäduuniseteliin on varattu vuodelle 2015 edelleen 25 000 euroa. Kesätyöllistämisen periaatteet tulevat noudattelemaan pääsääntöisesti kuluvan vuoden periaatteita.

Hallitusohjelman mukaisesti kuntien roolia kuntien työllistämistä vastuista on lisätty. 1.1.2015 alkaen kunnat maksavat 50 %:ia työmarkkinakuluista 300–999 päivää työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneiden osalta ja 1000 päivän jälkeen kuntien osuus nousee 70 %:iin. Tähän mennessä rajana on ollut 500 päivää, jolloin kunta on maksanut 50 %:ia työmarkkinakuluista. Lisätietoja mm. sivustoilta <http://www.kela.fi/kelasto> sekä http://www.kunnat.net/fi/Kuntaliitto/yleiskirjeet/lausunnot/lausunnot/2014/dnro_383_3_90_2014/383390_2014_Kuntalii-ton_lausunto.pdf.

Kaupungin työllistämistoimintojen suhteen tapahtuu muutos. Sivistyslautakunnan valmistelussa on Työpajasäätiö ja tämä muuttaa jatkossa kaupungin toimintatapoja työllistämisasioiden valmistelussa. Työpajasäätiölle vastuutetaan roolia työllistämistoimintojen kehittämisessä. Sivistyslautakunnan alaisuudesta Etsivä -nuorisotyö, Nuorten metallipaja, Kädenjälki, Tartu Tilaisuuteen -projekti sekä henkilöstöjaoksen alaisuudessa olevat työllistämismäärärahat keskitetään. Tarkemmat toimintatavat ja niihin liittyvien määrärahojen suuruus määritetään syksyn 2014 aikana. Kuitenkin tässä vaiheessa talousarvion 2015 valmistelua henkilöstöjaoksen alaisuuteen on edelleen budjetoitu 285 000 euroa toimintakuluja ja -tuottoja 156 030 euroa (työllistämistuki) samalla tavoin kuin talousarviovuodelle 2014 on budjetoitu. Tämä määräraha sisältää myös ns. työttömien eläkeselvitykset, joiden on arvioitu olevan noin 10 000 euroa.

1.1.2015 alkaen Nivalan kaupunki ostaa talous- ja palkanlaskennan palvelut Hetapalvelut Oy:ltä, joka on kuntien omistama osakeyhtiö. Vuoden 2016 alusta alkaen Nivalan kaupunki tuottaa varhaiskasvatuspalvelut. Varhaiskasvatuspalvelujen siirto Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolta Nivalan kaupungille toteutetaan vuoden 2015 aikana. Tällä hetkellä varhaiskasvatuspalveluissa työskentelee noin 100 työntekijää. Syksyn 2014 aikana valmistelutyöhön nimetään ohjausryhmä. Talousarviota 2015 valmisteltaessa muita organisaatioon liittyviä suuria muutoksia ei ole tiedossa.

Työllistämistoimiin liittyen Peruspalvelukuntayhtymä Kallio on yhtymähallituksen kokouksessaan 3.10.2014 linjannut kuntien osuutta työmarkkinatukeen siten, että osuus kohdentuu jatkossa 1.1.2015 alkaen suoraan kunnille. Tähän mennessä määräraha on ollut Peruspalvelukuntayhtymä Kalliolla. Kuluvalle vuodelle ennakoitu tarve on ollut 263 000 euroa (PPKY Kuntayhtymä Kallion talousarviossa) ja edellä mainitun 1.1.2015 voimaan tulevan muutoksen johdosta on arvioinut tarpeen olevan noin 328 000 euroa (jatkossa 1.1.2015 alkaen Nivalan kaupungin talousarviossa). Talousarvion valmisteluvaiheessa summa (328 000 euroa) on budjetoitu kaupunginhallituksen alaisuuteen.

Nivalan kaupungin hallintosäännön mukaisesti henkilöstöjaoksen tehtäväkenttään kuuluvat mm. seuraavat alueet:

1. vastata henkilöstöhallinnon kehittämisestä, ohjaamisesta ja päätöksenteosta
2. tekee kaupungin puolesta sellaiset virka- ja työehtosopimukset, joissa päätösvalta on paikallistasolla Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuutuksen nojalla
3. päättää myös virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanosta, sopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta ja näihin liittyvien neuvottelujen käymisestä.

Henkilöstöstrategia tukee jaoksen toimintaa henkilöstöhallinnon kehittämisessä ja ohjaamisessa.

Nivalan kaupunki on valittu mukaan Kevan toteuttamaan Työhyvinvointisyke -palveluun. Palvelu toteutetaan vuoden (syksy) 2015 aikana. Työhyvinvointisyke -palvelun avulla kuntaorganisaatiot voivat arvioida ja kehittää organisaationsa työhyvinvointijohtamista ja henkilöstönsä työhyvinvointia ja erityisesti tarkastelun keskiössä on työn sujuvuuden kehittäminen. Palvelun avulla on mahdollisuus tarkastella samanaikaisesti työntekijä- ja työyhteisötason kysymyksiä sekä esimiestyön ja koko organisaation johtamista koskevia kysymyksiä. (http://www.keva.fi/fi/tyossa_jatkaminen-/kuntasi_tyohyvinvointisyke/Sivut/Default.aspx). Prosessi käynnistyy yhteisellä tilaisuudella Kevassa, johon palveluun valittujen organisaation edustajat kutsutaan.

Strategian toteuttaminen

Nivalan kaupungin henkilöstöstrategian onnistunut toteuttaminen myötävaikuttaa välittömästi kaupunkistrategian toteutumiseen.

Vuonna 2012 kaupunginvaltuusto hyväksyi henkilöstöstrategian, jonka avulla halutaan kehittää kaupungin henkilöstöpolitiikkaa mm. työhyvinvoinnin edistäjänä. Vuosille 2012–2016 henkilöstöstrategian painopisteitä ovat seuraavat:

- uudistumme rohkeasti ja avoimesti keskustellen (muutosten ja uudistusten johtaminen)
- tarjoamme mahdollisuuksia oppimiseen ja kehittämiseen (oppiminen ja kehittyminen). Uudistusten keskellä huolehdimme työhyvinvoinnista ja jaksamisesta (työhyvinvointi ja jaksaminen)
- panostamme työuran sujuvaan alkuaan ja tarjoamme joustoa viimeisiin työvuosiin
- osallistuva esimiestyö tukee työssä onnistumista (esimiestyön kehittäminen) - työyhteisömme hyvä yhteishenki on työn ilon kulmakivi (työyhteisö ja ilmapiiri).

Henkilöstöstrategian toimenpiteiden toteutus on toimialojen ja toimielinten yhteinen asia. Henkilöstöstrategian toteuttaminen on tärkeä tapa varmistaa, että Nivalan kaupunki tuottaa taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaita palveluita myös tulevaisuudessa. Henkilöstöjaoksella on edelleen keskeinen rooli Nivalan kaupungin henkilöstöpolitiikan kehittämisessä, mutta kehittämistyö tapahtuu yhteistyössä toimialojen ja koko organisaation kanssa. Tärkeää on työn sujuvuuden kehittäminen.

24.2.2014 pidetyssä henkilöstöjaoksen iltakoulussa arvioitiin hyväksytyyn henkilöstöstrategian toteuttamista. Ko. tilaisuudessa todettiin, että henkilöstöstrategia on ollut tarpeellinen, vaikkakin vaikutuksia on vielä vaikea arvioida. Strategiatyön myötä on jännevetetty toimintatapoja ja luotu pelisääntöjä henkilöstöhallinnon osalta. Selvää on se, että henkilöstöstrategiassa määritettyjen periaatteiden tulee olla osa luontevaa ja normaalia toimintatapaa. Jokainen organisaatiossa toimiva on vastuussa sen toteuttamisesta. Iltakoulukäytäntöä jatketaan myös tulevina vuosina.

Toiminnalliset tavoitteet

Henkilöstöjaoksen toiminnallisena tavoitteena on jännevetää henkilöstöstrategiassa määritettyjä toimenpiteitä ja henkilöstöpolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä. Vuonna 2015 erityisesti kiinnitetään huomiota

- Kevan Työhyvinvointisyke -palveluun ja sen tuomiin mahdollisuuksiin työn sujuvuuden kehittämisessä
- Henkilöstöstrategiassa määritettyjen toimenpiteiden jännevetäminen, johon sisältyy mm. kaupungin rekrytointiprosessin kehittäminen
- osavuosisikatsauksen kehittämiseen henkilöstökatsauksen osalta (katsauksessa mm. teemoina, eläköityminen, rekrytointitarpeet, pitkät/lyhyet sairauspoissaolot, koulutusmäärärahojen seuranta)
- organisaation sisäisen tiedottamisen kehittäminen
- uuden palkkahallinnon käyttöönoton toteutukseen
- varhaiskasvatuksen siirron onnistumiseen/rekrytointiprosessin kehittäminen
- TVA (työn vaativuuden arviointi) prosessia jatketaan

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Henkilöstöjaos kokoontui vuoden 2015 aikana kuusi kertaa ja käsiteltäviä asioita oli 27. Vuonna 2015 toteutettiin Kevan työhyvinvointikysely. Nivalan kaupunki, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU, Nivalan seurakunta, Nivalan Yrittäjät ry, MTK Nivala ry, Nivala - Seura ry ja Nivalan 4H -yhdistys ry perustivat Nivalan Työpajasäätiön. Säätiön tarkoituksena on keskittää mm. työpajatoiminta, hanketoiminta ja työllisyysprojektit samaan organisaatioon. Uudella toimintamallilla on tarkoitus uudistaa työllistämisen toimintamalleja. Tavoitteena on myös oppilaitos ja yritys yhteistyön lisääminen. Varhaiskasvatuspalvelut siirtyivät vuoden 2016 alussa osaksi sivistyspalveluita. Tarkemmin henkilöstöjaoksen toimintakenttään liittyvää toimintaa kuvataan henkilöstötilinpäätöksessä.

150 Henkilöstöjaos	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	224 030	-137 900	86 130	102 427,05	16 297,05
Toimintamenot	-2 208 066	235 758	-1 972 308	-1 749 905,36	222 402,64
Toimintakate	-1 984 036	97 858	-1 886 178	-1 647 478,31	238 699,69

160 Maaseututoimi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan, Oulaisten ja Ylivieskan kaupungit sekä Sievin ja Kärsämäen kunnat ovat tehneet maaseutuhallintoa koskevan yhteistyösopimuksen. Sopimuksen perusteella kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallinto- tehtävien sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä kyseisten kuntien alueella vastaa Nivalan kaupunki. Yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi Nivalan maaseutulautakunta. Toimielin toimii Nivalan kaupungin organisaatiossa. Lautakuntaan valitaan kaksi jäsentä Nivalasta ja yksi jäsen kustakin muusta kunnista. Lautakunta toimii valtuuston toimikauden mukaisesti. Tukipolitiikassa alkaa käytännössä uusi ohjelmakausi vuonna 2015.

Strategian toteuttaminen

Palveluja tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluina. Sopimuskunnat vastaavat kukin osaltaan palvelujen tarjoamiseen tarvittavien toimipisteiden kaikista kustannuksista kunnassaan (vuokra, siivous, lämmitys, kiinteät tietoliikenneyhteydet, yms. ja niihin liittyvät ylläpitopalvelut). Sopimuskunnat vastaavat itse palvelujen tuottamista varten tarvittavien toimistotarvikkeiden, irtaimiston ja ATK-laitteiden hankinnasta sekä ylläpidosta.

Maaseudun kehittämispalveluja ja maaseutuhallinnon viranomaispalveluja pyritään tuottamaan sopimuskuntiin tilalukumäärän suhteessa. Yhteislautakunnan päätöksellä tästä voidaan erityisistä syistä poiketa. Yhteislautakunta voi myydä palveluja sopimuskunnille ja muille tahoille. Yhteislautakunnalla on palveluiden tuottamissopimus Oulaisten kaupungin ja Pyhäjärven kaupungin kanssa. Oulaisten kaupunkiin myydään muita kuin maaseutuhallinnon palveluja n. 30 % maaseutuasiamiehen työstä. Pyhäjärven kunnan kanssa tehty ostopalvelusopimus, jossa Nivalan kaupunki myy maaseutuhallinnon palveluja Pyhäjärvelle päättyy vuoden 2014 lopussa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hoidetaan tehokkaasti lakisääteiset viljelijöiden EU- ja kansalliset maataloustukiasiat. Turvataan monipuolisten ja laadukkaiden maaseutupalvelujen saatavuus toimialueen kunnissa. Perusmaatalouden toimintaedellytyksiä kehitetään edistämällä mm. sukupolvenvaihdoskauppoja, tilusjärjestelyjä ja tilakohtaista kehittämistä. Edistetään ja autetaan uusien maaseutuelinkeinojen syntymistä. Kehitetään maaseudun monipuolisia elinkeinoja yhteistyössä maaseudun muiden toimijoiden kanssa. Tukihakemusten käsittelyssä siirrytään mahdollisimman paljon sähköisten järjestelmien hyötykäyttöön. Järjestetään viljelijöille koulutusta jokaisessa alueen kunnassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Suoritteet	2014	2015	2016	2017	2018
Maatilojen lukumäärä yht. (kpl)	994	973	958	951	941
· Nivala	353	345	340	345	344
· Kärsämäki	136	133	130	128	127
· Oulainen	155	152	150	147	145
· Sievi	193	189	186	182	180
· Ylivieska	157	154	152	149	145
Viljelty pelto yht. (ha)	49 826	49 840	49 840	49 840	49 840
· Nivala	18 063	18 100	18 100	18 100	18 100
· Kärsämäki	7 451	7 450	7 450	7 450	7 450
· Oulainen	6 614	6 600	6 600	6 600	6 600
· Sievi	10 209	10 200	10 200	10 200	10 200
· Ylivieska	7 489	7 490	7 490	7 490	7 490
Maksetut tuet yht. (milj. €)	43,1	43,1	43,1	43,1	43,1
· Nivala	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3
· Kärsämäki	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2
· Oulainen	5	5	5	5	5
· Sievi	8,6	8,6	8,6	8,6	8,6
· Ylivieska	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan, Oulaisten ja Ylivieskan kaupungit sekä Sievin ja Kärsämäen kunnat ovat tehneet maaseutuhallintoa koskevan yhteistyösopimuksen. Sopimuksen perusteella kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallinto-tehtävien sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä kyseisten kuntien alueella vastaa Nivalan kaupunki.

Yhteistoiminnan järjestämistä varten on perustettu yhteiseksi toimielimeksi Nivalan maaseutulautakunta. Toimielin toimii Nivalan kaupungin organisaatiossa. Lautakunnassa on kaksi jäsentä Nivalasta ja yksi jäsen muista kunnista. Lautakunta kokoontui vuonna 2015 kaksi kertaa.

Strategian toteutuminen

Palveluja on tuotettu kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluina. Jokaisessa kunnassa on maaseututoimisto. Sopimuskunnat ovat vastanneet kukin osaltaan palvelujen tarjoamiseen tarvittavien toimipisteiden kaikista kustannuksista kunnassaan (vuokra, siivous, lämmitys, kiinteät tietoliikenneyhteydet, yms. ja niihin liittyvät ylläpitopalvelut).

Yhteislautakunnalla on palveluiden tuottamissopimus Oulaisten kaupungin kanssa. Oulaisten kaupunkiin on myyty muita kuin maaseutuhallinnon palveluja n 30 % maaseutuasiamiehen työajasta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2015 aikana maaseutuhallinto maksoi tukia yhteensä 38,6 miljoonaa euroa. Tukea saavia tiloja oli yhteensä 961 kpl. Sähköisenä tukihakemuksen jätti Nivalassa 92 %, Kärsämäellä 88 %, Oulaisissa 75 %, Sievissä 88 % ja Ylivieskassa 81 % viljelijöistä. Koko valtakunnassa sähköisen hakemuksen jättäneiden osuus oli 86 %. Uusjakoja on meneillään Nivalassa, Sievissä ja Ylivieskassa. Oulaisissa selvitetään jaon aloittamista.

Suoritteet	ta 2015	tot 2015
Maatilojen lukumäärä yht. (kpl)	973	961
Nivala	345	347
Kärsämäki	133	134
Oulainen	152	142
Sievi	189	187
Ylivieska	154	151
Viljelty pelto yht. (ha)	49 840	49 863
Nivala	18 100	18 058
Kärsämäki	7 450	7 624
Oulainen	6 600	6 546
Sievi	10 200	10 233
Ylivieska	7 490	7 457
Maksetut tuet yht. (milj. €)	43,10	38,56
Nivala	17,30	15,19
Kärsämäki	6,20	5,44
Oulainen	5,00	4,39
Sievi	8,60	7,97
Ylivieska	6,10	5,58

160 Maaseututoimi	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	292 500	0	292 500	291 248,91	-1 251,09
Toimintamenot	-474 542	0	-474 542	-460 848,01	13 693,99
Toimintakate	-182 042	0	-182 042	-169 599,10	12 442,90

165 Lomatoimi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hallitus on tehnyt rakennepoliittisen ohjelman 11/2013, jossa on tehty mm. esitykset kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä, toiminnan tehostamisesta ja maksuperusteiden tarkistamisesta. Hallitus selvittää yhdessä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen Melan kanssa 2014 mennessä mahdollisuudet saada kustannussäästöjä järjestelmää kehittämällä. Esitys säästöiksi 2015 alkaen on 5 milj. euroa.

Eu:n maataloutta koskevat valtioneuvoston päätökset muuttuivat 1.7.2014. Myös lomitusta koskeviin kohtiin tuli merkittäviä muutoksia. Uudet säädökset koskevat ohjelmakautta 2014–2020. Jäsenvaltioiden tulee sopeuttaa nykyiset tukijärjestelmänsä uusien säädösten mukaisiksi. Tällä hetkellä STM:ssä selvitetään, millaisia muutostarpeita uusi lainsäädäntö asettaa Suomen lomitusjärjestelmille ja millä aikataululla. Suurimmat muutokset koskisivat yrittäjien sijaisapulomitusta.

Strategian toteuttaminen

Kaupunkistrategian sekä henkilöstöstrategian 2012–2016 ja sen sovittujen toimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta.

Toiminnalliset tavoitteet

Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Lomittajien työvuorosunnitteluun ja työn kuormittavuuteen ja ennaltaehkäisevään työhön panostetaan. Nivalan henkilöstöstrategian osana on sovittu tehtäväksi työn vaatavuuden arviointi työntekijöille. Arviointitekijöiden määrittäminen on aloitettu ja tehty kaupungin toimistohenkilöstölle. Lomituspalveluiden osalta on myös tehty työn vaatavuuden arviointi. Tehtävään liittyen tullaan käymään kehityskeskustelut maatalouslomittajien kanssa 2015 vuoden aikana.

Maatalousyrittäjien jaksamisen tukemiseen ja lomittajien työllistymiseen tarkoitettu kunnan tuetun maksullisen lomituksen tukea tullaan jatkamaan. Yrittäjät voivat ostaa lomituspalvelua 11,27 €/h. Kunnan tuki maksulliseen pysyy samana kuin 2014, eli 3€/h. Nivalan kuntaosuudeksi on esitetty 30 000 €. Sievi ja Ylivieska esittävät alueidensa tuen omilla talousarvioissaan. Paikallisyksikön osoittama tuki per lomitustunti on yrittäjille sama ja on alue- ja kuntakohtainen hyväksytyjen määrärahojen puitteissa. Tuetulla maksullisella lomituksella tuetaan myös lomittajien työllistymistä ja sitä kautta lomitettujen päivien lisääntymiseen, joka taas vaikuttaa yrittäjien hyvinvointiin ja verokertymään uusien työpaikkojen muodossa. Kuntaosuuden myötä esim. Nivalassa on käyttöaste noussut 68 % 750 pv (vrt. -06 → kuntaosuus) ja sillä työllistetään 3,4 vakituista lomittajaa ja hallintoon myönnetty raha on myös noussut + 9 900 €/v.

Suoritteet

Suoritteet	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Maatalousyrittäjiä Nivala, Sievi, Y:ska	294,141	285,136,85	278,140	259,137,72	265,126,71	255,121,70	255,121
Hallintohenkilöstöä	7	6	6	6	6	6	6
Maatalouslomittajia	110	102	100	96	96	95	93
Lomituspäiviä	27 868	26 156	26 000	25 201	25 500	24 000	23 500

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Lomatoimen kustannuspaikan 1661 talousarvio alittui vuodelle 2015 lomituksen osalta 94 861 €. Syynä on lomituspäivien vähentyminen. Lomituspäiviä toteutui yhteensä 25 201 pv ja vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 955 pv. Vähennys vastaa 4,3 lomittajan työpanosta (htv). Suurin syy päivien vähenemiseen normaalin asiakasmäärän vähenemisen lisäksi on sijaisapulomituksen vähäisempi käyttö viime vuonna.

Lomatoimen hallinnon kustannuspaikan 1651 talousarvio alittui 14 921 €. Määrärahaa myönnetään paikallisyksiköille kertoimen ja toteutuneiden lomituspäivien mukaan. Alittunutta hallintorahaa ei tarvitse palauttaa.

Tuetun maksullisen lomituksen tuki. Sievin kunta tuki maksullista lomitusta yht. 12 132€, Ylivieskan kaupunki 10 172€ ja Nivala tuki oli 27 447 € eurolla.

165 Lomapalvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	5 977 063	0	5 977 063	5 890 267,82	-86 795,18
Toimintamenot	-5 977 063	0	-5 977 063	-5 876 014,87	101 048,13
Toimintakate	0	0	0	14 252,95	14 252,95

16 ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Toimialaan kuuluu kaksi tehtäväaluetta; lomapalvelut ja maaseututoimi.

Lomapalvelut -tehtäväalue hoitaa lomituspalvelujen järjestämisen Nivalan, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Lomituspalvelujen järjestämisestä vastaa alueellinen lomituspalvelulautakunta.

Maaseututoimi -tehtäväalue vastaa maaseutuhallinnon lakisääteisten tehtävien sekä maaseudun kehittämistehtävien järjestämisestä Nivalan, Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Toiminnan järjestämisestä vastaa alueellinen maaseutulautakunta.

Mela on ilmoittanut lomitustoiminnan säästötavoitteet liittyen valtion vuoden 2015 talousarvioesitykseen. Valtakunnan tasolla valtion korvausta leikataan vuosittain kausilla 2013–2015 5 miljoonalla eurolla. Säästö pyritään hakemaan mm. maatilojen työaikamitoituksia tarkentamalla sekä tilojen yhtäaikaisilla lomilla mahdollisuuksien mukaan. Lomatoimen hallinnossa varaudutaan lomituspäivien vähenemiseen ja siitä johtuvaan hallintorahan pienenemiseen.

Strategian toteuttaminen

Toimiala omalta osalta toteuttaa kaupunkistrategiaa. Henkilöstön työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota. Lomittajien työvuorosunnittelun ja työn kuormittavuuteen ja ennaltaehkäisevään työhön panostetaan. Maaseututoimi on mukana hankkeissa ja toimissa jotka lisäävät maatalouden elinvoimaisuutta ja tehokkuutta koko yhteistoiminta-alueella.

Toiminnalliset tavoitteet

Lomatoimessa jatketaan karjatilojen palvelusuunnitelmien ja tilakartoitusten päivittämistä. Maaseututoimessa palvelut tuotetaan kuntiin lähipalveluina. Tukihakemuksissa siirrytään mahdollisimman paljon sähköiseen asiointiin ja viljelijöitä koulutetaan uuden ohjelmakauden tuomiin säädösmuutoksiin. Henkilöstöstrategiaa toteutetaan yhteistyössä henkilöstöjaoksen, lautakunnan, esimiesten ja työntekijöiden kanssa.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Toimialaan kuuluu kaksi tehtäväaluetta; lomapalvelut ja maaseututoimi.

Lomapalvelut -tehtäväalue hoitaa lomituspalvelujen järjestämisen Nivalan, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Lomituspalvelujen järjestämisestä vastaa alueellinen lomituspalvelulautakunta.

Maaseututoimi -tehtäväalue vastaa maaseutuhallinnon lakisääteisten tehtävien sekä maaseudun kehittämistehtävien järjestämisestä Nivalan, Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kuntien alueella. Toiminnan järjestämisestä vastaa alueellinen maaseutulautakunta.

Lomituspalveluissa lomituspäivät vähenivät n. tuhannella päivällä joka vastaa n. 4,5 lomittajan vuosittaista työpanosta. Muutos johtui tilojen vähenemisestä sekä sijaisavun käytön vähenemisestä. Maaseutuhallinnossa sähköisen tukihaun suosio kasvoi. Peltopinta-ala ja tuotantoeläinten määrä säilyivät ennallaan ja mutta maksettujen tukien määrä väheni Nivalassa n 2,11 M€ ja koko alueella 4,54 M€. Tukien väheneminen 10 prosentilla johtui yleisen tukitason alenemisesta ja tukimaksujen siirtymisestä seuraavalle vuodelle.

16 Maaseutupalvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	6 269 563	0	6 269 563	6 181 516,73	-88 046,27
Toimintamenot	-6 451 605	0	-6 451 605	-6 336 862,88	114 742,12
Toimintakate	-182 042	0	-182 042	-155 346,15	26 695,85

Sivistyspalvelut

400 Hallintopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Hallintopalvelut sisältävät sivistyslautakunnan omat kulut ja sivistyspalvelujen yhteisiä kuluja.

Strategian toteuttaminen

10-jäseninen sivistyslautakunta toteuttaa kaupungin koulutus-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikkaa yhdessä hallinnonalan toimiyksikköjen sekä toimialan yhteisöjen kanssa kaupungin strategisten linjausten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Lautakunta kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarvittaessa, tutustuu toimipisteisiin ja järjestää keskustelutilaisuuden vanhempainyhdistyksille. Hallintosääntöön tehdään tarvittavat muutokset koskien mm. varhaiskasvatuspalvelujen siirtymistä omaksi toiminnaksi.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Lautakunta kokoontui 11 kertaa ja käsitteli 210 asiaa julkisella listalla. Huhtikuussa pidettiin keskustelutilaisuus vanhempainyhdistysten edustajien ja rehtorien kanssa. Keväällä pidettiin iltakoulu, jossa käsiteltiin perusopetuksen ope-
tussuunnitelmauudistusta, liikuntapalveluja ja varhaiskasvatuksen siirtämistä sivistystoimeen.

400 Sivistystoimen hallinto	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	1 500	0	1 500	18 251,44	16 751,44
Toimintamenot	-161 333	-67 000	-228 333	-231 703,61	-3 370,61
Toimintakate	-159 833	-67 000	-226 833	-213 452,17	13 380,83

OPPILASTILASTO VV. 2015/16---2021/22 (ei esiopetusoppilaita)

(väestötiedot 9/2015)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22
AHDE	98	105	111	111	111	109	107
AITTOLA	39	45	47	49	50	48	48
ERKKILÄ	59	64	65	64	69	68	75
HAAPALA	58	62	71	77	71	76	71
HAIKARA	90	97	100	106	117	124	122
JUNTTILA	88	92	94	93	96	93	85
JÄRVIKYLÄ	67	65	66	58	59	55	50
KARVOSKYLÄ	39	42	44	48	50	54	57
KYÖSTI KALLIO	352	344	351	350	344	349	340
KKK/pienryhmät	43	39	32	29	27	25	17
MALILA	50	44	45	42	41	42	44
VÄLIKYLÄ	42	48	48	52	52	57	56
YHTEENSÄ	1 025	1 047	1 074	1 079	1 087	1 100	1 072
NIVA-KAIJA	491	504	505	508	514	516	499
YHTEENSÄ	1 516	1 551	1 579	1 587	1 601	1 616	1 571

410 Peruskoulut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	304 697	108 700	413 397	427 758,04	14 361,04
Toimintamenot	-12 125 431	-127 600	-12 253 031	-12 111 675,69	141 355,31
Toimintakate	-11 820 734	-18 900	-11 839 634	-11 683 917,65	155 716,35

420 Lukiopalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää noudattaen hyväksytyä opetussuunnitelmaa. Koulu on mukana Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkostossa. Ammattioppilaitoksen kaksoistutkinnon suorittajilla on mahdollisuus suorittaa ylioppilastutkinto Nivalan lukiossa. Lukioiden osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto siirtynee aikaisemmin ilmoitetusta syksystä 2016 vuodelle eteenpäin. Lukiotoiminnan järjestämisluvut ovat tulossa uudelleen haettaviksi vuoden 2015 aikana, jonka seurauksena lukiokenttä muotoutuu uudelleen. Ylioppilastutkinnon sähköistämishanke on etenemässä siten, että syksyllä 2016 ensimmäinen ikäluokka kirjoittaa sähköisen ylioppilaskokeen maantieteessä, filosofiassa ja saksan kielessä.

Strategian toteuttaminen

Lukion antaa opiskelijoilleen laaja-alaisen yleissivistyksen, joka takaa riittävät valmiudet yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoihin sekä muihin lukiopohjaisiin opintoihin. Opetusta kehitetään ja monipuolistetaan hyödyntämällä sähköisiä oppimisympäristöjä ja uutta opetustekniikkaa.

Toiminnalliset tavoitteet

Kaupunki selvittää lukio-opetuksen järjestämisvaihtoehdot ja päättää lukion toimilupahakemuksesta. Toteutetaan hyväksytyä lukion kehittämissuunnitelmaa ja sen toteutumista. Valmistaudutaan uuden opetussuunnitelman voimaantuloon sekä syksyllä 2016 alkavaan sähköiseen ylioppilastutkintoon. Yhteistyötä tehdään peruskoulun, muiden toisen asteen oppilaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa.

Tunnusluvut

	TP 2013	TA2014	TA 2015
Aloittaneet	59	44	62
Aloittaneet % -ikäluokasta	34	31	40
Läpäisyaste %	-	-	88
Tuntimäärä lv.	278	278	278
Toimintakate €/opp.	6 940	7 677	6 358

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Oppilaita (20.9.)	162	154	186	194	200	210

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Lukion opiskelijamäärä syksyn laskentapäivänä 20.9.2015 oli 132, joista päivälukiolaisia oli 130 ja etälukiolaisia kaksi. Ensimmäisen vuoden opiskelijoita aloitti 48. Lukion opiskelijamäärä on selvästi ennakoitua pienempi. Keskeinen syy laskuun on se, että peruskoulunsa päättäneistä nivalalaisista nuorista yhä harvempi valitsee lukion toisen asteen jatko-opinnoikseen. Yhteistyötä lukio on tehnyt tavoitteiden mukaisesti eri yhteistyökumppaneiden kanssa, joista tärkeimmät ovat Niva-Kaijan koulu, Nivalan ammattiopisto sekä Pohjois-Pohjanmaan etälukioverkosto. Kuluneen vuoden aikana on jatkettu lukion tieto- ja viestintäteknikkataitojen kehittämistä. Tavoitteena on ollut niin opettajien kuin opiskelijoiden tv-taitojen vahvistaminen syksyllä 2016 alkavia sähköisesti toteutettavia ylioppilastutkinnon kokeita varten.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Oppilaita (20.9.)	154	186	132
Aloittaneet	45	62	48
Aloittaneet %-ikäluokasta	31	40	30
Etälukiolaisia	2	2	2
Tuntimäärä lv.	270	278	249
Toimintakate €/opp.	7 438	6 358	8 440

420 Lukiopalvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	34 300	0	34 300	20 457,34	-13 842,66
Toimintamenot	-1 217 001	0	-1 217 001	-1 134 487,47	82 513,53
Toimintakate	-1 182 701	0	-1 182 701	-1 114 030,13	68 670,87

440 Muu sivistystyö

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut toteuttavat sekä yksilöä että yhteisöä vahvistavaa toimintaa tavoitteena antaa kaikille kaupungin asukkaille mahdollisuuksia yhteisöllisyyden kokemiseen. Kulttuuripalvelujen talousarvioon sisältyy tanssin perusopetuksen ostaminen Tanssiopisto Uusikuulta (6,66 h/vko, 7 699 €/v).

Liikuntapalveluja ostetaan Nivalan Liikuntakeskus Oy:ltä, 183 239 €, summaan sisältyy uutena 3 000 € korvausta NU:lle Tuiskulan sosiaalitoimien käytöstä.

Jokilatvan opisto tarjoaa kuntalaisille monipuolisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia. Kansalaisopiston opetuksen saatavuus perustuu hajautettuun opetukseen ja kohtuullisiin kurssimaksuihin. Opisto tarjoaa kuvataiteen, käsityön ja teatteritaiteen perusopetusta. Nivalan nettomaksuosuus 60 000 €.

Jokilaaksojen musiikkiopisto vastaa musiikin laajan oppimäärän mukaisesta taiteen perusopetuksesta. Nivalan maksuosuus 152 000 €, sisältää sijaintikuntaosuuden 20 494 €. Kevään 2015 aikana valmistellaan Jokilaakson musiikkiopiston oppilaspaikkojen palauttamisen viimeaikaista säästöä edeltävälle tasolle (lukuvuoden 2015–2016 alusta).

Talousarvioon sisältyvät avustukset: Liikuntapalvelut 29 700 €, (summasta varataan 2 000 € alle 18-vuotiaiden ohjattujen salivuorojen alentamiseen sekä 7 300 € ohjattujen jäävuoromaksujen alentamiseen) nuorisopalvelut 17 000 € (summasta varataan 7 000 € 4 H-yhdistyksen neuvojen palkkatukeen) ja kulttuuripalvelut 15 500 € (summasta varataan 4 000 € museotoiminnan tukemiseen, summaan sisältyy kaupunginhallitukselta siirtynyt 3 000 € avustus MLL:n toimintaan).

Strategian toteuttaminen

Muun sivistystyön tehtäväalueet huolehtivat osaltaan viihtyisästä ja virikkeellisestä asuinympäristöstä. Kaikille ikäryhmille tarjotaan mahdollisuuksia joko omaehtoiseen tai ohjattuun kulttuuri-, liikunta- tai muuhun terveyttä ja elämänlaatua kohentavaan toimintaan. Nuorten Työpajatoiminta, Etsivä nuorisotyö sekä Tartu tilaisuuteen -hanke (11/2013–10/2016) tukevat nuoria pääsemään takaisin opiskelu- ja työelämään. Kolmannen sektorin toimintaa tuetaan toiminta-avustusten lisäksi tarjoamalla kokoontumistiloja.

Toiminnalliset tavoitteet

Kirjasto toteuttaa yleisten kirjastojen laatusuosituksia. Kirjastoaineiston laadusta ja määrästä pidetään huolta ja tarjotaan jokaiselle kuntalaiselle kirjastossa pääsy tietoverkkoon. Aurora- kirjastojärjestelmän uudet lisäominaisuudet hyödynnetään asiakkaiden hyväksi. Tiekkö opastaa tehokkaasti asiakkaitaan uuden Arena -verkkokirjaston käyttöön, jonne keskitetään Seniorinet ja Kirja kantaa -sivustojen sisällöntuotanto. Kirjasto vahvistaa Celia -kirjaston kanssa aloitettua yhteistyötä näkövammaisten ja lukihäiriöisten asiakkaiden hyväksi.

Jokilatvan opiston opetuksen pääpaino on kädentaidoissa ja taideaineissa. Terveys- ja liikuntakasvatusta suunnataan laaja-alaisesti eri ikäryhmille.

Oppilaskuntien, Nuorisovaltuuston ja Lasten parlamentin toiminnalla annetaan lapsille ja nuorille osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma päivitetään ja samassa yhteydessä tarkastellaan eri toimijoiden rajapintoja palveluissa ja toiminnoissa. Vanhempainyhdistysten ja kotien yhteistyön tiivistäminen. Lasten parlamentilla ja nuorisovaltuustolla on oikeus päättää 2 000 euron määrärahan käytöstä oppilaskuntien esitysten perusteella.

Nuorten Työpajat sekä Etsivä nuorisotyö yhteistyössä oppilaitosten, sosiaalitoimen sekä TE-toimiston kanssa vastaavat nuorisotakuun toteutumisesta. Tavoitteena on, että Työpajasäätiö aloittaa toimintansa. Nuorten työpajat, Kädenjälki ja Metallipaja, siirtyvät Peltotielle Teollisuuskylältä vuokrattaviin tiloihin. Kolmivuotisen Tartu tilaisuuteen projektin (2. vuosi) kohderyhmänä ovat alle 29-vuotiaat vailla ammatillista koulutusta olevat tai joilla on tuen ja ohjauksen tarve. Palvelutarpeen selvittyä asiakas ohjataan monialaisen yhteistyöverkoston alulla oikeanlaisen palvelun piiriin. Hankkeeseen otetaan kolmen vuoden aikana 200 asiakasta.

Tunnusluvut

Kirjasto	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017	TS 2018
Kirjaston kävijät (1 000 henk.)	114	135	130	130	130	130
Lainaukset (1 000 kpl)	218	213	220	220	220	220
Lainat/asukas	19,89	19	20	20	20	20
Aineistomääräraha euro/as	7,62	8,5	8,3	8,3	8,3	8,3
Kustannukset /as	47,89	45	48	48	48	48
Jokilatvan opisto/ Nivala						
€/asukas (netto)	5,8	5,8	5,1	5,1	5,1	5,1
opetustunnit	8 020	7 900	7 600	7 600	7 600	7 600
osallistujia	2 339	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Jokilaaksojen musiikkiopisto						
Kustannukset €/asukas	14,1	13,6	13,8	13,8	13,8	13,8
Nivalan oppilaspaikkamäärä	85	80	80	80	80	80
Toiminnan piirissä	156	151	162	160	160	160
Menot €/oppilas sis.kotik.osuus isäntäk.osuus	1 770	1 885	1 900	1 900	1 900	1 900
Avustukset €/asukas						
Liikuntatoiminta	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Kulttuuritoiminta	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Nuorisotoiminta	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Tillarigallerian kävijämäärät	3 851	3 900	4 500	4 500	5 000	5 000
Nuorisotilan kävijämäärät	7 600	8 000	8 000	8 500	8 500	8 500

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Kirjasto kehitti yhteistyötään Celia-kirjaston kanssa ja sen aineistonkäyttöä sekä verkkopalveluja esiteltiin näkövammaisille ja lukesteisille. Tiekko-kirjastot liittyivät Yleisten kirjastojen konsortioon ja sen myötä ottivat käyttöön Ellibsin tuottaman selainpohjaisen e-kirja-alustan, mikä lisäsi Nivalan kirjastossakin e-kirjojen käyttöä. Koulujen kulttuuriviikko järjestettiin syksyllä ja osallistujina oli noin 1 000 alakoulun oppilasta kahdeksassa pajassa kirjasto-musiikkiopistolla, kirkossa ja Kyösti ja Kalervo Kallion museolla. Kulttuuriviikon järjestämiseen saatiin 5 000 €:n avustus AVI:lta. Nivala hallinnoi vuosina 2014–2015 Tiekön strategiahanketta ja hanke tuotti Tiekön uuden toimintasuunnitelman vuosille 2015–2020. Nivala sai AVI:lta 26 000 €:n avustuksen Tiekön strategiatyöhön. Oulun eteläisen kirjastojen strategia valmistui myös vuosille 2015–2020.

Nuorisotila Lonccu siirtyi loppuvuodesta Peltotien kiinteistössä uuteen tilaan, mikä laski kävijämääriä hiukan. Nuoret pääsivät osallistumaan uusien tilojen ilmeen luomiseen. Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti ja sillä oli edustajat sivistys- ja teknisessä lautakunnassa sekä kaupunginvaltuustossa. Pajalan tila oli edelleen MLL:n perhekahvilan, partion sekä muiden järjestöjen ja yhdistysten käytössä. Näyttelytila Tillarigallerian näyttelyt vaihtuivat kolmen viikon jaksoissa. Näyttelyitä pidettiin lisäksi kirjaston kokoustilassa, kirjaston pääaulassa sekä päiväkeskuksessa.

Nivalan Työpajasäätiö aloitti toimintansa ja sopimuksen mukaisesti hallinnoi Etsivä nuorisotyötä ja nuorten työpajoja 1.8.2015 lähtien. Etsivä nuorisotyö sekä Kädenjälki siirtyivät Peltotien kiinteistöön. Tartu tilaisuuteen -projektissa työskenteli kaksi henkilöä. Projekti on suunnattu alle 30-vuotiaille nivalalaisille nuorille päämääränä edistää nivalalaisten nuorten hyvinvointia monialaisen yhteistyöverkoston kanssa. Hanke on tavoittanut 31.12.2015 mennessä 217 henkilöä (62 uutta nimeä vuonna 2015). Heistä nuoria (16–29 v.) oli 139 henkilöä (eli n. 64 %, joista naisia 50 ja miehiä 89) ja yli 30 -vuotiaita 78 henkilöä (eli n. 36 %, joista naisia 22 ja miehiä 56). Maksuosuus oli 121 611 euroa.

Jokilatvan opiston Nivalan osastossa opetusta järjestettiin vuoden 2015 aikana 298 kurssilla yhteensä 7 799 tuntia. Opiskelijoita (netto) oli vuoden aikana yhteensä 2 327, joista 76 % oli naisia. Kaikkiaan kurssilaisia (brutto) oli vuoden aikana 4 860. Opetuksen pääpaino oli musiikissa (40 % tunneista), käden taidoissa (19 %), liikunnassa ja terveydessä (23%) kuvataiteissa (5%) ja kielten opetuksessa (6%). Maksuosuus oli 63 160 €.

Tanssiopisto Uudenkuun maksuosuus oli 8 378 euroa. Jokilaaksojen musiikkiopiston tehtävänä on järjestää musiikin opetusta jäsenkuntiansa alueella eri-ikäisille lapsille, nuorille ja aikuisille. Musiikkiopiston toimintaa määrittelee laki Taiteen perusopetuksesta, laaja oppimäärä, sekä siihen liittyvä asetusteksti. Musiikkiopistossa laajan oppimäärän

mukaisesti opetus on tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää musiikinopetusta, johon sisältyvät perus- ja musiikkiopistotason opinnot, aikuisten opetus sekä niitä edeltävä varhaisiän musiikkikasvatus. Lisäksi musiikkiopisto järjestää oppilailleen sivuaine- ja valinnaisaineopintoja sekä opetusta erityyppisille ryhmille. Nivalan kaupungilla on ollut musiikkiopistossa 80/85 oppilaspaikkaa. Toimintakulut olivat 143 289 €. Liikuntapalveluista maksettiin Liikuntakeskus Oy:lle 185 050 euroa.

Nuorisovastuksia maksettiin 12 100 €, kulttuuriavustuksia 15 000 € ja liikunta-avustuksia 25 685,83 euroa.

Tunnusluvut

Kirjasto	TP 2014	TA 2015	TP 2015
Kirjaston kävijät (1000 henk.)	120	130	122
Lainaukset (1000 kpl)	205	220	209
Lainat/asukas	18,75	20	19,11
Aineistomääräraha euro/as	7,99	8,3	8,2
Kustannukset /as	49	48	48
Jokilatvan opisto/ Nivala			
€/asukas (netto)	5,56	5,1	5,77
opetustunnit	8 015	7 600	7 799
Jokilaaksojen musiikkiopisto			
Kustannukset €/asukas	12,6	13,8	13,2
Nivalan oppilaspaikkamäärä	80	80	80/85
Toiminnan piirissä	162	162	196
Menot €/oppilas sis.kotik.osuus	1 728	1 900	1738
Avustukset €/asukas			
Liikuntatoiminta	2,7	2,7	2,3
Kulttuuritoiminta	1,1	1,1	1,3
Nuorisotoiminta	1,5	1,5	1,1
Tillarigallerian kävijämäärät	2 926	4 500	5 252
Nuorisotilan kävijämäärät	8 325	8 000	7 000

440 Muu sivistystyö	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	247 630	3 962	251 592	244 816,54	-6 775,46
Toimintamenot	-1 612 640	52 848	-1 559 792	-1 530 984,68	28 807,32
Toimintakate	-1 365 010	56 810	-1 308 200	-1 286 168,14	22 031,86

40 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Kaupungin koululaitokseen kuuluu 12 peruskoulua ja lukio. Nivala on Jokilaaksojen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän (JEDU) kotipaikka. Yhtymään kuuluvassa NAO:ssa on n. 800 oppilasta. Nivalassa on Oulun yliopiston alueyksikkö, Oulun Eteläisen Instituutti, sekä yliopistollista koulutus-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa tekevän Kerttu Saalasti -säätiön kotipaikka.

Nivala kuuluu Jokilaaksojen musiikkiopiston kuntayhtymään. Kaupungilla on sopimus kansalaisopistopalveluista Jokilatvan Opiston kanssa. Liikuntapalvelut tuotetaan ostopalveluna Liikuntakeskus Oy:n kautta. Kirjasto toimii Tiekkö -kirjastoverkossa. Nuorisopalvelut vastaa nuorten työpajatoiminnasta (käsityö- ja metallipajat) sekä Tartu tilaisuuteen hankkeesta (2014–2017).

Tärkeänä yhteistyökumppanina toimii peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Opetus- ja kulttuuripalveluilla on iso merkitys väestön hyvinvoinnin ja elämänlaadun ylläpitämisessä sekä elinkeinoelämän osaamisen turvaamisessa. Taloudellinen epävarmuus ja sosiaaliset ongelmat heijastuvat lapsiin ja nuoriin, mikä tuo haasteita mm. opetuksen järjestämiseen ja tukitoimiin, oppilashuoltoon, kouluterveydenhuoltoon ja opinto-ohjaukseen.

Strategian toteuttaminen

Kaupunki järjestää sivistyspalvelut lakien ja asetusten sekä määrärahojen puitteissa kustannustehokkaasti. Palveluja tuottaa osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö yhteistyössä eri organisaatioiden kanssa. Lakisääteiset peruspalvelut ovat kattavasti kaupunkilaisten saavutettavissa. Palvelut tuotetaan pääosin omana toimintana, mutta erityiskysymyksissä ja kuntarajoilla tarjottavissa palveluissa tehdään paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä täydennetään muiden tuottajien palveluilla ja yhteistyösopimuksilla. Muun sivistystyön palvelut ovat peruspalveluja, joka ennaltaehkäisevät terveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia. Kumppanien kanssa järjestettävillä tapahtumilla lisätään kaupungin vetovoimaisuutta.

Toiminnalliset tavoitteet

Toimiala toteuttaa aktiivisesti Nivalan kaupungin kaupunkistrategiaa. Kaupungin laatimat eri kehittämissuunnitelmat ja strategiat otetaan toiminnassa huomioon. Opetusta annetaan 13 koululla. Uusia opetussuunnitelmia valmistellaan (esiopetus, perusopetus, lukio-opetus). 1.8.2014 voimaan tulleen oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteuttamiseksi perustetaan vastaavan koulukuraattorin virka ja varaudutaan toisen asteen opiskelijahuollon kustannuksiin. Varhaiskasvatuksen siirtoa 1.1.2016 kaupungin sivistystoimeen selvitetään ja tehdään asiassa tarvittavat päätökset ja valmistelut. Osallistutaan alueellisiin ja valtakunnallisiin hankkeisiin. Tavoitteena on, että Työpajasäätiö aloittaa toimintansa.

Kuntalaisille on tarjolla harrastus- ja opiskelumahdollisuuksia. Taiteen perusopetusta tarjotaan musiikissa, kuvataiteissa, teatteritaiteessa, tanssissa ja käsityössä. Kirjasto palvelee kaikkia ikäryhmiä. Järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan kaupungin avustuksilla (liikuntapalvelut 29 700 €, kulttuuripalvelut 15 500 € ja nuorisopalvelut 17 000 €).

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Sivistyslautakunta on toiminut talousarvion mukaisesti.

40 Sivistyslautakunta	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	588 127	130 562	718 689	733 357,36	14 668,36
Toimintamenot	-15 116 405	-816 410	-15 932 815	-15 760 562,16	172 252,84
Toimintakate	-14 528 278	-685 848	-15 214 126	-15 027 204,80	186 921,20

Tekniset palvelut

600 Viranomaispalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Viranomaispalveluiden tehtävänä on valvoa rakennustoimintaa sekä ympäristön- ja luonnonsuojelua yleisen edun kannalta sekä valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä, päättää kunnan toimivaltaan kuuluvista ympäristöluvista ja valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa.

Viranomaispalveluiden tehtäviin kuuluu myös jätevesien käsittelyn valvonta, maa-aineslupien käsittely ja ottamisen valvonta, jätelain valvonta sekä lisäksi myöntää korjaus- ja energia-avustukset sekä kunnan toimivaltaan kuuluvat poikkeamiset rakentamisesta tai muuta toimenpidettä koskevista säännöksistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista sekä antaa lausuntoja ELY:n toimivaltaan kuuluvista poikkeamisista.

Rakennusvalvonta vastaa myös rakennus- ja huoneistorekisterin ylläpidosta.

Strategian toteuttaminen

Kaupungin strategiaa toteutetaan ja toiminta mitoitetaan tarvetta vastaavasti.

Toiminnalliset tavoitteet

Rakennus-, ympäristö- ja maa-aineslupien sekä korjausavustusten myöntäminen. Rakennusrekisterin päivittäinen korjaaminen saatetaan päätökseen vuoden 2014 aikana. Virheiden korjaamista jatketaan katselmuksmerkintöjen yhteydessä. VRK ottaa pysyvän rakennustunnuksen käyttöön, mikä aiheuttaa myös rakennusvalvonnassa uusia käytäntöjä tietojen siirrossa ja käsittelyssä sekä vaatii uudet ohjelmaversiot. Puututaan luvattomaan rakentamiseen. Rakennuslupan hakeminen on mahdollista täysin sähköisesti Lupapisteen kautta. Rakennusvalvonnan tarkastus- ja valvontatehtävistä sekä muista viranomaistehtävistä suoritettavien maksujen tarkistaminen.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP2012	TP2013	TP2014	TP2015	TA2015	TS2016	TS2017
Tuottojen osuus toimintakuluista %:na	45	48	39	48	40	40	40
Viranomaispalveluiden kulut euroa/as	18	17	19	19	17	17	17
Suoritettavat katselmuks kpl	356	344	383	416	350	350	350
Myönnettyt:							
Rakennusluvut	197	167	151	138	160	160	160
Toimenpideluvut	88	57	67	59	60	60	60
Maa-ainesluvut	2	2	0	0	2	2	2
Ympäristöluvut	7	2	3	1	4	4	4
Suunnittelutarvepäätökset	14	20	12	9	20	20	20

Maankäyttöprosessi

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Nivalan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yleiskaavan tammikuussa 2014. Valitusten johdosta kaupunginhallitus pani yleiskaavan täytäntöön maaliskuussa 2014 muilta kuin valituksen alaisilta osilta.

Maakuntakaavan 1-vaihekaava jossa käsitellään mm. soidenkäyttöä, tuulivoima-alueita, kaupan palveluverkkoa ja aluerakennetta että liikennejärjestelmää koskevia merkintöjä, on hyväksytty maakuntavaltuustossa ja se on ympäristöministeriössä vahvistettavana. Maakuntakaavan 2-vaihekaavassa, joka on luonnosvaiheessa, käsitellään kulttuuriympäristöä, maaseudun asutusrakennetta, virkistys- ja matkailua, seudullisia jätteenkäsittelyalueita ja seudullisia ampumaratoja. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ovat tehtyjen inventointien mukaan laajenemassa merkittävästi, kattaen käytännössä kaikki suurimmat peltoaukeat mukaan lukien kaupungin keskustaajaman. Kunnilta tullaan pyytämään lausunnot ennen hyväksymistä.

Maankäytön suunnittelutoimikunta aloittaa toimintansa ja ryhtyy hoitamaan maapolitiikkaa. Asemakaava-alueen laajentaminen vaatii maanhankintaa, jota on tehty aktiivisesti 2014 käyttäen hyväksi poikkeuslakia, jossa maan myynti kunnille on verovapaata. Maanhankinnan jälkeen kaupunki laatii omistamilleen alueille asemakaavan tarpeen mukaan. Tiilimaan alueen tonttien hinnoittelua yhtenäistetään korottamalla korttelien 801 ja 802 neliöhinnat samalle tasolle korttelin 800 kanssa. Uusi neliöhinta kortteleissa 801 ja 802 on 11,21 €/m².

Kaupunki on muuntanut oman kartta-aineistonsa EUREF karttakoordinaatistoon. Pohjakarttaa pyritään pitämään ajan tasalla kaavoituksen ja muun suunnittelun pohjaksi. Vuonna 2014 aloitettu opaskartan päivittäminen viedään loppuun, painetaan uudet kartat, uudistetaan kartta internetsivuille ja pystytetään osoiteviitat. Myös valtuustoaloitteen mukaisesti tutkitaan koko kunnan postinumero/-toimipaikkauudistusta yhdessä postin kanssa.

Strategian toteuttaminen

Kaavoituksen avulla turvataan teollisuuden ja asutuksen tarpeet luomalla viihtyisiä ja turvallisia asuinalueita ja tarvetta vastaavia teollisuuskortteleita. Yleiskaavaa toteutetaan jolla luodaan puitteet kunnan tulevalle kehitykselle ja ohjataan asemakaava-alueen hallittua kasvua.

Toiminnalliset tavoitteet

- oikea-aikainen ja joustava palvelu
- maankäytönsuunnittelulla pyritään täyttämään kysyntää vastaavat tarpeet
- kaavojen ja karttojen ajantasallapito
- kaupunkirakenteen tiivistäminen
- edistää kaava-alueen rakentumista
- varataan riittävä määrä vapaita rakennuspaikkoja

Tunnusluvut

- taulukko, jossa esitetään maankäyttöprosessien keskeisimmät tunnusluvut.

Suoritteet	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Myytyjen Ao tonttien määrä	2	0	0	5	5	5
Vuokratut AO tontit	1	0	3	5	5	5
Kaavahankkeet	3	1	4	5	5	5

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Rakennusvalvonta

Tavoitteiden toteutuminen 1.1.–31.12.2015

Talousarvion toteutuminen on ollut toiminnallisesta ja taloudellista. Rakennusvalvonnan tuotot olivat 139,5 % tavoitteesta ja kulut ovat 103,1 % tavoitteesta.

Rakennusvalvonnan luvat on myönnetty voimassa olevia lakeja ja asetuksia noudattaen. Katselmuksia ja tarkastuksia on tehty 272 kappaletta. Neuvontakäyntien määrää ei ole tilastoitu. Neuvonta- ja opastuskäyntejä on tehty tarpeen mukaisessa laajuudessa.

Rakennuslupia on myönnetty 138 ja toimenpidelupia 59 sekä ilmoituksia käsitelty 29. Lupajaos antoi 10 suunnittelu-tarvapäätöstä. Korjaus- ja energia-avustuspäätöksiä tehtiin 13.

Rakennusvalvonnan nettokulut olivat 7,0 €/asukas ja ympäristönsuojelun osalta nettokulut olivat 2,6 euroa/asukas. Huoneisto- ja rakennusrekisterin korjaamista jatketaan katselmusten merkitsemisen yhteydessä. Rakennusvalvonnassa on puututtu luvattomaan rakentamiseen.

Rakennusluvista on haettu sähköisesti lupapisteen kautta n. 10 %.

Rakennusvalvonnassa on valmisteltu siirtymään uuteen nettipohjaiseen rakennusvalvontaohjelmaan.

Maankäyttöprosessi

Nivalan Yleiskaavasta hallinto-oikeus antoi ratkaisun 30.10.2015, josta ei jatkovalitettu. Kaava sai lainvoiman 17.12.2015. Kukonahon tuulivoimapuiston osayleiskaavasta korkein hallinto-oikeus antoi ratkaisun 17.11.2015 ja kaava sai lainvoiman 17.12.2015. Maakuntakaavan 1. vaihemaakuntakaavan Ympäristöministeriö vahvisti 23.11.2015, toinen vaihekaava on ehdotusvaiheessa.

Maankäytön suunnittelutoimikuntaa ei ole vielä perustettu uudelleen. Asemakaavoituksen tarpeisiin hankittiin maata n. 26 ha. Vuoden aikana myytiin kolme liikerakennuspaikkaa ja vuokrattiin kolme omakotitalotonttia.

Vuoden lopulla joulukuussa valmistui uusi opaskartta. Samalla uusia osoitteita perustettiin 22 tielle selkiyttämään osoitejärjestelmää. Samassa yhteydessä uusittiin internetin karttapalvelu.

Posti päätti 30.11.2015 kaupunginhallituksen esityksestä muuttaa 1.3.2016 alkaen Nivalan kaikille postinumeroalueille toimipaikan nimeksi Nivala, postinumerot eivät muuttuneet uudistuksessa.

Asemakaavan muutoksia valmistui vuoden aikana kaksi kappaletta, kolme asemakaavaa on vireillä.

Ympäristönsuojelu

Vuoden aikana kunnassa myönnettiin 2 ympäristölupaa, joista toinen koski eläinsuojan rakentamista ja toinen alkali-
paristojen väliaikaista varastointia. Lisäksi yksi jakeluaseman toiminta rekisteröitiin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Aluehallintovirasto myönsi Nivalan alueelle kaksi ympäristölupaa, joista toinen koski kaukolämpölaitoksen toimintaa ja toinen akkujätteiden käsittelyä. Lupien keskimääräinen käsittelyaika oli 74 vrk. Vuoden aikana lupajaos myönsi yhden maa-aineslupan jatkoluvan, joka koski pintamoreenin ottoa Hituran kaivoksen alueella. Vuoden lopussa kunnassa oli voimassa olevia maa-aineslupia 8 kpl, jossa lupien yhteenlaskettu kokonaisottomäärä oli 1 145 000 m³ ja vuotuinen otto 117 500 m³. Kaikilla voimassaolevilla maa-aineslupa-alueilla suoritettiin vuositarkastukset, eikä merkittäviä puutteita lupamääräysten noudattamisessa havaittu.

Jätevesijärjestelmien rakentamista koskevia toimenpidelupahakemuksia myönnettiin vuoden aikana 1 kpl. Lannan patterointi-ilmoituksia käsiteltiin 3 kpl. Ympäristösihteerin viranhaltijatehtävät ostettiin Sievin kunnalta 2 pv/vko.

600 Viranomaispalvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	107 500	0	107 500	112 895,83	5 395,83
Toimintamenot	-350 289	0	-350 289	-335 668,96	14 620,04
Toimintakate	-242 789	0	-242 789	-222 773,13	20 015,87

700 Tekniset palvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Puistojen ja yleisten alueiden hoitotyöt suoritetaan talousarvion määrärahojen puitteissa. Ostopalveluja annetaan Destialle Nivalan taajama alueella sekä liikennevihreän hoitoon kaavateillä yhteensä 18 ha. Puistoalueiden nurmi-konleikkusuopimusta jatketaan ostopalveluna n. 20 ha.

Leikkikenttien omavalvonta järjestelmä ja turvallisuusasiakirja on päivitetty vuodelle 2015. Viheralueiden ympäristöselvitys on tehty puistoille ja yleisille alueille vuosille 2015–2020. Leikkikenttien tarkastuksia ja kunnossapitotöitä suoritetaan omana työnä ja mahdollisesti annetaan palveluja tilapalvelulle sekä Vuokrakodeille.

Kesäaikana työllistetään koululaisia (kesäduuniseteli) sekä työllisyysvaroin palkattuja henkilöitä 2-3 henkilöä, jotta saadaa perustoiminnot suoritettua.

Rakennettuihin puistoihin ja leikkikentille suoritetaan perusparannus- ja muutostöitä määrärahojen puitteissa.

Kaavateiden ja kevyenliikenteenväyliä pidetään kunnossa pääosin ulkopuolisten urakoitsijoiden voimin. Liikenneväylien kunnossapito säilytetään vuonna 2012 määritetyllä tasolla. Talvikunnossapidon tason nostamiseen ei ole tiukan talousarvion puitteissa mahdollisuuksia. Tieinvestoinnit painottuvat päällystysten ja tievalaistusten uusimiseen sekä sadevesiviemärien kunnostamiseen. Kaupunki osallistuu edelleen vuonna 2013 aloitettuun seutukunnalliseen liikenneturvallisuustoimijamalliin.

Strategian toteuttaminen

Kuntalaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä lisäävän asuinympäristön ylläpitäminen kustannustehokkaalla toiminnalla puistojen ja yleistenalueiden sekä katuverkoston kunnossapidossa.

Toiminnalliset tavoitteet

Perustoiminnot hoidetaan omana työnä ja ostopalveluita käytetään sellaisilla osa-alueilla missä se on järkevintä taloudellisesti toteuttaa.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TP 2015	TS 2016	TS 2017
Viheralueiden hoitokerrat	18	18	18	18	18	18	18	18
Hoidett. alueiden määrä ha	65,6	65,6	86,0	86,0	86,0	86,0	86,0	86,0
Kaavateiden määrä km	62,0	62,0	62,0	63,0	64,5	64,5	64,5	64,5

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Puistot ja yleiset alueet

Kesällä 2015 kaupungin pitkäaikainen kaupunginpuutarhuri jäi eläkkeelle. Tässä yhteydessä kaupunginpuutarhurin tehtävä muutettiin puistotyönjohtajan toimeksi, jonka toimipaikkana on kaupungin varikko. Puistotyönjohtajan toimi täytettiin keväällä 2015.

Puistojen ja yleisten alueiden hoitohenkilökunta koostui yhdestä vakituisesta, kahdesta määräaikaisesta n. 2kk, kolmesta työllistetyistä n. 6kk, yhdeksästä koululaisesta (kesäduuniseteli) 3 viikkoa. Omana työnä tuotettiin Destialle Ely:n tievihreiden hoito asemakaava-alueella, kaupungin tievihreät sekä puistoja ja yleisiä alueita yhteensä n. 66 ha. Ulkoinen palveluntuottaja hoiti kaupungin puistojen nurmikoiden leikkausta n. 20 ha. Kiinteistöjen puu- ja pensasalueiden hoitotöitä tehtiin resurssien puitteissa. Talvikunnossapidon piiriin kuului Järvimehtän ja Angervatien leikkikentät. Leikkikentillä suoritettiin korjaustoimia ja välineiden uusimisia omavalvonta ja turvallisuusasiakirjan mukaan. Puistojen sa-laojitusten kunnostustoimenpiteitä aloitettiin vuoden 2015 aikana.

Kunnallistekniikka

Liikenneväylien hoidossa- ja kunnossapidossa työllistettiin kesän aikana oman henkilöstön lisäksi yksi koululainen (kesäduuniseteli) kolmen viikon ajaksi sekä yksi määräaikainen työntekijä puolen vuoden ajan. Talvikunnossapidossa auraukset hoidettiin pääasiassa ulkopuolisen urakoitsijan toimesta. Hiekkoitukset ja osa aurauksista hoidettiin omana työnä kaupungin konekalustolla. Vuoden aikana uusittiin vanhoja tievalaistuksia päällystettiin vanhoja katuja (Pajatien alkupää, Peltopuhto, Laitapuhto ja Niittypuhto) sekä kunnostettiin vanhoja sadevesiviemäreitä. Paloaseman läheisyydessä Korpitiellä uusittiin myös kadun rakennekerrokset.

700 Tekniset palvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	238 617	0	238 617	291 556,25	52 939,25
Toimintamenot	-831 215	-80 000	-911 215	-916 613,35	-5 398,35
Toimintakate	-592 598	-80 000	-672 598	-625 057,10	47 540,90

740 Tilapalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tilapalveluiden tehtävänä on järjestää ja ylläpitää hallintokuntien ja ulkopuolisten asiakkaiden tarvitsemat tilat ensisijaisesti olemassa olevasta rakennuskannasta asiakaskohtaisin sopimuksin sekä luoda asiakkailleen turvalliset, terveelliset ja viihtyisät toimitilat.

Suurimpana yksittäisenä vuokratumppana tilapalveluilla tulee olemaan Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Toimintavuoden tärkeimpinä asioina ovat energiansäästöhankeiden käynnistäminen, huoltokirjajärjestelmän käytön kehittäminen sekä vuonna 2014 hyväksytyin kiinteistöstrategian jatkuva toteuttaminen. Kiinteistöstrategiaan viitaten on tarkoitus käynnistää terveyskeskuksen hallintosiiven ja vuodeosaston saneeraushanke, vuoden 2015 aikana.

Strategian toteuttaminen

Kustannusten koostumisen tehokas seuranta ja siihen vaikuttaminen, johtamistyön ja henkilöstön tietotaidon kehittäminen sekä omana työnä tarjottavan palvelun laadukkuuden kriittinen seuranta ja kehittäminen.

Tilapalveluiden tulee panostaa hyvään vuorovaikutukseen käyttäjien kanssa. Sähköisen huoltokirjan kautta pyritään palvelun läpinäkyvyyteen ja systemaattiseen toimintamalliin.

Toiminnalliset tavoitteet

Tilankäytön taloudellisuus, ominaiskulustavoitteiden seuranta ja toteuttaminen sekä kiinteistöstrategian toteuttaminen.

PPKY Kallion käytössä olevien tilojen käytön optimointi yhteistyössä vuokralaisen kanssa, jotta käyttöaste saadaan pidettyä korkeana.

Tunnusluvut

kiinteistöt/käyttötarkoitus	kpl määrä	brutto m ²	Rm ³
Asuinrakennukset	2	111	344
Hoitoalan rakennukset	17	14 979	57 896
Toimisto- ja hallintorak.	1	4 690	15 800
Kokoontumisrakennukset	4	3 530	13 684
Opetusrakennukset	13	23 847	108 344
Varastorakennukset	3	889	3 426
Muut rakennukset	6	2 664	11 732

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Talousarvio toteutui kunnossapidon osalta muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta hyvin. Ostopalveluissa, ulkoalueiden hoitokuluissa ja Koy Kestin vuokratuotoissa olivat vuoden suurimmat ylitykset ja alitukset. Menoylitykset kohdistuivat pääosin opetusrakennuksiin. Kiinteistöjen käyttöaste on ollut hyvä ja turhista tiloista on pikkuhiljaa päästy eroon. Kaupungin omistuksessa olevat viipaleluokat siirrettiin Haikaran ja Junttilan kouluille akuutin tilantarpeen poistamiseksi. Junttilassa on saneerattu myös entiset asunnot kokonaisuudessaan koulun käyttöön.

Sisäilma-asioita ja prosesseja käydään kohteissa läpi vuosittain. Asiat tulevat monesti käsittelyyn hyvinkin nopealla aikataululla ja vaativat myös niin ikään nopeita korjaustoimenpiteitä. Näissä organisaation oman asiantuntemuksen rooli ja hyvät oikeat menettelytavat ovat ensisijaisen tärkeitä. Oma asiantuntemusta pyritään kehittämään jatkuvasti ja ajantasaista tietoa hankitaan eri julkaisujen ja säännöllisen koulutautumisen kautta. Korjauksia pyritään tekemään mahdollisimman paljon omana työnä joustavuuden ja laadun näkökulmasta sekä myös samalla kustannustehokkaasti. Joissakin kohteissa on hoidettu akuutteja sisäilman laatuun liittyviä asioita kuntoon ja niiden myötä suurimmat käyttötalouden ylitykset tulivat Kyösti Kallion koululla. Koululla saneerattiin järjestelmästä mineraalikulueristeitä ja tehtiin muita pienempiä tiivistys- ja korjaustöitä.

Kiinteistövalvomojärjestelmää on päivitetty vuosittain ja sitä tullaan jatkamaan ainakin vuodelle 2017 saakka. Tarkasteluvuoden aikana uuteen järjestelmään saatiin siirrettyä viisi kohdetta.

Investointihankkeissa kaupungintalon tiloja on saneerattu omana työnä ja Vilkunan päiväkodin vesikatto, kokonaisurakkana. Ensihoidon tilojen laajennustyöt aloitettiin niin ikään kokonaisurakkana ja ne tulevat valmiiksi vuoden 2016 aikana. Erkkilän koulun asunto-osan ilmanvaihto sanerattiin nykyaikaiseksi ja sen osalta budjetti ylittyi huomattavasti. Suurimpana syynä tähän oli alibudjetointi.

Ulkoalueiden hoitosopimus on Tili- ja kiinteistöpalvelu Korpi oy:n kanssa vuoden 2016 loppupuolelle. Ulkoalueiden hoidossa on tullut talousarvio ylitystä lähinnä lumen poisajon ja hiekoituksen osalta.

740 Tilapalvelut	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	3 220 695	0	3 220 695	3 237 339,40	16 644,40
Toimintamenot	-2 419 387	0	-2 419 387	-2 594 508,81	-175 121,81
Toimintakate	801 308	0	801 308	642 830,59	-158 477,41

770 Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Ruoka- ja puhdistuspalveluiden tehtävänä on tuottaa Nivalan kaupungin eri hallintokuntien ja peruspalvelukuntayhtymä Kallion tarvitsemat ruoka- ja puhdistuspalvelut. Vuonna 2015 keskuskeittiötoiminnassa keskitytään keittiöverkoryöryhmän loppuraportin mukaisen toimintatavan toteuttamiseen huomioiden palvelun käyttäjien toiminta ja tulevaisuuden suunnitelmat. Muut ruokapalveluiden muutokset johtuvat pääosin eri toimipisteiden töiden organisoimisesta ja asiakaskunnan muuttuneista tarpeista. Puhdistuspalveluilla talousarviossa on huomioitu asiakaskunnan muuttuneet toiveet ja tarpeet sekä asiakasmuutoksista johtuneet tila- ja toimintaratkaisut.

Tehtäväalueella varaudutaan henkilöstön eläköitymiseen ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuuteen tarjoamalla työssäoppimis-/harjoittelupaikkoja ammattiopistojen ja aikuiskoulutusyksiköiden ravitsemus- ja siivousalan opiskelijoille sekä toimivalla yhteistyöllä työvoimatoimiston ja eri työllistämishankkeiden kanssa.

Strategian toteuttaminen

Ruoka- ja puhdistuspalvelut kehittävät toimintaansa siten, että toiminta on oikea-aikaista, asiakaslähtöistä, vastuullista ja kannattavaa. Opiskelijoiden työllistymistä mahdollistetaan työssäoppimis- ja harjoittelu-paikkojen avulla. Toiminnan ja palveluiden ennakointiin, kehittämiseen ja tuottamiseen hyödynnetään palvelun käyttäjien kokemuksia ja tulevaisuuden suunnitelmia sekä yhteistyöverkostoja. Henkilöstön työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja kustannustietoisuuteen pyritään henkilöstön osallistamisella ja avoimella vuorovaikutuksella.

Toiminnalliset tavoitteet

- Tuottaa hallintokuntien ja peruspalvelukuntayhtymä Kallion tarvitsemat ruoka- ja puhdistuspalvelut.
- Turvataan palvelun laatu ja saatavuus riittävän ajanmukaisilla toimintatavoilla ja välineillä sekä koulutautumisella ja yhteistyöllä.

Tunnusluvut

Suoritteet	TP 2010	TP 2011	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Ateriasuoritteet	721 068	724 131	740 653	732 000	721 668	714 844	658 718	658 718	658 718
Siivottavat neliöt	38 353	39 430	38 362	38 653	39 002	40 157	39 394	39 394	39 394

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Hallintokuntien ja peruspalvelukuntayhtymä Kallion tarvitsemat ruoka- ja puhdistuspalvelut on tuotettu asiakaslähtöisesti, vastuullisesti, ammattitaidolla ja kustannustehokkaasti. Palvelun laatu ja saatavuus on turvattu riittävän ajanmukaisilla toimintatavoilla ja välineillä sekä koulutautumisella ja yhteistyöllä. Tavoitteiden saavuttamiseksi on hyödynnetty lähialueen koulutustarjontaa sekä panostettu yhteistyöhön Kalajokilaakson hankintarenkaan yhteistyökumppaneiden, alueen oppilaitosten, naapurikuntien ruoka- ja puhdistuspalveluiden sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden kanssa. Avainhenkilöstön riittävä määrä ja ammattitaito on varmistettu mm. uusien sijaisten hyvällä perehdytyksellä sekä työelämäjaksoilla olleiden opiskelijoiden rekrytoinnilla sairaus- ja vuosilomien sijaisuuksiin. Ruoka- ja puhdistuspalvelut ovat tarjonneet harjoittelu- ja työelämävalmennuspaikkoja tavoitteena alan kiinnostuksen lisääminen ja sitä kautta ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaaminen myös tulevaisuudessa. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen on pyritty varhaisen tuen mallin mukaisella toiminnalla sekä henkilöstön informoinnilla, osallistamisella ja avoimella vuorovaikutuksella.

Ruokapalvelut ovat tuottaneet **714 844** ateriasuoritetta perussuoritteiksi laskettuna. Määrällisten tavoitteiden toteutumista on seurattu ateria- ja toimipaikkakohtaisesti. Ateriat on muutettu suoritteiksi suoritelaskelman avulla. Puhdistuspalvelut ovat hoitaneet **40 157 m²** siivous- ja puhdistuspalvelut.

770 Ruoka- ja puhd.palv.	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	3 848 578	0	3 848 578	4 051 367,02	202 789,02
Toimintamenot	-3 814 499	0	-3 814 499	-4 042 277,97	-227 778,97
Toimintakate	34 079	0	34 079	9 089,05	-24 989,95

60 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toimintaympäristö ja keskeiset muutokset

Tekninen toimi järjestää lakien ja asetusten puitteissa julkiset tekniset- ja viranomaispalvelut. Tekniset palvelut ylläpitää kaupungin ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminnan edellytyksiä määrärahojen puitteissa. Tekninen toimiala koostuu tehtävälajeista, jotka ovat viranomaispalvelut, tekniset palvelut, tilapalvelu sekä ruoka- ja puhdistuspalvelut.

Vireä Malisjoki II hanke on päätynyt vuoden 2014 kesäkuun lopussa. Torialueen kehittämiseen esitetään edelleen suunnitelmavuosille määrärahavarausta, mikä mahdollistaa hanke/rahoitushakemusten tekemisen torialueen kunnostamisen toteuttamiseksi. Käyttötalousarvioon on varattu määrärahat seuraaviin hankkeisiin: Kala- ja Pyhäjokilaakson vesienhoitoyhdistyksen toimintaan sitoutuminen kolmeksi vuodeksi enintään 3 160 €:n vuosittaisella määrärahalla, Pohjavesiensuojelu ja kiviaineshuollon POSKI3 hankkeeseen 3 500 € vuosille 2015–2016 sekä Vähähiilisydestä uutta kilpailuetua kunnille hankkeeseen vuosille 2015–2017 4 000 €/vuosi.

Talonrakennuksen osalta ensihoidon tilojen suunnittelua jatketaan siten että tilojen rakentaminen nykyisen palo-ase-man yhteyteen toteutetaan vuosien 2015 ja 2016 aikana. Terveyskeskuksen hallintosiiven peruskorjauksen sekä vuodeosaston saneerauksen toteuttamista ryhdytään valmistelemaan yhteistyössä PPKY Kallion kanssa. Pienemmät investoinnit pyritään kohdistamaan siten, että kiinteistökannan olemassa oleva taso säilytetään. Lisäksi vuonna 2014 hyväksytyyn kiinteistöstrategian linjauksia pyritään aktiivisesti toteuttamaan.

Kaupungin maapolitiikan osalta suurin muutos on yleiskaavan valmistuminen, joka on ensimmäinen Nivalan yleiskaava, joka on oikeusvaikutteinen. Yleiskaavan valmistuminen mahdollistaa alueen maankäytön kehittämisen ja toteuttamisen pitkällä tähtäimellä.

Liikenneverkkoon liittyen vuonna 2015 toteutetaan lähinnä kunnossapitoinvestointeja nykyisen kaavatieverkon tason ylläpitämiseksi. Pyritään aktiivisesti viemään eteenpäin ELY-keskuksen tealueisiin liittyviä hankkeita, jotka ovat tärkeitä Nivalan kaupungin kehityksen kannalta. Liikuntapaikkarakentamisen osalta jatketaan liikuntapuiston alueen toteuttamista tekno- ja liikuntapaikkarakentamisen loppuun saattamisella vuoden 2015 aikana.

Strategian toteuttaminen

Teknisen toimialastrategian linjaukset tähtäävät palveluiden tuottamisessa ja järjestämisessä kaupunkilaisten hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Palveluiden tuottamisessa ja järjestämisessä tavoitteena ovat esteettömyys, turvallisuus, ennakointi sekä kustannus- ja energiatehokkuus.

Toiminnalliset tavoitteet

Turvata välttämätön kunnan toiminnallinen taso. Viihtyisän ja virikkeellisen asuin ympäristön luominen infrastruktuurin ajanmukaisella ja riittävän ajoissa tapahtuvalla suunnittelulla ja tehokkaalla rakentamisella sekä oikea-aikaisella maapolitiikalla. Tuotteet hinnoitellaan ja palveluhinnastot ja tasot tarkistetaan taloudellista tilannetta vastaavaksi. Kaupunkistrategiaa toteutetaan aktiivisesti.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Tekninen toimi on järjestänyt lakien ja asetusten puitteissa julkiset tekniset- ja viranomaispalvelut, joilla on turvattu kunnan toiminnallinen taso sekä luotu mahdollisuuksia kasvuun ja kehitykselle. Aktiivisella maanhankinnalla ja tarvittavilla asemakaava muutoksilla on mahdollistettu kaupunkia kehittävien rakennushankkeiden toteutuminen. ELY-keskuksen kanssa on edelleen aktiivisesti viety eteenpäin liikenneverkkoon liittyviä hankkeita. Infra- ja liikuntapaikkarakentamisella on luotu edellytyksiä viihtyisän ja virikkeellisen asuin ympäristön luomiselle. Talonrakennuksen investoinneilla sekä kunnossapidolla ja kiinteistönhoidolla on toteutettu kiinteistöstrategian tavoitteita kiinteistökannan tason säilyttämiseksi ja syntyneen korjausvelan pienentämiseksi. Kiinteistökannassa oleva korjausvelka asettaa haasteita kunnossapidon taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa. Kokonaisuutena taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet lähes tavoitteiden mukaisesti.

60 Tekninen lautakunta	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
Toimintatulot	7 415 390	0	7 415 390	7 693 158,50	277 768,50
Toimintamenot	-7 415 390	-80 000	-7 495 390	-7 889 069,09	-393 679,09
Toimintakate	0	-80 000	-80 000	-195 910,59	-115 910,59

Käyttötalous tehtäväalueittain/toimielimittäin

	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
10 Kaupunginvaltuusto					
Toimintamenot	-52 320	0	-52 320	-49 250,07	3 069,93
Toimintakate	-52 320	0	-52 320	-49 250,07	3 069,93
11 Tarkastuslautakunta					
Toimintamenot	-19 850	0	-19 850	-14 850,01	4 999,99
Toimintakate	-19 850	0	-19 850	-14 850,01	4 999,99
120 Kaupunginhallitus					
Toimintatulot	461 000	0	461 000	788 791,88	327 791,88
Toimintamenot	-1 133 386	328 000	-805 386	-870 149,33	-64 763,33
Toimintakate	-672 386	328 000	-344 386	-81 357,45	263 028,55
125 Ppky Kallio					
Toimintamenot	-42 155 065	-510 467	-42 665 532	-42 583 026,23	82 505,77
Toimintakate	-42 155 065	-510 467	-42 665 532	-42 583 026,23	82 505,77
126 Jokil.pelastuslaitos					
Toimintamenot	-915 626	0	-915 626	-870 624,00	45 002,00
Toimintakate	-915 626	0	-915 626	-870 624,00	45 002,00
127 Liikuntakeskus					
Toimintamenot	-486 820	0	-486 820	-486 820,00	0,00
Toimintakate	-486 820	0	-486 820	-486 820,00	0,00
130 Keskushallinto					
Toimintatulot	254 115	0	254 115	256 032,27	1 917,27
Toimintamenot	-1 356 822	0	-1 356 822	-1 247 567,31	109 254,69
Toimintakate	-1 102 707	0	-1 102 707	-991 535,04	111 171,96
150 Henkilöstöjaos					
Toimintatulot	224 030	-137 900	86 130	102 427,05	16 297,05
Toimintamenot	-2 208 066	235 758	-1 972 308	-1 749 905,36	222 402,64
Toimintakate	-1 984 036	97 858	-1 886 178	-1 647 478,31	238 699,69
12 Kaupunginhallitus					
Toimintatulot	939 145	-137 900	801 245	1 147 251,20	346 006,20
Toimintamenot	-48 255 785	53 291	-48 202 494	-47 808 092,23	394 401,77
Toimintakate	-47 316 640	-84 609	-47 401 249	-46 660 841,03	740 407,97
160 Maaseututoimi					
Toimintatulot	292 500	0	292 500	291 248,91	-1 251,09
Toimintamenot	-474 542	0	-474 542	-460 848,01	13 693,99
Toimintakate	-182 042	0	-182 042	-169 599,10	12 442,90
165 Lomapalvelut					
Toimintatulot	5 977 063	0	5 977 063	5 890 267,82	-86 795,18
Toimintamenot	-5 977 063	0	-5 977 063	-5 876 014,87	101 048,13
Toimintakate	0	0	0	14 252,95	14 252,95
16 Maaseutupalvelut					
Toimintatulot	6 269 563	0	6 269 563	6 181 516,73	-88 046,27
Toimintamenot	-6 451 605	0	-6 451 605	-6 336 862,88	114 742,12
Toimintakate	-182 042	0	-182 042	-155 346,15	26 695,85

Käyttötalous tehtävälueittain/toimielimittäin

	TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
400 Sivistystoimen hallinto					
Toimintatulot	1 500	0	1 500	18 251,44	16 751,44
Toimintamenot	-161 333	-67 000	-228 333	-231 703,61	-3 370,61
Toimintakate	-159 833	-67 000	-226 833	-213 452,17	13 380,83
410 Peruskoulut					
Toimintatulot	304 697	108 700	413 397	427 758,04	14 361,04
Toimintamenot	-12 125 431	-127 600	-12 253 031	-12 111 675,69	141 355,31
Toimintakate	-11 820 734	-18 900	-11 839 634	-11 683 917,65	155 716,35
420 Lukiopalvelut					
Toimintatulot	34 300	0	34 300	20 457,34	-13 842,66
Toimintamenot	-1 217 001	0	-1 217 001	-1 134 487,47	82 513,53
Toimintakate	-1 182 701	0	-1 182 701	-1 114 030,13	68 670,87
440 Muu sivistystyö					
Toimintatulot	247 630	3 962	251 592	244 816,54	-6 775,46
Toimintamenot	-1 612 640	52 848	-1 559 792	-1 530 984,68	28 807,32
Toimintakate	-1 365 010	56 810	-1 308 200	-1 286 168,14	22 031,86
560 Työpajasäätö					
Toimintatulot	0	17 900	17 900	22 074,00	4 174,00
Toimintamenot	0	-674 658	-674 658	-751 710,71	-77 052,71
Toimintakate	0	-656 758	-656 758	-729 636,71	-72 878,71
40 Sivistyslautakunta					
Toimintatulot	588 127	130 562	718 689	733 357,36	14 668,36
Toimintamenot	-15 116 405	-816 410	-15 932 815	-15 760 562,16	172 252,84
Toimintakate	-14 528 278	-685 848	-15 214 126	-15 027 204,80	186 921,20
600 Viranomaispalvelut					
Toimintatulot	107 500	0	107 500	112 895,83	5 395,83
Toimintamenot	-350 289	0	-350 289	-335 668,96	14 620,04
Toimintakate	-242 789	0	-242 789	-222 773,13	20 015,87
700 Tekniset palvelut					
Toimintatulot	238 617	0	238 617	291 556,25	52 939,25
Toimintamenot	-831 215	-80 000	-911 215	-916 613,35	-5 398,35
Toimintakate	-592 598	-80 000	-672 598	-625 057,10	47 540,90
740 Tilapalvelut					
Toimintatulot	3 220 695	0	3 220 695	3 237 339,40	16 644,40
Toimintamenot	-2 419 387	0	-2 419 387	-2 594 508,81	-175 121,81
Toimintakate	801 308	0	801 308	642 830,59	-158 477,41
770 Ruoka- ja puhd.palv.					
Toimintatulot	3 848 578	0	3 848 578	4 051 367,02	202 789,02
Toimintamenot	-3 814 499	0	-3 814 499	-4 042 277,97	-227 778,97
Toimintakate	34 079	0	34 079	9 089,05	-24 989,95
60 Tekninen lautakunta					
Toimintatulot	7 415 390	0	7 415 390	7 693 158,50	277 768,50
Toimintamenot	-7 415 390	-80 000	-7 495 390	-7 889 069,09	-393 679,09
Toimintakate	0	-80 000	-80 000	-195 910,59	-115 910,59
YHTEENSÄ					
Toimintatulot	15 212 225	-7 338	15 204 887	15 755 283,79	550 396,79
Toimintamenot	-77 311 355	-843 119	-78 154 474	-77 858 686,44	295 787,56
Toimintakate	-62 099 130	-850 457	-62 949 587	-62 103 402,65	846 184,35

Yhteisesti jaettavat menot ja poistot

	Talous/henkilöstöh.	Kvtel-eläkemeno	Poistot
	€	€	€
105 KAUPUNGINVALTUUSTO	1 035	0	0
110 TARKASTUSLAUTAKUNTA	272	0	0
120 KAUPUNGINHALLITUS	17 160	166 600	25 509
125 PERUSP. KALLIO		711 354	
126 JOKILAAKSOJEN PELASTUSL.		6 926	
130 KESKUSHALLINTO	24 623	50 014	0
150 HENKILÖSTÖJAOS	34 538	4 366	0
160 MAASEUTUTOIMI		6 314	0
400 SIVISTYSLAUTAKUNTA	4 576	14 087	124
410 PERUSKOULUT	239 207	13 180	172 356
415 VARHAISKASVATUS		151 853	
420 LUKIOPALVELUT	22 390	7 559	6 094
440 MUU SIVISTYSTYÖ	45 107	51 743	49 720
600 VIRANOMAISPALVELUT	6 646	33 821	5 371
700 TEKNISET PALVELUT	18 086	73 629	523 498
740 TILAPALVELUT	51 263	12 893	1 206 570
770 RUOKA- JA PUHD.PALVELUT	79 863	111 058	21 645
	544 766	1 415 396	2 010 888

Jaettavat vyörytyserät sisältävät talouspalvelujen hallinnon, kirjanpidon, palkanlaskennan, henkilöstöhallinnon, yhteisen koulutuksen, eläkevakuutuksen ja työterveyshuollon nettokustannukset. Vyörytyskustannus on jaettu tehtäväalueille toteutuneiden kokonaismenojen suhteessa, lomituspalvelut ja maaseututoimi on laskutettu suoriteperusteisesti.

Kvtel-eläkemenoperusteinen maksu on nyt vyörytetty Kevan tilinpäätösarvion mukaan, aikaisemmin jako on tehty maksettujen kvitel-palkkojen suhteessa. Sen vuoksi tp 2014 ja 2015 taulukko eivät ole vertailukelpoisia.

Lomituspalvelujen osuus kvitel-eläkemenoperusteisesta maksusta on laskutettu sisäisesti.

INVESTOINTIOSA

80 KAUPUNGINHALLITUS

Vuoden 2015 aikana kaupunki osti kaavoituksen raakamaaksi asemaseudulta 7:llä eri kaupalla 16,7 ha, sekä erillisiä tiealueita. Lisäksi kaupunki osti asemakaava-alueelta Toritien varrelta kiinteistön. Kaikkiaan maata ostettiin 25,97 ha ja siihen käytettiin 1 006 866,11 €.

Viime vuoden kirjanpitoon kirjattiin ELY-keskuksen lunastamia yleisten teiden alueita 1,88 ha, joiden tase arvo oli 54 499,30 €. Nämä on kaupunki luvannut luovuttaa korvauksetta tiesuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä. Kaupunki myi liikerakennuspaikat myös Tokmannille, Wanda Trading:lle. Lisäksi kaupunki osti KPO:lta sille aikanaan myydyin tontin Tiilimaan alueelta ja myi sen uudella kauppakirjalla KPO:lle. Lisäksi tehtiin yksi tilusvaihto, jolla tontin osalla vaihdettiin tiealuetta. Tonttien yhteenlaskettu myynti oli 726 637,90 €. Myyntivoittoa kertyi näistä 149 347,07 €. Kiinteän omaisuuden myyntitulot olivat 522 791,53 € ja menot 1 142 146,11 €.

Irtaimen omaisuuden hankintaa varattu määräraha on käytetty atk hankintoihin, keskushallinto 48 143,93 €, sivistystoimi 52 358,31 € ja tekninen toimi 16 647,16€.

Aineeton omaisuus koostuu Vesihuollon osakkeen lunastuksesta 45,00 €, Nivalan liikuntakeskuksen osakepääoman korotuksesta 100 004,52 €, Nivalan Työpajasäätiön säädepääomasta 25 000,00 € ja Vesikolmion osakepääoman lisäys 77 520,00 €.

		TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
80	Kaupunginhallitus					
801	Kiinteä omaisuus					
*	Investointimenot yht	-1 300 000	0	-1 300 000	-1 142 146,11	157 853,89
*	Investointitulot yht	400 000	0	400 000	522 791,53	122 791,53
**	Netto	-900 000	0	-900 000	-619 354,58	280 645,42
80	Kaupunginhallitus					
810	Kh irtain omaisuus					
*	Investointimenot yht	-127 100	0	-127 100	-117 149,40	9 950,60
**	Netto	-127 100	0	-127 100	-117 149,40	9 950,60
80	Kaupunginhallitus					
820	Kh Aineeton käyttöön	0				
*	Investointimenot yht	-125 000	-77 520	-202 520	-202 569,52	-49,52
**	Netto	-125 000	-77 520	-202 520	-202 569,52	-49,52
80	Kaupunginhallitus					
*	Investointimenot yht	-1 552 100	-77 520	-1 629 620	-1 461 865,03	167 754,97
*	Investointitulot yht	400 000	0	400 000	522 791,53	122 791,53
**	Netto	-1 152 100	-77 520	-1 229 620	-939 073,50	290 546,50

86 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Talonrakennus

Vuonna 2015 talonrakennuksen investoinnit olivat pienemmät kuin edellisinä vuosina. Useilla kohtuullisen pienillä investoinneilla on pyritty kiinteistöjen kuntotason säilyttämiseen sekä lainsäädännöstä tulevien määräysten toteuttamiseen. Paloaseman ensihoidon tilojen suunnittelu valmistui alkukesästä ja hankkeen urakat kilpailutettiin syksyllä. Rakentaminen alkoi loka- marraskuussa ja kohde valmistuu kesällä 2016. Viikunan päiväkodin vesikaton uusiminen toteutettiin myös kokonaishintaurakkana. Muut pienemmät talonrakennuksen investointikohteet toteutettiin pääosin omana työnä. Kaupungintalon toimistojen pintarakenteiden uusimista ja tiivistyskorjausta jatkettiin edelleen. Myös neuvolan tiloissa toteutettiin työhuoneiden tiivistyskorjauksia.

Kunnallistekniikan

Kaavateiden korjausinvestointeja jatkettiin Korpitien saneerauksella, jossa uusittiin myös rakennekerrokset. Peltopuhdon, Niittypuhdon, Laitapuhdon sekä Järvimehtän kevyenliikenteen väylän asfaltoinnit uusittiin jyrsimällä vanha asfaltti, sekä lisäämällä verkko pintarakenteeseen. Pajatien alkupää ja keskustie jyrtsittiin ja asfaltti uusittiin. Vanhoja valaisimia pystytettiin uusiman enemmän kuin oli suunnitelmissa edullisten hintojen ansiosta. Myös vanhoja sadevesiviemäreitä uusittiin.

Ely-keskuksen kanssa toteutettiin yhteishankkeena liikennevalojen rakentaminen Jyrkäntien/VT 27:n sekä Maliskyläntien/VT 27:n risteyskiin. Tievalaistuksen jatkaminen Ahteella toteutettiin myös Ely-keskuksen kanssa yhteishankkeena.

Liikuntapaikkainvestoinnit

Liikuntapuiston tekonurmikentän rakentaminen jatkui lämmitysputkiston ja pintarakenteiden toteutuksella. Tekonurmikenttä valmistui alkusyksystä 2015. Tekonurmikentälle rakennettiin myös valaistus erillisenä hankkeena, johon saatiin Hat-Trick avustusta 15 000 € Suomen palloliiton kautta sekä jalkapalloseura osallistui hankkeen toteutukseen 10 000 €:n osuudella. Muiden liikunta-alueiden kunnossapitoinvestointeihin käytettiin noin 15 000 €. Hiekkatekonurmi pesäpallokentän ja sosiaalitulojen suunnittelua liikuntapuiston alueelle toteutettiin myös vuoden 2015 aikana. Liikuntapuiston tekonurmikentän pysäköintialueen rakennekerrokset tehtiin myös kuluneen vuoden keväällä asfalttoinnin jäädessä seuraavalle vuodelle.

Puistojen ja yleisten alueiden

Puistot- ja yleiset alueet osiolla tehtiin lähinnä puistojen salaojitusten korjausinvestointeja, sekä pieniä leikkipuistojen väline investointeja.

Kokonaisuutena teknisen lautakunnan investoinnit saatiin toteutettua määrärahojen puitteissa.

		TA 2015	TA-MUUTOS	TA + MUU	TP 2015	POIKKEAMA
86	Tekninen lautakunta					
860	Talonrakennus					
*	Investointimenot yht	-722 000	0	-722 000	-778 267,32	-56 267,32
**	Netto	-722 000	0	-722 000	-778 267,32	-56 267,32
86	Tekninen lautakunta					
870	Julkinen käyttöom.					
*	Investointimenot yht	-1 127 500	0	-1 127 500	-1 028 400,85	99 099,15
*	Investointitulot yht	50 000	0	50 000	25 000,00	-25 000,00
**	Netto	-1 077 500	0	-1 077 500	-1 003 400,85	74 099,15
86	Tekninen lautakunta					
880	Tekn.ltk irtain om.					
*	Investointimenot yht	-30 000	0	-30 000	-21 186,72	8 813,28
**	Netto	-30 000	0	-30 000	-21 186,72	8 813,28
86	Tekninen lautakunta					
*	Investointimenot yht	-1 879 500	0	-1 879 500	-1 827 854,89	51 645,11
*	Investointitulot yht	50 000	0	50 000	25 000,00	-25 000,00
**	Netto	-1 829 500	0	-1 829 500	-1 802 854,89	26 645,11
*	Investointimenot yht	-3 431 600	-77 520	-3 509 120	-3 289 719,92	219 400,08
*	Investointitulot yht	450 000	0	450 000	547 791,53	97 791,53
**	Netto	-2 981 600	-77 520	-3 059 120	-2 741 928,39	317 191,61

Investointiosan yhteenveto

	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
801 Kiinteä omaisuus				
8011 Maanhank. Ja myynti				
* Investointimenot yhteensä	-1 300 000,00	-1 006 866,11	-293 133,89	77,50
* Investointitulot yhteensä	400 000,00	522 791,53	-122 791,53	130,70
** Netto	-900 000,00	-484 074,58	-415 925,42	53,80
801 Kiinteä omaisuus				
8012 Rak.kiint.hank.ja my				
* Investointimenot yhteensä	0,00	-135 280,00	135 280,00	0,00
** Netto	0,00	-135 280,00	135 280,00	0,00
801 Kiinteä omaisuus				
* Investointimenot yhteensä	-1 300 000,00	-1 142 146,11	-157 853,89	87,90
* Investointitulot yhteensä	400 000,00	522 791,53	-122 791,53	130,70
** Netto	-900 000,00	-619 354,58	-280 645,42	68,80
810 Kh irtain omaisuus				
8102 Kh atk-hankinnat				
* Investointimenot yhteensä	-127 100,00	-117 149,40	-9 950,60	92,20
** Netto	-127 100,00	-117 149,40	-9 950,60	92,20
810 Kh irtain omaisuus				
* Investointimenot yhteensä	-127 100,00	-117 149,40	-9 950,60	92,20
** Netto	-127 100,00	-117 149,40	-9 950,60	92,20
820 Kh Aineeton käyttööm.				
8202 Muut osakkeet ja os.				
* Investointimenot yhteensä	-202 520,00	-202 569,52	49,52	100,00
** Netto	-202 520,00	-202 569,52	49,52	100,00
820 Kh Aineeton käyttööm.				
* Investointimenot yhteensä	-202 520,00	-202 569,52	49,52	100,00
** Netto	-202 520,00	-202 569,52	49,52	100,00
860 Talonrakennus				
8604 TK vuodeosasto ja hallintosi.				
* Investointimenot yhteensä	-100 000,00	-51 385,73	-48 614,27	51,40
** Netto	-100 000,00	-51 385,73	-48 614,27	51,40
860 Talonrakennus				
8609 Viikunan päiväkodin vesikatto				
* Investointimenot yhteensä	-95 000,00	-70 420,14	-24 579,86	74,10
** Netto	-95 000,00	-70 420,14	-24 579,86	74,10
860 Talonrakennus				
8610 Peltopuiston pk keittiö				
* Investointimenot yhteensä	-35 000,00	-23 284,38	-11 715,62	66,50
** Netto	-35 000,00	-23 284,38	-11 715,62	66,50
860 Talonrakennus				
8623 Junntilan koulun perusparannus				
* Investointimenot yhteensä	-10 000,00	-29 325,94	19 325,94	293,30
** Netto	-10 000,00	-29 325,94	19 325,94	293,30

	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
860 Talonrakennus				
8630 Erkkilän koulun as.saneeraus				
* Investointimenot yhteensä	-20 000,00	-52 143,36	32 143,36	260,70
** Netto	-20 000,00	-52 143,36	32 143,36	260,70
860 Talonrakennus				
8631 Ahteen koulun välinevarasto				
* Investointimenot yhteensä	-20 000,00	-33 335,25	13 335,25	166,70
** Netto	-20 000,00	-33 335,25	13 335,25	166,70
860 Talonrakennus				
8636 Koulujen pihaleikkivälineet				
* Investointimenot yhteensä	-15 000,00	-28 097,28	13 097,28	187,30
** Netto	-15 000,00	-28 097,28	13 097,28	187,30
860 Talonrakennus				
8637 Koulujen piha-alueet ja lähil.				
* Investointimenot yhteensä	-10 000,00	-21 927,28	11 927,28	219,30
** Netto	-10 000,00	-21 927,28	11 927,28	219,30
860 Talonrakennus				
8639 Koulujen purunpoisto				
* Investointimenot yhteensä	-35 000,00	-30 093,57	-4 906,43	86,00
** Netto	-35 000,00	-30 093,57	-4 906,43	86,00
860 Talonrakennus				
8640 Järvikylän koulun jätevesijärj.				
* Investointimenot yhteensä	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00
** Netto	-12 000,00	0,00	-12 000,00	0,00
860 Talonrakennus				
8651 Ensihoidontilat paloasemalle				
* Investointimenot yhteensä	-279 000,00	-312 724,19	33 724,19	112,10
** Netto	-279 000,00	-312 724,19	33 724,19	112,10
860 Talonrakennus				
8652 Kaupungintalon kunnostus				
* Investointimenot yhteensä	-61 000,00	-73 720,29	12 720,29	120,90
** Netto	-61 000,00	-73 720,29	12 720,29	120,90
860 Talonrakennus				
8653 Kirjaston betoniportaat				
* Investointimenot yhteensä	-15 000,00	-23 863,14	8 863,14	159,10
** Netto	-15 000,00	-23 863,14	8 863,14	159,10
860 Talonrakennus				
8654 Keskusvalvomon järjestelmäpäiv.				
* Investointimenot yhteensä	-15 000,00	-26 922,77	11 922,77	179,50
** Netto	-15 000,00	-26 922,77	11 922,77	179,50
860 Talonrakennus				
8672 Investointien suunnittelu				
* Investointimenot yhteensä	0,00	-1 024,00	1 024,00	0,00
** Netto	0,00	-1 024,00	1 024,00	0,00
860 Talonrakennus				
* Investointimenot yhteensä	-722 000,00	-778 267,32	56 267,32	107,80
** Netto	-722 000,00	-778 267,32	56 267,32	107,80

	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
870 Julkinen käyttöom.				
8700 Kaavateiden rakentaminen				
* Investointimenot yhteensä	-35 000,00	-33 174,18	-1 825,82	94,80
** Netto	-35 000,00	-33 174,18	-1 825,82	94,80
870 Julkinen käyttöom.				
8703 Kaavateiden pääll.				
* Investointimenot yhteensä	-211 000,00	-202 538,45	-8 461,55	96,00
** Netto	-211 000,00	-202 538,45	-8 461,55	96,00
870 Julkinen käyttöom.				
8705 Tievalaistuksen rak.				
* Investointimenot yhteensä	-75 000,00	-61 379,89	-13 620,11	81,80
** Netto	-75 000,00	-61 379,89	-13 620,11	81,80
870 Julkinen käyttöom.				
8706 Sadevesiv. rak.				
* Investointimenot yhteensä	-30 000,00	-24 516,81	-5 483,19	81,70
** Netto	-30 000,00	-24 516,81	-5 483,19	81,70
870 Julkinen käyttöom.				
8729 Opaskartta ja opasteet				
* Investointimenot yhteensä	-20 000,00	-7 451,50	-12 548,50	37,30
** Netto	-20 000,00	-7 451,50	-12 548,50	37,30
870 Julkinen käyttöom.				
8730 Liikenneturvallisuuden parant.				
* Investointimenot yhteensä	-165 500,00	-129 017,97	-36 482,03	78,00
** Netto	-165 500,00	-129 017,97	-36 482,03	78,00
870 Julkinen käyttöom.				
8752 Leikkikentät				
* Investointimenot yhteensä	-24 000,00	-20 054,02	-3 945,98	83,60
** Netto	-24 000,00	-20 054,02	-3 945,98	83,60
870 Julkinen käyttöom.				
8771 Liikunta-alueetx				
* Investointimenot yhteensä	-15 000,00	-27 411,12	12 411,12	182,70
** Netto	-15 000,00	-27 411,12	12 411,12	182,70
870 Julkinen käyttöom.				
8774 Urheilupuiston rakentaminen				
* Investointimenot yhteensä	-365 000,00	-379 215,50	14 215,50	103,90
* Investointitulot yhteensä	25 000,00	0,00	25 000,00	0,00
** Netto	-340 000,00	-379 215,50	39 215,50	111,50
870 Julkinen käyttöom.				
8775 Urheilupuiston parkkialue				
* Investointimenot yhteensä	-92 000,00	-73 210,67	-18 789,33	79,60
** Netto	-92 000,00	-73 210,67	-18 789,33	79,60
870 Julkinen käyttöom.				
8776 Urheilupuiston valaistus				
* Investointimenot yhteensä	-55 000,00	-55 017,29	17,29	100,00
* Investointitulot yhteensä	25 000,00	25 000,00	0,00	100,00
** Netto	-30 000,00	-30 017,29	17,29	100,10
870 Julkinen käyttöom.				
8777 Pesäpallokentän ja sos. Suunni.				
* Investointimenot yhteensä	-40 000,00	-15 413,45	-24 586,55	38,50
** Netto	-40 000,00	-15 413,45	-24 586,55	38,50
870 Julkinen käyttöom.				
* Investointimenot yhteensä	-1 127 500,00	-1 028 400,85	-99 099,15	91,20
* Investointitulot yhteensä	50 000,00	25 000,00	25 000,00	50,00
** Netto	-1 077 500,00	-1 003 400,85	-74 099,15	93,10

	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	%
880 Tekn.ltk irtain om.				
8801 Tekn.ltk irtaimistohank.				
* Investointimenot yhteensä	-30 000,00	-21 186,72	-8 813,28	70,60
** Netto	-30 000,00	-21 186,72	-8 813,28	70,60
880 Tekn.ltk irtain om.				
* Investointimenot yhteensä	-30 000,00	-21 186,72	-8 813,28	70,60
** Netto	-30 000,00	-21 186,72	-8 813,28	70,60
* Investointimenot yhteensä	-3 509 120,00	-3 289 719,92	-219 400,08	93,70
* Investointitulot yhteensä	450 000,00	547 791,53	-97 791,53	121,70
** Netto	-3 059 120,00	-2 741 928,39	-317 191,61	89,60

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS

1.8 Henkilöstötilinpäätös

1.8.1 Henkilöstön määrä

1.1.–31.12.2015 välisellä ajalla (Taulukko 1.) Nivalan kaupungin palveluksessa oli yhteensä 481 henkilöä (naisia 335, miehiä 146) joista 391 henkilöä (81,3 %) oli vakinaisessa työsuhteessa (naisia 278, miehiä 113), määräaikaaisessa työsuhteessa 17,9 % ja työllistettyjä 0,8 %. Vakinaisten määrä pysyi samana, määräaikaisten kasvoi 11 henkilöllä verrattuna aiempaan vuoteen (2014: 75). Osa-aikaeläkkeellä 7 henkilöä.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Muutos 2014–2015
Keskushallinto							
vakituiset	88	126	12	11	11	11	0
määräaikaaiset ja sijaiset	9	61	0	0	0	0	0
työllistetyt						2	2
Yhteensä	97	187	12	11	11	13	2
Alueelliset maaseutupalvelut *)							
vakituiset	0	0	115	114	112	111	-1
määräaikaaiset ja sijaiset	0	0	43	36	22	35	14
työllistetyt						0	0
Yhteensä	0	0	158	150	134	147	13
Sivistystoimi							
vakituiset	160	169	174	173	179	181	2
määräaikaaiset ja sijaiset	30	30	33	26	25	23	-2
työllistetyt						2	2
Yhteensä	190	199	207	199	204	206	2
Tekninen toimi							
vakituiset	91	82	84	83	89	88	-1
määräaikaaiset ja sijaiset	29	36	33	24	28	27	-1
työllistetyt						0	0
Yhteensä	120	118	117	107	117	115	-2
Työllistetyt	5	12	12	11	9	4	-5
Kaikki yhteensä	412	516	506	478	475	481	6
Vakinaiset yhteensä	339	377	385	381	391	391	0
vakinaisten osuus (%)	82,3 %	73,1 %	76,1 %	79,7 %	82,3 %	81,3 %	-1,0 %
Määräaikaaiset yhteensä	68	127	109	86	75	86	11
määräaikaisten osuus (%)	16,5 %	24,6 %	21,5 %	18,0 %	15,8 %	17,9 %	2,1 %
Työllistetyt yhteensä	5	12	12	11	9	4	-5
työllistettyjen osuus (%)	1,2 %	2,3 %	2,4 %	2,3 %	1,9 %	0,8 %	-1,1 %

*) toimiala on aloittanut 1.1.2012, sis. keskushallinnosta siirtyneet lomituspalvelut

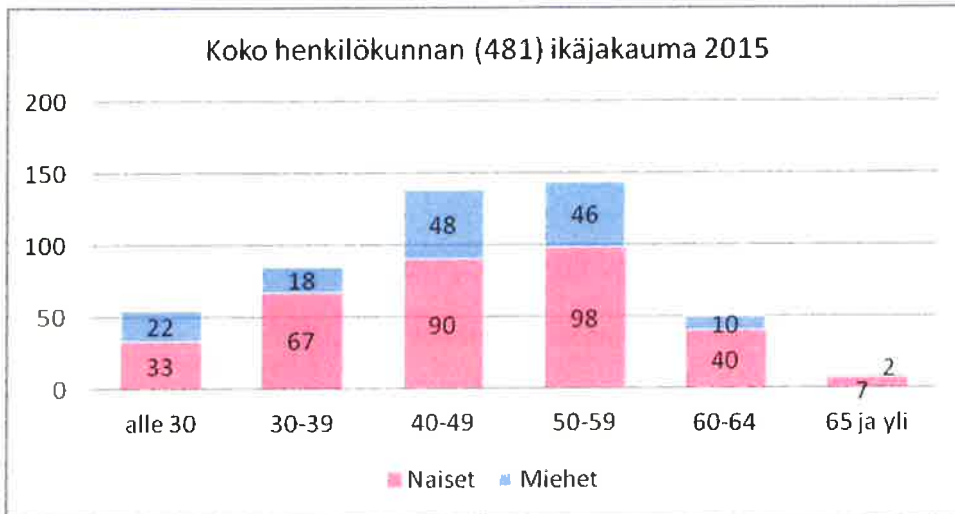
1.8.2 Henkilöstön ikärakenne

1.8.2.1 Koko henkilökunta

Ikä- ja sukupuolijakauma

Koko henkilöstön ikäjakauma

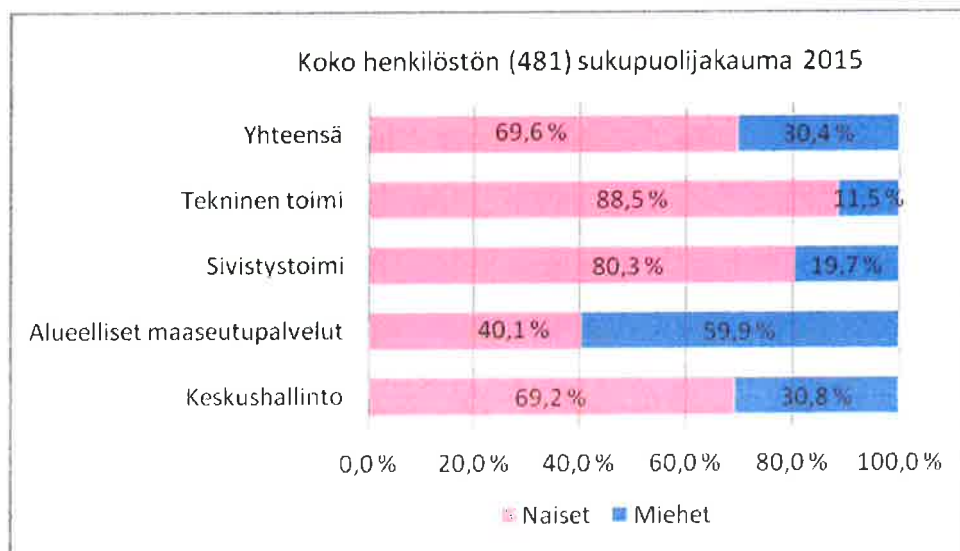
Koko henkilöstöä (481) tarkasteltaessa (KUVIO 1.) suurimmat ikäryhmät muodostuivat 40–49- sekä 50–59-vuotiaiden ikäryhmistä, joiden yhteenlaskettu prosenttiosuus koko henkilöstöstä oli 58,63 %. Alle 30-vuotiaiden osuus koko henkilöstöstä oli 11,43 %, 30–39-vuotiaiden 17,67 %, 40–49-vuotiaiden 28,69 %, 50–59-vuotiaiden 29,94 %, 60–64-vuotiaiden 10,40 % sekä 65 ja yli 1,87 %.

KUVIO 1. Nivalan kaupungin koko henkilökunnan (481) ikäjakauma.

Sukupuolijakauma

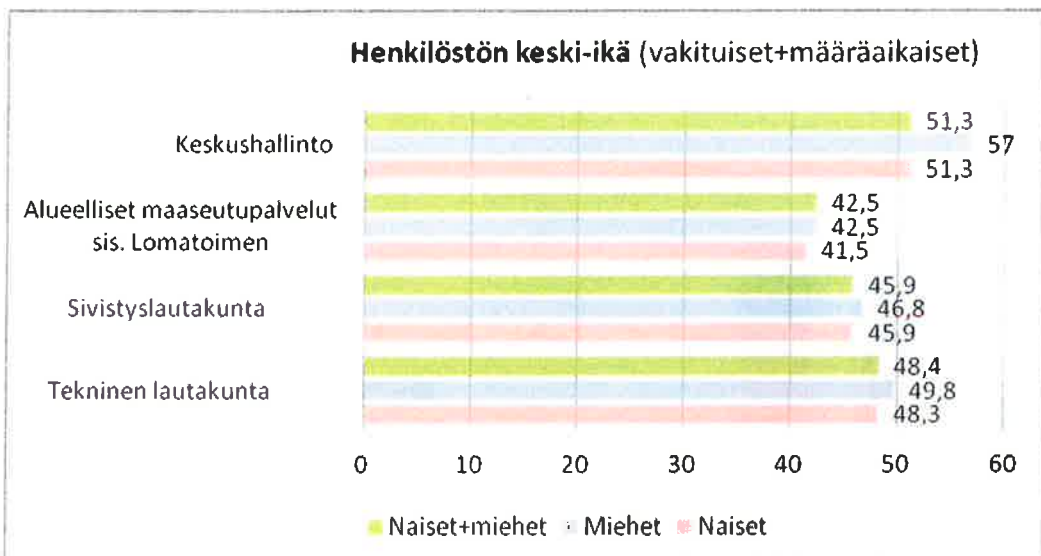
Koko henkilöstöstä (KUVIO 2.) naisten osuus oli 69,6 % ja miesten osuus oli 30,4 %. Toimialoittain tarkasteltuna eniten naisia oli teknisessä toimessa 88,5 % ja eniten miehiä oli alueellisissa maaseutupalveluissa 40,1 %.

KUVIO 2. Nivalan kaupungin koko henkilökunnan (481) sukupuolijakauma.

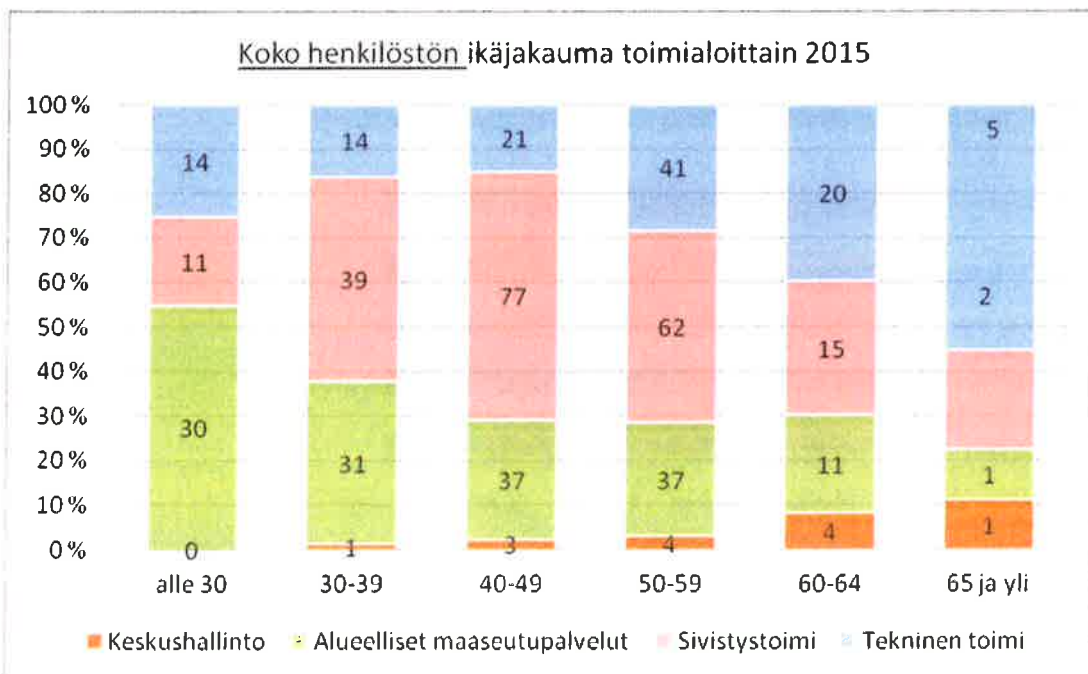
Keski-ikä

Alla olevassa kuviossa (KUVIO 3.) tarkastellaan koko henkilöstön keski-ikää, jossa on mukana kaikki vuoden 2015 aikana Nivalan kaupungin palvelusuhteessa olleet henkilöt. Koko henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2015 lopulla 45,4 vuotta (2014:44,7 vuotta). Määräaikaisten keski-ikä laskee koko henkilöstön keski-ikää.

KUVIO 3. Henkilöstön keski-ikä vuonna 2015 (sisältää kaikki sekä vakituiset ja määräaikaiset).

Nivalan kaupungin palveluksessa vuonna 2015 oli tilaston mukaan kaikkiaan 481 henkilöä. Suurin ikäryhmä (KUVIO 4.) muodostui alle 50–59-vuotiaiden ikäryhmästä, joiden osuus koko henkilökunnasta oli 29,94 %. Lähes saman verran oli 40–49-vuotiaissa joiden osuus oli 28,69 %, 30–39-vuotiaiden 17,67 %, alle 30-vuotiaiden 11,43 %, 60–64-vuotiaiden 10,4 % sekä 65 ja yli 1,87 %. Koko henkilökunnasta alle 30-vuotiaita oli eniten lomatoimessa (30 henkilöä). Sivistystoimessa oli eniten sekä 40–49-vuotiaissa (77 henkilöä) että 50–59-vuotiaissa (62 henkilöä). Teknisessä toimessa oli eniten 60–64-vuotiaita (20 henkilöä).

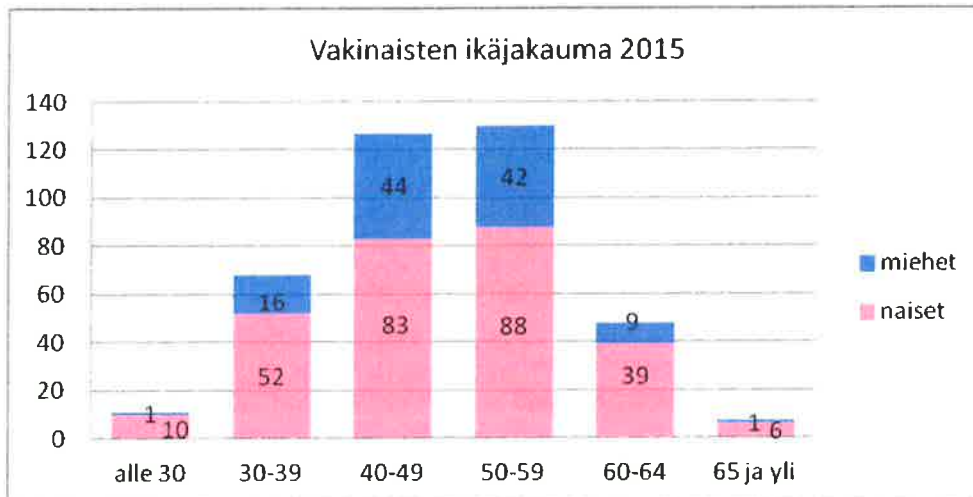

KUVIO 4. Koko henkilöstön ikäjakauma toimialoittain 2015.

1.8.2.2 Vakainainen henkilökunta

Ikä- ja sukupuolijakauma Ikäjakauma

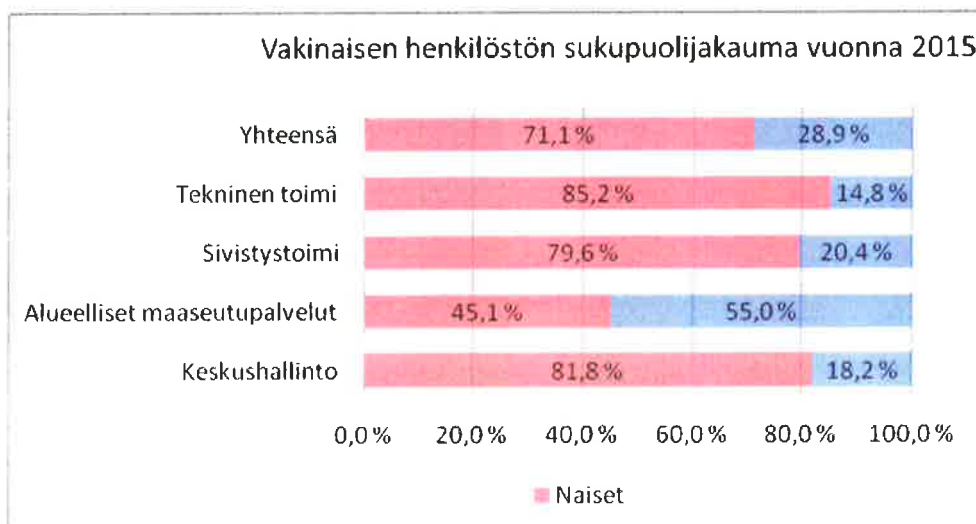
Vakinaista henkilökuntaa (391) tarkasteltaessa sekä naisia että miehiä oli eniten 40–49-vuotiaiden ikäryhmissä. (KUVIO 5.) Vakinaisista suurimmat ikäryhmät muodostuivat 50–59- sekä 40–49-vuotiaiden ikäryhmistä. 40–49-vuotiaita oli 32,48 % ja 50–59-vuotiaita oli 33,25 % kaikista vakinaisista. Alle 30-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli 2,81 % ja yli 60-vuotiaiden 14,07 %.

KUVIO 5. Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma.

Sukupuolijakauma

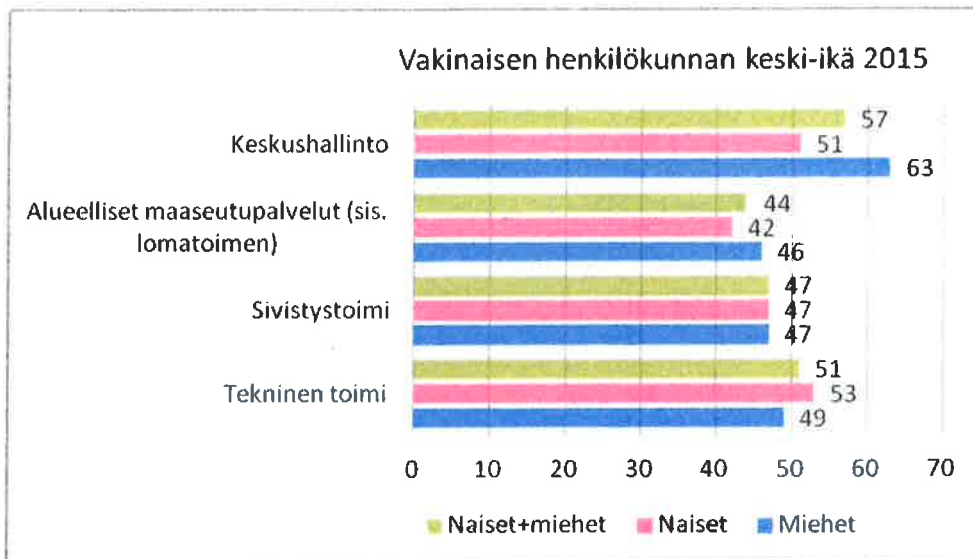
Vakinaisesta henkilöstöstä (KUVIO 6.) miesten osuus oli 28,9 % ja naisten osuus oli 71,1 %. Vuoden 2014 vastaavat luvut olivat miesten osalta 29,2 % ja naisten osalta 70,8 %. Toimialoittain tarkasteltuna eniten naisia oli teknisessä toimessa 85,2 % (2014:84,3%) ja eniten miehiä oli alueellisissa maaseutupalveluissa 55 % (2014:55,4%).

KUVIO 6. Vakinaisen henkilöstön sukupuolijakauma.

Keski-ikä

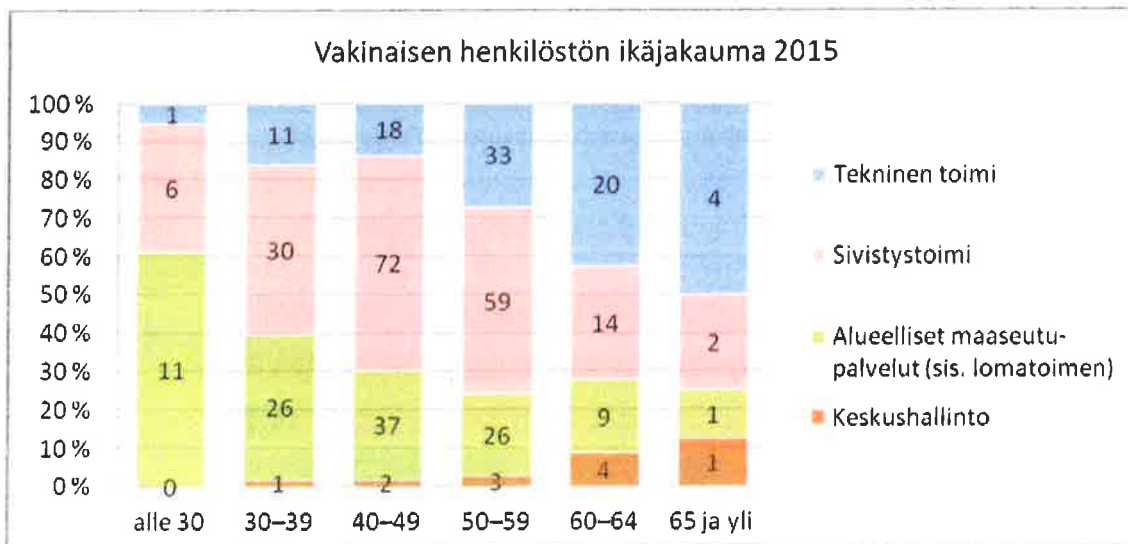
Vakinaisen henkilöstön (391) keski-ikä oli vuoden 2015 lopulla 48,1 vuotta. Keski-ikä on hieman laskenut edellisvuodesta (2014: 50,4).

KUVIO 7. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä.

Ikäjakauma toimialoittain

Vakinaista henkilökuntaa toimialoittain tarkasteltaessa (KUVIO 8.) sekä naisia että miehiä oli eniten 50–59-vuotiaiden ikäryhmissä (130) mutta lähes saman verran oli miehiä sekä naisia myös 40–49-vuotiaiden ikäryhmässä jossa oli 127 henkilöä.

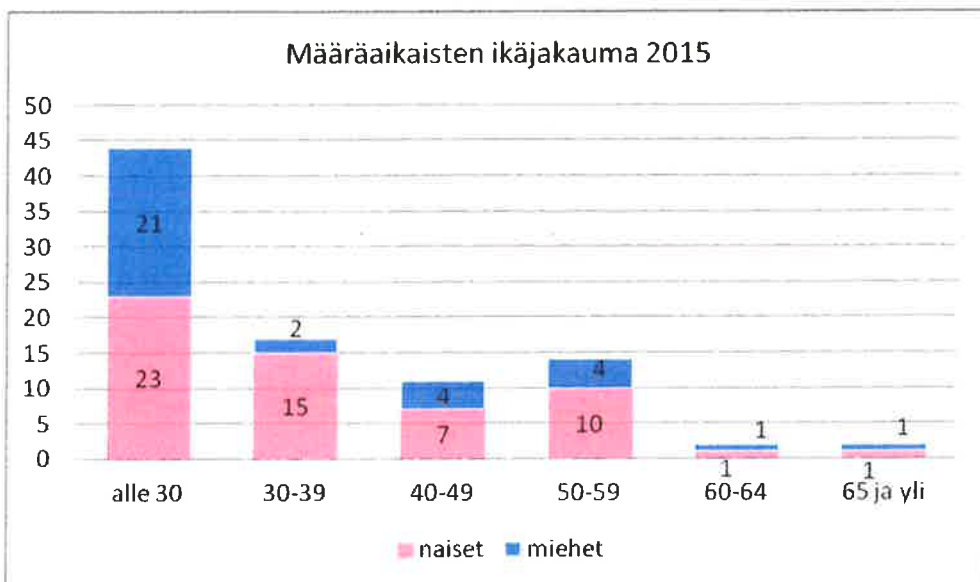
KUVIO 8. Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma toimialoittain 2015.

1.8.2.3 Määräaikainen henkilökunta

Ikä- ja sukupuolijakauma

Ikäjakauma

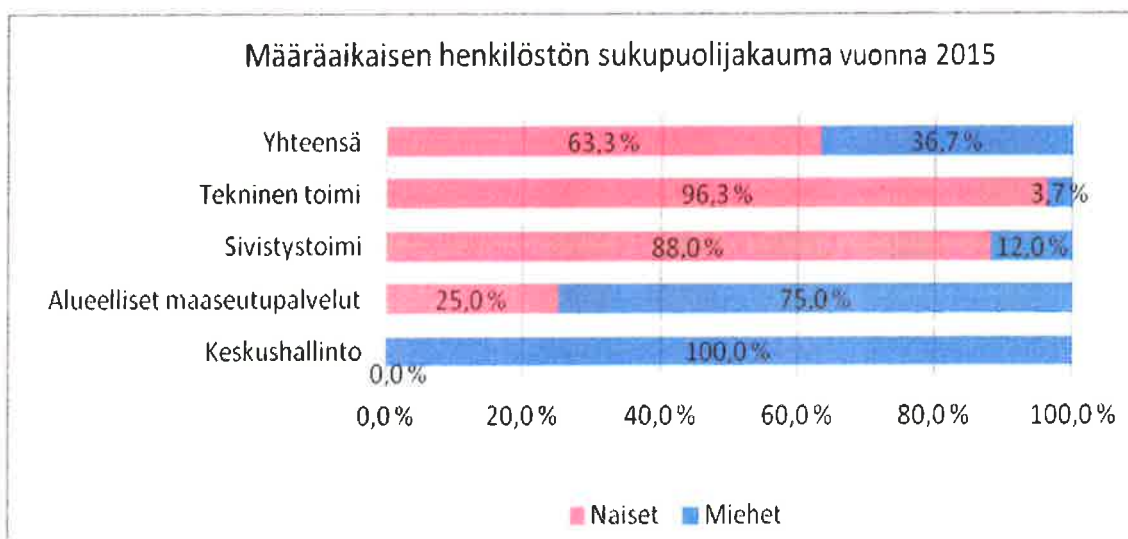
Määräaikaisista suurin ikäryhmä muodostui alle 30-vuotiaiden ikäryhmästä, joita oli 48,89 % ja 30–39-vuotiaita oli 18,89 % kaikista määräaikaisista. Alle 40–49-vuotiaita oli 12,22 %, 50–59-vuotiaita 15,56 % ja yli 60-vuotiaiden 4,44 % (KUVIO 9.).

KUVIO 9. Määräaikaisen henkilöstön ikäjakauma.

Sukupuolijakauma

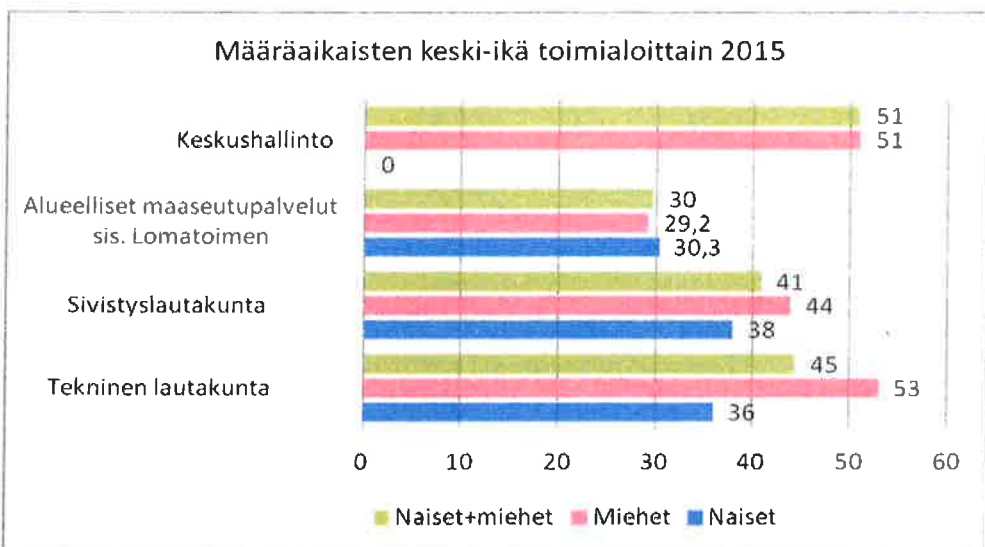
Nivalan kaupungin henkilöstöstä 90 työskenteli vuonna 2015 määräaikaisessa (määräaikaiset, sijaiset, työllistetyt) työsuhteessa (KUVIO 10.). Keskushallinnossa 2, alueellisissa maaseutupalveluissa 36, sivistystoimissa 25 sekä teknisessä toimessa 27 henkilöä. Määrä-aikaisista naisia oli 57 ja miehiä 33. Eniten naisia työskenteli teknisessä toimessa (26 henkilöä). Miehiä puolestaan työskenteli eniten alueellisissa maaseutupalveluissa (27 henkilöä).

KUVIO 10. Määräaikaisen henkilöstön sukupuolijakauma.

Keski-ikä

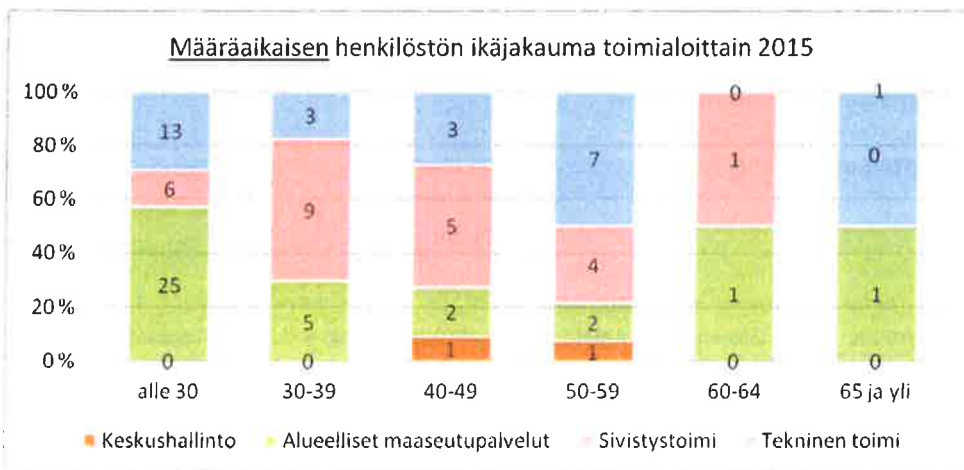
Määräaikaisen (työllistetyt, sijaiset, määräaikaiset) henkilöstön keski-ikä oli 34,7 vuotta. Määräaikaisissa miesten osuus oli 36,67 % ja naisten 63,33 %. Teknisen toimen määräaikaisista naisia oli 96,3 %. Miehiä eniten oli alueellisissa maaseutupalveluissa 75 %. (KUVIO 11.)

KUVIO 11. Määräaikaisten keski-ikä

Ikäjakauma toimialoittain

Määräaikaisia työntekijöitä (työllistetyt, sijaiset, määräaikaiset) oli Nivalan kaupungin henkilöstöstä vuoden 2015 tilaston mukaan 90 henkilöä. Suurin ikäryhmä (KUVIO 12.) muodostui alle 30-vuotiaiden ikäryhmästä, joiden osuus kaikista määräaikaisista oli 48,89 %. 30–39-vuotiaiden osuus oli 18,89 %, 40–49-vuotiaiden 12,22 %, 50–59-vuotiaiden 15,56 %, 60–64-vuotiaiden 2,22 % sekä 65 ja yli 2,22 %. Määräaikaisista alle 30-vuotiaita oli suurimmaksi osaksi lomatoimessa (25 henkilöä) myös teknisen toimen määräaikaisista lähes puolet oli alle 30-vuotiaita (13 henkilöä).

KUVIO12. Määräaikaisen henkilöstön ikäjakauma toimialoittain 2015.

1.8.3 Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Osaaminen vaikuttaa sekä henkilöstön työhyvinvointiin että tulokselliseen toimintaan. Osaamisen suunnitelmallinen kehittäminen on osa osaamisen johtamisen ja varmistamisen kokonaisuutta, johon kuuluvat myös osaamisen ylläpito, osaamisen siirtäminen ja uuden osaamisen hankkiminen. Osaamisen kehittämiseen sisältyvät sekä ammatillinen henkilöstökoulutus (täydennys-, uudelleen- ja jatkokoulutus) että myös erilaiset työssä oppimisen ja osaamisen kehittämisen tavat.

Vuonna 2015 palkattomalla opintovapaalla oli 16 henkilöä (8 miestä ja 8 naista).

Taulukko 4. Vakinaisen henkilöstön koulutus.

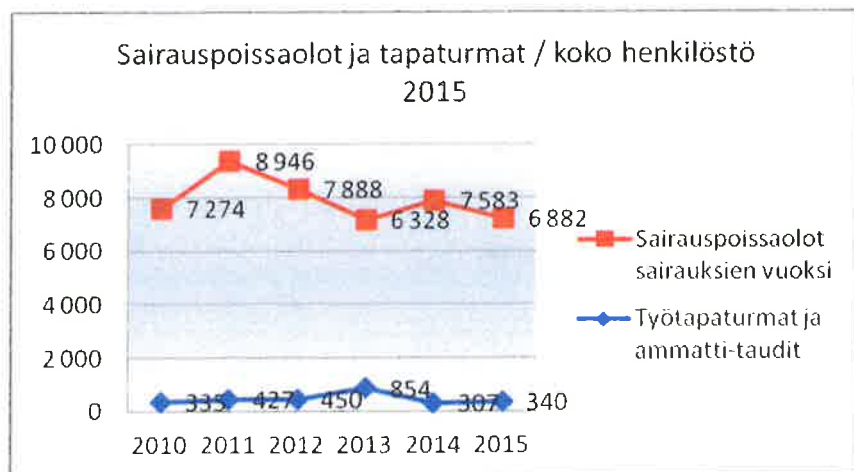
	Päiviä	Miehiä	Naisia	Henkilöt yhteensä
Koulutus, palkaton	7	3	2	5
Muut opinnot (palkaton)	11	0	8	8
Omaehtoinen palkallinen koulutus	4	1	3	4
Työnantajan järj. työn edell. koulutus	33	14	8	22
Täydennyskoulutus, palkallinen	165	44	127	171
Yhteensä	220	62	148	210

1.8.4 Poissaolot

Vuonna 2015 kaupungin henkilöstölle kertyi omista sairauspoissaolopäivistä sairauksien vuoksi 6 882 kalenteripäivää (2014: 7 583) ja työtapaturman/ammattitautin vuoksi 340 kalenteripäivää (2014: 307) eli yhteensä 7 222 kalenteripäivää (2014: 8 197).

Vuoden 2015 aikana keskimäärin jokainen viranhaltija/työntekijä oli 15,5 kalenteripäivää sairauslomalla sairauksien vuoksi. Määrä on pienentynyt (2014: 16,6 kalenteripäivää) edellisvuoteen verrattuna.

Taulukko 5. Koko henkilöstön sairauspoissaolot ja tapaturmat.

Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaupeista johtuvat poissaolot. Terveysperusteiset palkalliset ja palkattomat poissaolot lasketaan kalenteripäivinä. Terveysperusteisia poissaoloja vakituisen henkilökunnan kohdalla muodostui omasta sairaudesta 17 % sekä työtapaturmia 1 %. Vakituisen henkilöstön kohdalla ei tilastoituna työmatkatapaturmia eikä ammattitaupeja.

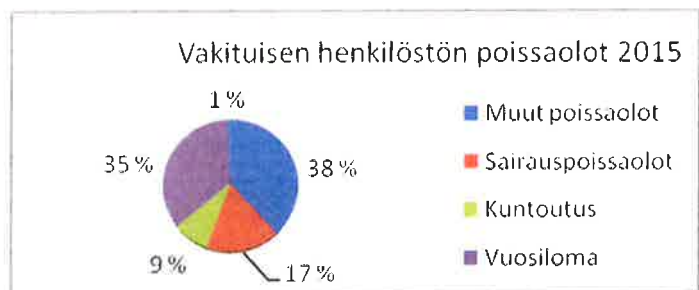
Taulukko 6. Vakituisen henkilöstön terveysperusteiset poissaolot.

Terveysperusteiset / vakituiset	Kalenteripäivä
Oma sairaus	5 760
Työtapaturma	252
Työmatkatapaturma	0
Ammattitaudit	0

Vakituisen henkilöstön kohdalla vuonna 2015 kertyi poissaolopäiviä kaikkiaan 34 674 kalenteripäivää. Prosentteina poissaoloista 35 % aiheutui vuosilomista, 17 % sairauspoissaoloista, 9 % kuntoutuksesta, 1 % työtapaturmista sekä 38 % muista poissaolosyistä kuten esimerkiksi hoitovapaat, opintovapaat...).

Taulukko 7. Vakituisen henkilöstön poissaolot.

Vakituiset	Kalenteripäivä
Kuntoutus	2 929
Muut poissaolot	13 305
Sairauspoissaolot	5 941
Työtapaturmat	252
Vuosiloma	12 247
Yhteensä	34 674

KUVIO 13. Vakituisen henkilöstön poissaolot graafisena kuviona.

Koko henkilöstön kohdalla vuonna 2015 kertyi poissaolopäiviä kaikkiaan 40 634 kalenteripäivää. Prosentteina poissaoloista 35 % aiheutui vuosilomista, 18 % sairauspoissaoloista, 7 % kuntoutuksesta, 1 % työtapaturmista sekä 39 % muista poissaolosyistä kuten esimerkiksi hoitovapaat, opintovapaat...).

Taulukko 8. Koko henkilöstön poissaolot.

Koko henkilöstö	Kalenteripäivä
Kuntoutus	2 934
Muut poissaolot	16 172
Sairauspoissaolot	6 882
Työtapaturmat	340
Vuosiloma	14 306
Yhteensä	40 634

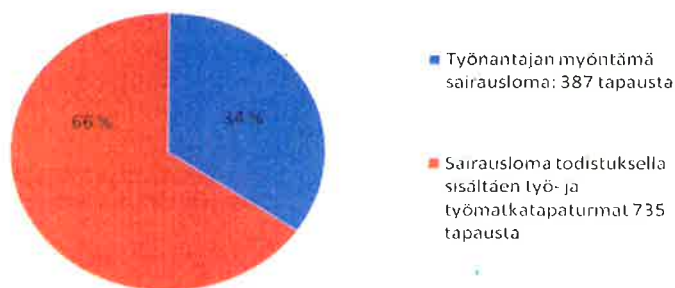
KUVIO 14. Koko henkilöstön poissaolot graafisena kuviona.

Vuonna 2015 kaikista sairaus- ja työtapaturmapoissaoloista 1-3 päivän pituisia poissaoloja oli yhteensä 735 tapausta, joka oli 63,42 % kaikista sairauspoissaolotapauksista. Näistä esimiehen myöntämiä oli 33,22 % ja todistuksella myönnettyjä sairauslomia 30,89 %.

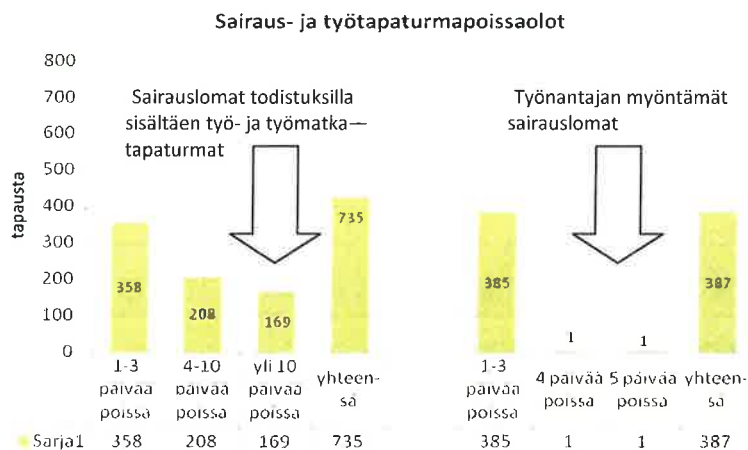
4-10 päivän pituisia poissaoloja oli 209 tapausta, joka oli 18,03 % kaikista sairauspoissaoloista. Näistä esimiehen myöntämiä oli 0,09 % ja todistuksella myönnettyjä sairauslomia 17,95 %.

Yli 10 päivän pituisia poissaoloja oli 170 tapausta, joka oli 14,67 % kaikista sairauspoissaoloista. Näistä esimiehen myöntämiä oli 0,09 % ja todistuksella 14,58 %.

Sairaus- ja työtapaturmapoissaolot vuonna 2015

KUVIO 15. Työnantajien myöntämät sairauslomat sekä sairauslomat todistuksilla vuonna 2015.

KUVIO 16. Työnantajien myöntämät sairauslomat sekä sairauslomat todistuksilla vuonna 2015.

1.8.5 HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Vakinaisen henkilöstön virka/työsuhteisten tilastossa vuonna 2015 aloittaneita oli yhteensä 5 ja työsuhde päättyi kaikkiaan 26 henkilöltä, joista 16 henkilöä siirtyi eläkkeelle, 5 irtisanoutui ja 5 muusta syystä (Taulukko 9.).

Taulukko 9. Henkilöstön vaihtuvuus: aloittaneet – lopettaneet (vakituiset).

Vakituiset 2014–2015	Aloittaneet		Lopettaneet	
	2014	2015	2014	2015
Keskushallinto	0	0	0	2
Alueelliset maaseutupalvelut + lomatoimi	0	0	2	4
Sivistyspalvelut	9	5	6	14
Tekniset palvelut	2	0	3	6
Yhteensä	11	5	11	26

Määräaikaisia aloitti vuonna 2015 yhteensä 101 ja lopetti 83 henkilöä. Tilaston mukaan määräaikaisuuden päättymisen oli lopettamissyynä 82 henkilöllä ja yhdellä oli muu syy (Taulukko 10.).

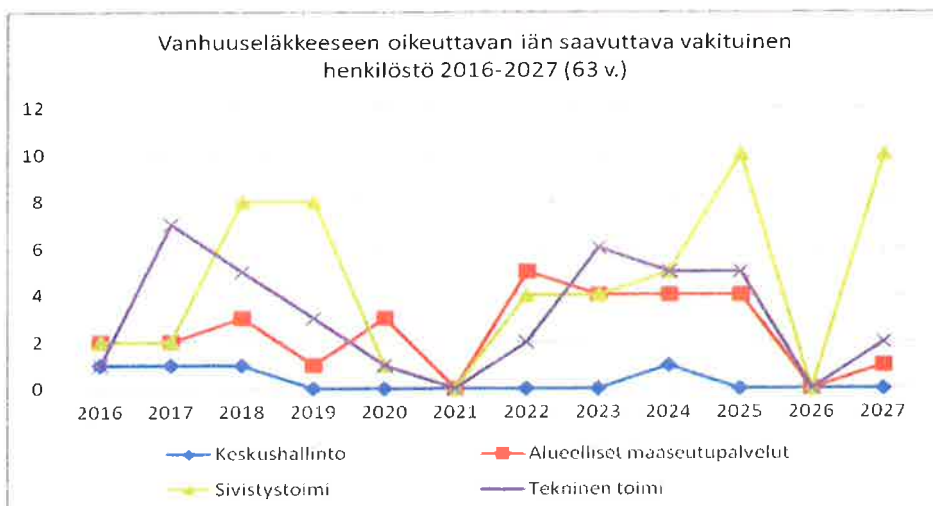
Taulukko 10. Henkilöstön vaihtuvuus: aloittaneet – lopettaneet (määräaikaiset).

Määräaikaiset 2015	Aloittaneet	Lopettaneet
Keskushallinto	9	2
Alueelliset maaseutupalvelut + lomatoimi	6	8
Sivistyspalvelut	38	26
Tekniset palvelut	48	47
Yhteensä	101	83

1.8.6 ELÄKÖITYMINEN

63 vuotta täyttävät 2016–2027

Nivalan kaupungin vakituisen henkilöstön eläkepoistuma vuosina 2016–2018 on Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä saatujen tietojen mukaan 8,95 % ja vuosina 2016–2023 37,08 %. Ennuste on laskettu vain vakinaisesta henkilöstöstä.

KUVIO 17. Vanhuseläkkeeseen oikeuttavan iän saavuttava henkilöstö 2015–2026 (63 v. täyttävät).

Taulukko 11. Osa-aikaeläkkeen aloittaneet sekä vanhuuseläkkeelle siirtyneet vuonna 2015.

	Naiset	Miehet	Yhteensä
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	11	2	13
Osa-aikaeläkkeellä	1	0	1
YHTEENSÄ	12	2	14

1.8.6.1 Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet

Taulukko 12. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet vuonna 2015.

	Naiset	Miehet	Yhteensä
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	1	1	2
Osa-aikatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	0	0	0
YHTEENSÄ	1	1	2

1.8.7 Henkilöstömenot

Henkilöstömenoihin on luettu käyttötalouden palkat, palkkiot, työllistetyt sekä sosiaalikulut. Palkat vuonna 2015 olivat 15,7 milj. euroa ja sosiaalikulut 5,4 milj. euroa eli yhteensä 21,1 milj. euroa. (Kuvio 16.)

KUVIO 18. Palkka- ja sosiaalikulut vuonna 2010–2015.

1.8.8 HENKILÖSTÖN TYÖHYVINVOINTI JA TYÖTURVALLISUUS

1.8.8.1 Kevan työhyvinvointisyke -palvelu

Nivalan kaupunki haki mukaan syksyllä 2015 toteutettavaan Kevan työhyvinvointisykepalveluun. Aloitustapaaminen toteutettiin Kevassa 24.4.2015 järjestettävällä tilaisuudella, jolloin kaupungin edustajille esiteltiin tarkemmin mm. työhyvinvointipalveluun liittyvän kyselyn osa-alueet (kysely henkilöstölle ja luottamushenkilöille) sekä prosessiin sisältyvien HR:n edustajien sparrauskeskustelujen sisältöä ja toteutusta.

Työhyvinvointisyke on palvelukokonaisuus, joka sisältää:

- ohjauskeskustelut johtoryhmän ja Kevan asiantuntijoiden kanssa palvelun kytkennästä organisaation tavoitteisiin, palvelun toteutuksesta, tulosten käsittelystä, johtopäätösten tekemisestä sekä vastuista
- koko henkilöstön työhyvinvointia mittaavan kyselyn
- kyselyn organisaation poliittiselle johdolle työhyvinvointijohtamisesta
- kyselyn tulosten raportoinnin organisaatio-, toimiala- ja yksikkötasoilla
- Kevan asiantuntijoiden tuen henkilöstöhallinnolle kyselyprosessin eteenpäin viemisessä ja kehittämistyön käynnistämässä sekä arvioinnissa
- Kevan asiantuntijoiden vetämän ohjaustilaisuuden esimiehille tulosten tulkinnasta sekä työn sujuvuuden kehittämistyön käynnistämistä
- palvelun seuraamusten arviointikeskustelun noin puolen vuoden kuluttua tulosten raportoinnista.

Työhyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2015. Toimialat käyvät syksyn tulokset läpi ja laativat työhyvinvoinnin kehittämisesityksen. Hallintojohtaja kokoaa koko kaupungin organisaatiolle työhyvinvointisuunnitelman. Työhyvinvoinnin laajennettu johtoryhmä, henkilöstöjaos ja Ytelin seuraavat suunnitelman toteutumista.

1.8.8.2 Henkilöstöstrategia työhyvinvoinnin edistäjänä

Nivalan kaupungissa laadittiin vuonna 2012 kaupungin henkilöstöstrategia. Henkilöstöstrategian tavoitteena on mm. työhyvinvoinnin edistäminen. Henkilöstöstrategian laadintaa varten kaupunginhallitus- ja valtuusto nimesi työryhmän, jossa edustettuina olivat kaupungin luottamushenkilöt, henkilöstön sekä työnantajan edustajat, työsuojelupäällikkö sekä -valtuutettu.

Nivalan kaupungin henkilöstöstrategiatasolla painopisteiksi määritettiin painopisteet:

- muutosten ja uudistusten johtaminen
- oppiminen ja kehittyminen
- työhyvinvointi ja jaksaminen
- henkilöstösuunnittelu ja ikäjohtaminen
- esimiestyön kehittäminen
- työyhteisön yhteistyö ja ilmapiiri (työyhteisössä ja koko kaupungin tasolla)

Henkilöstöstrategian toimenpiteiden toteutus on koko organisaation yhteinen asia. Henkilöstöstrategian toteutus on tärkeä tapa varmistaa, että Nivalan kaupunki tuottaa taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaita palveluja myös tulevaisuudessa. Ylimmän johdon, esimiesten, henkilöstön että luottamushenkilöiden sitoutuminen henkilöstöstrategian toteuttamiseen on olennaista, jotta strategiassa asetetut tavoitteet toteutuvat. Henkilöstöstrategian tiimoilta vuonna 2013 valmisteltiin mm. toimintamallit kehityskeskusteluille, varhaiselle tuelle, perehdyttämiselle ja hoitoonohjaukselle. Ko. aihealueista pidettiin esimiehille myös koulutustilaisuudet. Toimistohenkilöstön tehtäväkuvaukset laadittiin vuoden 2013 aikana ajan tasalle ja toteutettiin TVA (työn vaativuuden arviointi), jolla oli vaikutusta tehtäväkohtaisten palkkojen tasoon. Vuonna 2014 TVA sisältäen tehtäväkuvaukset toteutettiin maatalouslomittajien osalta. Prosessi koski noin 100 henkilöä.

Kaupungin sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä on edelleen kehittämistarpeita. Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupungin viestintäohjeen vuonna 2012. Syksyllä, ennen talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun aloittamista, 2014 pidettiin ensimmäinen esimiesfoorumi, jossa käsiteltiin ajankohtaisia asioita liittyen kuntarakenteeseen ja -talouteen. Esimiehille lähetettiin kuukausittain tietoisuuksia henkilöstöhallinnon ajankohtaisiin aiheisiin liittyen. Esimiesten tehtävänä oli välittää tietoisuus edelleen henkilöstölle tiedoksi. Tietoisuudet löytyvät kaupungin intranetistä kohdasta *henkilöstöasiat -> tietoisuudet*.

Taulukko 13. Yhteenvedotaulukko henkilöstöstrategiaa toteuttavista toimenpiteistä.

Painopistealueet	
Muutosten ja uudistusten johtaminen (uudistumme rohkeasti ja avoimesti keskustellen)	Kehityskeskustelut Yhteistoiminta Esimiesfoorumi
Oppiminen ja kehittyminen	Kehityskeskustelut
Työhyvinvointi ja jaksaminen (uudistusten keskellä huolehdimme työhyvinvoinnista ja jaksamisesta)	Kehityskeskustelut Varhaisen tuen malli Työsuojelutoiminta Yhteistoiminta Työhyvinvointitoiminta Työterveyshuolto
Henkilöstösuunnittelu ja ikäjohtaminen (panostamme työuran sujuvaan alkuun ja tarjoamme joustoa viimeisiin työvuosiin)	Kehityskeskustelut Varhaisen tuen malli Henkilöstöopas 2014 Eläkeasiamies Kuntien hetapalvelut Oy:ssä
Esimiestyön kehittäminen (osallistuva esimiestyö tukee työssä onnistumista)	Kehityskeskustelut Tietoiskut ohjeista/määräyksistä Henkilöstöopas 2015
Työyhteisön yhteistyö ja iltapiiri	Kehityskeskustelut Varhaisen tuen malli Työsuojelutoiminta Yhteistoiminta Työhyvinvointitoiminta

1.8.8.3 Varhaisen tuen malli - varhainen tuki on toisesta välittämistä

Nivalan kaupunki otti käyttöön vuoden 2013 aikana varhaisen tuen malli ”varhainen tuki on toisesta välittämistä”. Taustana varhaisen tuen mallille on lainsäädännön muutos ja henkilöstöstrategian laadinnan yhteydessä esille noussut tarve varhaisen tuen mallin uudistamisen tarve. Työkyvyn heikkeneminen on osattava tunnistaa ja arvioida varhaisessa vaiheessa. Varhaisen tuen toimintamallin tavoite on, että työolosuhteita tai työtapoja muuttamalla työntekijä voi jatkaa omassa tehtävässään. Työkykyongelmaan liittyvä varhainen tuki on Nivalan kaupungissa normaalia toimintaa silloin, kun työkykyongelmasta hälyttävät merkit ovat näkyvissä. Työntekijällä on oikeus ottaa mahdollinen työkykyongelma puheeksi. Vastaavasti esimiehen on puututtava ongelmaan, mikäli hän havaitsee työkykyongelman. Esimies voi saada apua ja tukea aloitteen tekemiseen myös työterveyshuollosta tai omalta esimieheltään.

Varhaisen tuen malli on laadittu keväällä 2013 yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja hyväksytty henkilöstöjoak- sessa 25.3.2013. Esimiehille on järjestetty aihealueesta koulutusta 23.4.2013 teemalla ”Esimies työhyvinvoinnin johtajana ja varhaisen välittämisen malli”. Varhaisen välittämisen malli sisältää myös keskustelua helpottavan arvioinnin omista voimavaroista, ammatillisesta osaamisesta, työyhteisön toimivuudesta sekä työoloista. Mallissa käydään em. teemojen sisällöt läpi ja sovitaan mm. kunnossa olevat ja kehitettävät asiat yhteisesti sovittuine toimenpiteineen, aikatauluineen sekä tavoitteineen eli toivotun työkyvyn määrittelyineen. Varhaisen tuen malli löytyy intranet -sivus- toltta kohdasta: *Ohjeet ja säännöt -> Ohjeita -> Varhaisen tuen malli*.

Toistuvat sairauslomat voivat myös hälyttää varhaisen tuen tarpeesta. Henkilöstöjaos on antanut menettelytapaoh- jeen (v. 2006) aktiivisesta aikaisesta puuttumisesta lyhyisiin sairauslomiin, jota on tarkennettu vuonna 2013. Kaupun- gilla on myös menettelytavat koskien hoitoonohjausta sekä epäasiallista kohtelua ja häirintää. Em. menettelytapaoh- jeet löytyvät intranet -sivustolta kohdasta: *Ohjeet ja säännöt -> Ohjeita -> hoitoonohjauksen menettelytapaohje*. Ly- hyiden sairauspoissaolosten osalta tarkastellaan toimintatapoja vuoden 2015 aikana.

Henkilöstöjoakseen antama ohje esimiesten hyväksymiin lyhytaikaisiin sairauspoissaoloihin Nivalan kaupungissa:

”Esimies voi harkintansa mukaan antaa enintään kolme päivän sairausloman, kun henkilö on ilmoittanut siitä esimiehelle ennen työpäivän alkua ja esimies hyväksyy sairausloman. Esimiehen tulee pitää kirjaa antamistaan sairauslomista. Edellä mainittuja esimiehen harkintansa mukaan antamia sairauslomia voi puolen vuoden aikana olla korkeintaan neljä eri kertaa ja vuoden aikana enintään kuusi eri kertaa.

Jos näitä lyhyitä sairauslomia on puolen vuoden aikana ollut vähintään neljä eri kertaa tai vuoden aikana vähintään kuusi eri kertaa, on sen jälkeen haettava seuraavat sairauslomat työterveyshuollon kautta eli työ-terveydenhoitajalta tai työterveyslääkäriltä. Vuoden tarkastelujakso tarkoittaa kalenterivuotta ja puoli vuotta puolta kalenterivuodesta.” (Henkilöstöjaos 19.12.2006).

Henkilön tulee ilmoittaa esimiehen hyväksymä poissaolo palkkahallinnon järjestelmässä ja esimiehen tulee hyväksyä nämä lyhyet sairauspoissaolot käyttäen samaa järjestelmää.

1.8.8.4 Kehityskeskustelut

Henkilöstöstrategian laadinnan yhteydessä nousi vahvasti esille kehityskeskustelujen rooli. Strategiatyön aluksi suoritettun kyselyn perusteella havaittiin, että noin runsaat puolet henkilöstöstä käy kehityskeskusteluja Nivalan kaupungissa. Tämän johdosta yhdeksi kehitettäväksi toimenpiteeksi nostettiin kehityskeskustelujen käyminen koko organisaatiossa. Esimiehille järjestettiin valmennusta 28.8.2013 teemalla kehityskeskustelut työhyvinvoinnin ja johtamien välineenä.

Kehityskeskustelua tulee pitää yhtenä henkilöstöjohtamisen välineenä Nivalan kaupungissa. Kehityskeskustelujen avulla kaupungin tavoitteet jalkautetaan toimipisteisiin. Kehityskeskustelut ovat yksi merkittävä osa tuloksellisten palvelujen kehittämisessä. Kehityskeskusteluista saadaan myös tietoa organisaation kehittämistyön pohjaksi. Henkilöstöjaos myös ohjeisti 27.5.2013 (§24), että kehityskeskusteluja tulee hyödyntää kaupunkistrategian jalkauttamisessa organisaatioon ja laati kehityskeskustelujen osalta yhteisen mallin käytettäväksi. Kehityskeskustelussa käsiteltäviä asioita ovat mm. toimialan tavoitteet, tehtäväalueen tavoitteet, työyksikön tavoitteet, omat tavoitteet, kuluneen vuoden arviointi ja tavoitteiden saavuttaminen, onnistumiset, työskentely-ympäristö, esimies-alaisuusuhde, oman työn hallinta ja tulevaisuuden suunnitelmat. Kehityskeskusteluissa kartoitetaan myös koulutusta ja muita osaamisen ja työn kehittämistapoja. Tavoitteena on, että vuoden 2014 alusta kaupungilla on kehityskeskustelujen suhteen yhtenäinen käytäntö. Kehityskeskustelujen toteuttamisastetta ei ole seurattu keskitetysti, mutta vuoden 2015 alusta aloitetaan seuranta.

1.8.9 Työsuojelutoiminta

Työsuojelun päämääränä on luoda turvalliset ja terveelliset työolot kaikille kunnan palveluksessa oleville sekä tukea työntekijöiden työkyvyn ylläpitämistä. Samalla pyritään saamaan aikaiseksi avoin ja keskusteleva ilmapiiri, joka kannustaa ja motivoi omatoimisesti luomaan hyviä työolosuhteita. Työsuojelu on yhteistyötä ja koskee kaikkia työpaikalla työskenteleviä. Jokainen on velvollinen ilmoittamaan työympäristössään havaitsemistaan puutteista esimiehelleen tai työsuojeluvaltuutetulle tai -päällikölle ja noudattamaan työpaikalla laadittuja turvallisuusohjeita. Työsuojelutoimikuntana toimii yhteistyöelin ja kutsuttaessa työterveyshuolto osallistuu kokouksiin.

1.8.9.1 Työsuojelun toimintaohjelma

Kaupunginhallitus hyväksyi työsuojelun toimintaohjelman 3.12.2013 (§ 216). Työsuojeluohjelman lähtökohtana on työturvallisuuslaki (738/2002), jonka mukaan työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveyden edistämiseksi ja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset (työsuojelun toimintaohjelma). Toimintaohjelmasta johdettavat tavoitteet turvallisuuden ja terveellisyyden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on otettava huomioon työpaikan kehittämistoiminnassa ja suunnittelussa ja niitä on käsiteltävä työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa.

1.8.9.2 Työsuojelupäällikkö

Maaseutujohtaja Hannu Tölli toimii Nivalan kaupungin työsuojelupäällikkönä. Työnantaja nimeää työsuojelupäällikön. Työsuojelupäällikön tehtäviin kuuluu perehtyä työsuojelusäännyksiin, määräyksiin ja -ohjeisiin, työn turvallisuutta ja terveellisyyttä koskeviin työpaikan oloihin sekä seurata niiden kehitystä ja ryhtyä toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi.

Työsuojelupäällikön tehtäviin kuuluu myös tehdä esityksiä työnantajalle ensiaputoiminnasta ja -koulutuksen järjestämisestä, työsuojeluun liittyvästä työhön opastuksesta ja koulutuksesta sekä tutkimuksen järjestämisestä työpaikalla sattuneesta tapaturmasta. Työsuojelupäällikkö osallistuu työpaikan työsuojelun toimintaohjelman valmisteluun, työsuojelutarkastuksiin ja -tutkimuksiin sekä työkykyä ylläpitävään toimintaan työpaikalla. Työsuojelupäällikkö huolehtii työsuojelumääräyksiä ja -ohjeita koskevan tarpeellisen tiedon välittämisestä työnantajalle, esimiehille sekä työntekijöille. Esimiehet huolehtivat työn turvallisuuteen ja terveyteen liittyvien käyttöönotto- ja kunnossapitotarkastusten teettämisestä.

1.8.9.3 Työsuojeluvaltuutettu

Työsuojeluvaltuutetun ja varavaltuutettujen valinnasta on säädetty työsuojelun valvonnasta ja työpaikan yhteistoi-
minnasta annetun lain (44/2006) 30 §:ssä. Työntekijät valitsevat työsuojeluvaltuutetun ja kaksi varavaltuutettua. Vuonna 2013 järjestettävien työsuojeluvaltuutetun sekä varavaltuutettujen vaaliajankohta oli 1.11.–31.12. Vaalitulosten perusteella Nivalan kaupungin työsuojeluvaltuutetuksi valittiin Pauli Lakanen ja ensimmäiseksi varavaltuutetuksi Tuomas Järviluoma sekä toiseksi varavaltuutetuksi Raija Aksila.

Työsuojeluvaltuutetun tehtäviin kuuluu perehtyä työsuojelusäännöksiin, -määräyksiin ja -ohjeisiin, työn turvallisuutta ja terveellisyyttä koskeviin työpaikan oloihin ja seurata niiden kehitystä sekä ilmoittaa havaitsemistaan puutteista työnjohdolle ja työsuojelupäällikölle, tarvittaessa myös työsuojeluviranomaiselle. Työsuojeluvaltuutettu osallistuu työpaikan työsuojelun toimintaohjelman valmisteluun, työsuojelutarkastuksiin ja -tutkimuksiin. Tarvittaessa hän osallistuu tutkimukseen, joka on sattunut työpaikalla sattuneesta työtapaturmasta. Työsuojeluvaltuutettu osallistuu myös työkykyä ylläpitävään toimintaan työpaikalla sekä työnantajan ja työntekijöiden väliseen työsuojeluyhteistoiminnan kehittämiseen.

1.8.9.4 Työsuojeluasiamiehet

Yksikön tai ammattiryhmän henkilöstö valitsee työsuojeluasiamiehet. Työsuojeluasiamiehen tehtäviin kuuluu osallistua toimialuetta koskevien työsuojeluasioiden käsittelyyn. Kunta-alan työsuojelun yhteistoimintaorganisaation valtakunnallinen toimikausi on nelivuotinen 1.1.2014–31.12.2017.

Taulukko 14. Työsuojeluasiamiehet

Työsuojeluasiamiehet	
Kyösti Kallion koulu ja alakoulut	Janne Kankaanpää
Ruokapalvelu	Arja Tyhtilä
Tekninen varikko	Juha Maijala

1.8.10 YHTEISTOIMINTA

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta (13.4.2007/449) antaa perustan yhteistoimintaelimen toiminnalle. Yhteistoimintalain tarkoituksena on edistää työnantajan ja henkilöstön välistä yhteistoimintaa kunnissa. Yhteistoiminnan tavoitteena on antaa henkilöstölle mahdollisuus yhteisymmärryksessä työnantajan kanssa osallistua kunnan toiminnan kehittämiseen ja antaa henkilöstölle mahdollisuus vaikuttaa omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun sekä samalla edistää kunnallisen palvelutuotannon tuloksellisuutta ja henkilöstön työelämän laatua. Laissa tarkoitetun yhteistoiminnan osapuolia ovat kunta työnantajana ja sen palveluksessa oleva henkilöstö.

Nivalan kaupungissa yhteistoimintaelimeen kuuluvat kaupunginjohtaja, henkilöstöjohtaja, puheenjohtaja, hallintojohtaja, JUKO:n edustaja Tero Kähkönen, JTY:n edustaja Päivi Männistö, JHL:n edustaja Kari Kaartinen, KTN:n edustaja Juha Peltomaa, työsuojeluvaltuutettu Pauli Lakanen ja työsuojelupäällikkö Hannu Tölli.

Tekniikka ja Terveys KTN ry:n liittyminen Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn jäseneksi 1.6.2014 lähtien aiheutti sen, että KTN:n velvoitteet ja oikeudet pääsopijajärjestönä siirtyivät JUKOLle 1.6.2014 lukien. KT ja pääsopijajärjestöt sopivat 12.5.2014, että JUKO:n ja KTN:n pääluottamus- ja luottamusmiehet jatkavat JUKO:n pääluottamus- ja luottamusmiehinä valintansa yhteydessä määritellyn toimikautensa ajan, kuitenkin enintään 31.7.2015 saakka ellei paikallisesti toisin sovita.

Yhteistoimintaelin kokoontui vuonna 2015 kolme kertaa. Yhteistoimintaelin on käsitellyt myös vuoden 2015 tyky-toiminnan periaatteet.

1.8.11 TYÖHYVINVOINTITOIMINTA VUONNA 2015

Nivalan kaupungin henkilöstöjoaksen alaisuudessa olevaa työhyvinvointiin kohdennettua määrärahaa varattiin edellisten vuosien tapaan 15 000 euroa vuodelle 2015 ja siitä käytettiin 17 352,49 euroa. YT-elimien kokouksessa 5.6.2014 §13 päätettiin vuoden 2014–2015 vaihteessa aloittaa Nivalan kaupungissa kulttuuri-/kuntosetelien käyttö. Setelin käyttöönnoton myötä edellisvuosien käytäntö uima- ja kuntosalilippujen tukemiseen päättyi. Hieronnat eivät kuulu setelien käytön piiriin verottajan päätöksestä johtuen, joten hierontoihin varattiin vuonna 2015 n. 3 000 euroa josta käytettiin 2 000 euroa. Työterveyshuollon ja yhteistoimintaelimen määrittämän tyky-kohderyhmänä oli vuonna 2015 alueelliset maaseutupalvelut.

1.8.11.1 Työterveyshuolto

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio tuottaa Nivalan kaupungille työterveyshuoltopalvelut. Työterveyshuollon ja kaupungin laatiman toimintasuunnitelmakauden kolme keskeisintä tavoitetta vuosille 1.1.2014–31.12.2018 ovat:

1. toimivan työyhteisön kehittäminen
2. varhaisen tukemisen mallin hiominen ja jalkauttaminen organisaation eri tasoille.
3. nimetyn kohderyhmän työhyvinvoinnin kartoittaminen, jatkotoimenpiteet ja seuranta.

Vuonna 2014 kohderyhmänä oli koko kaupungintalon henkilöstö ja vuoden 2015 kohderyhmänä alueelliset maaseutupalvelut. Kohderyhmä määritetään työterveyshuollon kanssa. Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa mm. yhteis-

toimintaelimen kautta kohderyhmän määrittämiseen. Työterveyshuolto suorittaa kohderyhmälle työkykyindeksi-kyselyn, jonka jälkeen työterveyshuolto yhteisesti kohderyhmän kanssa sopii tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

Työterveyshuollon toimintatehtäviin kuuluvat mm. työpaikkaselvitykset (kartoitetaan työolosuhteita, mahdollisia riskitekijöitä ja terveyttä vaarantavia altisteita), tietojen antaminen, neuvonta ja ohjaus (tavoitteena henkilöstön terveyden ja työkyvyn ylläpitäminen ja edistäminen) sisältäen työyhteisötyön (työyhteisöjen toiminnan kehittäminen ja vuorovaikutuksen tukeminen), työkyvyn hallintaan, seurantaan ja varhaiseen tukeen liittyvä toiminta sekä terveystarkastukset.

Työterveydenhuollon kustannuksiin saadaan valtiolta korvausta 50–60 %. Nivalan kaupungin osalta työterveyshuollon kustannukset vuosina 2011–2015 ovat olleet seuraavat:

Taulukko 15. Työterveyshuollon kustannukset vuosina 2010–2015 koko henkilöstö (481)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Työterveyshuollon kustannukset, €	106 494	129 991	140 859	160 965	157 438	131 508
eur/työntekijä	258,48	251,92	278,38	336,75	331,45	273,41

1.8.12 TYÖLLISYDEN EDISTÄMINEN

Vuodelle 2015 varattiin henkilöstöjaoksen alaisuudesta siirrettiin toimintamenoja työttömyyden hoitoon 235 758 euroa sekä toimintatuloja (137 900 euroa).

Vuoden 2015 aikana yhteistyössä työllistämiprojekti Tartu Tilaisuuteen -hankkeen kanssa työllistettiin kaupungille 11 työtöntä. Lisäksi työllistettiin 4 veloitetyöllistettävää, jotka työskentelivät teknisessä toimessa (puisto, ruoka- ja puhdistuspalvelut, varikko, rempparyhmä). Hankkeen lisäksi kuntouttavaan työtoimintaan on ohjautunut kaupungille henkilöitä myös sosiaalitoimen kautta.

1.8.12.1 Tartu Tilaisuuteen -hanke

Keskeinen yhteistyökumppani työllistämisasioiden ja määrärahojen koordinoinnissa on viime vuosina ollut Tartu Tilaisuuteen hanke. Tartu Tilaisuuteen -hanke on suunnattu pääasiassa alle 30-vuotiaille nivalalaisille nuorille. Hanke alkoi 1.11.2013 ja sen suunniteltu kesto on 31.10.2016 saakka. Hanketta rahoittaa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus yhdessä Nivalan kaupungin kanssa. Hankkeen päämääränä on edistää nivalalaisten nuorten hyvinvointia tukien elämänhallinnassa, opintoihin hakeutumisessa ja niiden loppuun suorittamisessa sekä työelämään siirtymisessä yhteistyössä monialaisen yhteistyöverkoston kanssa. Hanke tekee tiivistä yhteistyötä alueen yritysten, yhteisöjen ja oppilaitosten kanssa työ-, työkokeilu- ja opiskelupaikkoihin liittyen. Hankkeessa työskentelee kaksi henkilöä; projektipäällikkö ja projektiohjaaja. Tartu Tilaisuuteen hankkeen sekä siihen liittyvien työllistämistoimenpiteiden avulla kaupunki on säästänyt kaupungin maksuosuuksia työmarkkinatuissa.

1.8.12.2 Kesätyöpaikat – kesäduuniseteli

Kesäduunisetelijärjestelmä otettiin käyttöön v. 2012 yhteistyössä Nivalan yrittäjien, MTK:n sekä kaupungin kanssa yhteistyössä. Toimintamalli on, että henkilöstöjaos on määrittänyt talousarviovalmistelun yhteydessä kesäduuni-setelin myöntämisen pääperiaatteet. Kriteerien perusteella palvelusihteeri julkaisee kesäduunisetelihaun sekä organisoii markkinoinnin kouluille. Hakemukset toimitetaan palvelusihteerille, joka tarkistaa kriteereiden täyttymisen ja päätösten perusteella myös tiedottamisen asianomaisille yrityksille ja nuorille sekä tuen maksamisen.

Vuoden 2015 aikana kesäduunisetelituen sai yhteensä 96 nuorta/työnantajaa. Kunnan maksama tuen määrä työnantajalle on ollut 300 eur / 3 viikkoa / nuori. Kesäduunisetelitä myönnettiin vuonna 2015 96 nuoresta eli 28 800 euron edestä. Kaikille, joiden hakukriteerit täyttyivät, myönnettiin kesäduuniseteli. Ulkoiset työllistivät 61 nuorta ja sisäiset, (kulttuuri, maanrakennus, puhdistuspalvelut, kirjasto, puistot) 35 nuorta.

1.8.13 Henkilöstönimikkeet ja -määrät vuonna 2015**vakainainen henkilöstö**

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	1	Lukion lehtori	8
Ammattimies	1	Maanmittausteknikko	1
Automaatioteknikko	1	Maanrakennusammattimies	1
Dieettikeittäjä	1	Maanrakennustyönjohtaja	1
Erityisluokan opettaja	7	Maaseutuasiamies	4
Erityisopettaja	6	Maaseutujohtaja	1
Esiluokanopettaja	5	Maatalouslomittaja	95
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	Nuoriso- ja kulttuuripäällikkö	1
Hallintojohtaja	1	Nuoriso-ohjaaja	1
Hallintosihteeri	1	Näyttelyvalvoja	1
It-asiantuntija	1	Osastosihteeri	1
Kaupunginjohtaja	1	Palvelusihteeri	2
Kaupunginjohtajan sihteeri	1	Peruskoulun luokanopettaja	57
Kaupunginkamreeri	1	Peruskoulun rehtori	2
Kaupunginpuutarhuri	1	Perusopetuksen ja lukion yhteinen lehtori	4
Keittäjä	11	Perusopetuksen lehtori	33
Keittäjä-siivooja	1	Puistotyönjohtaja	1
Keskusarkistonhoitaja	1	Rakennusammattimies	2
Kiinteistönhoitaja	3	Rakennustarkastaja	1
Kiinteistöpäällikkö	1	Ruoanjakaja-siivooja	1
Kiinteistösihteeri	1	Ruokahuoltopäällikkö	1
Kirjastoautonkuljettaja-hoitaja	1	Ruokapalveluesimies	2
Kirjastonhoitaja	2	Ruokapalvelutyöntekijä	12
Kirjastotoimenjohtaja	1	Siivooja	18
Kirjastovirkailija	3	Siivooja-ruoanjakaja	8
Kirvesmies	1	Siivoustyönjohtaja	1
Koulukuraattori	2	Sivistysjohtaja	1
Koulunkäyntiavustaja	30	Tekninen johtaja	1
Koulusihteeri	3	Tietohallintosihteeri	1
Laitoshuoltaja	11	Toimistosihteeri	9
Laskentasihteeri	1	Tuntiopettaja	2
Lomitusohjaaja	3	Vahtimestari	2
Lomituspalvelujohtaja	1	Valmistelusihteeri	1
Lomitussihteeri	1	Vastaava ruoanjakaja	2
Lomitusvastaava	1	Yksilövalmentaja	1
Lukion ja perusopetuksen yht. lehtori	1	Ympäristösihteeri	1
		Yhteensä	391

Suurimmat henkilöstöryhmät:

Maatalouslomittajat	95
Peruskoulun luokanopettajat	57
Perusopetuksen lehtorit	33
Koulunkäyntiavustajat	30

TA/TP 2015 -VERTAILU
TUOSLASKELMA
RAHOITUSLASKELMA
KOKONAISMENOT JA -TULOT, ULKOISET

Tuloslaskelma (TA/TP vrt)

ULKOINEN TUOSLASKELMA	TA 2015	TA-MUUTOS	TA 2015 MUUT. JÄLKEEN	1.1.-31.12.2015	POIKKEAMA
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	7 848 282	-61 000	7 787 282	7 923 553,77	136 271,77
Maksutuotot	939 930	0	939 930	922 080,57	-17 849,43
Tuet ja avustukset	440 457	53 662	494 119	501 406,16	7 287,16
Vuokratuotot	1 971 094	0	1 971 094	1 988 888,55	17 794,55
Muut toimintatuotot	571 951	0	571 951	944 128,74	372 177,74
TOIMINTATUOTOT YHTEE	11 771 714	-7 338	11 764 376	12 280 057,79	515 681,79
Valmistus omaan käyt.	20 037	0	20 037	32 071,80	12 034,80
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-15 809 251	10 406	-15 798 845	-15 678 215,19	120 629,81
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-4 792 460	-4 200	-4 796 660	-4 590 285,59	206 374,41
Muut henkilösivut	-1 026 679	-31 497	-1 058 176	-917 563,30	140 612,70
Palvelujen ostot	-48 355 273	-652 257	-49 007 530	-48 929 829,10	77 700,90
Aineet, tarvikkeet	-2 686 504	2 429	-2 684 075	-2 722 926,48	-38 851,48
Avustukset	-631 800	-168 000	-799 800	-936 509,45	-136 709,45
Muut toimintakulut	-588 914	0	-588 914	-640 203,13	-51 289,13
Toimintakulut yhteensä	-73 890 881	-843 119	-74 734 000	-74 415 532,24	318 467,76
TOIMINTAKATE	-62 099 130	-850 457	-62 949 587	-62 103 402,65	846 184,35
Verotulot	31 993 000	0	31 993 000	31 953 405,28	-39 594,72
Valtionosuudet	31 880 000	400 000	32 280 000	32 259 581,00	-20 419,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	300 000	0	300 000	151 670,41	-148 329,59
Muut rahoitustuotot	650 000	0	650 000	955 874,83	305 874,83
Korkokulut	-450 000	0	-450 000	-162 360,30	287 639,70
Muut rahoituskulut	-50 000	0	-50 000	-161 024,09	-111 024,09
VUOSIKATE	2 223 870	-450 457	1 773 413	2 893 744,48	1 120 331,48
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poist.	-2 000 181	0	-2 000 181	-2 010 887,97	-10 706,97
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	223 689	-450 457	-226 768	882 856,51	1 109 624,51
Poistoeron lis.(-)	2 038	0	2 038	2 038,00	0,00
Rahastojen lis.(-)	125 000	0	125 000	125 000,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	350 727	-450 457	-99 730	1 009 894,51	1 109 624,51

Rahoitus

Talousarvioon on kuntalain 65 §:n 3. momentin mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja talousarviot sekä osoitettava miten määrärahojen rahoitustarve katetaan.

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kaupungin varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen.

Nivalan kaupungin vuosien 2015–2018 rahoituslaskelmat osoittavat seuraavaa vieraan pääoman tasoa:

Antolainojen muutos

Nivalan Teollisuuskylä Oy lyhentää kaupungin myöntämiä antolainoja hyväksytyjen päätösten mukaisesti 201 825 € sekä muut tytäryhtiöt yht. 2 915 €.

Lainakanta: Taseessa oleva vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat).

Lainakanta-tunnusluku on virallinen taseen osoittama tunnusluku kunnan velkaantuneisuusasteesta.

Vuosi	Milj. €	€/Asukas	Asukasluku
TP 2002	16,7	1 530	10 919
TP 2003	20,7	1 896	10 902
TP 2004	23,9	2 213	10 839
TP 2005	28,9	2 654	10 895
TP 2006	33,9	3 095	10 947
TP 2007	39,5	3 599	10 980
TP 2008	41,2	3 752	10 990
TP 2009	43,3	3 929	11 022
TP 2010	43,4	3 933	11 026
TP 2011	43,5	3 929	11 058
TP 2012	51,0	4 640	10 990
TP 2013	51,2	4 680	10 944
TP 2014	50,7	4 628	10 945
TA 2015	50,8	4 606	11 030
TP 2015	50,0	4 596	10 882
TS 2016	50,7	4 576	11 080
TS 2017	50,5	4 537	11 130
TS 2018	48,8	4 365	11 180

Poistot kirjataan vuonna 2013 uudistetun poistosuunnitelman mukaisesti. Vuosipoisto on n. 2 milj.euroa/v.

Elinkeinojen ja kaupungin palvelujen investointi- ja kehittämisrahaston pääoma oli vuoden 2014 tilinavauksessa 2 593 282,81 euroa. Rahaston käyttämisestä päättää kaupunginvaltuusto rahastolle hyväksytyyn säännön mukaisesti. Vuoden 2014 tuloslaskelmaan on hyväksytty Elinkeinojen ja kaupungin palvelujen investointi- ja kehittämisrahastosta 100 000 € tuloutus Nivalan Liikuntakeskus Oy:n pääoman nostoa varten. Vuodelle 2015 investointiosaan on varattu toinen 100 000 € määräraha Nivalan Liikuntakeskus Oy:n osakepääoman nostoa varten, sekä 25 000 € määräraha perustettavan Työpajasäätiön säädepääoman maksamista varten. Työpajasäätiön perustamisesta on valtuuston päätös 18.6.2014 § 168. Tuloslaskelmaan on varattu 125 000 € tuloutus em. Elinkeinojen ja kaupungin palvelujen investointi- ja kehittämisrahastosta.

Vuosien 2014–2015 rahastosta tuloutusten jälkeen rahaston pääomaksi jää 2 368 282,81 €.

Rahoituslaskelmaan on otettu 1 miljoonan euron tuloutus sijoitusarvopapereista.

Talousarvion toteutuminen vuonna 2015

Kaupungin myöntämiä pitkäaikaisia antolainoja on v. 2015 aikana Nivalan Teollisuuskylä Oy lyhentänyt 100 912,74 euroa, ja Koy Nivalan Vuokratodit 16 593,32 euroa.

Talousarvion rahoituslaskelmaan hyväksytyjä pitkäaikaisia lainoja nostettiin vuoden aikana 2,9 milj. euroa. Lisäksi erillisellä valtuuston päätöksellä otettiin uusi 10 milj. euron pitkäaikainen bullet-laina, jolla maksettiin pois kaksi aiemmin otettua lainaa yhteismäärältään n. 10 milj. euroa. Tällä toimenpiteellä saatiin säästöä tulevien vuosien korkokustannuksiin, sillä uuden lainan marginaali oli alhaisempi kuin näiden kahden konvertoitujen lainojen marginaalit.

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin alkuperäisen lyhennysohjelman mukaisesti 3 023 618,40 euroa sekä konvertoitilatilat 7,3 milj. euroa ja 2 714 286 euroa. Kaupungin lainakanta laski 0,7 milj. euroa.

Lyhytaikaisten lainojen muutos 0,5 milj. euroa tulee siitä erosta, kun edellisen vuoden tilinpäätöksessä kuntatodistuksia oli käytössä 28,5 milj. euroa ja v. 2015 tilinpäätöksessä puoli miljoonaa euroa vähemmän eli 28 milj. euroa.

Oman pääoman muutoksena näkyvät korkohyvitykset, jotka on kirjattu taseen oman pääoman alla oleville vahinkorahastolle ja juhluvuoden rahastolle kyseisten rahastosääntöjen mukaisesti.

Poistoja kirjattiin tuloslaskelmaan 2 010 887,97 euroa.

Rahoituslaskelmaan jätettiin talousarvion hyväksymisen yhteydessä mahdollisuus nostaa sijoitusarvopapereista miljoona euroa. Tämä jätettiin kuitenkin nostamatta, koska sijoitukset tuottivat vuoden aikana huomattavasti enemmän kuin kuntatodistukselle otetun rahoituksen velkakorko oli.

Elinkeinojen ja kaupungin palvelujen investointi- ja kehittämisrahaston pääoma oli vuonna 2015 tilinavauksessa 2 493 282,81 euroa. Rahastosta tuloutettiin 125 000 euroa talousarvion mukaisesti ja näin vuoden 2016 tilinavaukseen jää rahaston pääomaksi 2 368 282,81 euroa. Tuloutus kattaa investointiosassa toteutunutta Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle maksettu osakepääoman korotusta 100 000 euroa sekä Nivalan Työpajasäätiölle maksettua 25 000 euron säädepääoman osuutta.

Rahoituslaskelma (TA/TP vrt)

RAHOITUSLASKELMA	TA 2015	TA-MUUT.	TA 2015 MUUT. JÄLK.	1.1.-31.12.2015	POIKKEAMA
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2 223 870	-450 457	1 773 413	2 893 744,48	1 120 331,48
Tulorahoituksen korjauserät	-210 000	0	-210 000	-149 347,07	60 652,93
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3 431 600	-77 520	-3 509 120	-3 289 719,92	219 400,08
Rah.osuudet invest. menoihin	50 000	0	50 000	25 000,00	-25 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	400 000	0	400 000	726 637,90	326 637,90
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-967 730	-527 977	-1 495 707	206 315,39	1 702 022,39
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen vähennys	205 000	0	205 000	117 506,06	-87 493,94
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 929 206	527 977	3 457 183	12 900 000,00	9 585 674,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 166 476	0	-3 166 476	-13 037 904,40	-10 014 285,40
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-500 000,00	-500 000,00
Oman pääoman muutokset	0	0	0	447,29	447,29
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant.var.ja pääom. muutokset	0	0	0	10,00	10,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	19 426,13	19 426,13
Saamisten muutos	0	0	0	200 961,88	200 961,88
Korottomien velkojen	0	0	0	-85 569,51	-85 569,51
Rahoituksen rahavirta	-32 270	527 977	495 707	-385 122,55	-880 829,55
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 000 000	0	-1 000 000	-178 807,16	821 192,84
Rahavarat 31.12.				15 565 134,90	
Rahavarat 1.1.				15 743 942,06	
				-178 807,16	

**KOKONAISMENOT JA -TULOT
ULKOISET 1000 €**

	ALKUP. TA 2015	TA-MUUT.	MENOT 2015 TA:SSA 1 000 €	TOTEUT. TP 2015	POIK- KEAMA	ALKUP. TA 2015	TA-MUUT.	TULOT 2015 TA:SSA 1 000 €	TOTEUT. TP 2015	POIK- KEAMA
KÄYTTÖTALOUS:										
* toimintatuotot						11 772	7	11 764	12 280	516
* toimintakulut	73 891	843	74 734	74 416	-318					
TULOSLASKELMAOSA:										
* verotulot						31 993	0	31 993	31 953	-40
* valtionosuudet						31 880	400	32 280	32 260	-20
* korkotuotot						300	0	300	152	-148
* muut rahoitustuotot						650		650	956	306
* korkokulut	450	0	450	162	-288					
* muut rahoitusmenot	50	0	50	161	111					
INVESTOINTIOSA:										
* Käyttöomaisuusinvest.	3 432	78	3 509	3 290	-219					
* Rahoitusosuudet inv.						50	0	50	25	-25
* Käyttöom. myyntitulot						400		400	727	327
RAHOITUSOSA:										
Antolainauksen muutokset										
* antolainojen lisäykset		0		0						
* antolainojen vähennykset						205	0	205	118	87
Lainakannan muutokset										
* Pitkäaik. lainojen lis.						2 929	528	3 457	12 900	-9 443
* Pitkäaik. lainojenm väh.	3 166	0	3 166	13 038	-9 872					
* Lyhytaik. lainojen muutos	0		0	500		0	0	0		0
KOKONAISMENOT/ -TUOTOT										
	80 989	921	81 909	91 567	-10 586	80 179	935	81 099	91 371	-8 440

TULOSLASKELMA
RAHOITUSLASKELMA
TASE

2. ULKOINEN TULOSLASKELMA

ULKOINEN	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	7 923 553,77	7 905 986,81
Maksutuotot	922 080,57	940 768,15
Tuet ja avustukset	501 406,16	476 761,45
Vuokratuotot	1 988 888,55	1 968 639,96
Muut toimintatuotot	944 128,74	842 494,45
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	12 280 057,79	12 134 650,82
Valmistus omaan käyttöön	32 071,80	30 210,93
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-15 678 215,19	-15 573 525,13
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-4 590 285,59	-4 676 121,39
Muut henkilösivukulut	-917 563,30	-946 371,71
Palvelujen ostot	-48 929 829,10	-48 269 576,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 722 926,48	-2 887 265,17
Avustukset	-936 509,45	-220 559,96
Vuokratulut	-448 433,05	-419 289,10
Muut toimintakulut	-191 770,08	-147 021,72
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-74 415 532,24	-73 139 730,63
TOIMINTAKATE	-62 103 402,65	-60 974 868,88
Verotulot	31 953 405,28	31 326 488,13
Valtionosuudet	32 259 581,00	31 652 872,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	151 670,41	210 247,77
Muut rahoitustuotot	955 874,83	504 706,96
Korkokulut	-162 360,30	-368 461,68
Muut rahoituskulut	-161 024,09	-53 147,44
VUOSIKATE	2 893 744,48	2 297 836,86
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-2 010 887,97	-2 003 721,19
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	882 856,51	294 115,67
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	2 038,00	2 038,00
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	125 000,00	100 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 009 894,51	396 153,67

3. RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 893 744	2 297 837
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-149 347	-225 920
	2 744 397	2 071 917
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 289 720	-2 397 058
Rah.osuudet invest. menoihin	25 000	458 641
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	726 638	280 872
	-2 538 082	-1 657 545
Toiminnan ja investointien rahavirta	206 315	414 372
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		
Antolainojen vähennykset	117 506	230 818
	117 506	230 818
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 900 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-13 037 904	-4 566 139
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	4 000 000
	-637 904	-566 139
Oman pääoman muutokset	447	438
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	10	0
Vaihto-omaisuuden muutos	19 426	315
Saamisten muutos	200 962	-26 376
Korottomien velkojen muutos	-85 570	-417 618
	134 829	-443 678
Rahoituksen rahavirta	-385 123	-778 561
RAHAVAROJEN MUUTOS	-178 807	-364 189
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	15 565 135	15 743 942
Rahavarat 1.1.	15 743 942	16 108 131
	-178 807	-364 189

4. TASE

T A S E	2015	2014
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	23 982,65	4 588,29
2. Muut pitkävaikutteiset menot	143 108,54	236 284,66
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	167 091,19	240 872,95
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	6 464 359,08	6 034 783,80
2. Rakennukset	32 484 821,95	33 232 897,93
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 971 441,39	7 447 743,64
4. Koneet ja kalusto	378 381,37	437 557,72
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräiset hank.	606 282,10	196 073,63
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	47 905 285,89	47 349 056,72
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	28 298 711,13	28 121 141,61
3. Muut lainasaamiset	1 797 532,53	1 915 038,59
4. Muut saamiset	97 960,99	81 436,80
Sijoitukset yhteensä	30 194 204,65	30 117 617,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	78 266 581,73	77 707 546,67
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0,00	805,31
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	0,00	805,31
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
4. Muu vaihto-omaisuus	2 871,93	22 298,06
Vaihto-omaisuus yhteensä	2 871,93	22 298,06
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	48 810,05	147 383,90
3. Muut saamiset	173 094,62	173 094,62
Pitkäaik.saamiset yhteensä	221 904,67	320 478,52
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	463 414,97	513 482,02
2. Lainasaamiset	781 000,00	901 540,83
3. Muut saamiset	455 319,44	445 695,54
4. Siirtosaamiset	478 376,51	419 780,56
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 178 110,92	2 280 498,95
Saamiset yhteensä	2 400 015,59	2 600 977,47
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	3 797 741,57	3 690 198,51
2. Sijoitukset rahamarkkinainstr.	339 802,71	389 870,45
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	10 524 242,71	9 194 659,61
4. Muut arvopaperit	208 754,29	608 392,59
Rahoitusarvopaperit yhteensä	14 870 541,28	13 883 121,16
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	694 593,62	1 860 820,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	17 968 022,42	18 367 217,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	96 234 604,15	96 075 569,57

	2015	2014
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	35 757 137,18	35 757 137,18
III Muut omat rahastot	2 392 178,45	2 516 731,16
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 577 580,21	1 181 426,54
V Tilikauden yli/alijäämä	1 009 894,51	396 153,67
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 736 790,35	39 851 448,55
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET		
1. Poistoero	40 775,55	42 813,55
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR. YHTEENSÄ	40 775,55	42 813,55
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	10,00	805,31
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	17 363,88	17 363,88
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	17 373,88	18 169,19
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.laitoksilta	20 241 191,50	18 736 238,90
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	250 000,00
7. Muut velat	3 869,10	3 412,46
Pitkäaikainen vieras po. yhteensä	20 245 060,60	18 989 651,36
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 523 618,40	2 166 475,40
3. Lainat julkisyhteisöiltä	250 000,00	1 000 000,00
4. Lainat muilta luotonantajilta	28 000 000,00	28 500 000,00
6. Ostovelat	2 206 248,70	2 678 682,84
7. Muut velat	359 858,33	543 816,77
8. Siirtovelat	2 854 878,34	2 284 511,91
Lyhytaikainen vieras po. yhteensä	35 194 603,77	37 173 486,92
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	55 439 664,37	56 163 138,28
VASTATTAVAA	96 234 604,15	96 075 569,57

KONSERNITULOSLASKELMA
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA
KONSERNITASE

5. KONSERNITULOSLASKELMA

	2015	2014
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	69 815 367,87	67 437 655,31
Toimintakulut	-132 035 515,27	-129 250 816,57
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	47 628,82	98 037,18
TOIMINTAKATE	-62 172 518,58	-61 715 124,08
Verotulot	31 572 750,26	30 963 915,48
Valtionosuudet	37 618 654,99	37 261 743,89
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	170 709,42	219 579,57
Muut rahoitustuotot	1 119 651,93	566 297,36
Korkokulut	-1 110 645,35	-1 260 977,18
Muut rahoituskulut	62 522,45	135 802,56
VUOSIKATE	7 261 125,12	6 171 237,62
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn.mukaiset poistot	-6 099 138,73	-6 077 146,27
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-467 922,90	0,00
TILIKAUDEN TULOS	694 063,49	94 091,35
Tilinpäätössiirrot	81 239,84	-20 515,84
Tilikauden verot	-8 217,04	
Laskennalliset verot	49 242,12	
Vähemmistöosuudet	-5 416,21	-1 258,16
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	810 912,20	72 317,34

6. KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	2015	2014
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 261 125	6 171 238
Satunnaiset erät	-467 923	0
Tilikauden verot	-8 217	
Tulorahoituksen korjauserä	-723 590	-46 655
Toiminnan rahavirta yhteensä	6 061 395	6 124 583
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 159 005	-11 363 415
Rahoitusosuudet investointi menoihin	189 588	603 682
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	1 692 829	3 113 742
Investointien rahavirta yhteensä	-4 276 588	-7 645 991
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 784 807	-1 521 409
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0
	0	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	14 693 033	4 293 464
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 815 257	-8 004 182
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-379 435	4 049 288
	-2 501 660	338 570
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	600	442
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-4 998	-7 869
Vaihtomaisuuden muutos	-78 245	17 335
Saamisten muutos	-77 202	1 103 699
Korottomien velkojen muutos	-39 050	-138 917
Muut maksuvalmiuden muutokset	-199 495	974 249
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2 700 555	1 313 261
RAHAVAROJEN MUUTOS	-915 748	-208 148
Rahavarat 31.12	24 454 483	25 370 232
Rahavarat 1.1.	25 370 232	25 578 380
RAHAVAROJEN MUUTOS	-915 748	-208 148

7. KONSERNITASE

VASTAAVAA	2015	2014
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	228 462,63	200 229,81
Muut pitkävaikutteiset menot	253 074,23	348 442,53
Ennakkomaksut	37 810,01	33 371,30
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	519 346,87	582 043,64
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	7 665 405,67	7 430 035,71
Rakennukset	93 114 714,17	94 597 347,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 388 996,40	8 791 956,05
Koneet ja kalusto	11 086 416,01	11 625 284,88
Muut aineelliset hyödykkeet	2 579 716,95	3 060 826,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 619 000,44	1 623 072,36
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	125 454 249,64	127 128 523,15
Sijoitukset:		
Osakusyhtiöosuudet	1 541 066,18	987 068,86
Muut osakkeet ja osuudet	1 390 587,71	1 759 155,34
Muut lainasaamiset	1 877,93	1 877,93
Muut saamiset	724 783,68	259 643,94
Sijoitukset yhteensä	3 658 315,50	3 007 746,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	124 789,43	52 685,49
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 928,81	6 337,31
Muut toimeksiantojen varat	61 140,12	134 681,32
Toimeksiantojen varat yhteensä	191 858,36	193 704,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus:		
Aineet ja tarvikkeet	543 529,39	449 061,28
Keskeneräiset tuotteet	186 642,39	180 567,01
Muu vaihto-omaisuus	-	22 298,06
Vaihto-omaisuus yhteensä	730 171,77	651 926,36
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset:		
Myyntisaamiset	114 683,36	2 015 645,02
Muut saamiset	187 216,10	353 392,10
Siirtosaamiset	-	140 620,93
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (ly)	4 505 437,00	3 295 324,94
Lainasaamiset (ly)	-	6 603,30
Muut saamiset (ly)	1 289 824,10	1 193 562,27
Siirtosaamiset (ly)	1 302 971,76	911 776,02
Saamiset yhteensä	7 400 132,31	7 916 924,59
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	3 797 979,13	3 690 436,07
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteihin	472 098,37	533 377,39
Joukkovelkakirjalainasaamiset	10 524 242,71	9 194 659,61
Muut arvopaperit	2 074 264,68	2 360 629,27
Rahoitusarvopaperit yhteensä	16 868 584,89	15 779 102,34
Rahat ja pankkisaamiset	7 585 898,24	9 591 129,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ	162 408 557,57	164 851 099,44

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Asukasluku 10 882

Veroprosentti 21,5

	2015	2014
Verotulot, m€	32,0	31,3
Valtionosuudet, m€	32,3	31,7
Vuosikate, m€	2,9	2,3
Poistot, m€	2	2
Investoinnit, netto, m€	3,3	1,9
Pitkäaikaiset lainat, m€	20,2	19,0
Tulorahoitus:	hyväksyttävän alarajalla	hyväksyttävän alarajalla
Vuosikate % poistoista	144,0	114,7
Pitkäaik. lainaa €/as.	1 860	1 735
Lainakanta €/as	4 596	4 628

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusavustuksilla. Pysyvien vastaavien arvoihin ei ole sisällytetty kiinteitä menoja eikä korkomenoja. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu vuonna 2013 hyväksytyyn viimeisimmän kuntajaoston suosituksen mukaisen poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset (osakkeet ja osuudet tytäryhtiöissä ja kuntayhtymissä sekä muut osakkeet ja osuudet) on merkitty taseeseen hankintamenoa. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa, eikä osakkeista ole tehty arvonalennuksia.

Kuntajaosto on yleisohjeella kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimisesta täydentänyt kirjanpitolain pysyvien vastaavien määritelmää siten, että kunnan pysyviä vastaavia ovat tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat jatkuvasti tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet ja osuudet ja muut sijoitukset. Tämä pysyvien vastaavien käsitteen laajennus on nähty perustelluksi sen vuoksi, että kunnan palvelutuotannossa tuotannontekijöiden hankinnan tarkoituksena ei välttämättä ole tulojen kerryttäminen vaan palvelujen tuottaminen kuntalaisille, mitkä lakisääteisesti tai valtuuston päätöksellä rahoitetaan verovaroin.

Kaupungin 98,93 % omistus Nivalan Liikuntakeskus Oy:n on edellä kuntajaoston tulkinnan perusteella oleva sijoitus, joka on toimialasijoitus kunnan tehtäviä hoitamaan ja kuntalaisille palveluja tuottavaan yhtiöön. Kaupungin osakeomistus ja yhtiön toiminnan avustaminen voidaan katsoa liikuntalaissa määritellyksi kunnan tehtäväksi säädettyjen yleisten edellytysten luomiseksi liikunnalle. Tällaisten osakkeiden omistusta ei voida katsoa yksinomaan tuloa tuottavana sijoituksena, vaan sijoitukseen perustuvan palvelutuotannon jatkuvuus ja palvelukyky otetaan huomioon arvioitaessa tasearvon mahdollista arvonalennusta yhtiön tuottamien alijäämien perusteella. Arvonalennusta kyseisiin sijoituksiin ei näin ollen ole katsottu aiheelliseksi tehdä.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaiseen hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Lomapalkkavaraukset

Henkilöstön lomapalkkavaraukset on jaksotettu KVTES:in A-taulukosta määräytyvän vuosilomaoikeuden mukaan (Kirjanpitolautakunta/kuntajaosto/Lausunto nro 103).

Johdannaispöytäkirjat

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Viimeisin tehty koronvaihtosopimus päättyi elokuussa 2015. Uusia koronvaihtosopimuksia tai johdannaisia ei ole tehty.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa ei ole muutettu vuosien 2014 ja 2015 välillä joten ne ovat tältä osin keskenään vertailukelpoiset. Edellisellä tilikaudella esitettäviin tietoihin ei ole tehty oikaisuja. Vuoden 2013 tuloslaskelmaan sisältyi satunnaisiin tuloihin kirjattu ns. asfalttikartellikorvaus Lemminkäinen Oyj:ltä 317 304,56 €. Lemminkäinen Oyj maksoi Helsingin käräjäoikeuden päätöksen mukaiset korvaukset Nivalan kaupungille tammikuussa 2014. Koska tämä asia on vielä 2015 tilinpäätöshetkellä vireillä Lemminkäinen Oyj:n valittaessa tuomiosta, on mahdollista, että kaupungilta voi tulla saatujen korvausten osalta palautettavaa Lemminkäinen Oyj:lle. Tuomioistuin antanee päätöksen tässä asiassa v. 2016 aikana.

VASTATTAVAA	2015	2014
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 757 137,18	35 757 137,18
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	3 817,87	
Arvonkorotusrahasto	651 381,43	655 200,51
Muut omat rahastot	2 751 039,58	2 882 612,59
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	7 446 655,80	2 831 946,81
Tilikauden yli-/alijäämä	810 912,20	72 317,34
Oma pääoma yhteensä	47 420 944,06	42 199 214,43
401250 VÄHEMMISTÖOSUUDET	934 238,99	893 381,01
POISTOERO JA VAPPAEHT.VARAUK.		
Poistoero	-	4 952 980,41
Vapaaehtoiset varaukset	-	207 859,93
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	570 441,31	610 274,61
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	124 799,43	53 490,80
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 686,15	27 434,51
Muut toimeksiantojen pääomat	88 007,08	165 410,67
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	239 492,65	246 335,98
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen:		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	59 182 316,74	60 287 945,69
Lainat julkisyhteisöiltä	802 032,21	1 099 210,58
Saadut ennakot	3 869,10	-
Ostovelat	-	39 087,36
Liittymismaksut ja muut velat	3 548 742,16	3 482 321,38
Laskennalliset verovelat	653 385,65	-
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	64 190 345,87	64 908 565,00
Lyhytaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	5 044 903,10	4 794 075,74
Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	297 178,36	1 112 374,07
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	28 000 000,00	28 500 000,00
Saadut ennakot (ly)	187 768,14	187 198,56
Ostovelat (ly)	5 298 250,62	5 913 755,41
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	1 858 789,29	2 241 619,46
Siirtovelat (ly)	8 360 003,54	8 083 464,82
Laskennalliset verovelat	6 201,64	
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	49 053 094,69	50 832 488,06
Vieras pääoma yhteensä	113 243 440,56	115 741 053,06
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	162 408 557,57	164 851 099,44

Tilinpäätöksen liitetiedostot

Toimintatuottoihin on vuonna 2015 kirjattu takautuvaa arvonlisäveron palautusta 2011–2013 vuosilta yhteensä 254 793 euroa.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto kuntayhtymien alijäämän kirjaamisesta jäsenkunnan kirjanpitoon velvoittaa kunnat ottamaan olennaiset alijäämävastuut kuntayhtymien osalta joko pakollisena varauksena kunnan tilinpäätöksessä tai liitetiedoissa ilmoittamalla kyseinen vastuu muut taseen ulkopuoliset järjestelyt ja vastuut taulukossa.

Vuodelta 2015 on Ppshp kuntayhtymän ilmoittama Nivalan kaupungin osuus kuntayhtymän taseeseen kertyneestä alijäämästä 154 308 euroa otettu liitetietona olevaan muut taseen ulkopuoliset ja vastuut taulukkoon. Pakolliseksi varaukseksi tilinpäätöksessä tätä ei ole otettu, koska kuntayhtymän alijäämän määrä ei täytä pakollisen varauksen tekemisen edellytyksiä, ja sairaanhoitopiirin valtuuston hyväksymän vuoden 2016 talousarvion mukaan sairaanhoitopiirin talousarviot tullaan laatimaan ylijäämäiseksi siten, että sairaanhoitopiirin taseeseen kertyneet alijäämät on kalettuna uuden kuntalain edellyttämällä tavalla, viimeistään vuoden 2020 tilinpäätöksessä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymäosuuksien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden suunnitelmapoistoja ei ole ollut tarvetta oikaista, koska poistot on laskettu kaupungin poistosuunnitelman mukaisesti.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö on omistusyhteisyhteisö, jossa konserniyhteisöllä yksin tai yhdessä muiden samaan kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa, mutta joka ei kuulu kuntakonserniin. Jollei kunta muuta näytä, omistusyhteisyhteisöä pidetään osakkuusyhteisönä, jos kuntakonsernilla on vähintään viidesosa ja enintään puolet omistusyhteisyhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Huomattava vaikutusvalta merkitsee sitä, että konserniyhteisöllä on mahdollisuus vaikuttaa toisen yhteisön taloudellisten ja operatiivisten päätösten tekemiseen, mutta sillä ei kuitenkaan ole konsernisuhteelle ominaista määräysvaltaa.

Konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta yhdistellään kunnan konsernitilinpäätökseen siten kuin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa konsernitilinpäätöksestä sanotaan.

Vesikolmio Oy on Nivalan kaupungin osakkuusyhtiö, josta kaupungin omistusosuus on 20,25 %.

Kuntien Hetapalvelut Oy perustettiin v. 2014 ja aloittaa toimintansa 1.1.2015. Nivalan kaupunki merkitsi v. 2014 yhtiön osakepääomasta 29,5 %.

Nivalan Työpajasäätiö aloitti toimintansa 1.8.2015.

Nivalan kaupunki omistaa 25 000 euroa säätiön 31 400 euron säädepääomasta eli 79,62 %

Jedu omistaa säädepääomasta 12,74 %, josta Nivalan osuus on 16 % eli 2,04 %

Nivalan kaupungin omistus säädepääomasta on edellä mainitut yhteensä eli 81,66 %

Äänivallasta kaupungin osuus on 5 edustajalla säätiön 15 edustajasta eli 41,67 %

Jedun osuus äänivallasta on 3 edustajaa eli 23,08 %, josta Nivalan osuus on 16 % eli 3,69 %

Nivalan kaupungin osuus äänivallasta on siten edellä mainitut äänivaltaosuudet yhteensä 45,36 %, jonka prosentin mukaan säätiö käsitellään konsernitilinpäätöksessä.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kuntajaosto antoi 2015 vuoden lopulla uuden yleisohjeen koskien kuntien ja kuntayhtymien konsernitilinpäätöstä. Uuden ohjeen sisältämä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muuttunut käsittely on otettu huomioon 2015 vuonna, mutta vertailutietona olevassa 2014 konsernitilinpäätöksessä tätä oikaisua ei ole tehty.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tytäryhtiöiden omistusta lisättiin vuonna 2015 maksamalla Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle 100 04,52 € osakepääomaa, ja kaupungin omistus nousi 98,91 %:sta 98,93 %:iin. Myös Nivalan Vesihuolto Oy:stä kaupungin omistus nousi 79,59 prosentista 79,60 prosenttiin, kun kaupunki osti yksityiseltä henkilöltä yhden Nivalan Vesihuolto Oy:n osakkeen.

Vesikolmio Oy nosti osakepääomaansa vuoden aikana, ja tässä yhteydessä kaupungin omistusosuus pieneni 22,73 prosentista 20,25 prosenttiin.

Kuntien Hetapalvelut Oy ja Nivalan Työpajasäätiö on otettu mukaan osakkuusyhteisönä nyt ensimmäisen kerran vuoden 2015 konsernitilinpäätöksessä.

Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä Jedu on vuoden 2015 alusta tekemänsä autokoulu toiminnan yhtiöittämisen seurauksena tehnyt ensimmäisen kerran konsernitilinpäätöksen, josta yhdistely on nyt tähän kaupungin konsernitilinpäätökseen tehty.

Kuntayhtymäosuuksissa ei ole tapahtunut muutoksia tilivuosien välillä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedostot

Toimintatuotot tehtäväalueittain*)				
	Konserni		Kunta	
	2 015	2 014	2 015	2014
Yleishallinto	8 160 889	6 032 084	7 100 045	7 081 792
Sosiaali- ja terveyspalvelut	46 400 360	45 713 738		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 976 247	1 968 541	691 919	544 880
Tekniset palvelut	11 207 189	11 564 956	4 488 094	4 507 979
Muut palvelut	2 068 668	2 158 336		
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä *)</i>	69 815 368	67 437 655	12 280 058	12 134 651

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Verotulot 2015	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	28 157 000	0	28 157 000	28 234 286	77 286
Osuus yhteisöver. tuotosta	2 426 000	0	2 426 000	2 412 018	-13 982
Kiinteistövero	1 410 000	0	1 410 000	1 307 101	-102 899
Muut verotulot		0			
	31 993 000	0	31 993 000	31 953 405	-39 595

Valtionosuudet 2015	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Yleinen valtionosuus	31 880 000	400 000	32 280 000	32 259 581	-20 419
Rahoitusavustus					

Valtionosuuksien erittely	2015	2014
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	23 889 419	24 242 075
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	10 040 095	9 371 724
Järjestelmämuutoksen tasaus		76 126
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-1 669 933	-2 037 053
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		0
	32 259 581	31 652 872

Käyttöomaisuuden poistot**SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOJEN PERUSTEET 1.1.2013 ALKAEN KV 14.11.2013 § 43**

Pysyvät vastaavat ovat taseessa hankintahintaisena vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla. Poistojen perustaksi otetaan hyödykkeen koko hankintameno vähennettynä hyödykkeen hankintaan saatu valtionosuus, investointiavustus tai muu rahoitusosuus.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöaika, joka on lyhyempi kuin hyödykkeen tekninen käyttöaika palvelutuotannossa. Hyödykkeiden poistojen laskennassa käytetään kaupunginhallituksen hyväksymiä hyödykekohtaisia poistoaikoja. Poistoaika ei saa ylittää valtuuston hyväksymää enimmäispoistoaikaa. Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston vuonna 1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti tilinpäätöksen yhteydessä, jotta valittu

poistomenetelmä ja poistoaika vastaavat todennäköistä hyödykkeen taloudellista käyttöaikaa. Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintameno, joka on yli 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi käyttötalospuolelle. Poistojen aloitusaika määräytyy hyödykkeen valmistumisajankohdan mukaisesti:

1.1–30.6 valmistuneesta hyödykkeestä menee koko vuoden poisto

1.7.–31.12 valmistuneesta hyödykkeestä puolen vuoden poisto

NIVALAN KAUPUNKI**Kaupunginhallitus 16.12.2013 § 225****POISTOSUUNNITELMA 1.1.2013 alkaen**

PYSYVÄT VASTAAVAT	Poistoaika pääryhmittäin (KV 14.11.2013)	POISTOAIKA 1.1.2013 ALKAEN (KH 16.12.2013)	POISTO- MENETELMÄ
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5 - 10 v	5 v	Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 - 5 v	4 v	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 5 v	4 v	Tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	Ei poistoa	
Rakennukset	20 - 50 v		
Asuinrakennukset		50 v	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset			
- kiviset		50 v	Tasapoisto
- puiset ym.		40 v	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset			
- kiviset		30 v	Tasapoisto
- puiset ym.		20 v	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset		30 v	Tasapoisto
Talousrakennukset		20 v	Tasapoisto

Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 - 40 v		
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot		20 v	Tasapoisto
Sillat, laiturit, uimalat		25 v	Tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet		20 v	Tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet			
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet		20 v	Tasapoisto
Viemäriverkko		40 v	Tasapoisto
Viemäri- yms. laitosten koneet ja laitteet		20 v	Tasapoisto
Muut johtoverkostot ja laitteet		15 v	Tasapoisto
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet		15 v	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3 - 15 v		
Rautaiset alukset		15 v	Tasapoisto
Muut alukset ja uivat työkonet		15 v	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet		15 v	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet		10 v	Tasapoisto
Raskaat työkonet		15 v	Tasapoisto
Kevyet työkonet		10 v	Tasapoisto
Atk-laitteet		4 v	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet		5 v	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoa		
Luonnonvarat		Ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa	
Muut aineelliset hyödykkeet		Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa		Ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset	Ei poistoa		
Osakkeet ja osuudet			Ei poistoa

Perusparannuskohteen poistoaika määritellään yhdessä kyseisen rakennuksen menojäännöksen kanssa määrittämällä perusparannetun rakennuksen arvioitu jäljellä oleva odotusaika palvelutuotannossa. Perusparannusmeno poistetaan kuitenkin omalla kohteenaan, eikä sitä yhdistetä aikaisempaan menojäännösarvoon. Perusparannusmenon ja aiemman menojäännöksen jäljellä oleva poistoaika tulee olla yhdenmukainen. Uudisrakennuksen tai olemassa olevan kiinteistön peruskorjauksen yhteydessä tehty ensikertainen kalustaminen kuuluu ko. investoinnin kokonaiskustannuksiin, ja lähtee poistolaskentaan yhtenä kohteena.

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2014–2018

Suunnitelman mukaiset poistot	2 010 135
Poistonalaisten investointien omahankintameno	-2 278 562
Poikkeama (€)	-268 426
Poikkeama (%)	-12 %

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	203 846	126 428	203 846	96 340
Rakennusten myyntivoitot	0	129 966		151 226
Muut myyntivoitot	0	0		0
Myyntivoitot yhteensä	203 846	256 394	203 846	247 566
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden myyntitappio		21 647		21 647
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappio	54 499	22 793	54 499	
Myyntitappiot yhteensä	54 499	44 440	54 499	21 647

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	47 944	47 944		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	47 944	47 944		
Rakennukset *)				
Arvo 1.1.	576 151	576 151		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	576 151	576 151		
Arvonkorotukset yhteensä	624 095	624 095		

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteis- menot	En- nakko- maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödyk- keet	Ennako- maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 588	236 285		240 873	6 034 784	33 232 898	7 447 744	437 558		196 074	47 349 057
Lisäykset tilikauden aikana	30 727	32 451		63 178	1 006 866	377 890	1 002 119	107 609		537 964	3 032 448
Rahoitusosuudet tilikaudella										-25 000	-25 000
Vähennykset tilikauden aikana					-577 291						-577 291
Siirrot erien välillä							127 755			-127 755	
Tilikauden poisto	-11 332	-125 628		-136 960		-1 125 966	-581 177	-166 786			-1 873 928
Arvonlennukset ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.	23 983	143 108		167 091	6 464 359	32 484 822	7 971 441	378 381		606 282	47 905 286
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 983	143 108		167 091	6 464 359	32 484 822	7 971 441	378 381		606 282	47 905 286
Olenneiset lisäpoistot											
Erittely olennaisista lisäpoistoista											

Pysyvien vastaavien sijoitukset												
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset						
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.	18 435 877	374 970	8 124 800	1 185 494	28 121 142					1 915 039	81 437	1 996 476
Lisäykset	100 050	77 520			177 570						16 524	16 524
Vähennykset										-117 506		-117 506
Siirrot erien välillä												
Hankintameno 31.12.	18 535 927	452 490	8 124 800	1 185 494	28 298 711					1 797 533	97 961	1 895 494
Arvonlennukset												
Arvonkorotukset												
Kirjanpitoarvo 31.12.	18 535 927	452 490	8 124 800	1 185 494	28 298 711					1 797 533	97 961	1 895 494

Tytär yhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytär yhteisöt						
Nivalan Liikuntakeskus Oy	Nivala	98,93 %	98,93 %	2 981	3 012	-190
Nivalan Kaukolämpö Oy	Nivala	100 %	100 %	103	18 856	47
Nivalan Teollisuuskylä Oy	Nivala	99,18 %	99,18 %	14 438	15 185	5
Nivalan Vuokratodit Oy	Nivala	100 %	100 %	1 667	10 080	-331
Nivalan Vesihuolto Oy	Nivala	79,60 %	79,60 %	2 933	1 725	20
Kiinteistö Oy Kesti	Nivala	100 %	100 %	187	1 360	27
			Yhteensä	22 309	50 218	-422

Kuntayhtymät						
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	Ylivieska	33,61 %	33,61 %	960	5 510	5
Jokilaaksojen musiikkiopisto Ky	Nivala	24,64 %	24,64 %	6	46	0
Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä JEDU	Nivala	16,00 %	16,00 %	6 095	1 241	-87
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	2,58 %	2,58 %	30	29	6
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,27 %	2,27 %	3 417	2 840	183
			Yhteensä	10 508	9 666	107
Osakkuusyhteisöt						
Vesikolmio	Nivala	20,25 %	20,25 %	1 128	1 472	21
Kuntien Hetapalvelut Oy	Ylivieska	29,50 %	29,50 %	45	104	9
Nivalan Työpajasäätiö	Nivala	45,36 %	45,36 %	15	31	0
			Yhteensä	1 188	1 607	30

Konsernin yli-/alipariarvot	Hankinta-hinta kaup. maks	Osuus % pääomasta	Peruspääoma kons. osak. omista taseista	Nivalan kaup.osuus	Yli-/alipariarvot
Nivalan Liikuntakeskus Oy	5 479 449,83	98,93	5 538 689,92	5 479 425,94	23,89
Nivalan Kaukolämpö Oy	36 160,40	100,00	36 160,41	36 160,41	-0,01
Nivalan Teollisuuskylä Oy	11 140 571,47	99,18	11 232 402,08	11 140 296,38	275,09
Nivalan Vesihuolto Oy	337 891,57	79,60	412 060,42	328 000,09	9 891,48
Koy Nivalan Vuokratodit	1 070 826,29	100,00	898 291,72	898 291,72	172 534,57
Koy Kesti	141 026,85	100,00	142 368,99	142 368,99	-1 342,14
Ppky Kallio	911 785,49	33,61	2 712 802,54	911 772,93	12,56
Jokil. Musiikkiopisto Ky	5 733,53	24,64	23 609,04	5 817,27	-83,74
Jedu	3 835 840,33	16,00	16 641 031,54	2 662 565,05	1 173 275,28
Po-Po Liitto	11 264,22	2,58	436 079,09	11 250,84	13,38
Po-Po sairaanhoitopiiri	3 360 176,53	2,27	148 151 170,78	3 363 031,58	-2 855,05

Saamisten erittely	2015		2014	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset	1 797 533	781 000	1 915 039	901 541
Muut saamiset	35 953	257 805	32 153	242 148
Siirtosaamiset		6 970		14 870
Yhteensä	1 833 486	1 045 775	1 947 192	1 158 559
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		130 177		193 625
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		130 177		193 625
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistus-yhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	48 810		147 384	
Lainasaamiset				
Muut saamiset		5 448		1 022
Siirtosaamiset				
Yhteensä	48 810	5 448	147 384	1 022
Saamiset yhteensä	1 882 296	1 181 400	2 094 576	1 353 206

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot		140 621		
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä		140 621		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	0	7 829	0	7 829
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	133 352	137 894	90 491	91 375
EU-tuet ja avustukset	86 843	225 404	45 562	131 179
Melan saatava lomitustoiminnasta	114 648	0	114 648	0
Jokilaaksojen Pelastuslaitos	45 000	37 979	45 000	37 979
Maaseutuhallinnon saatavat kunnilta	20 228	0	20 228	0
Eläkemenoperusteinen maksu	13 541		13 541	0
Muut tulojäämät	148 906	493 863	148 906	142 612
Muut saamiset	740 454	8 808		8 808
Tulojäämät yhteensä	1 302 972	911 776	478 376	419 781
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 302 972	911 776	478 376	419 781

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit		
	2015	2014
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	4 513 739	4 401 799
Kirjanpito	3 797 742	3 690 199
Erotus	715 997	711 601
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	341 428	387 015
Kirjanpito	339 803	389 870
Erotus	1 625	-2 856
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	11 005 727	10 087 386
Kirjanpito	10 524 243	9 194 660
Erotus	481 484	892 727
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	208 754	608 393
Kirjanpito	208 754	608 393
Erotus	0	0
Yhteensä rahoitusarvopaperit	14 870 541	13 883 121

Rahoitusarvopaperit

Tasearvot 31.12	2015	2014
Osakkeet	3 797 742	3 690 199
Sijoitukset rahamarkkinainstrum.	339 803	389 870
Joukkovelkakirjalainat ja obligaatiot	10 524 243	9 194 660
Muut arvopaperit	208 754	608 393
Talletukset	0	0
Yhteensä	14 870 541	13 883 121
Hoitokulut	30 575	26 240
Arvonlennukset		
Osakkeet	82 934	9 735
Muut rahamarkkinainstrumentit	29 930	31 436
Korkotuotot sijoituksista	97 614	138 938
Osingot	17 947	18 924
Myyntivoitot	908 613	423 089
Myyntitappiot	53 605	46 983
TUOTOT	1 024 174	580 951
KULUT	166 468	88 154
NETTO	857 705	492 797

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2014	2014	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	35 757 137	35 757 137	35 757 137	35 757 137
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 757 137	35 757 137	35 757 137	35 757 137
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	3 818			
Arvonkorotusrahasto 1.1.	655 200	651 383		
Lisäykset		3 817		
Vähennykset	3 818			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	651 381	655 200		
Muut omat rahastot				
Investointirahaston pääoma 1.1.	2 493 283	2 593 283	2 493 283	2 593 283
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	125 000	100 000	125 000	100 000
Investointirahaston pääoma 31.12.	2 368 283	2 493 283	2 368 283	2 493 283
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	19 706	19 319	19 706	19 319
Siirrot rahastoon	394	386	394	386
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	20 100	19 706	20 100	19 706
Juhlavuoden rahasto 1.1.	2 655	2 603	2 655	2 603
Siirrot rahastoon	53	52	53	52
Siirrot rahastosta				
Juhlavuoden rahaston pääoma 31.12.	2 709	2 655	2 709	2 655
Taidehankintarahasto 1.1.	1 087	1 087	1 087	1 087
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Taidehankintarahaston pääoma 31.12.	1 087	1 087	1 087	1 087
Muut omat rahastot	358 861	365 882		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 751 040	2 882 613	2 392 179	2 516 731
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 904 264	2 866 146	1 577 580	1 181 427
Jedu muutos v. 2014 osalta	1 382 739			
Ppshp muutos v. 2014 osalta	294 683			
V. 2014 eliminoinnit	415 670			
Eliminoinnit v. 2015 osalta	2 449 300			
Siirto rahastosta				
Siirto rahastoon		34 199		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	7 446 655	2 831 947	1 577 580	1 181 427
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	810 912	72 317	1 009 895	396 154
Oma pääoma yhteensä	47 420 944	42 199 214	40 736 790	39 851 449

Erittely poistoeroista	2 015	2 014
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	40 776	42 814
EVL-poistoihin liittyvä poistoero		
Poistoero yhteensä	40 776	42 814

Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät yli 5 v.	2015	2014
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 396 191,21	11 930 989,50
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	16 396 191,21	11 930 989,50

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	570 441	610 275		
Muut varaukset				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	570 441	610 275		

Vieras pääoma yhteensä	2015		2014	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat		104 398		105 810
Muut velat				
Siirtovelat				3 310
Yhteensä		104 398		109 120
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		967 703		1 509 044
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		967 703		1 509 044
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Vieras pääoma yhteensä		1 072 101		1 618 164

Kuntatodistuslumiin käyttöoikeus enimmillään 35 milj. euroa tilapäislainoitukseen.

31.12.2015 tilinpäätöshetkellä 28,0 milj. euroa.

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Muut velat				
Liittymismaksut	3 544 873	3 478 909		
Muut velat	3 869	3 412	3 869	3 412
Muut velat yhteensä	3 548 742	3 482 321	3 869	3 412

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	54 205	60 887		
Menojäämät				
Palkkojen jaksotukset	7 001 422	6 447 934	1 990 753	1 916 605
Korkojaksotukset	44 978	44 400	14 812	42 343
Valtionosuusennakot	59 983		59 983	
Potilasvakuutusvelka	96 356			
Vakuutusmaksujaksotus	9 196			
Tasausrahasto	59 307			
Muut menojäämät	1 034 557	1 530 244	789 330	325 563
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 360 004	8 083 465	2 854 878	2 284 512
Siirtovelat yhteensä	8 360 004	8 083 465	2 854 878	2 284 512

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 870 060	13 347 239		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	17 517 447	18 645 793		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	17 517 447	18 645 793		
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä				

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2 015	2 014
Takaukset konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			50 190 907	49 790 907
Jäljellä oleva pääoma			34 408 931	35 630 118
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 008 789	3 100 789	4 008 789	3 100 789
Jäljellä oleva pääoma	2 861 466	2 115 014	2 861 466	2 115 014
Takaukset konserniyhtiön velasta				
Nivalan Kaukolämpö Oy			15 529 414	16 470 590
Nivalan Teollisuuskylä Oy			11 022 852	11 339 389
Kiint. Oy Nivalan Vuokratodit			5 636 135	5 931 139
Nivalan Liikuntakeskus Oy			1 826 500	1 489 000
Kiint. Oy Kesti			394 030	400 000
Takaukset muiden velasta				
Oy Vesikolmio	1 169 044	306 444	1 169 044	306 444
Nivalan Vanhustenkotiyhd. Ry.	1 184 890	1 256 211	1 184 890	1 256 211
Vestia jätehuolto / Jokilaaksojen Jäte Oy	507 532	552 358	507 532	552 358

Leasingvastuiden yhteismäärä				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	198 864	210 276	80 233	95 949
Myöhemmin maksettavat	630 770	501 180	110 193	171 019
Yhteensä	831 648	713 470	190 426	266 968
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita				

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2015	2014
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	52 195 602	49 931 917
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	37 195	34 522

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt ja vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Ppshp, kertyneen alijäämän kuntavastuu *)			154 308	
Vuokravastuut, vastuut voimassa 30.11.2027 asti	89 132	97 812		
Ppshp, vammaispalv.tuetun asumisen vastuu	264 431	257 788		
Sopimusvastuut yhteensä	353 563	355 600		
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-17 552	-17 441		
Kohde-etuuden arvo	1 121 857	1 040 364		
Arvonlisäveron palautusvastuu **)	2 983 743	3 785 610	181 816	201 403
Perustamishankkeiden vo:n palautusvastuu ***)	100 503	106 744		
*) Ppshp kertyneen alijäämän kuntavastuusta selvitys konsernitiilinpäätöksen laatimista koskevassa perustelutekstissä				
**) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.				
***) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2015 - 2020.				

Henkilöstöä ja tilintarkastusta koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2015	2014
Yleishallinto	11	11
Opetus- ja kulttuuritoimi	181	179
Tekninen toimi	88	89
Alueellinen maaseutuhallinto + lomatoimi	111	112
Yhteensä	391	391

Henkilöstökulut	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	21 653 681	21 196 018
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	123 464	130 664
Henkilöstökulut yhteensä	21 777 145	21 326 682

Tilintarkastusyhteisön palkkiot esitetään tilinpäätöksessä ja liitetiedoissa suoriteperusteisesti siten, että ne sisältävät palkkiot kussakin tilinpäätöksessä esitetyn tilikauden 1.1.–31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista. Vastaavat luvut edelliseltä tilikaudelta tulee ilmoittaa vertailutietoina. Tieto esitetään kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetietona, mutta konsernista tätä ei tarvitse esittää.

Tilintarkastajan palkkiot	2015	2014
Tarkastusyhteisö: Oy Auditor Ab/BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkio	7 900,37	12 364,34
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan kokoukset	206,63	380,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin palkkiot, tilintarkastaja ei toimi sihteerinä vaan yksi lautakunnan jäsenistä		
Muut palkkiot		
asiantuntijapalvelut	1 100,00	
järjestelmäkartoitus		551,00
Palkkiot yhteensä	9 207,00	13 295,34

LUOTTAMUSHENKILÖT 2015

<u>Valtuutettu</u>	<u>Ammatti</u>	<u>Puolue</u>
Ahlholm Jani	työnjohtaja	SDP
Ahokangas Markus	DI	KESK
Ainasoja Eeva-Leena	sosionomi (AMK)	KESK
Alatalo Timo	luokanopettaja / rehtori	KESK
Erkkilä Eero	yrittäjä	PERUS
Erkkilä Irja	maataloustyöntekijä	KESK
Hissa Untamo	eläkel. / maanviljelijä	SDP
Honkala Taimo	toimitusjohtaja / eläkel.	KESK
Häyrynen Heikki	konsultti	KD
Jaakola Vesa	insinööri	PERUS
Junttila Heikki	maanviljelijä	KESK
Kangas Esko, pj.	eläkel. / maanviljelijä	KESK
Kesomaa Mika	työterveyslääkäri	KOK
Kivioja Jarmo	maatalouslomittaja	KESK
Korkiakoski Jukka	sähköasentaja	KESK
Kukkola Jukka	maanviljelijä	KOK
Leppimaa Maarit	opiskelija / yrittäjä	KESK
Maijala Juha	kiinteistönhoitaja	KESK
Niinikoski Eija-Riitta	TM, kehityspäällikkö	KESK
Nuorala Matti	pappi	KESK
Pajukoski Merja	lähihoitaja	SDP
Palola Jussi	maatalouslomittaja	KESK
Perkkiö Timo	kirvesmies	PERUS
Pihlajaniemi Jarmo, 1. vpj.	maanviljelijä	KESK
Pirnes Satu	kirjanpitäjä	KESK
Pyykkönen Kaarina	terveyskeskuslääkäri	KOK
Päivärinta Mikko	yrittäjä	KESK
Raudaskoski Eero	erityisopettaja	VAS
Raudaskoski Jarmo	maanviljelijä	KESK
Suni Hilikka	osastonhoitaja	KESK
Uusitalo Tapio, 2. vpj.	yrittäjä	KOK
Vainio Suvi	sairaanhoitaja	KESK
Vihtari Rauno	hirsitalomyyjä	KESK
Vuolteenaho Jarmo	maanviljelijä	KESK
Vähäsöyrinki Leena	terveydenhoitaja	KESK
<u>Varavaltuutettu</u>	<u>Ammatti</u>	<u>Puolue</u>
Ekdahl Pauli	hitaaja / asentaja	PERUS
Ekdahl Tuula	kassa / myyjä	PERUS
Hakula Minna	siivooja	SDP
Jyrkkä Maija	perhepäivähoitaja	KD
Jämbäck Kaija	yrittäjä, sosionomi (AMK)	KESK
Kaikkonen Aimo	kirvesmies	KESK

<u>Varavaltuutettu</u>	<u>Ammatti</u>	<u>Puolue</u>
Mäki Arja	maanviljelijä	KESK
Päivärinta Miia		KOK
Pääkkö Pekka	eläkeläinen	KD
Råman Henna-Marja	erityisluokanopettaja	KOK
Sikala Veikko	eläkeläinen	KESK
Toivoniemi Keijo	eläkeläinen	SDP

KAUPUNGINHALLITUS 2015

<u>Varsinaiset jäsenet</u>	<u>Ammatti</u>	<u>Puolue</u>
Vuolteenaho Jarmo, pj	maanviljelijä	KESK
Vähäsöyrinki Leena, 1. vpj.	terveydenhoitaja	KESK
Ahlholm Jani, 2 vpj	työnjohtaja	SDP
Erkkilä Eero	yrittäjä	PERUS
Päivärinta Mikko	yrittäjä	KESK
Raudaskoski Jarmo	maanviljelijä	KESK
Niinikoski Eija-Riitta	TM, kehityspäällikkö	KESK
Pirnes Satu	kirjanpitäjä	KESK
Pyykkönen Kaarina	terveyskeskuslääkäri	KOK

<u>Henkilökohtaiset varajäsenet</u>	<u>Ammatti</u>	<u>Puolue</u>
Nuorala Matti	pappi	KESK
Ainasoja Eeva-Leena	sosionomi (AMK)	KESK
Kivioja Jarmo	maatalouslomittaja	KESK
Maijala Juha	kiinteistönhoitaja	KESK
Leppimaa Maarit	opiskelija / yrittäjä	KESK
Suni Hilkka	osastonhoitaja	KESK
Ekdhal Tuula	kassa / myyjä	PERUS
Raudaskoski Eero	erityisopettaja	VAS
Kukkola Jukka	maanviljelijä	KOK

LAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT 2015

<u>Lautakunta / jaosto</u>	<u>Puheenjohtaja</u>	<u>Puolue</u>
Henkilöstöjaos	Niinikoski Eija-Riitta	KESK
Keskusvaalilautakunta	Eskola Jorma	KESK
Alueellinen maaseutulautakunta	Aini Mäkelä	
Sivistyslautakunta	Erkkilä Irja	KESK
Tarkastuslautakunta	Junttila Heikki	KESK
Tekninen lautakunta	Honkala Taimo	KESK
Tekninen lupajaos	Kaikkonen Aimo	KESK
Lomituspalvelulautakunta	Pihlajaniemi Jarmo	KESK

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT tilikaudella 1.1.–31.12.2015

Päivä- ja pääkirja

Myyntireskontra

Ostoreskontra

Tilierittely

Tase

Tase-erittely

ALV-laskelma

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma tilierittely

Rahoituslaskelma

Talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

Käyttöomaisuuskirjanpito

Irtaimistokirjanpito

ATK-palkkakirjanpito

Saldoselvitykset

Kirjanpidon aineisto säilytetään arkistosuunnitelman mukaisesti.

TOSITELAJIT

T O S I T E L A J I T

TOSITELAJI NIMI

01 Pankkitositteet
02 Pankkitositteet Opus Capita
08 Excel -rositteet
09 Palkkatositteet
10 KP Laskennalliset
11 KP Automaattikirjaukset
12 SL Laskennalliset
13 SL Automaattikirjaukset
14 Vyörytykset
15 Luottotappiot
16 Poistot
20 Ostolaskujen maksut
21 Ostolaskut Heeros
22 Ostolaskut ostoreskontra
30 Myyntireskontran suoritukset
31 Myyntilaskut yleishallinto
32 Myyntilaskut sivistyspalvelut
33 Myyntilaskut ruokahuolto
34 Myyntilaskut tekniset palvelut
35 Maanvuokrat
36 Myyntilaskut lomituspalvelut
37 Myyntilaskut aravalainat
38 Puhdistuspalvelut
39 Vuokrat
40 Aamu/- iltapäivätoiminta
60 Tilinpäätösviennit
86 Hyvitysten kohdistus
87 Korkolaskut
88 Sopimuslaskutus
89 Sisäinen laskutus
90 Muistiot
96 Kirjanpidon tulos
97 Kirjanpidon tulos laskennall.
98 Sisäisen laskennan tulos
99 Sisäisen laskennan tulos lask.

Nivalan kaupunki	TL ulko + sis tilit r22		SIVU		1
INTIME/SISÄINEN LASKENTA	TILIVUOSI 012015-122015	KAUSI 122015	LASKENNALLINEN	16.3.2016	10:39
	Talousarvio	Vuoden alusta	Jäljellä	Käyttö %	
TULOS LASKELMA					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	9 874 143,00	9 998 825,35	-124 682,35	101,30	
Maksutuotot	939 930,00	922 080,57	17 849,43	98,10	
Tuet ja avustukset	494 119,00	501 406,16	-7 287,16	101,50	
Vuokratuotot	3 304 707,00	3 318 536,29	-13 829,29	100,40	
Muut toimintatuotot	571 951,00	982 363,62	-410 412,62	171,80	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	15 184 850,00	15 723 211,99	-538 361,99	103,50	
Valmistus omaan käyttöön	20 037,00	32 071,80	-12 034,80	160,10	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-15 798 845,00	-15 716 450,07	-82 394,93	99,50	
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-4 796 660,00	-4 590 285,59	-206 374,41	95,70	
Muut henkilösivukulut	-1 058 176,00	-917 563,30	-140 612,70	86,70	
Palvelujen ostot	-51 094 391,00	-51 004 317,50	-90 073,50	99,80	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 684 075,00	-2 723 709,66	39 634,66	101,50	
Avustukset	-799 800,00	-936 509,45	136 709,45	117,10	
Vuokrat	-1 756 084,00	-1 778 080,79	21 996,79	101,30	
Muut toimintakulut	-166 443,00	-191 770,08	25 327,08	115,20	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-78 154 474,00	-77 858 686,44	-295 787,56	99,60	
TOIMINTAKATE	-62 949 587,00	-62 103 402,65	-846 184,35	98,70	
Verotulot	31 993 000,00	31 953 405,28	39 594,72	99,90	
Valtionosuudet	32 280 000,00	32 259 581,00	20 419,00	99,90	
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	300 000,00	151 670,41	148 329,59	50,60	
Muut rahoitustuotot	650 000,00	955 874,83	-305 874,83	147,10	
Korkokulut	-450 000,00	-162 360,30	-287 639,70	36,10	
Muut rahoituskulut	-50 000,00	-161 024,09	111 024,09	322,00	
VUOSIKATE	1 773 413,00	2 893 744,48	-1 120 331,48	163,20	
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-2 000 181,00	-2 010 887,97	10 706,97	100,50	
Satunnaiset erät					
TILIKAUDEN TULOS	-226 768,00	882 856,51	-1 109 624,51	-389,30	
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	2 038,00	2 038,00	0,00	100,00	
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	125 000,00	125 000,00	0,00	100,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-99 730,00	1 009 894,51	-1 109 624,51	-1 012,60	

VUODEN 2015 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET:

Nivalassa 30 päivänä maaliskuuta 2016

NIVALAN KAUPUNGINHALLITUS

Päivi Karikumpu

Jarmo Vuolteenaho pj.

Leena Vähäsöyrinki 1 vpj.

Jani Ahlholm 2 vpj.

Eero Erkkilä

Mikko Päivärinta

Jarmo Raudaskoski

Eija-Riitta Niinikoski

Satu Pirnes

Kaarina Pyykkönen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Nivalassa 27. päivänä huhtikuuta 2016

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Asko Vanhatupa
Tilintarkastaja JHTT

